The Journal of The Tanjore Maharaja Serfoji's SARASVATI MAHAL LIBRARY

EDITED BY

A. PANCHANATHAN, M. A., M. L. I. S.,
Administrative Officer i/c
SARASVATI MAHAL LIBRARY
THANJAVUR.

Vol. XLII Nos 1, 2, 3 & 4

PUBLISHED ON BEHALF OF

THE SARASVATI MAHAL LIBRARY,

THANJAVUR.

ANNUAL SUBSCRIPTION Rs. 50—00

A. D. 1994

The Journal of
The Tanjore Maharaja Serfoji's
SARASVATI MAHAL LIBRARY

EDITED BY

A. PANCHANATHAN, M. A., M. L. I. S.,
Administrative Officer i/c
SARASVATI MAHAL LIBRARY
THANJAVUR.

PUBLISHED ON BEHALF OF

THE SARASVATI MAHAL LIBRARY,

THANJAVUR.

1994] [Price Rs. **50—00**

பொருளடக்கம்

பக்கம்

✳ முகவுரை — 1, 2

1. ராஜாராம சரிதம் — i. ii. 1—53
—டி. எஸ். கோதண்டராமன் பி. ஏ., பி. லிட்.,
சிறப்புக் கேண்மைப் பதிப்பாசிரியர்

2. த்யாகராஜமாஹாத்ம்யம் — i—iv, 1—30
—வேதாந்த சிரோமணி, தமிழ் வித்வான்
என். ஸ்ரீநிவாஸன்
ஸம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்

3. யக்ஞஸூத்ரப்ரதீபிகா — i—viii, 1—35
—ந்யாய சிரோமணி
ஆ. வீரராகவன், எம். ஏ., பி. எட்.,
ஸம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்

4. நித்யார்ச்சன விதி: — i—x. 1—47
—ந்யாய சிரோமணி
எஸ். சுதர்சனன், எம்.ஏ.,
ஸம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்

5. காத்தவராயன் சுவாமி பேரில் கும்மிப்பாடல் — 1—35
—புலவர் திருமதி ச. திலகம் பி. லிட்.,
தமிழ்ப் பண்டிதர்

The Journal of
The Tanjore Maharaja Serfoji's Sarasvati Mahal Library

Vol. XLII A. D. 1994 Saka 1916 Nos. 1, 2, 3 & 4

முகவுரை

சரசுவதி மகால் நூலகத்தின் ஆராய்ச்சிப் பருவ இதழ்த் தொகுதி 42ஐத் (பகுதி 1, 2, 3, 4) தற்பொழுது ஆய்வாளர்கள் மற்றும் வாசகர்கள்முன் வைப்பதில் பெரு மகிழ்ச்சி எய்துகின்றேன்.

இவ்விதழில் ஐந்து குறுஞ்சுவடிப் பதிப்புகள் இடம் பெற்றுள்ளன. சரசுவதி மகால் நூலகத்தின் வடமொழிப் பண்டிதர்களாலும், தமிழ்ப் பண்டிதராலும் வடமொழிச் சிறப்புக் கேண்மைப் பதிப்பாசிரியராலும் இவை பதிப்பிக்கப்பெற்றுள்ளன.

"ராஜாராம சரிதம்" என்னும் வீர சிவாஜியின் குமாரர்களில் ஒருவரான இராஜாராமின் வரலாற்றின் சிறு பகுதியை எடுத்துரைக்கின்ற நூலும், "த்யாகராஜ மாஹாத்ம்யம்" என்னும் பத்துப் புராணங்களிலிருந்து திருவாரூர்த் தலம் பற்றித் தொகுக்கப்பட்ட செய்திகளைக் கொண்ட நூலும், "யக்ஞசூத்ரப்ரதீபிகா" என்னும் யக்ஞ சூத்திரம் செய்யும் முறை - பிரதிஷ்டை செய்யும் முறை முதலியவற்றைக் கூறும் நூலும், "நித்யார்ச்சன விதி" என்னும் திருமாலை வழிபடும் வைகானச ஆகம விதிகளைக் கூறும் நூலும், "காத்தவராயன் சுவாமி பேரில் கும்மிப் பாடல்" எனும் நாட்டுப்புறச் செய்யுள் நூலும் இப்பருவ இதழில் இடம் பெற்றுள்ளன.

இப்பருவ இதழை அணி செய்யும் முதல் நான்கு குறுஞ்சுவடிப் பதிப்பு நூல்கள் வடமொழி நூல்களாகும். இவை தக்க தமிழ் முகவுரை, மொழிபெயர்ப்பு, விளக்கங்களுடன் பதிப்பிக்கப்பெற்றுள்ளன.

இப்பருவ இதழில் இடம்பெற்றுள்ள சுவடிப் பதிப்புகள் அனைத்தும் இலக்கிய, சமய அன்பர்களுக்கும் ஆய்வாளர்களுக்கும் பெரும் பயன் நல்கும்.

இப்பருவ இதழின் சுவடிப் பதிப்புகளைச் செம்மையாக உருவாக்கித் தந்துள்ள இந்நூலகத்தின் வடமொழிப் பண்டிதர்களையும், வடமொழிச் சிறப்புக் கேண்மைப் பதிப்பாசிரியரையும், தமிழ்ப் பண்டிதரையும் பாராட்டி மகிழ்கிறேன்.

இவ்விதழ் நன்முறையில் வெளிவர ஆவன செய்துள்ள இப்பருவ இதழின் ஆசிரியரும் சரசுவதி மகால் நூலக நூலகர் மற்றும் பதிப்பு மேலாளருமான நிருவாக அலுவலர் பொறுப்பு வகிக்கும் திரு. அ. பஞ்சநாதன் அவர்களுக்கும், இப்பருவ இதழினைச் செம்மையாக அச்சிட்டுத் தந்துள்ள நூலக அச்சகப் பணியாளர்களுக்கும் இவ்விதழ் வெளிவர உதவிய ஏனையோருக்கும் என் பாராட்டுகள்.

இவ்விதழினை நூலார்வலரும், ஆய்வாளர்களும், அறிஞர்களும் வழக்கம் போலப் படித்துப் பயன் பெறுதல் திண்ணம்.

தஞ்சாவூர், **இ. வேங்கடாசலம்,** இ. ஆ. ப.,
மாவட்ட ஆட்சித்தலைவர் மற்றும் இயக்குநர்,
13—9—94. சரசுவதி மகால் நூலகம்.

॥ श्रीः ॥

केशवकविकृतं

॥ राजारामचरितम् ॥

கேசவ கவியால் இயற்றப்பட்ட

ராஜாராம சரிதம்

டி. எஸ். கோதண்டராமன் பி. ஏ., பி. லிட்.,
சிறப்புக் கேண்மைப் பதிப்பாசிரியர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்.

முன்னுரை

கேசவ பண்டிதரால் எழுதப்பட்டுள்ள **ஸ்ரீ ராஜாராம சரிதம் என்ற** வடமொழி நூல், வீரசிவாஜியின் குமாரர்களில் ஒருவரான இராஜாராமின் வரலாற்றில் ஒரு சிறு பகுதியைத் தெள்ளத்தெளியக் காட்டுகிறது.

மொத்தம் 276 "அனுஷ்டுப்" எனும் சந்தமுள்ள கவிதைகளைக் கொண்ட இந்தச் சிறு காவியம், ஐந்து ஸர்கங்களாகப் (chapters) பிரிக்கப்பட்டிருக்கிறது. ஆனால், ஒவ்வொரு ஸர்கத்தின் முடிவிலும் "முற்றிற்று" போடும்போதும், ஒரே மாதிரியான அமைப்புக் காணப்படவில்லை; ஒவ்வொன்றும் ஒவ்வொரு விதமாக அமைந்திருக்கிறது.

கேசவ பண்டிதரை, காளிதாஸர், தண்டி, பாரவி, மாககவி போன்ற மகாகவி என்று கூறமுடியாது. இந்தக் காவியத்தில், கற்பனை வளமோ, அலங்காரச் சிறப்போ (வர்ணனைகளோ), நகரம், கடல், மலை, சூரிய-சந்திர உதயம் முதலானவை பற்றிய வர்ணனைகளோ இல்லை. ஆனால், அதுவே இந்நூலின் தனிச்சிறப்பு எனலாம். அர்த்த-சப்தாலங்காரமுள்ள கவிதைக்கும், கற்பனைக்கும் இடம் இல்லாததால், இதில் கூறப்பட்டுள்ள வரலாற்றுச் செய்திகள், உண்மையோடு உறவு கொண்டுள்ளன என்பதை உணரச்செய்கிறது. எளிய நடை இந்த நூலின் தனிச்சிறப்பாகும்.

இந்நூலாசிரியர், மராத்திய வீரராக விளங்கிய சத்ரபதி சிவாஜியிடமும் அவருடைய மைந்தர்களான சம்பாஜி, இராஜாராம் ஆகியோரிடமும் "தனாத்யக்ஷர்" (கருவூலக் காப்பாளர்) பதவி வகித்தவர். புராண, இதிஹாஸங்களில் செம்மையான பயிற்சி உடையவர். எனவேதான், ஒரு மாபெரும் வரலாற்றை அறிஞர்கள் விரும்பியேற்கும் வண்ணம் திட்டமிட்டு, அதற்கேற்ப மாவீரர் சத்ரபதி சிவாஜியின் மைந்தனை நாயகனாக்கி, பரமேஸ்வரன்—நாரதர்—இந்திரன் ஆகியவர்களின் சம்பாஷணை வடிவில் இக்காவியத்தை உருவாக்கியிருக்கிறார். பெண் பாத்திரம் இல்லாதிருப்பதும் இக்காவியத்தின் தனித்தன்மை எனலாம்.

நூலில் விவரிக்கப்பட்டுள்ள நிகழ்ச்சிகள் நிகழ்ந்த காலத்தில் வாழ்ந்தவர் இக்கவிஞர். நிகழ்ச்சிகள் பலவற்றில் — குறிப்பாக, மூன்றாவது ஸர்கத்தில் வருணிக்கப்பட்டுள்ள நவராத்திரித் திருவிழாவில் — நேரடியாகப் பங்கு கொண்டவர். அதனால், கூறப்பட்டுள்ள செய்திகளின் சத்தியத்தன்மை குறித்து வரலாற்று ஆசிரியர்கள் சந்தேகப்படத் தேவையில்லை.

"கர்நாடகம்" என்று இந்நூலில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள பிரதேசம், தற்போதைய தமிழ்நாடுதான் என்று உறுதியாகக் கொள்ளலாம். ஏனென்றால் பதினேழாம் நூற்றாண்டில், பீஜாப்பூரில் சுல்தான்களின் ஆட்சி நிலவியது. கிருஷ்ணா, துங்கபத்ரா நதியோரங்களில் சுதேசத் தலைவர்கள் பலர் இருந்திருக்கிறார்கள். ஆக, இந்தப் பிரதேசங்களுக்குத் தெற்கேயுள்ள நாட்டை நோக்கியே இராஜாராமர் வந்திருக்கிறார். காரணம், மராத்தியப் படைத்தலைவர்கள் பலர் தமிழ்நாட்டின் வடக்குப் பகுதியில் ஆட்சி செலுத்திக் கொண்டிருந்திருக்கிறார்கள். கொள்ளிடக்கரை வரையிலும் மராத்திய மன்னர்கள் வந்திருக்கிறார்கள் என்பது வரலாறு.

1690ஆம் ஆண்டுக்குச் சில ஆண்டுகள் முன்பிருந்து, மராத்திய வரலாற்றை உள்ளபடி அறிவதற்கு இந்த நூல் பேருதவி செய்கிறது.

பாரதத்தின் உண்மையான தேசிய வரலாற்றினை முறைப்படுத்தி எழுதுவதற்கு, மாநில அரசுகளும், மைய அரசும், ஆராய்ச்சியாளர்களும் முனைந்துள்ள இந்தச் சமயத்தில், தமிழ்நாட்டிலுள்ள வரலாற்று ஆசிரியர்களுக்கு, இராஜாராம சரிதம் நம்பத்தகுந்த செய்திப் பெட்டகமாக அமையும் என்பதில் ஐயமில்லை.

சரசுவதி மகால் நூலகத்தில் "ஸ்ரீ ராஜாராம சரிதம்" என்ற பெயரில் B. 4863 / D. 4229 / S. 31A எண்ணுள்ள ஒரு சுவடி மட்டுமே உள்ளது. அது பெரும்பாலும் பிழையின்றியிருந்தாலும், ஆங்காங்கே நந்திநாகரி எழுத்துக்களைக் கொண்டதாக இருந்தது. இச்சிறு நூலைத் தமிழ் உரையுடன் வெளியிடுவதற்கு எனக்கு வாய்ப்பளித்த முன்னாள் மாவட்ட ஆட்சியர் மற்றும் நூலக இயக்குநர் அவர்களுக்கும், இந்நாள் இயக்குநரும் (பொறுப்பு), தஞ்சை மாவட்ட ஆட்சியருமான உயர்திரு. இ. வேங்கடாசலம், இ. ஆ. ப. அவர்களுக்கும், நூலக நிருவாக அலுவலர் திரு. A. M. முகம்மது யூசுப் அவர்களுக்கும், நூல் வெளியீட்டு மேலாளர் திரு A. பஞ்சநாதன், M.A., M.L.I.S. அவர்களுக்கும், எனது உளமார்ந்த நன்றியினைத் தெரிவித்துக்கொள்கிறேன்.

இந்நூலை மூலச்சுவடியுடன் ஒப்பிட்டுப் பிழைத்திருத்தம் செய்ததுடன், தமிழ் உரையில் திருத்தம் தேவைப்பட்ட இடங்களில் திருத்தம் செய்தும், மெய்ப்புத் திருத்தம் செய்தும், பிழையின்றி வெளியிட உதவிய நூலக மேநிலை ஸம்ஸ்கிருத பண்டிதர் ஸ்ரீ S. கிருஷ்ணமூர்த்தி சாஸ்திரிகள் அவர்களுக்கும் நன்றியினைத் தெரிவித்துக்கொள்கிறேன்.

நூலைச் சிறப்பாக அச்சிட்டளித்த நூலக அச்சகப் பிரிவினர் அனைவருக்கும் எனது அன்பார்ந்த பாராட்டுக்கள்.

தஞ்சாவூர்
20—12—93

டி. எஸ். கோதண்டராமன்

|| श्रीः ||

|| श्रीगणेशाय नमः ||

केशवकविकृतं

|| राजारामचरितम् ||

|| प्रथमः सर्गः ||

கேசவ கவியால் இயற்றப்பட்ட

ராஜாராம சரிதம்

முதலாவது ஸர்கம்

जयति रघुवंशतिलकः कौसल्यानन्दवर्धनो रामः ।
दशवदननिधनकारी दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ।। १ ।।

தாமரையொத்த திருக்கண்களை உடையவரும், தசரதரின் மைந்தரும், பத்துத் தலைகளைக் கொண்ட இராவணனை வீழ்த்தியவரும், கௌஸல்யையின் மகிழ்ச்சியை வளர்ப்பவரும், ரகு குலத்தின் திலகம் போன்றவருமான இராமன் வெல்க. 1

नमस्तस्मै मुनीशाय श्रीयुताय तपस्विने ।
सर्वज्ञानाधिवासाय तस्मै वाल्मीकये नमः ।। २ ।।

முனிவர்களில் சிறந்தவரும், (புகழ்ச்) செல்வத்தை உடையவரும், தவசியும், அறிவனைத்துக்கும் உறைவிடமானவருமான வால்மீகிக்கு நமஸ்காரம். 2

त्रैलोक्याधिपतिः श्रियः पतिरसौ रामावतारस्त्वयं
कृत्वा संविदधे जगत्त्रयमिदं निःकोणपं सर्वतः ।
भूयोऽयं जगतां शिवाय सदयो मानुष्यदेहं दध-
द्राजाराममहीपतिर्विजयते दिल्लीशदर्पापहः ।। ३ ।।

மூன்று உலகங்களுக்கும் தலைவனும், திருமகள் கேள்வனுமாகிய நாராயணன், மூன்றுமுறை* இராமனாக அவதாரம் செய்து, மூன்று உலகத்தையும் அரக்கர் அற்றதாகச் செய்து, மீண்டும், உலக நன்மைக்காகவும் தில்லித் தலைவனின் செருக்கை அடக்குவதற்காகவும், கருணையோடு மனித வடிவம் தாங்கி இராஜாராம மன்னராகச் சீருடன் விளங்குகிறார். 3

प्रणम्य जानकीनाथं राजाराममहीपतेः ।
यशःप्रबन्धं तनुते पण्डितः केशवाभिधः ॥ ४ ॥

ஜானகீநாதனை (ஸ்ரீ ராமசந்த்ரமூர்த்தியை) வணங்கி, கேசவன் என்று பெயர் கொண்ட புலவர், இராஜாராம மன்னரின் புகழ்க் காவியத்தை எழுதுகிறார். 4

श्रीमान्परशुरामोऽसौ यस्मिन् क्षेत्रे प्रपूज्यते ।
तत्क्षेत्रवासी विप्रस्तु विधिज्ञः सत्यवाक् शुचिः ॥ ५ ॥

वेदवेदाङ्गनिपुणः षट्कर्मनिरतः सुधीः ।
भगवद्भक्तिनिष्णातः सर्वप्राणिहिते रतः ॥ ६ ॥

न्यायार्जितधनेनैव कुटुम्बपरिपोषकः ।
शम्भुवर्मणि भूपाले दिष्टधर्ममुपेयुषि ॥ ७ ॥

चिन्तयामास मनसि कथं क्षेमं भवेन्नृणाम् ।
अस्मिन् कलियुगे घोरे महाम्लेच्छजयावहे ॥ ८ ॥

म्लेच्छराजेन सर्वत्र वर्णधर्मविघातिना ।
धर्मक्षेत्रेषु सर्वेषु नाशितेषु दुरात्मना ॥ ९ ॥

ஸ்ரீ பரசுராமர் போற்றப்படுகிற திருநாட்டில் வாழ்பவரும், வேதியர் மரபினரும், செய்யப்படவேண்டிய நெறிமுறைகளை அறிந்தவரும், சத்தியம் பேசுபவரும், தூயவரும், வேத வேதாங்கங்களில் நிபுணரும், [1]அறுவகைக்

---

* பரசுராமர், தசரத ராமர், பலராமர் ஆகிய மூன்று அவதாரங்கள்.

1. சூரியன் உதிக்கும் முன்னரும், உச்சியிலிருக்கும் பொழுதும், மறையும் முன்னரும் செய்யவேண்டிய கால வழிபாடு, விதிமுறைப்படி தலைமுழுகுதல், மந்த்ரஜபம், ஔபாஸனம், அக்னிஹோத்ரம்போன்ற அக்னி காரியங்கள், பஞ்சாயதன ஸாலக்ராமாதி பூஜை, விருந்தினர் உபசரிப்பு, வைச்வதேவம் (அன்றாடம் அறியப்படாமல் செய்யப் படும் பாவங்கள், காய்கறிகளில்–அரிசியில் உள்ள பூச்சிகளுக்கும் பிற ஜந்துக்களுக்கும் அறியாமல் செய்யப்படும் பாவங்களை விலக்கிக்கொள்ளச் செய்யப்படும் சடங்கு) இவை 6 வகை நித்யகர்மா எனப்படும்.

கருமங்களில் ஈடுபட்டிருப்பவரும், நல்லறிவாளரும், இறையன்பில் ஆழ்ந்திருப்பவரும், எல்லா உயிர்களின் நன்மையிலும் ஆர்வமுடையவரும், நியாயமான முறையில் ஈட்டப்பட்ட பொருளைக் கொண்டே குடும்பத்தைக் காப்பாற்றி வருபவருமான கேசவ பண்டிதர் மன்னர் சம்பு வர்மா (சாம்பாஜி) [1]சிரச்சேதம் செய்யப்பட்டதும் சிந்திக்கலானார்.

இந்தக் கலியுகத்தில், கொடுமையான பலம் மிகுந்த மிலேச்சர்கள் (அறம் அறியாத அந்நிய படையெடுப்பாளர்கள்) வெற்றிபெற்று வருகிறார்களே? புனிதமான க்ஷேத்திரங்களையெல்லாம் நாசம் செய்து, எல்லா இடங்இடங்களிலும் நெறிமுறைகளை அழிக்கின்ற கெடுமதி படைத்த மிலேச்ச அரசன் அரசாளும் பொழுது மக்களுக்கு எவ்வாறு நலம் உண்டாகும்?

एवं चिन्तयमानं तं स्वममाधिमुपागतम् ।
शुक्लवर्षे माघमासे शुक्लपक्षे शनेर्दिने ॥ १० ॥

चतुर्थ्यां भाविवृत्तान्तं राजारामजयावहम् ।
शिवनारदसंवादरूपेणैव सविस्तरम् ॥ ११ ॥

द्विजःस्वप्ने समवदद्भवानीपतिसन्निभः ।

கேசவ பண்டிதர் இவ்விதம் எண்ணியவாறே தன்னுள் ஆழ்ந்து (லயித்து) விட்ட பொழுது சுக்ல ஆண்டு (சக 1611ம் ஆண்டு) மாக மாதம் சுக்லபட்ச சதுர்த்தி சனிக்கிழமையன்று, எதிர்காலத்தில் நிகழவிருக்கும் இராஜாராமரின் வெற்றி வரலாற்றினை, விரிவான சிவ—நாரத உரையாடல் வடிவத்தில், [2]பவாநீ நாயகனை நிகர்த்த ஓர் அந்தணர், கனவில் வந்து கூறினார்.

हिताय सर्वलोकानां भक्तानुग्रहणाय च ॥ १२ ॥

कदाचिन्नारदो योगी त्रिदिवं गिरिशालयात् ।
जगाम सत्कृतस्तत्र देवेन्द्रप्रमुखैः सुरैः ॥ १३ ॥

ஒரு சமயம் யோகியான நாரதர், அனைத்து மக்களின் நலனை முன்னிட்டும், பக்தர்களை அருள்பாலிப்பதற்காகவும், கைலாய மலையிலிருந்து தேவலோகம் சென்றார். அங்கு தேவேந்திரனை முன்னிட்ட தேவர்களால் வணங்கி வரவேற்கப்பட்டார். மேலும்,

---

1. மராட்டிய மன்னர்களின் குலதெய்வம் "பவானீ" என்பதாகும்.

2. 1—2—1689ல் ஔரங்கசீப்பின் படைத்தலைவர்களால் சாம்பாஜி சிறை பிடிக்கப்பட்டு 11—3—1689ல் சிரச்சேதம் செய்யப்பட்டார்.

विज्ञापितः प्रश्रयेण भगवान्भुवनत्रये ।
आश्चर्यं किं त्वया दृष्टं हर्षवानिव लक्ष्यसे ।। १४ ।।

"ஐயனே! மூன்று உலகத்திலும் ஆச்சரியமான ஏதோ ஒன்று தங்களால் காணப்பட்டிருக்கிறதுபோலும் (அதனால்தான்) மகிழ்ச்சியுடையவராகத் (தாங்கள்) காணப்படுகிறீர்கள்!" என்று வணக்கத்துடன் விண்ணப்பித்துக் கொள்ளப்பட்டர்.

नारदस्तं तदा प्राह देवेन्द्रममितद्युतिः ।
गौरीपतिं नमस्कर्तुं गतोऽहं रजताचलम् ।। १५ ।।

அப்போது மிக்க ஒளிபொருந்திய நாரதர், அந்த தேவேந்திரனிடம் கூறினார்: "பரமேஸ்வரனை வணங்குவதற்காக நான் வெள்ளியங்கிரி சென்றிருந்தேன்.

तत्रोमासहितं रुद्रं प्रणम्य पुरतः स्थितः ।
एतस्मिन्नन्तरे शिष्यो भार्गवस्य महात्मनः ।। १६ ।।

महेन्द्राचलसंस्थस्य समायाद्गिरिशान्तिकम् ।
प्रणम्य दण्डवद्भूमौ बद्धाञ्जलिरभाषत ।। १७ ।।

"அங்கு உமையோடு கூடிய உருத்திரனை வணங்கி எதிரில் நின்றிருந்தேன். அப்போது மஹாத்மாவான பார்க்கவ முனிவரின் சீடன், சிவபெருமானிடம் வந்தான்; தரையில் விழுந்து வணங்கி, கைகளைக் கூப்பிய வண்ணம் சொன்னான்:

अन्तेवासी भार्गवस्ते यद्विज्ञापयति प्रभो ।।
श्रूयतां करुणासिन्धो भक्तानां भयभञ्जन ।। १८ ।।

"அடியார்களின் பயத்தைப் போக்குபவரே! கருணைக்கடலே! பார்க்கவருடைய சீடன் (நான்) சொல்வது. பிரபோ! தங்களால் (தயைகூர்ந்து) கேட்கப்படவேண்டும்.

स्वामिन् सह्याचले पूर्वं दत्वा स्वं परशुं शुभम् ।
स्थापितो दुष्टशिक्षायै भक्तसंरक्षणाय च ।। १९ ।।

"ஐயனே! முன்பு, அடியார்களைக் காப்பதற்காகவும், தீயவர்களைத் தண்டிப்பதற்காகவும், மங்களமான தங்களது கோடாரியைக் கொடுத்து ஸஹ்ய மலையில்* (என்னை) இருக்கச் செய்தீர்கள்.

* ஸஹ்யமலை — காவேரி உற்பத்தியாகும் மலை,

एतावत्कालपर्यन्तं तवाज्ञा विहिता प्रभो ।
साम्प्रतं कलिकन्देन सार्वभौमाभिमानिना ॥ २० ॥

उत्सादितो धर्मसेतुर्हेतुः पुण्यस्य कर्मणः ।
भूमिः पापभराक्रान्ता कर्तव्यं किमतः परम् ॥ २१ ॥

"பிரபோ! இந்நாள் வரை தங்கள் ஆணை மதிக்கப்பட்டது. புண்ணியச் செயல்களுக்குக் காரணமான அறவரைமுறையானது, ஸார்வபௌமன் என்ற அகந்தைகொண்ட (பாவச்செயல்களுக்கு மூலக்கிழங்காகவுள்ள) கலிபுருஷனால் தற்பொழுது அழிக்கப்பட்டு (விட்டதால்) பூமியானது பாபச் சுமையால் தவிக்கிறது. ஆகவே, (பாபச் சுமையைக் குறைப்பதற்காக) இனி செய்யவேண்டுவது என்ன ?

नास्ति तन्निग्रहे शक्तिर्महेन्द्रादिसुरेष्वपि ।
भूमिपालेषु मुनिषु ब्राह्मणेषु महत्स्वपि ॥ २२ ॥

"அவனை அடக்குவதற்கான ஆற்றல் தேவேந்திரன் முதலிய தேவர்களிடமோ, மண்ணுலக மன்னர்களிடமோ, (தேவ ஆற்றல் மிக்க) முனிவர்களிடமோ, (மந்திர வலிமை பெற்றுள்ள) வேதியர்களிடமோ இல்லை.

वैष्णवं दाशरथिना धनुर्नीतं पुरा मम ।
परशुः खण्डितः पूर्वं क्रौञ्चाचलविभेदने ॥ २३ ॥

"என்னிடமிருந்த வைணவ வில், (தசரத குமாரனாகிய) இராமனால் முன்னொரு சமயத்தில் எடுத்துச் செல்லப்பட்டுவிட்டது. இன்னொரு சமயம் கிரௌஞ்ச மலையைப் பிளக்கும்போது, (தங்களால் கொடுக்கப்பட்ட) கோடாரியானது உடைந்துபோய்விட்டது *

---

* பிருகு முனிவர் பரம்பரையில் தோன்றிய ரிசீகர் என்பவருக்கும் ஸத்யவதிக்கும் பிறந்தவர், ஜமதக்னி. ஜமதக்னியின் பத்னியின் பெயர் ரேணுகா. இந்தத் தம்பதியரின் ஐந்தாவது குமாரர்தான் பரசுராமர். பரமசிவனுக்கும் மஹாவிஷ்ணுவுக்கும் ஒருசமயம் விளையாட்டாக விற்போர் நடந்தது. அதில் விஷ்ணுவே சிறந்தவராக தேவர்களால் கருதப்பட்டார். போரில் உபயோகப்பட்ட விற்களில் சிறந்ததான விஷ்ணுவின் வில், ரிசீகரிடம் தாற்காலிகமாகக் கொடுக்கப்பட்டு, பரசுராமரிடம் வந்தது.

ऋचीके भार्गवे प्रादाद्विष्णुः सन्न्यासमुत्तमम् । ......
पितुर्मम ददौ दिव्यं जमदग्नेर्महात्मनः ॥

(வால்மீகி ராமாயணம்—பாலகாண்டம் 68வது ஸர்கம்)

இராமாவதாரத்தில், இராமர் இந்த வில்லைத் திரும்பப் பெற்றுக்கொண்டுவிட்டார். பின்னொரு சமயம், கார்த்திகேயனின் வலிமையைக் கண்டு பொறாமை கொண்ட பரசுராமர் கிரௌஞ்சமலையைத் தனது கோடாரியால் பிளந்ததாகவும் புராண வரலாறு உள்ளது.

इदानीमस्य दमने त्वमुपायं कुरु प्रभो ।
इति विज्ञाप्य शिष्यस्तु तूष्णीमास शिवाग्रतः ॥ २४ ॥

"ஐயனே, இப்போது இந்தக் கலி புருஷனை அடக்குவதற்கு உபாயம் செய்யுங்கள்" என்று சிவபெருமான் திருமுன் விண்ணப்பித்துவிட்டு சீடன் மௌனமானான்.

ततः स भगवानाह मेघगम्भीरया गिरा ।
न भयं कलिकन्दाद्वः सम्भविष्यति भार्गव ॥ २५ ॥

அப்போது, மேகத்தினுடையது போன்ற கம்பீரமான குரலில் பகவானாகிய பரமசிவன் கூறினார்: "பார்கவரே! கலி புருஷனால் உங்களுக்கு எவ்வித பயமும் உண்டாகாது.

कुलाण्डो नाम दैत्येन्द्रस्तपसाऽतोषयद्धि माम् ।
तस्मै दत्तं प्रसन्नेन सार्वभौमपदं मया ॥ २६ ॥

"குலாண்டன் என்ற அசுரத் தலைவன், (கடும்) தவத்தினால் என்னை மகிழச் செய்தான். மகிழ்ச்சியடைந்த என்னால் அவனுக்கு ஸார்வபௌமப் பதவி (அனைத்து பூமியையும் அடக்கியாளும் ஆற்றல்) கொடுக்கப்பட்டது.

अवधिश्च कृतस्तस्य यदा त्वं भार्गवाश्रमम् ।
विलुण्ठयसि दर्पेण रामराज्यं जिघृक्षसि ॥ २७ ॥

तद्राज्यं ब्रह्मभूयिष्ठं तदाप्स्यसि पराभवम् ।

"கர்வம் நிரம்பிய நீ எப்போது பார்கவரின் ஆசிரமத்தைக் கொள்ளையடிக்கிறாயோ, (அல்லது) வேதியர்கள் (ஞானியர்) நிரம்பிய (இராஜா) ராமனின் அரசை (க் கைப்பற்ற) விரும்புகிறாயோ, அப்போது தோல்வியை அடைவாய் என்று காலவரம்பும் குறிக்கப்பட்டது.

भवशालाख्यवंशे हि राजारामो महीपतिः ॥ २८ ॥

ब्राह्मण्यश्च वदान्यश्च हरेरंशः प्रतापवान् ।
सुरांशभूतैः सचिवैर्ब्राह्मणैः क्षत्रियैर्वृतः ॥ २९ ॥

मम भक्तवरः श्रीमानवतीर्णो धरातले ।
कलिकल्मषनाशाय धर्मसंरक्षणाय च ॥ ३० ॥

कुलाण्डस्याभिमानं तु सोऽपनेष्यति साम्प्रतम् ।

"அந்தணர்களை ஆதரிப்பவனும், கொடையாளியும், திருமாலின் அம்ச மாயுள்ளவனும், ஆற்றல் மிக்கவனும், தேவர்கள் அம்சமான அந்தண அமைச்சர்களாலும், க்ஷத்திரியர்களாலும் சூழப்பட்டவனும், என் அடியார்களில் சிறந்தவனும், திருவுடையவனுமான இராஜாராமன், தர்மத்தைக் காப்பதற் காகவும், கலியின் மாசுகளைப்போக்கவும் மண்ணுலகில் பவசால (போன்ஸ்லே) [போஸல] அரச குலத்தில் தோன்றியுள்ளான். இப்போது (அவன்) குலாண்டனின் கர்வத்தை அடக்கப்போகிறான்."

इति श्रुत्वा शिवोद्गीतं शिष्यः प्रायात्कृतानतिः ।। ३१ ।।

என்று, பரமசிவன் கூறியதைக் கேட்ட சீடன், (நிம்மதியடைந்து) வணங்கிவிட்டுச் சென்றான்.

नारदस्तु ततः स्तुत्वा भगवन्तं सनातनम् ।
प्रश्रयेणावदद्वृत्तं यथादृष्टं महीतले ।। ३२ ।।

பிறகு நாரதர், மிகப்பழம் பொருளான பகவானைப் பணிவுடன் தோத்தரித்து, மண்ணுலகில் தான் கண்ணால் பார்த்ததைக் கூறினார்.

भगवन् भवतो भक्तो रामवर्मा महीपतिः ।
हृतश्रीः कलिकन्देन सार्वभौमाभिमानिना ।। ३३ ।।

"எல்லாம் வல்ல இறைவ! அனைத்தையும் ஆள்பவன் என்ற செருக்குடைய கலி புருஷனால், தங்கள் பக்தனாகிய மன்னன் [1]ராமவர்மன் (ராஜாராமன்) பிடுங்கப்பட்ட செல்வத்தையுடையவனாக இருக்கிறான்.[2]

अधुना स कथं स्वीयं राज्यं प्राप्स्यति भूपतिः ।
कृपया तद्वद स्वामिन् दीनबन्धो दयानिधे ।। ३४ ।।

"எளியோரைக் காப்பவனே! அருட்செல்வமே! இனி அவன் தனது ராஜ்யத்தை எவ்வாறு அடையப்போகிறான்? அண்ணலே! அருள்கூர்ந்து அதனைச் சொல்லவேண்டும்".

---

1. வர்ம என்ற சொல், க்ஷத்ரிய ஆண்களின் பெயரோடு இணைந்து நின்று, அந்த மரபைக் குறிப்பிட்டுக் காட்டுவது.

2. மராத்தியர்களின் கைவசமிருந்த தென்கொங்கணப் பகுதியை, 1689ம் ஆண்டு ஜனவரி மாத வாக்கில், ஷேக் நிஜாம் என்பவன் அனேகமாக அழித்தே விட்டான். ஜுல்பிகர் கான் என்ற சேனைத்தலைவன் 25—3—1689ல் ராயகட் கோட்டையை முற்றுகை யிட்டான்.

भगवांस्तु ततः प्राह नारदं दिव्यदर्शनम् ।
स राजा मम सद्भक्तः सर्वधर्माभिरक्षकः ॥ ३५ ॥

ஒளிமயமான தோற்றமுடைய நாரதரைப் பார்த்து பகவான் அப்போது கூறினார்: "அந்த மன்னன் என்னுடைய சிறந்த பக்தன்; அனைத்து அறங்களையும் காப்பாற்றுகிறவன்.

म्लेच्छाक्रान्तं निजं राष्ट्रं दृष्ट्वा स्वीयं बलं तथा ।
नयप्रचारचतुरैरमन्त्रयत मन्त्रिभिः ॥ ३६ ॥

"மிலேச்சர்களால் (அந்நிய நாட்டுப் படையெடுப்பாளர்களால்) தனது ராஜ்யம் ஆக்கிரமிக்கப்பட்டுள்ளதையும், தன்னுடைய (பலவீனமான) படையையும் கண்டுணர்ந்து அரசியல் வல்லுநர்களான அமைச்சர்களுடன் ஆலோசனை செய்தான்.

युद्धं तत्राभ्यमन्यन्त केचिच्छूरा जयैषिणः ।
केचिद्दानं साम केचित् भेदं केचित्तथाश्रयम् ॥ ३७ ॥

"வெற்றியில் நாட்டமுடைய சில சூரர்கள் போர் புரியவேண்டுமென்றும், சிலர் (ஏராளமான பொருட்களைக் கொடுத்து, நாட்டு மக்களுக்கும் சொத்துகளுக்கும் அழிவு ஏற்படாமல், திருப்தியுறச் செய்து எதிரியைத் திருப்பி அனுப்பிவிடும் முறையான) தான உபாயத்தையும், சிலர் சமாதான உடன்படிக்கையையும், சிலர் (பகைவர்களிடையே) பிளவு உண்டுபண்ணுதல் என்ற முறையையும், மற்றும் சிலர் (எதிரியிடம்) சரண் அடைவதையும் ஆலோசனையாகக் கூறினார்கள்.

इति नानाविधधियो यथाप्रज्ञं समूचिरे ।
मन्त्रिभिर्मन्त्रितं तत्तु नास्पृशन्नृपमानसम् ॥ ३८ ॥

"இவ்விதம் தத்தம் அறிவு நிலைக்கேற்றபடி பலவிதமான உபாயங்கள் அமைச்சர்களால் கூறப்பட்டன. ஆனால், அரசனின் மனத்தை (இவை) எதுவும் பற்றவில்லை. (மன்னருக்கு அமைச்சர்களின் அக்கருத்துக்கள் ஏற்புடைத்தாக இல்லை.)

ततो मद्भक्तमुख्येन वृद्धसम्मतबुद्धिना ।
समेन वाचस्पतिना सर्वलोकहितैषिणा ॥ ३९ ॥

सर्वश्रीकरणेनाशु श्रीमत्प्रह्लादशर्मणा ।
मद्दत्तमतिसामर्थ्यशालिना बोधितो नृपः ॥ ४० ॥

"அப்போது, எனது பக்தர்களில் சிறந்தவரும், வயதுக்கேற்றபடி முதிர்ந்த அறிவுடையவரும், (தேவகுருவான) பிருஹஸ்பதிக்கு நிகரானவரும், எல்லா மக்களின் நலனில் விருப்பம் கொண்டவரும், எல்லாச் செல்வங்களும் பொருந்தியவரும், என்னால் கொடுக்கப்பட்ட அறிவாற்றல் உடையவருமான பிரஹ்லாத சர்மா (பிரஹ்லாத பந்த்) என்ற அமைச்சரால் அரசன் நல்லுபாயம் கூறப்பட்டான்.

राजेन्द्र समयोऽस्माकं विपरीतः परस्य तु ।
अनुकूल इवाभाति तस्माद्युद्धं न रोचये ॥ ४१ ॥

"மன்னரிற் சிறந்தவரே! இப்போதுள்ள காலம் நமக்கு எதிராகவும், பகைவனுக்கு நன்மை பயக்குவதாகவும் இருப்பதுபோலத் தோன்றுகிறது. ஆகவே யுத்தம் செய்வது உகந்ததாகப்படவில்லை.

सामाद्युपायाः सर्वेऽपि निग्रहाय खलस्य हि ।
न प्रीतिं जनयिष्यन्ति पूर्ववैरानुबन्धिनः ॥ ४२ ॥

"உடன்படிக்கை (சாம, தானம்) முதலான வழிகள், கலகக்காரர்களை அடக்குவதற்கு மட்டுமே பயன்படும். நெடுங்காலப் பகைமை பூண்டவர்கள் விஷயத்தில் (இவ்வழிமுறைகள்) திருப்தியான பலனைத் தரமாட்டா.

तस्मात्स्वीयां राज्यधुरं रामचन्द्रे धुरन्धरे ।
अनाहार्ये रामभक्ते विश्वास्ये वीरसम्मते ॥ ४३ ॥

शौर्यौदार्यगुणोपेते यशस्विनि महामतौ ।
अमात्यनीलकण्ठस्य सुते संस्थापय प्रभो ॥ ४४ ॥

"ஆகவே, மன்னரே! அரசியல் நிபுணரும், இயற்கையிலேயே ராம பக்தரும், நம்பிக்கைக்கு உரியவரும், வீரர்களால் போற்றப்படுபவரும், வீரம்—ஈகை முதலான குணமுடையவரும், புகழ்பெற்றவரும், பேரறிவாளருமான அமைச்சர் நீலகண்டருடைய குமாரனாகிய ராமசந்திரனிடம் தங்களது அரசு நிர்வாகப் பொறுப்பை ஒப்படையுங்கள்.

त्वं तु कैश्चिन्नरैर्युक्तः कर्णाटं गच्छ सत्वरम् ।
स्वराज्यरक्षणे यत्नं कुरु राजन्नतन्द्रितः ॥ ४५ ॥

"தாங்கள் சில பேர்களோடு விரைவாகக் கர்நாடகம் (தென்பகுதி) செல்லுங்கள். அரசே, (தோல்விகளால்) சோர்வடையாமல் தங்கள் அரசைக் காக்கும் முயற்சியைச் செய்வீராக."

इति प्रह्लादवचनं सुराचार्यनयानुगम् ।
सम्मतं मन्त्रिमुख्यस्य नीलकण्ठस्य धीमतः ।। ४६ ।।

श्रीमोरेश्वरपुत्रस्य शुभवैभवशालिनः ।
श्रुत्वा विभाव्य मनसि हर्षं प्राप्यातुलं नृपः ।। ४७ ।।

இவ்விதம், (தேவர்களின் குலகுருவான) பிருஹஸ்பதியின் அரசியல் ஆலோசனை போன்றதான பிரஹ்லாத சர்மாவின் சொல்லுக்கிணங்க, ஸ்ரீ மோரேஸ்வரரின் மைந்தரும், நல்லாற்றல் மிக்கவரும், முக்கியமந்திரியும், அறிவாளியுமான நீலகண்டரின் இசைவைக் கேட்டு, மனத்தில் ஆராய்ந்து, மன்னர் அளவற்ற மகிழ்ச்சி அடைந்து...

रामचन्द्राख्यसचिवे मौले राज्यधुरन्धरे ।
राज्यं विन्यस्य सकलं राज्याङ्गविकलं प्रभुः ।। ४८ ।।

सार्धं प्रधानपुरुषैः प्रह्लादप्रमुखैर्द्विजैः ।
मार्गे बहुविधान्विघ्नान् विनिवार्य महामतिः ।। ४९ ।।

भैरजीकं घोरफडं सुग्रीवसमविक्रमम् ।
मित्रं लब्ध्वा महाबाहुर्महासाहसिकं बली ।। ५० ।।

मदेकभक्तियोगेन कर्णाटं प्राप्स्यति ध्रुवम् ।

பேரறிவு பெற்ற அரசர், அரசியல் வல்லுநரான ராமச்சந்திரர் என்ற அமைச்சரிடம் படைபலம்-கோட்டை பலம் போன்ற துணையில்லாத அரசுப் பொறுப்பினை ஒப்படைத்துவிட்டு, பிரஹ்லாதர் முதலிய பிரதானிகளுடனும், பெரியோர்களுடனும் கூட, வழியில் எதிர்ப்பட்ட பற்பல இடையூறுகளை விலக்கிக்கொண்டு, சுக்ரீவனுக்கு இணையான பலம் பொருந்தியவரும் அஞ்சாமல் தாக்குபவருமான பஹிர்ஜீ கோர்படே, என்பவரைப் பலவானான மன்னன் நண்பராகப் பெற்று, என் மேலுள்ள அயராத பக்திப் பெருக்கினால் விரைவில் கர்நாடகத்தை அடையப்போகிறான்.

तत्र गत्वा राजगडोपत्यकाचन्द्रिस्तने ।। ५१ ।।

महेन्द्रनगरीरम्ये साम्राज्यं स विधास्यति ।

"அங்கு சென்று ராஜகட் (ராஜகிரி) அடிவாரத்தில் உள்ள மஹேந்திரபுரி போன்ற அழகான செஞ்சி நகரத்தில் பேரரசு செலுத்தப்போகிறான்."

इति श्रुत्वा नारदस्तु शङ्करं प्राह विस्मितः ॥ ५२ ॥

இதைக்கேட்டு வியப்படைந்த நாரதர் சங்கரரை வினவினார்.

ब्राह्मणः साधनैर्हीनः कण्टकैः परिवेष्टितम् ।
रामचन्द्रः कथं राज्यमनङ्गं पालयिष्यति ॥ ५३ ॥

"ராமசந்திரரோ, அந்தணர்; தேவையான படை, கோட்டை முதலான வசதிகள் இல்லாதவர். முட்களால் (விரோதிகளால்) சூழப்பட்ட, கட்டுக் கோப்பில்லாத அரசை எவ்வாறு நிர்வாகம் செய்யப்போகிறார்?

ततोऽब्रवीद्भवानीशो नारदं परमादरात् ।
राजारामस्य सद्भक्तेर्मया साम्राज्यमर्पितम् ॥ ५४ ॥

அப்போது, பவானியின் பதியான பரமேஸ்வரன் மிக்க பரிவுடன் நாரதரிடம் சொன்னார்: "நல்லுள்ளம் கொண்ட பக்தனாகிய இராஜா ராமனுக்கு இப்பேரரசை நான் அளித்திருக்கிறேன்.

हरेश्चतुर्थोऽवतारो रामवर्मा ह्यसंशयम् ।
तत्सेवानिरतस्यास्य द्विजस्यावेहि वैभवम् ॥ ५५ ॥

"ராமவர்மா (இராஜாராமன்) விஷ்ணுவின் நான்காவது* இராமாவதாரம் என்பதில் ஐயமில்லை. அவனுடைய பணியில் ஈடுபட்டுள்ள இந்த அந்தணருக்கும் அந்தப் பெருமை வந்துசேரும் என அறிவாயாக.

राजारामनृपे स्वीयैः गते कर्णाटकं तदा ।
इति श्रीरामसचिवः परां चिन्तामवाप्स्यति ॥ ५६ ॥

மன்னன் இராஜாராமன், உடன் வந்தவர்களுடன் கர்நாடகத்தை நோக்கிச் சென்றதும், அமைச்சர் ஸ்ரீ ராமசந்திரர் எனும் மந்திரி பின்வரும் விதத்தில் மிகவும் கவலைக்கு உள்ளவார்.

पालितं वीरमुख्यैर्यच्छ्रीशिवप्रमुखैर्नृपैः ।
मोरेश्वरप्रभृतिभिः प्रधानपुरुषैरिदम् ॥ ५७ ॥

"மாபெரும் வீரர்களாலும், வீரசிவாஜி போன்ற மன்னர்களாலும், மோரேஸ்வரர் போன்ற சான்றோர்களாலும் பரிபாலிக்கப்பட்ட இந்த நாடு,

---

* மூன்று இராமாவதாரங்களைப் பற்றிய விளக்கம், சுலோகம் 3-ல் சொல்லப்பட்டிருக்கிறது.

*सप्ताङ्गसहितं राज्यं पराभेद्यं समृद्धिमत् ।
इदानीमङ्गविकलं पालयामि कथं त्विदम् ।। ५८ ।।

பிறரால் தகர்க்க முடியாததாகவும், வளம் மிக்கதாகவும், எழுவகை அங்கங்களோடு கூடியதாகவும் இருந்ததே! இப்போது கலகலத்துக் கிடக்கும் இதனை எவ்வாறு நிர்வாகம் செய்வேன்?'' எனக் கவலைப்படப்போகிறார்.

इति चिन्तयतस्तस्य स्वप्ने श्रीजानकीपतिः ।
द्विजवर्यस्वरूपेण श्रीफलं संप्रदास्यति ।। ५९ ।।

இந்நிலையில் அவருடைய கனவில், ஸ்ரீஸீதாபதியான இராமன், மேலான அந்தண உருவில் வந்து வில்வப்பழத்தைக் கொடுக்கப்போகிறார்.

तदा हि शौर्यधैर्यादिगुणास्तस्मिन्महामतौ ।
प्रादर्भूता भविष्यन्ति शूराणां सौख्यवर्धनाः ।। ६० ।।

அதுசமயம், அறிவிற்சிறந்த ராமசந்திரரிடம் சூரர்களுக்கு மகிழ்ச்சியைப் பெருக்கக்கூடிய உடல் வலிமை, மனவலிமை முதலிய குணங்கள் தோன்றப் போகின்றன.

ततः प्रभृति भूपस्य सम्मतः सचिवोत्तमः ।
राजारामस्य तद्राज्यं गिरिदुर्गाणि भूरिशः ।। ६१ ।।

म्लेच्छराजगृहीतानि गिरिदुर्गाणि भूरिशः ।
म्लेच्छराजगृहीतानि विद्रुतानि बलानि च ।। ६२ ।।

सत्यवाक्यामृतेनैव संग्रहीष्यति सत्वरम् ।
म्लेच्छनाथचमूनाथान् जेष्यति स्वबलैस्तथा ।। ६३ ।।

அதுமுதற்கொண்டு, மன்னர் ராஜாராமனுக்குப் பிரிய மந்திரியான ராமசந்திரர், இராஜாராமனின் அரசைச் சேர்ந்த பல மலைக்கோட்டைகளையும், அந்நிய மன்னனால் கைப்பற்றப்பட்ட அநேக மலைக்கோட்டைகளையும், மிலேச்ச அரசனால் கைது செய்யப்பட்டனவும், பயந்து ஓடி ஓடிவிட்டதுமான படைகளையும், அமுதுக்கொப்பானதும், சத்தியமானதுமான எனது வார்த்தைகளின் பயனாய் விரைவில் கைப்பற்றப் போகிறான். அவ்விதமே மிலேச்ச மன்னனின் படைத் தலைவர்களையும் தன் பலத்தால் வெற்றிகொள்ளப்போகிறான்.

---

* स्वामी–अमात्य–सुहृत्–कोश–राष्ट्र–दुर्ग–बलानि एतानि सप्त राज्याङ्गानि भवन्ति ।

सर्वेषु दुर्गदेशेषु राजाराममहीपतेः ।
म्लेच्छराजगृहीतेषु शासनं वितनिष्यति ॥ ६४ ॥

மிலேச்ச மன்னனால் கைப்பற்றப்பட்டதான, இராஜாராம மன்னரின் எல்லாக் கோட்டைப் பிரதேசங்களையும் ஆட்சி செலுத்தப்போகிறான்,

सचिवानुष्ठितं त्वेवं संश्रुत्य स महीपतिः ।
संप्रहृष्टमना भूत्वा स्वदेशबलसंयुतः ॥ ६५ ॥

कार्णाटबलसम्पन्नः सर्वैश्वर्ययुतः प्रभुः ।
म्लेच्छराजं पराजित्य सम्मान्य सचिवोत्तमम् ॥ ६६ ॥

कलत्रपुत्रसम्पन्नः प्रधानपुरुषैर्वृतः ।
रायदुर्गे गिरिवरे स्थित्वा सिंहासनोत्तमे ॥ ६७ ॥

श्रीसीतापतिवत्सर्वां पालयिष्यति मेदिनीम् ।

மன்னன் ராஜாராமன் தமது மந்திரியால் மேற்கொள்ளப்பட்ட நடைமுறைகளை (கோட்டை கொத்தளங்களைக் கைப்பற்றிய செய்தியை)க் கேள்வியுற்று மகிழ்ச்சியுடையவனாக ஆகி, தனது நாட்டுப் படையுடனும் கர்னாடகப் படையுடனும் எல்லாச் செல்வங்களுடனும் கூடியவனாக அந்நிய நாட்டு மன்னனை வென்று, உத்தமமான அமைச்சருக்கு (ராமச்சந்திரருக்கு) மரியாதை செய்து கௌரவித்து, மனைவி-மக்களோடும், பிரதானிகளுடனும் கூடியவனாக, உன்னதமான மலையாகிய ராயதுர்கத்தில் அரியணையில் அமர்ந்து, ஸ்ரீ ஸிதாநாயகனைப்போல பூமியை ஆளப்போகிறான்,

इति शम्भुमुखात् श्रुत्वा भाविवृत्तं महीपतेः ॥ ६८ ॥

राजारामस्य मघवन् हर्षोऽस्माकं महानभूत् ॥ ६९ ॥

என்று பரமேஸ்வரனின் திருவாயிலிருந்து மன்னன் ராஜாராமனுடைய எதிர்காலத்தில் நடக்கப்போகும் செய்திகளைக் கேட்டு, அமரர்கோனே! எமக்கு மிகவும் குதூகலம் உண்டாயிற்று.”

स्वप्नमेवंविधं दृष्ट्वा प्रतिबुध्य द्विजोत्तमः ।
अतुलं हर्षमापेदे चिन्ताभयविवर्जितः ॥ ७० ॥

இவ்விதமாகக் கனவினைக் கண்டு விழித்துக்கொண்ட அந்த உத்தம அந்தணர், கவலையும் அச்சமும் நீங்கியவராகி, எல்லையற்ற ஆனந்தம் அடைந்தார்,

श्रुत्वा तत्स्वाप्नवृत्तं द्विजवरगदितं लोकसन्तोषबीजं
राजारामस्य नित्यं विजयविभवदं पण्डितः केशवाख्यः ।
आनन्दाब्धौ निमग्नः समरचयदमुं रामराजप्रभावं
स्वीयैः पद्यैरनेकैरिह वदति पुरस्तत्प्रधानप्रभावम् ।। ७१ ।।

சிறந்த அந்தணரால் கூறப்பட்ட, மக்கள் மகிழ்ச்சிக்கு விதை போன்றதும், இராஜாராமருக்கு நீண்டகாலம் வெற்றிப் பெருமைகளை அளிப்பதுமான அந்தக் கனவுச் செய்திகளைக் கேட்டு, கேசவர் என்று பெயர் கொண்ட அறிஞர், ஆனந்தக்கடலில் மூழ்கி இராஜாராமரின் பெருமைகளைக் கூறும் இதனை (இந்தக் காவியத்தை) இயற்றினார். இனி, தன்னுடைய பல செய்யுட்களில் (இராஜாராமனின்) சிறப்பான பெருமைகளைக் கூறுகிறார்.

।। इति श्रीराजारामचरिते केशवपण्डितकृतौ स्वप्नवृत्तं नाम प्रथमः सर्गः ।।

கேசவ பண்டிதரால் இயற்றப்பட்ட ஸ்ரீராஜாராம சரித்ரத்தில் "கனவுச்செய்தி" என்ற முதல் ஸர்கம் முற்றிற்று.

।। द्वितीयः सर्गः ।।

இரண்டாவது ஸர்கம்

कर्णाटकगतं भूपं श्रुत्वा स यवनेश्वरः ।
बलानि प्राहिणोत्तत्र स्वयमन्वगमद्बली ।। १ ।।

மன்னர் (இராஜாராமன்) கர்நாடகம் சென்றுவிட்டதைக் கேட்ட அந்த யவனேஸ்வரன (அவுரங்கஜீப்), அங்கு சைன்யங்களை அனுப்பியதுடன் தானும் படையுடன் பின்தொடர்ந்தான்.

रामचन्द्रस्य विषये संस्थाप्य म्लेच्छनायकान् ।
* वसतीर्विंशतीर्गत्वा शुश्राव नृपविक्रमम् ।। २ ।।

இராமசந்திர பிரதேசத்தில் மிலேச்சத் தலைவர்களை நிறுத்திவிட்டு, இருபது இரவுகள் சென்ற பிறகு மன்னர் ராஜாராமருடைய வீரச்செயல்களைப் பற்றிய செய்திகளைக் கேட்டான். (அதற்குள், மன்னர் ஏறக்குறைய இருபது நாட்கள் பிரயாணம் சென்றுவிட்டார் என்பது கவிஞரின் கருத்து.)

कर्णाटविषयैर्भूपैरेकीभूय महीपतेः ।
उपायनानि दत्तानि धनानि विविधानि च ।। ३ ।।

கர்நாடகப் பிரதேச அரசர்கள் ஒன்றுசேர்ந்து, மன்னர் ராஜாராமரிடம் பலவகைப்பட்ட பரிசுகளையும், பொருட்களையும் அளித்தார்கள்.

सेना बहुविधाः स्वीया दानमानप्रतोषिताः ।
प्रेषितास्तस्य सेवार्थं म्लेच्छसम्मर्दनक्षमाः ।। ४ ।।

பொருளாலும், கௌரவத்தாலும் சந்தோஷப்படுத்தப்பட்டதும், அந்நியப் படையெடுப்பாளர்களை எதிர்க்கும் ஆற்றல் படைத்ததுமான தங்களது பலவிதமான படைகளை, அவரிடம் பணி செய்வதற்கு அனுப்பி வைத்தார்கள்.

स्वमित्रबलसम्पन्नो राजारामः प्रतापवान् ।
युद्धायागच्छतीत्येतत् श्रुत्वा दीनमनाः स्वयम् ।। ५ ।।

வீரம் மிகுந்த இராஜாராமர், தம்முடையதும் நண்பர்களுடையதுமான படைகளுடன் போருக்கு வருகிறார் என்பதைக் கேட்டறிந்து, (அந்த மிலேச்ச அரசன்) மனம் தளர்ந்து போனான்.

---

* वसतिः — The time when one halts to rest night.

तद्भयेनैव मार्गेऽसौ न्यवसत्पृतनावृतः ।
तत्प्रयुक्तानि सैन्यानि कष्टेन पुरतोऽगमन् ॥ ६ ॥

அந்த அச்சத்தினால், படையின் ஒரு பகுதியைத் தன்னைச் சூழ்ந்திருக்கச் செய்துகொண்டு, நடுவழியிலேயே அவன் தங்கிவிட்டான். அவனால் அனுப்பப் பட்ட படையினர் சிரமப்பட்டுக்கொண்டு முன்நோக்கிச் சென்றனர்.

एतस्मिन्नन्तरे म्लेच्छनायकैर्देशविप्लवः ।
प्रारब्धो गिरिदुर्गाणि संगृहीतानि कानिचित् ॥ ६ ॥

இதனிடையில் அந்நியப் படைத் தலைவர்களால் உள்நாட்டுப் புரட்சி துவக்கப்பட்டது. சில மலைக்கோட்டைகளும் கைப்பற்றப்பட்டன.

वेष्टितानि पराण्यासन् स्वीयाश्च परपक्षगाः ।
जातास्तदा रामचन्द्रश्चिन्तयामास चेतसि ॥ ७ ॥

புனிதத் தலங்கள் (விரோதிகளால்) சூழப்பட்டுவிட்டன. தன்னுடைய வர்களும், எதிரியின் பக்கம் சென்றுவிட்டார்கள் என்றபோது, ராமச்சந்திர பந்த் மனதில் (கவலைகொண்டு) சிந்திக்கலானார்.

राज्ञा मद्धस्तविन्यस्तं राज्यमेतज्जिघृक्षवः ।
परितो यवनाः प्राप्ताः सर्वाङ्गविकलं त्विदम् ॥ ९ ॥

மன்னனால் என் கையில் ஒப்படைக்கப்பட்ட இந்த ராஜ்யத்தைக் கைப்பற்ற விரும்பும் யவனர்கள் (அந்நிய நாட்டுப் படையெடுப்பாளர்கள்—அவுரங்கஜீப்பின் படை வீரர்கள்) சூழ்ந்து நிற்கிறார்கள். இந்த அரசோ வென்றால் எல்லாத் துறைகளிலும் (*அங்கங்களிலும்) முடமாகிக் கிடக்கிறது

राज्यं कथं मया रक्ष्यं सत्यसन्धेन मानिना ।
रिपुर्महाबलः श्रीमान् निकटे वर्तते मम ॥ १० ॥

दूरदेशस्थितः स्वामी महाराजोऽधुना मम ।

"சொன்ன சொல் தவறாதவனும், தன்மானம் உள்ளவனுமான என்னால் இந்நாடு எவ்விதம் பாதுகாக்கத் தக்கது? மிக்க பலம் பொருந்திய வனும் பொருட்செல்வத்தோடு கூடியவனுமான எதிரி, என் அருகே நிற்கிறான்! என்னுடைய தலைவராகிய மாமன்னரோ, இந்த வேளையில் தொலைவிலுள்ள நாட்டில் இருக்கிறார்.

---

* ஒரு அரசின் எழு அங்கங்கள் பற்றிய குறிப்பு முன்னால் எழுதப்பட்டுள்ளது.

इत्येवं चिन्तितार्थस्य स्वप्ने सीतापतिः स्वयम् ॥ २१ ॥
चिन्तामणिस्वरूपेण श्रीफलं दत्तवांस्तदा ।

இவ்வாறு கவலைப்பட்டுக் கொண்டிருந்தவருடைய கனவில், ஸீதா நாயகரான இராமர், தானே தோன்றி சிந்தாமணி வடிவில் வில்வக்கனியைக் கொடுத்தார்.

प्रातः स्वप्नं द्विजाग्र्यान् स श्रावयित्वा द्विजाग्रणीः ॥ २२ ॥
सर्वे तं भूसुराः प्रोचुर्विजयस्तव सम्प्रति ।
भविष्यति न सन्देहो रामाङ्घ्रिन्यस्तचेतसः ॥ २३ ॥

சிறந்த அந்தணராகிய அவர், பொழுது விடிந்ததும், அந்தணப் பெரியோர்களிடம் கனவைத் தெரிவித்தார். அவ்வந்தணர்கள் அனைவரும் "இராமபிரானின் பாதத்தில் மனம் ஒன்றியுள்ள உமக்கு இப்போது வெற்றி ஏற்படப்போகிறது; ஐயமே இல்லை" என்று கூறினார்கள்.

इति द्विजवचः श्रुत्वा स प्रभुः प्रीतिमानभूत् ।

வேதியர்களின் சொல்லைக் கேட்டு அந்தப் பெரியவர் உளம் மகிழ்ந்தார்.

स्वीयेषु दुर्गदुर्गेषु समाक्रान्तेषु शत्रुभिः ॥ १४ ॥
न चचाल निजस्थानात् संक्षुब्धोऽब्धिरिवापरः ।

தன்னுடைய பிறர் புகமுடியாத கோட்டை கொத்தளங்கள் விரோதிகளால் ஆக்ரமிக்கப்பட்ட போதிலும், கலங்கிய கடல்போன்று தம்மிடத்தினின்றும் அசையவில்லை (உறுதியாக இருந்தார்).

श्रीमत्परशुरामाख्यस्तदा क्षत्रियवृत्तिमान् ॥ २५ ॥
रामचन्द्रकराम्भोजसंजातः प्रथितः क्षितौ ।
तद्धितैषी तद्यशोऽर्थी तत्सेवानिरतः शुचिः ॥ २६ ॥
एकान्ते सुखमासीनं तं विज्ञापयति स्म सः ।

ராமசந்திரரால் வளர்க்கப்பட்டவரும், உலகில் புகழ் பெற்றவரும், க்ஷத்திரியத் தொழிலை மேற்கொண்டவரும் (படைத்தலைவர்); சீர்வளர் பரசுராமன் என்று பெயர் கொண்டவரும், அவருடைய (ராமசந்திர பந்த் அவர்களுடைய) நலனைக் கோருபவரும், அவருடைய புகழை நாடுபவரும், அவர் சேவையில் ஆழ்ந்துள்ளவரும், தூயவருமாகிய பரசுராம த்ரியம்பக் என்ற

முதன்மைப் படைத்தலைவர், தனியே அமைதியாக அமர்ந்திருந்த அவரிடம் (அமைச்சர் ராமசந்திர பந்திடம்) பின்வருமாறு விண்ணப்பித்துக் கொண்டார்.

स्वामिन् राज्यमिदं राज्ञा न्यस्तं त्वद्धस्तपञ्जरे ॥ २७ ॥

"தலைவ! இந்த அரசு, மன்னரால் தங்கள் கையில் ஒப்படைக்கப் பட்டது.

लुण्ठितं सकलैर्म्लेच्छैः स्वीयैरपि दुरात्मभिः ।
दुर्गाणि सङ्गृहीतानि स्वीयैरपि परैरपि ॥ २८ ॥

"(இந்த நாடு) நம்முடைய மக்களில் கயவர்களாக இருந்தவர்களாலும், எல்லா அந்நியர்களாலும் கொள்ளையடிக்கப்பட்டது. நம்மவராலும் பிறராலும் கோட்டைகள் கைப்பற்றப்பட்டன.

विशालगिरिदुर्गं हि साम्प्रतं विद्यते तव ।
अत्रापि दुर्गसामग्री परिपूर्णैव भाति मे ॥ १९ ॥

"விசால்கட் மலைக்கோட்டை மட்டும் தற்சமயம் தங்கள் வசம் இருக்கிறது. இங்கு கோட்டைப் பாதுகாப்புக்கான தளவாடங்கள் நிறைய இருப்பதாகவே எனக்குத் தோன்றுகிறது.

परितो यवनाक्रान्तो देशः सम्प्रति वर्तते ।
दूरदेशे स्थितः स्वामी कोशस्ते विपुलः प्रभो ॥ २० ॥

"நாடு, சுற்றிலும் யவனர்களால் ஆக்கிரமிக்கப்பட்டதாக இருக்கிறது. நமது தலைவர் தொலைவில் உள்ள நாட்டில் இருக்கிறார். முதல்வரே, தங்களிடமுள்ள கருவூலம் நிரம்பியிருக்கிறது.

तदिदानीं विक्रमस्व परेषां विजयाय भोः ।

"ஆகவே, ஐய! அந்நியரை வெற்றி கொள்வதற்கு இப்போதே வீரச் செயலை மேற்கொள்ளுங்கள்."

इति तद्वचनं श्रुत्वा स्मितं कृत्वा महामतिः ॥ २१ ॥
रामं परशुपूर्वं तं जिगीषुः प्रशशंस ह ।

அவருடைய (பரசுராமருடைய) இந்தச் சொற்களைக் கேட்டு, பேரறிவாளரான அவர் (அமைச்சர் ராமசந்திர பந்த்) புன்னகை புரிந்து, வெற்றியில் விருப்பமுடையவராகிப் பரசுராமனைப் புகழ்ந்தார்.

ततो निजामशिक्षायै सन्ताजीकं महाबलम् ।। २२ ।।
उपनाम्ना घोरफडं धनाजी जाधवं तथा ।

वीरमान्यं वीरतरं समादिश्य प्रहर्षितः ।। २३ ।।
प्रस्थानतूर्यनिनदं कारयामास तत्क्षणम् ।

பின்னர், நிஜாமைத்[1] தண்டிக்கும் ஸந்தாஜீ கோர்படேயையும் (க்கும்) வீரர்களால் மதிக்கப்படுபவரும், சிறந்த வீரருமான தானாஜீ ஜாதவ் அவர்களையும் (களுக்கும்) ஆணையிட்டுவிட்டு, மகிழ்ச்சியோடு, அப்போதே புறப்பாட்டுக்கான பேரிகை வாத்திய முழக்கத்தைச் செய்வித்தார்.

ततः श्रीसचिवः सैन्यैः षड्विधैः परिवारितः ।। २४ ।।
सुमुहूर्ते शुभे लग्ने प्रस्थानमकरोत्प्रभुः ।

பின்னர், அறுவகைப் படைகளாலும்[2] சூழப்பட்ட திருவுடை அமைச்சர் நல்ல முகூர்த்தத்தில், நல்ல லக்னத்தில் பயணத்தைத் தொடங்கினார்.

महिमत्तगिरिं गत्वा सङ्गमेशपुरं प्रति ।। २५ ।।

गत्वा ताम्रचमूनाथं प्रबलं युद्धदुर्मदम् ।
पराजित्य तदश्वांस्तान्गृहीत्वा युद्धलालसः ।। २६ ।।

भारेरायमुखांश्चोरान्शृङ्गारपुरवासिनः[3] ।
बन्दीकृत्यागमत्तूर्णं गुणवन्तगडं प्रति ।। २७ ।।

மஹிமத்கட் சென்று, (அங்கிருந்து) சங்கமேசபுரம் நோக்கிச் சென்று, கடுமையாகச் சண்டையிடக் கூடியவனும், பலம் பொருந்தியவனுமான மிலேச்ச படைத்தலைவனை வென்று, அவனுடைய குதிரைகளைக் கைப்பற்றினார்.

---

1. இவன் பெயர், கான்-இ-ஜமான் பதேஹ்-ஜங்-கான் அல்லது சேக் நிஜாம் என்பது வரலாறு.

2. ஒரு கருவியிலிருந்து புறப்பட்டுச் சென்று தாக்குகிற வில்-அம்பு, கவண், நெருப்பு வளையம்; கையில் வைத்துக்கொண்டு இலக்கினை நோக்கி வீசக்கூடிய சூலம்; கையில் பிடித்தபடியே தாக்குதல் நடத்தக்கூடிய கதை, கத்தி—ஆகியவை அறுவகைப் படைகள் என்பது போர்க்கலை அறிஞர் துணிபு.

3. பாரேராய் என்று மூலச்சுவடியில் தவறாக எழுதப்பட்டிருக்கிறது என்பது ஆராய்ச்சியாளர்கள் கருத்து. பாலேராய் என்றுதான் இருக்கவேண்டும்.

சிருங்காரபுரத்தில் வசிப்பவர்களான, சண்டையில் விருப்பமுள்ள பாலேராய் முதலான கள்வர்களைக் கைது செய்து "குணவந்தகட்" நோக்கி விரைவாகச் சென்றார்.[1]

तद्दुर्गमात्मसात्कृत्वा विद्राव्य गिरिवासिनः ।
तत्र स्वीयान्प्रतिष्ठाप्य दुर्गं सुन्दरनामकम् ॥ २८ ॥

वशीचक्रे तथा दन्तपाटणस्थं धरापतिम् ।
वसन्तदुर्गमगमत्पदातिबलसंवृतः ॥ २९ ॥

அந்தக் கோட்டையைத் தன் வசப்படுத்திக்கொண்டு, மலைவாழ் மக்களைத் துரத்திவிட்டு, அங்கு தன் ஆட்களை ஸ்தாபித்துவிட்டு (குடியிருக்கச் செய்துவிட்டு, சுந்தர்கட் என்னும் கோட்டையை வசப்படுத்தி, தந்தபாடணத்தின் தலைவனை வென்று, காலாட்படை சூழ வஸந்ததுர்கம் என்னும் கோட்டையை அடைந்தார்.[2]

निजामविजयार्थं यान् सन्तघोरफडादिकान् ।
प्रथमं प्राहिणोत्तैर्हि निजामः परिलुण्ठितः ॥ ३० ॥

गजाश्वादिधनं तस्य बह्वानीतं तदा रणात् ।
भूधरोपत्यकायां तु जीवमात्रावशेषितः ॥ ३१ ॥

गतश्रीः शास्त्रभिन्नाङ्गः करवीरं ययौ खलः ।

---

1. மஹிமத்கட் — இந்த ஊர், கோலாப்பூருக்குத் தென்மேற்கே சுமார் ஐம்பது மைல் தொலைவில், அதாவது விசால்கட்டுக்கு வடக்கே சுமார் பதினைந்து மைல் தொலைவில் இருக்கிறது.

   சங்கமேசபுரம்— ரத்னகிரி மாவட்டத்தில், ரத்தினகிரிக்கு வடமேற்கே இருபத்தைந்து மைல் தொலைவில் உள்ளது.

   சிருங்காரபுரம்— இதுவும் ரத்தினகிரி மாவட்டத்தில், சங்கமேசபுரத்திற்குக் கிழக்கே பதினைந்து மைல் தொலைவில் உள்ளது.

   குணவந்தகட் — சதாரா மாவட்டம், சிருங்காரபுரத்திற்கு வடமேற்கே பதினாறாவது மைலில் இருக்கிறது.

2. சுந்தர்கட் — சதாரா மாவட்டம், பாடண் நகருக்கு மேற்கே மூன்று மைலில் இருக்கிறது.

   தந்தபாடண் — சதாரா மாவட்டம், பாடண் நகருக்குத் தெற்கே இருபத்தைந்து மைலில் இருக்கிறது.

   வஸந்ததுர்கம்— சதாரா மாவட்டம், கராட் நகருக்குத் தென்மேற்கே எட்டு மைலில் இருக்கிறது.

நிஜாமை வெற்றி கொள்வதற்காக முதலில் அனுப்பப்பட்ட ஸந்த் கோர்படே முதலியவர்களால் நிஜாம் சூறையாடப்பட்டான். போர்க்களத் திலிருந்து அவனுடைய யானை, குதிரை முதலியனவும், பிற பொருட்களும் நிறைய கொண்டுவரப்பட்டன. நிஜாம் மலையடிவாரத்தில் உயிருடன் மட்டும் விடுவிக்கப்பட்டார். செல்வம் இழந்து, ஆயுதங்களால் அங்கம் துளைக்கப் பட்ட அந்தக் கலகக்காரன் கரவீரம் (என்னும் பட்டணத்துக்கு) ஏகினான்.

ततो घोरफडाद्यास्ते समीयुः सचिवान्तिकम् ॥ ३२ ॥

பின்னர், கோர்படே முதலியவர்கள் அமைச்சரை அணுகிச் சென்றார்கள்.

ते तदा सत्कृतास्तेन म्लेच्छयुद्धे मनो दधुः ।
आगतं सचिवं श्रुत्वा शिवराजप्रवर्धिताः ॥ ३३ ॥

नायकाः पत्तिसङ्घानां समागच्छन् प्रहर्षिताः ।
गृहीतदुर्गाः केचिच्च केचित् दुर्गजिघृक्षवः ॥ ३४ ॥

அமைச்சரால் பாராட்டப்பெற்ற அவர்கள், மிலேச்சனுடன் போர் புரிவதில் மனத்தைச் செலுத்தினார்கள். சிவராஜனால் (வீரசிவாஜியால்) வளர்க்கப்பட்டு முன்னேற்றமடைந்த காலாட்படைத் தலைவர்கள் மந்திரி வந்துள்ள செய்தியறிந்து மகிழ்ச்சியுற்றவர்களாய் ஒன்றுகூடி வந்தனர். அவர்களுள் சிலர் கோட்டைகளைப் பிடித்தவர்கள், மற்றும் சிலர் கோட்டை களைப் பிடிக்க விரும்புகிறவர்கள்.

केचिद्युयुत्सवो म्लेच्छैरश्वसेनायुताः परे ।
संमार्जितुं निजागांसि नृपसेवाविधित्सया ॥ ३५ ॥

पादयोः पतिता राजसचिवस्य महात्मनः ।

குதிரைப் படையோடு இருந்த சிலர், மிலேச்சர்களுடன் போர்புரிய பெருவிருப்பம் கொண்டு, மன்னன்கீழ் பணிபுரிய விரும்பி, தம் குற்றங்களைத் துடைத்துவிடுவதற்குப்போல, அரசாளும் அமைச்சரின் கால்களில் பணிந்தனர்.

ततस्तानुक्तिसत्कारैः सत्कृत्याशु प्रहर्षयन् ॥ ३६ ॥
स प्रदायाभयं तेषां तत्तत्कार्येष्वयोजयत् ॥ ३७ ॥

அவர்களை உரிய மரியாதைகளால் கௌரவித்து, (அதனால்) மகிழ்ச்சியுறச் செய்து, அவர்களுக்கு அபயம் அளித்து, அவரவர்களுக்கான வேலைகளில் நியமித்தார்.

अथ नृपसचिवः प्रहर्षितः स्वं
बलमतुलं समरोत्सुकं विलोक्य ।
यवनजलधिशोषकुम्भयोनि-
र्मतिमदधाद्विजयाय सिह्मनाम्नः ।। ३८ ।।

பிறகு, ஆட்சிபுரியும் அந்த அமைச்சர் தன்னுடைய சேனாபலம் யுத்த ஆர்வமுள்ளதாக இருப்பது கண்டு பெருமகிழ்ச்சி அடைந்தார். யவனக் கடலை வற்றவைக்கும் அகஸ்திய முனிவர் போன்ற அவர், சிம்மம் என்று பெயர் கொண்ட (கோட்டையை) வெற்றி கொள்வதில் மனத்தைச் செலுத்தினார்.

॥ इति श्रीराजारामचरिते काव्ये द्वितीयः सर्गः ॥

ஸ்ரீ ராஜாராம சரிதம் என்னும் காவியத்தில் இரண்டாவது ஸர்கம் முற்றிற்று.

॥ तृतीयः सर्गः ॥

மூன்றாவது ஸர்கம்

अथ श्रीरामराजस्य भाविवृत्तं पुरन्दरः ।
श्रुत्वा प्रोवाच सदसि त्रिकालज्ञं मुनीश्वरम् ॥ १ ॥

அடுத்து, ஸ்ரீ ராஜாராமனின் எதிர்கால வரலாற்றைக் கேட்ட இந்திரன், முக்காலமும் உணர்ந்த முனிவரை (நாரதரை) நோக்கி, அவையில் பின்வருமாறு கூறினான்.

महर्षे रामराजासौ वीरव्रतमशिक्षितः ।
सुकुमारोऽनभिज्ञश्च क्लेशानां मार्गगामिनाम् ॥ २ ॥

आमनोर्नृपवंशस्य करीरः प्रियदर्शनः ।
राजलक्षणसम्पन्नः प्रियवक्ता प्रियङ्करः ॥ ३ ॥

"பெருமுனிவரே! இராஜாராமன் வீரவிரதம் கற்பிக்கப்படாதவன்; அழகன்; (பயணத்தின்போது) வழியில் எதிர்ப்படக்கூடிய துன்பங்களை(ப்பற்றி) அறியாதவன்; பக்குவம் வராத அரசகுலத் தோன்றல்; காட்சிக்கினியவன்; அரச லட்சணங்கள் பொருந்தியவன்; இனிமையாகப் பேசுகிறவன்; இனியதைச் செய்பவன்.

जनानां प्राणरूपोऽसौ तेजस्वी भाविविक्रमः ।
सीतया प्राणसमया पट्टराज्ञ्या समन्वितः ॥ ४ ॥

"குடிமக்களின் உயிர்வடிவானவன்; ஒளிபொருந்தியவன்; ஆற்றல் மிக்கவன்; உயிருக்கிணையான பட்டத்தரசியான ஸீதையோடு கூடியவன்.

महाराजेन पित्रास्य घातुकेन महीभृताम् ।
श्रीशिवछत्रपतिना सिंहासननिषेदुषा ॥ ५ ॥

संभाजीकेन च भ्रात्रा ज्वलज्ज्वलनतेजसा ।
विलुण्ठितेषु सर्वेषु पौरजानपदेषु च ॥ ६ ॥

दस्युभिः कण्टकाकारैः समाक्रान्तासु वीथिषु ।
मेघवर्षेण नितरामुत्तटासु सरित्सु च ॥ ७ ॥

कथं कर्णाटकं प्रागात् कथ्यतां तन्महामुने ।

"சிம்மாஸனத்தைப் பிடிக்கும் பேராசை கொண்ட அரசர்களைக் கொன்றொழித்த இவருடைய தந்தையார் ஸ்ரீ சிவாஜி சத்ரபதியும், மிக்க ஒளியும், ஆற்றலும் படைத்த ஸம்பாஜீ என்ற சகோதரரும் இல்லாத நேரத்தில் எல்லா நகரங்களும், கிராமங்களும் சூறையாடப்பட்டு, முள்போன்ற தஸ்யுக் களால் (அந்நிய நாட்டு கூலிப்படையினராலும், தாய்நாட்டுப் பற்றற்ற கீழ் மக்களாலும்) நெடுஞ்சாலைகள் ஆக்ரமிக்கப்பட்டிருக்கும்போது, மழைப் பொழிவினால் ஆறுகளில் தண்ணீர் நிரம்பி வழிந்துகொண்டிருக்கும் நிலையில் எவ்வாறு கர்நாடகம் சென்றடைந்தான்? மாமுனிவரே! அது சொல்லப் படட்டும். (அதைச் சொல்வீர்களாக).

देवर्षिः प्राह देवेन्द्रं महेन्द्र श्रुणु भूपते ॥ ८ ॥

राजारामस्य विजयगतिं कर्णाटकं प्रति ।

தேவ ரிஷியான நாரதர், தேவேந்திரனைப் பார்த்துக் கூறினார்: "மஹேந்திரா! கர்நாடகத்தை நோக்கி, மன்னன் இராஜாராமனுடைய வெற்றிப் பயணத்தைக் கேள்:

प्रधानपुरुषैः सार्धं मन्त्रयित्वा महीपतिः ॥ ९ ॥

पाराशरे दुर्गवरे दुर्गादेवीं वरप्रदाम् ।

प्रतिपद्दिनमारभ्य नवरात्रे विशेषतः ॥ १० ॥

पूजयित्वान्वहं देवीं तत्पदन्यस्तमानसः ।

त्रिकालपूजनैर्धूपैर्दीपैर्नीराजनादिभिः ॥ ११ ॥

नानोपहारैश्च तथा जपैर्ब्राह्मणभोजनैः ।

नटनर्तकगीतैश्च बह्वीनां वारयोषिताम् ॥ १२ ॥

सुन्दरीणां प्रमत्तानां यौवनेन मदेन च ।

नृत्तैर्बहुविधैश्चापि गीतैरपि दिवानिशम् ॥ १३ ॥

"முக்கியமான நபர்களுடன் மன்னர் கலந்தாலோசித்து, *பாராசரகட்டிலுள்ள வரமளிக்கும் துர்காதேவியை, சுக்ல பிரதமை முதற்கொண்டு தொடங்கும் சிறந்த நவராத்திரியில், அவள் திருப்பாதங்களில் மனம் ஒன்றிய வனாக, மூன்று கால பூஜை, தூபம், ஆரத்தி, முதலியவற்றால் நாள்தோறும் தேவியை வழிபட்டு, பலவகையான நிவேதனங்களாலும், ஜபங்களாலும்,

---

* பாராசரகட் என்பது பனாலாகோட்டையின் மற்றொரு பெயர் என்று ஆராய்ச்சி யாளர்கள் கருதுகிறார்கள்.

வேதவிற்பன்னர்களுக்கு விருந்து படைத்தும், இராப்பகலாக அநேக கணிகையரின் நடனம், நர்த்தனம், இசையாலும், இளமையாலும், பருவச்செழிப்பாலும் கர்வமுற்ற அழகியரின் பல்வகை நிருத்தியங்களாலும் பண்ணிசையாலும்,

तथा डमरुहस्तानां चण्डमुण्डविदारिणाम् ।
तुलजाभक्तिसक्तानां ताण्डवैश्च विशेषत: ।। १४ ।।

"விசேஷமாக, கையில் டமரு வைத்துக்கொண்டு, (துர்கையால் அழிக்கப்பட்ட) சண்டமுண்டர்களைப்போல் வேஷம் போட்டுக்கொண்ட துலஜாதேவியின் பக்தர்களுடைய தாண்டவங்களாலும்,

मेषछागसहस्राणां मण्डलोपरि धावताम् ।
स्वखड्गच्छिन्नवीराणां [शिरसां] सद्यः स्वर्गमुपेयुषाम् ।। १५ ।।

बलिदानैरसंख्यातैः कुमारीपूजनैस्तथा ।
सुवासिनीनां साध्वीनां पूजनैर्भोजनैस्तथा ।। १६ ।।

"(பலி கொடுப்பதற்கென குறிக்கப்பட்டிருந்த) மண்டலத்தில் ஓடுகின்ற, தலை தம் வாளால் துண்டிக்கப்பட்டவுடனே (தெய்வத்துக்கு அர்ப்பணிக்கப் பட்டதன் காரணமாக) ஸ்வர்க்கத்துக்குச் செல்பவைகளுமான, ஓலமிடுகின்ற ஆயிரக்கணக்கான ஆண் — பெண் ஆடுகளைப் பலி கொடுத்தும், குமாரீ — ஸுவாஸிநீ — உத்தம ஸ்த்ரீகளைப் பூஜித்தும், விருந்தளித்தும்,

वन्दिनां स्तुतिपाठैश्च नानादेशनिवासिनाम् ।
प्रेक्षणीयैर्बहुविधैर्भवानीं प्रीणयन्नृपः ।। १७ ।।

"பல நாடுகளையும் சேர்ந்த இசைவாணர்களின் தோத்திரப் பாடல்களாலும், பாணர்களின் பாராட்டுப் பண்களாலும், பலவகைப்பட்ட கவின் காட்சிகளாலும் (அன்னை) பவானியை அரசன் மகிழ்ச்சியுறச் செய்தான்.

अथ स्वप्ने भवानी तं राजानं भक्तवत्सला ।
उवाच पुत्र मा भैषीर्बिल्वशाखार्चनं कुरु ।। २८ ।।

"அடியார்களிடம் அன்புடைய பவானீதேவி, மன்னனிடம் கனவில் கூறினாள்: மைந்த! பயப்படாதே. வில்வமரக் கிளைக்கு அர்ச்சனை செய்.

सर्वे विघ्ना विनश्यन्ति सफलस्ते मनोरथः ।
भविष्यति न सन्देहो रामः खलु भवान् हरिः ।। १९ ।।

"எல்லா இடையூறுகளும் அழியப்போகின்றன; உன்னுடைய மனோரதம் நிறைவேறப்போகிறது; ஐயமில்லை. நீ, மகாவிஷ்ணுவின் அவதாரமான (அந்த) ராமனேதான்,

यथाहं दाशरथिना सुस्थितेन कुशासने ।
दशाननवधार्थाय प्रार्थिता वरदायिनी ॥ २० ॥

वरं दत्तवती तुभ्यं तत्प्रसादेन रावणः ।
त्वया हतो महाबाहो सपुत्रबलवाहनः ॥ २१ ॥

तदिदानीं महाराज राजीवसमलोचन ।
मया सुगुप्तः सततं यत्रकुत्रापि गच्छ भोः ॥ २२ ॥

"முன்பு, தசரதனுக்குக் குமாரனாக அவதரித்து, (விரத நியமமான) குசாஸனத்தில் அமர்ந்து இராவண வதத்தைக் கோரி பிரார்த்தனை செய்த போது, வரம் கொடுப்பவளாகிய நான், உனக்கு வரம் கொடுத்தேன்; அதன் பலத்தினால், மைந்தர்களோடும், படைகளோடும், வாகனங்களுடனும் இராவணன் உன்னால் எவ்வாறு கொல்லப்பட்டானோ,* அதேபோல், பெருந்தோளாய்! இப்போது, தாமரை நிகர் கண்ணனே! பேரரசனே! என்னால் பாதுகாக்கப்பட்ட நீ எங்கு வேண்டுமானாலும் செல், ஐயனே!

दुर्बुद्धयो न शक्ष्यन्ति द्रष्टुं त्वां किमु धर्षितुम् ।
एवं भवानी तं भूपं सन्त्वयित्वा महानिशि ॥ २३ ॥

पुरतस्तस्य नृपतेरन्तर्धिमगमद् द्रुतम् ।

"கெடுமதியாளர்கள் உன்னைப் பார்க்கவே முடியாது என்னும்போது பயமுறுத்த இயலாது என்பதைச் சொல்லவா வேண்டும்?" — இப்படி, நடுஇரவில், இவ்வரசனுக்கு ஆறுதல் கூறிவிட்டு, அவன் எதிரிலேயே, உடனே மறைந்தாள்.

---

* இந்தக் கதை ஸ்ரீ தேவீ பாகவத புராணத்தில் விரிவாகக் கூறப்பட்டிருக்கிறது. இராமன், ஸீதையைப் பிரிந்து தவித்தபோது. அவனைக் காணவந்த நாரதர்,

व्रतं कुरुष्व श्रद्धावान् आश्विने मासि सांप्रतम् ।
नवरात्रोपवासं च भगवत्याः प्रपूजनम् ॥

அவ்விதமே இராமன் முறைப்படி அம்பிகையை வழிபட்டதும். அன்னை வரம் தந்தாள்.

राम राम महाबाहो तुष्टास्म्यद्य व्रतेन ते । ... ...
हत्वाऽथ रावणं चापि कुरु राज्यं यथासुखम् ॥

(தேவீ பாகவதம்)

ततः प्रभाते नृपतिर्द्विजाग्र्येभ्यः शशंस तत् ॥ २४ ॥

பொழுது விடிந்ததும், அந்தணப் பெரியோரிடம் அரசன் அச்செய்தியைக் கூறினான்.

द्विजा भूपमिति प्रोचुर्यथार्थं देवभाषितम् ।

அந்தணர்களும், தெய்வத்தின் கூற்று உண்மையாகும் என்று கூறினர்.

ततो नृपः समादिश्य बिल्वशाखाविधौ द्विजान् ॥ २५ ॥
श्रीविद्वत्केशवमुखान् साचार्यान्त्सपुरोहितान् ।

कृतं तैर्विधिवत्तत्र बिल्वशाखाप्रबोधनम् ॥ २६ ॥

அரசன், வில்வமரக்கிளை வழிபாட்டுக்காக, ஸ்ரீ கேசவர் முதலிய வித்துவான்களையும், ஆசாரியர்களையும், புரோகிதர்களையும் அழைத்தான். அவர்களால், முறைப்படி, 'பில்வசாகா ப்ரபோதனம்' என்ற கர்மா நிகழ்த்தப் பட்டது.

भगवत्याः सुराधीश तेनाजय्यो नृपोऽभवत् ।
ततो नवम्यां भूपालः सुस्नातः कृतमङ्गलः ॥ २७ ॥

जापकैर्ब्राह्मणैः सार्धं होमारम्भचीकरत् ।

"தேவர்கோனே! அதனால் (பகவதியின் அருளாசியுடன் மொழியப் பட்ட பில்வ வழிபாடு என்ற கர்மாவினால்) மன்னன் (பகைவர்களால்) வெற்றி கொள்ள முடியாதவனாக ஆனான். தொடர்ந்து, நவமியன்று, மன்னன் நீராடி மங்கல விதிகள் நிறைவேற்றி, மந்திர ஜபம் செய்யும் வேதியர்களைக் கொண்டு ஹோமத்தைத் துவக்கினார்.[1]

पूजयित्वा गणपतिं कृत्वा पुण्याहवाचनम् ॥ २८ ॥

होममारेभिरे विप्राः कृतकौतुककङ्कणाः ।

புண்யாஹவாசனம்[2] செய்து, கணபதியை வழிபட்டு, (இடையூறு இல்லாமல் நினைத்த காரியம் நிறைவேறுவதற்காகவேண்டி) மங்கலச்சரடு கையில் கட்டுக்கொண்ட வேதியர்கள் வேள்வியைத் துவக்கினார்கள்.

---

1. ஹோமத்தின் பெயர் இங்கு குறிப்பிடப்படவில்லை. என்றாலும், நவராத்திரி நவமியில், துர்கா தேவியைக் குறித்துச் செய்யப்பட்ட ஹோமம் என்பதால், ஸ்ரீ நவ சண்டி ஹோமம் என்று கொள்வது சரியானதாகும்.

2. கலச நீரில், நீர்க்கடவுளான வருணனை ஆவாஹனம் செய்து, உரிய மந்திரங்களைக் கூறி வழிபட்டு, பின்னர், அந்தப் புனித நீரை வேள்விச் சாலையில் தெளித்துத் தூய்மைப்படுத்தும் சடங்கு.

होमावसाने नृपतिर्ब्राह्मणैः सह मन्त्रवित् ॥ २९ ॥

जयप्रदानि नृपतेश्चिन्हानि समुदैक्षत ।

வேள்வியின் நிறைவுக் காலத்தில், மந்திரம் அறிந்த மன்னரும், அந்தணர்களும், மன்னனுக்கு வெற்றியை அறிவிக்கும் சங்கேதங்களைக் கண்டார்கள்.

विधूम्रो विष्फुलिङ्गश्च रथमेघसमस्वनः ॥ ३० ॥

प्रदक्षिणशिखो दीप्तः स्वर्णवर्णः शुभाकृतिः ।
प्रहुतेषु च हव्येषु यदा त्वीदृग्घुताशनः ॥ ३१ ॥

मण्डलाधिपते राज्ञस्तदा विद्यान्महाजयम् ।
इति द्विजेभ्यः श्रुत्वाऽसौ नृपः प्रमुदितोऽभवत् ॥ ३२ ॥

வேள்விப் பொருட்களை அக்னியில் அவியாகச் சொரியும் பொழுது அக்னி புகையில்லாமலும், கணகணவென்று ஜ்வாலையுடையதாயும், (போர்க்களத்தில்) தேர் ஓடும் பொழுதும், மேகம் முழங்கும் பொழுதும் ஏற்படும் ஒலிகள் போன்ற ஒலியுள்ளதாயும் வலமாகக் கொழுந்துவிட்டுச் சுழலும் தீச்சுவாலையுடையதும், பொன்போன்ற நிறமும், மங்களமான தோற்றமும் உடையதாக இருக்குமானால் பூமண்டல நாயகனான அரசனுக்கு வெற்றி நிச்சயம் என அறிதல் வேண்டும்" என்று அந்தணர்கள் கூறக்கேட்ட மன்னன் மிகவும் மகிழ்ச்சி அடைந்தான்.

ततः पूर्णाहुतिं दत्वा वह्नौ प्रज्वलिते शुभे ।
गजहस्तप्रतीकाशां वसोर्धारामपातयत् ॥ ३३ ॥

பிறகு வேள்வித் தீயானது நன்கு சுவாலை வீசிக்கொண்டிருக்கும் சமயம் பூர்ணாஹுதி செய்து, யானையின் துதிக்கை போன்ற (ஹோமக் கரண்டியின் மூலம்) "வஸோர்தாரா" நிறைவேற்றப்பட்டது.*

---

* வேள்வி முற்றுப்பெறும் வேளையில், 'சமகம்' என்ற யஜுர் வேத மந்திரங்களைக் கூறியபடி, தடையின்றி, தொடர் இழையாக நெய்யினை அவியாகச் சொரிதல், "வஸோர்தாரா" எனப்படும். இதனால் எல்லாச் செல்வங்களும் பெறப்படும் என்பது ரிஷிகளின் வாக்கு. இந்த ஹோமத்துக்கான மரக்கரண்டி, நீண்டும் பருத்தும், அக்னியின் பக்கமுள்ள நுனியில் யானை முகம் போன்ற தோற்றமும் செதுக்கப்பட்டதாகவும் இருந்திருக்கவேண்டும்.

ब्राह्मणैः पठ्यमानेषु मन्त्रेषु स्वरपूर्वकम् ।
वदत्सु बन्दिमुख्येषु नृपस्य बिरुदावलीः ॥ ३४ ॥
*नृत्यत्सु वारमुख्यासु हरितो बधिराभवन् ।

மந்திரங்களை ஸ்வரத்தோடு வேதியர்கள் கூற, துதி பாடகர்கள் அரசனுடைய பட்டங்களை எடுத்திசைக்க, ஆரணங்குகள் நடனமாட—இப்படிப் பல்வகை இறைச்சலினால் திசைகள் செவிடாகிப் போயின.

एवं समाप्य होमं तु द्विजान्त्संपूज्य भक्तितः ॥ ३५ ॥
दक्षिणां प्रददौ तेभ्यो यथायोग्यं स्वशक्तितः ।

இவ்வாறு ஹோமத்தைப் பூர்த்த செய்து, பக்தியோடு அந்தணர்களைக் கௌரவித்து, அவர்களின் தகுதிக்கும், தனது சக்திக்கும் ஏற்றபடி தட்சிணை அளித்தான்.

ततः पुनर्महादेवीं महादेवमनःप्रियाम् ॥ ३६ ॥
पूजयित्वा पुनः स्तुत्वा प्रणिपत्य पुनः पुनः ।
क्षमाप्य लोकजननीं भक्ताऽभयविधायिनीम् ॥ ३७ ॥
पारणां विधिवच्चक्रे तुष्टपुष्टजनैर्वृतः ।

மகாதேவரின் மனத்துக்குகந்தவளான மகாதேவியை மீண்டும் வழிபட்டு, மீண்டும் போற்றி, மீண்டும் மீண்டும் வணங்கி, அடியார்களுக்கு அபயம் அளிக்கும் விரதமுடைய உலகநாயகியிடம் பிழைகளுக்கு மன்னிப்புக் கோரி, மகிழ்ந்திருந்த மக்களோடுகூட, உணவு அருந்தினான். நவராத்திரி முழுவதும் உணவு அருந்தாமலிருந்ததால் விழா பூர்த்தியானதும் உணவு அருந்தி விரதத்தை நிறைவு செய்தான்.

नटनर्तकसङ्घेभ्यः कुलेभ्यो वारयोषिताम् ॥ ३८ ॥
सर्वेषां स्तुतिकर्तॄणां कवीनां च विशेषतः ।
प्रीत्या वित्तं बहु प्रादात् वस्त्राण्याभरणानि च ॥ ३९ ॥

ஆடல்பாடல் குழுவினருக்கும், கணிகையர்களுக்கும், துதிபாடகர்கள் அனைவருக்கும் குறிப்பாகக் கவிஞர்களுக்கும் மிகுந்த செல்வத்தையும், ஆடையாபரணங்களையும் மகிழ்ச்சியுடன் அளித்தான்.

---

* இந்த नृत्यत्सु वारमुख्यासु என்ற சொற்றொடர் முழுவதும் பிழை பொருந்தியது.

एवं भवान्या नवरात्रयोग्यं
महोत्सवं लोकमनोऽभिरामम् ।
सम्पाद्य राजा मनसा तुतोष
निराधिना भूपतिचक्रवर्ती ॥ ४० ॥

மன்னர்மன்னனாகிய ராஜாராமன் இவ்விதமாக மக்களுடைய மனதைக் கவரும் வகையில் நவராத்திரி காலத்திற்கு ஏற்றவாறு பவானியின் திருவிழாவை நிறைவேற்றி கவலையற்ற மனதுடன் விளங்கினான். அவ்வரசன் உளம் மகிழ்ந்தான்.

॥ इति श्रीमहाराजाधिराजमहाराजछत्रपतिराजारामचरिते केशवपण्डितकृतौ [विरचिते]
"नवरात्रमहोत्सवो" नाम तृतीयः सर्गः ॥

கேசவபண்டிதரால் இயற்றப்பட்ட ஸ்ரீ மஹாராஜாதிராஜ மஹாராஜ சத்ரபதி ராஜாராம சரிதத்தில் "நவராத்ர மஹோத்ஸவம்" என்ற மூன்றாவது ஸர்கம் முற்றிற்று.

॥ चतुर्थः सर्गः ॥

நான்காவது ஸர்கம்

ततः प्रभाते नृपतिः सम्पाद्यावश्यकं विधिम् ।
सम्पूज्य देवान्विप्रांश्च बुभुजेऽन्नं चतुर्विधम्[1] ॥ १ ॥

(மறுநாள்) பொழுது விடிந்ததும், அவசியமான எல்லாக் கடன்களையும் மன்னன் நிறைவேற்றிய பின்னர், தெய்வங்களையும், வேதியர்களையும் வழிபட்டு நால்வகை உணவுகளை அருந்தினான்.

मन्त्रिभिस्तुरगारूढैः गजारूढः स्वयं ततः ।
मुख्येन सेनापतिना तथान्यैः सैन्यनायकैः ॥ २ ॥

पत्तिभिः पत्तिदलपैः गजस्थैर्हयसादिभिः ।
ब्राह्मणैः क्षत्रियैर्वैश्यैः शूद्रैरन्यैः समन्वितः ॥ ३ ॥

विभूषितैः सुवस्त्राद्यैर्जयमङ्गलवादिभिः ।
तुरगान् शिक्षितांस्तज्ज्ञैः शुभावर्तान् महाजवान् ॥ ४ ॥

शुभपल्याणसंयुक्तानुन्नतान्भूषितांस्तथा ।
महागजान् भद्रमन्द्रमृगजातिकुलोद्भवान् ॥ ५ ॥

कुथाढ्यान् शिक्षितांस्तज्ज्ञैर्लोलघण्टानलङ्कृतान् ।
पुरस्कृत्यागमद्राजा मुहूर्ते विजयाभिधे ॥ ६ ॥

நல்லாடை அணிந்து, மன்னர் தாம் (மட்டும்) யானைமீது வீற்றிருந்து, குதிரைகளில் அமர்ந்த அமைச்சர்களாலும், முக்கியமான சேனாபதியாலும், பிற படைத்தலைவர்களாலும் (கூலிப்படையின் தலைவர்களாலும் என்று வைத்துக்கொள்ளலாம்), காலாட்படையாலும், காலாட்படைத் தலைவர்கள், யானைமீது அமர்ந்தோர், குதிரைமீது அமர்ந்தோர், வேதியர் - க்ஷத்ரியர் - வணிகர் - வேளாளர்கள், மங்கல முழக்கமிடுவோர் முதலானோரால் சூழப் பட்டு, குதிரைகளைப் பழக்குவதில் வல்லுநர்களால் பயிற்றுவிக்கப்பட்டதும், மங்கலச் சுழிகள் கொண்டதும், ஜேணம் அமைக்கப்பட்டதும், கடும்வேகமுடன் செல்லக்கூடியதும், உத்தம ஜாதியில் தோன்றியதுமான அலங்கரிக்கப்பட்ட குதிரைகளையும் [2]பத்ர - மந்த்ர - ம்ருக இனத்தில் தோன்றியதும், மேலே

---

1 भक्ष्यं भोज्यं पेयं, खाद्यं चेति चतुर्विधमन्नम् ॥ முறுக்கு போன்ற கடைவாய்ப்பற்களால் கடித்துண்பதும், சாதம், பாயஸம் போன்றவை, பழம் போன்றவை நால்வகையுணவு.

2 भद्रामन्द्रा-मृगाश्चेति विज्ञेयास्त्रिविधा गजाः । भद्रमृग, मन्द्रमृगेति च भेदविशेषः ॥

அமைக்கப்பட்ட மெத்தையுடன் கூடியதும், யானைப் பயிற்சிக்கலை அறிஞர்களால் பயிற்றுவிக்கப்பட்டவைகளும், அசைந்தாடும் மணிகளுடன் விளங்குபவைகளுமான யானைகளையும் முன்வைத்து "விஜய" என்னும் முஹூர்த்தத்தில்[1] அரசன் வெளியே பவனியாகப் புறப்பட்டான்.

अपराजितदिग्भागे[2] शम्यश्मन्तकभूरुहौ[3] ।
सम्पूज्य विधिवत्तत्र महोत्साहो महाद्युतिः ॥ ७ ॥

संस्तूयमानः कविभिर्जगाम निजमन्दिरम् ।

மன்னன் முதலில் வடக்குத் திசையில் சென்று, வன்னி மரம், முஞ்சி போன்ற புல் இவற்றை முறைப்படி பூஜித்து, மகிழ்ச்சியால் (அழகு) ஒளிமிக்கவனாயும், உற்சாகம் மிகுந்தவனாயும், புலவர்களால் பாராட்டப்பட்டவனாயும் தன் இருப்பிடத்தை அடைந்தான்.

तत्र नीराजितो दारैरुदारैः प्रेमवर्धनैः ॥ ८ ॥
अतिचक्राम रजनीं सान्त्वयन्वामलोचनाः ।

அங்கு அன்புமிக்கவர்களும், விசால மனம் படைத்தவர்களுமான, மனைவியால் ஆரதீயுடன் வரவேற்கப்பட்டான்; அங்கு கண்ணழகிகளை மகிழ்வுறச் செய்து இரவைப் போக்கினான்.

अथो ये कलिकन्देन पाराशरगिरिग्रहे ॥ ९ ॥

नियुक्ताः म्लेच्छनाथास्ते परिवव्रुर्गिरिं तदा ।
आवृतं म्लेच्छसैन्येन गिरिमालोक्य भूपतिः ॥ १० ॥

கலிபுருஷனால் (அந்நிய நாட்டுப் படையெடுப்பாளர்களால்) ஏவப்பட்ட மிலேச்சத் தலைவர்கள் பாராசரகிரிக் கோட்டை (பனாலாகட்) அமைந்துள்ள மலையைச் சூழ்ந்து கொண்டார்கள். மலையானது மிலேச்சப்படையினால் சூழப்பட்டிருப்பதை அரசன் அறிந்து,

---

1. 1689ம் ஆண்டு செப்டம்பர் 14ம் தேதி சனிக்கிழமை.

2. ஈசான்ய திக்கு—வடகிழக்கு—என்பதற்கு अपराजित என்ற சொல்லை, இடம்—காலத்துக்கு ஏற்பக் கையாண்டிருப்பது எண்ணி மகிழத்தக்கது. அரசன், போருக்குத் தயாராகிக் கொண்டிருக்கிறான்; நவராத்திரி முடிந்து விஜய யாத்திரை என்ற நிகழ்ச்சி நடைபெறும் வேளையில் அபராஜித—வெல்லமுடியாத—என்ற சொற்பிரயோகம் சுவை கூட்டுகிறது.

3. अश्मन्तक Name of a tree or name of a plant from the fibres of which a Brahmana's girdle may be made.

तुच्छीकृत्य तु तान्सर्वान्महाम्लेच्छविनाशकः ।
नारायणसुते श्रीमच्छङ्करे लोकशङ्करे ।। ११ ।।

राज्यैकदेशं निदधे क्वारिदुर्गसमाश्रयम् ।
रामचन्द्रे तु सकलं राज्यं विन्यस्य गूढधीः ।। १२ ।।

அவர்கள் எல்லோரையும் அற்பமாக மதித்து. மிலேச்சர்களுக்குப் பெரும் யமனாகவும் இருந்துகொண்டு, குடிமக்களுக்கு நன்மை செய்பவரும், நாராயணரின் மைந்தருமான ஸ்ரீமத் சங்கரரிடம் ராஜ்யத்தின் ஒரு பகுதியான கோரிகட்* கோட்டைப் பிரதேசத்தை ஒப்புவித்துவிட்டு, பிறரால் அறிய முடியாத கருத்தாழம்மிக்க அரசன், அரசு முழுவதையும் ராமச்சந்திரரிடத்தில் ஒப்படைத்து,

तस्य हस्ते धनाजीकं सन्ताजीकं च शङ्करम् ।
अश्वसेनाधिपान् सर्वान् तथा पत्तिगणाधिपान् ।। १३ ।।

दत्वा समाहितमना गमनाय मतिं दधौ ।

அவரிடம், தனாஜீ – ஸந்தாஜீ – சங்கர்ஜீ முதலியவர்களையும், குதிரைப் படைத் தலைவர்களையும். எல்லாக் காலாட்படைத் தலைவர்களையும் வழங்கி, மனம் அமைதியுற்றவனாய், (கர்நாடகத்தை நோக்கிப்) புறப்படுவதில் மனத்தைச் செலுத்தினான்.

द्विजाग्र्येभ्यस्तदा दत्वा दानानि विविधानि च ।। १४ ।।

द्विजैः कृतस्वस्त्ययनः केशवाद्यैर्विशेषतः ।
अथ पान्थोचितं वेषं विधाय नृपसत्तमः ।। १५ ।।

मङ्गलानि समालभ्य कृत्वा गां च प्रदक्षिणम् ।
प्रतस्थे नृपशार्दूलः साकेतपतिवद्वनम् ।। १६ ।।

அதுசமயம், தலைசிறந்த அந்தணர்களுக்குப் பலவகையான தானங்களை அளித்து, கேசவர் முதலிய அந்தணர்களால் ஸ்வஸ்த்யயனம் என்னும் (பாதுகாப்பு அளிக்கும் மங்களமான) வேத மந்திரங்களால் ஆசீர்வதிக்கப் பட்டும், வழிப்போக்கர்களுக்கு உகந்த உடை அணிந்தும், நற்சகுனங்கள் பெற்றும், பசுவை வலம் வந்தும், அயோத்யாபதியான ராமசந்திரமூர்த்தி (தந்தையின் சொற்படி) காட்டுக்குப் புறப்பட்டதுபோல, பெருவீரரான அவர் புறப்பட்டார்.

* பூனே நகருக்கு மேற்கே சுமார் 65 கி. மீ. தூரத்தில் உள்ளது

अग्रे सेनापतिः पश्चात् मानसिंहोऽरिमर्दनः ।
सत्यप्रतिज्ञः प्रह्लादः श्रीप्रह्लाद इवापरः ॥ १७ ॥

हरिभक्तः सुमतिमान् नृपसेवाविशारदः ।
तद्धस्तकोऽनन्तसुतः कृष्णशर्मा महामतिः ॥ १८ ॥

तथा प्रधानः सुमतिर्नीलकण्ठश्च सानुजः ।
मोरेश्वरतनूजन्मा संभाव्यमतिविक्रमः ॥ १९ ॥

तत्कराम्भोजसञ्जातः सत्ववानुद्धवाभिधः ।
अन्वगच्छन्महीपालं महीपालहिते रताः ॥ २० ॥

முன்னணியில் படைத்தலைவர், பின்னால் எதிரிகளை அழிக்கவல்ல மானசிம்மன், ஸ்ரீ பிரஹ்லாதனைப் போன்று விஷ்ணு பக்தரும், ஸத்ய பிரதிக்ஞரும் நல்லறிவு உடையவரும், அரசர் பணியில் மூழ்கியவருமான பிரஹ்லாதபந்த்; உறுதுணையும் பெருமதி படைத்தவருமான கிருஷ்ணாஜீ அனந்த்; மோரேஸ்வரபந்தின் குமாரனும், முக்கியமானவரும், நன்மதிபடைத்த வருமான நீலகண்ட பந்த்; அவருடைய சகோதரர் (பஹிரோ பந்த்) அவருடைய குமாரரும் மன்னரின் நலனைக் கோருபவரும் நற்குணமுடையவரும் உத்தவர் என்று பெயர் கொண்டவரும், அம்மன்னரைப் பின்தொடர்ந்து சென்றார்கள்.

कृष्णात्मजो नीलकण्ठः स्वामिसेवाविचक्षणः ।
सदा नृपहिते सक्तः प्रियवक्ता प्रियङ्करः ॥ २१ ॥

खण्डोबल्लालमुख्याश्च कायस्थाश्चित्रगुप्तजाः ।
चन्द्रसेनान्वयाश्चान्ये श्रीदाल्भ्यकृतगोपनाः ॥ २२

वाजीकदमनामाथ खण्डोजीकोदमस्तथा ।
एते चान्ये च तं भूपमनुजग्मुः पुरन्दर ॥ २३ ॥

தலைவர் பணியில் முன்னிற்பவரும், எப்போதும் அரசர் நலனில் ஈடுபட்டவரும், இனிமையாகப் பேசுபவரும், பிரியமானதையே செய்பவருமான கிருஷ்ணருடைய மைந்தரான நீலகண்டர்; கண்டோபல்லாலக் தலைவர்கள்; சித்ரகுப்த காயஸ்தர்கள்; சந்திரசேனர் வழித்தோன்றல்கள்; மற்றும் ஸ்ரீ தால்ப்யரால் பாதுகாப்பு அளிக்கப்பட்டவர்கள்; பாஜீகதம் — கண்டோஜீ கதம் ஆகியோரும் மற்றோரும் இந்திரனே! அம்மன்னனைப் பின்பற்றிச் சென்றார்கள்.

सर्वे तुरङ्गमारूढाः प्रलपन्तः परस्परम् ।
न ज्ञाताः परिविस्थैस्तैर्म्लेच्छैरेते विमोहितैः ॥ २४ ॥

எல்லோரும் குதிரைகளில் ஆரோகணித்து ஒருவரோடு ஒருவர் பேசிக் கொண்டே சென்றபோது மோஹவயப்பட்ட அகிழ்ப்புறமிருந்த மிலேச்சர்களால் அவர்கள் இன்னார் என்பது அறியப்படவில்லை.

हेषन्तो धावमानास्ते तुरङ्गाः पथि सङ्कटे ।
नृपप्रभावाद्गच्छन्तो नैव दृष्टा दुरात्मभिः ॥ २५ ॥

அரசன் பெற்றிருந்த தெய்வத்திருவருட் பயனாக வழியில் இடையூறுகள் ஏற்பட்ட நிலையிலும், கனைத்துக்கொண்டே ஓடிய அக்குதிரைகளை அக்கெடுமதியாளர்கள் பார்க்கவில்லை.

तथैवोन्मार्गगा मार्गे स्रवन्त्यः कलुषोदकाः ।
तीर्णाः श्रीरामराजस्य प्रभावादनुयायिभिः ॥ २६ ॥

முன்னேறிச் சென்று கொண்டிருக்கும்போது வழியில் எதிர்ப்பட்ட கலங்கிய நீர்நிரம்பிய ஆறுகள், ஸ்ரீ ராஜாராமனுடைய பிரபாவத்தினால், அவரைப் பின்தொடர்ந்தவர்களால் கடக்கப்பட்டன,

कृष्णमृत्स्नान्वितक्षेत्रे निदाघे न चलन्ति ये ।
ते तुरङ्गाः पङ्कचिते मार्गेऽगच्छन्यथाङ्गणे ॥ २७ ॥

கரிசல் பூமியிலும், கடும் வெய்யிலிலும் செல்லமுடியாத குதிரைகள்கூட (இடையே கடக்க நேர்ந்த) சேற்றுப் பாதையில், மைதானத்தில் நடப்பது போல் (எளிதாகச்) சென்றன.

हिंस्रा व्याघ्रादयस्तद्वदुरगा भयहेतवः ।
न दृष्टिविषयं याता रामराजानुयायिनाम् ॥ २८ ॥

புலி முதலிய கொடூர விலங்குகளும், அச்சமூட்டக்கூடிய பாம்புகளும், ராஜாராமனுடைய பரிவாரங்களின் கண் பார்வையில் தென்படவில்லை.

ये रामराजानुगताः सर्वे ते पुण्यशालिनः ।
गच्छतस्तस्य सा रात्रिरल्पिकेवाभवत्तदा ॥ २९ ॥

இராஜாராமனுடன் சென்றவர்கள் எல்லோரும் புண்ணியம் செய்தவர்கள். வழிநடந்து கொண்டிருந்த அவருக்கு அவ்விரவு சிறுபொழுது போலவே (சிரமம் ஏதும் இல்லாமல், இலகுவாகவே) கழிந்தது.

अथोदयाद्रितिलकेऽभ्युदिते दिननायके ।
कृष्णातटं समापेदे रामः स्वजनसंयुतः ॥ ३० ॥

உதயகிரி சிகரத்தில் செங்கதிரோன் தோன்றிய வேளையில், தன் பரிவாரங்களோடுகூட, (ராஜா)ராமன் கிருஷ்ணா நதிக்கரையை [1]அடைந்தார்.

तां कृष्णां स्वतनुं साक्षात् दृष्ट्वा हर्षसमाकुलः ।
स्वजनैः सहितो वीरः सस्नौ तत्र यथाविधि ॥ ३२ ॥

தனது உடலாகிய அந்தக் கிருஷ்ணா நதியை நேரில் கண்ணால் கண்டு, மகிழ்ச்சியடைந்து, தனது பரிவாரங்களுடன் விதிமுறைப்படி[2] அவ்வீரர் (இராஜாராமன்) நீராடினார்.

सन्तर्प्य पितृदेवांश्च नरदेहं विडम्बयन् ।
ततो नृपानुगाः सर्वे तर्तुं कृष्णां समुद्यताः ॥ ३२ ॥

அரசர் திருமாலின் அவதாரம் என்பதால் நீர் வடிவான உடலாகிய கிருஷ்ணா நதியைக் கண்டு மனித உடல்மீது அருவறுப்படைந்து நீராடி பிதிரர்களுக்கும், முனிவர்களுக்கும், தேவர்களுக்கும் நீர்க்கடன் செய்தார். பிறகு அரசனைத் தொடர்ந்து வருவோர் அனைவரும் கிருஷ்ணா நதியைக் கடப்பதற்கான முயற்சிகளில் ஈடுபட்டார்கள்.

कृतप्रयत्ना अपि ते नोपायमुपलेभिरे ।
अथ भूपवरः श्रीमान् स्वानुभावप्रवर्तितः ॥ ३३ ॥

स्वभृत्यानित्यवोचन्मे भवन्तो भवतानुगाः ।
सर्वेषां पुरतो भूत्वा परं पारं ययौ नृपः ॥ ३४ ॥

அவர்கள் எவ்வளவோ முயன்றும் ஆற்றைக் கடப்பதற்கு எந்த வழியும் புலனாகவில்லை. அப்போது, திருவுடை மன்னர், தனது மகிமையின் பயனாகச் செயல்பட்டவராய் தன் பணியாட்களிடம் இவ்வாறு கூறினார்: "நீங்கள் எல்லோரும் என்னைப் பின்தொடருங்கள்" என்றுகூறி (அவர்) எல்லோருக்கும் முன்னே சென்று எதிர்க்கரையை அடைந்தார்.

सर्वेऽप्यनुययुः शीघ्रं जानुदघ्नजलास्तदा ।

---

1. 1689ம் ஆண்டு செப்டம்பர் மாதம் 27ந் தேதி.

2. ஆற்று நீரில் ஸ்நானம் செய்யும் விஷயத்தில் சில விதிமுறைகள் கடைபிடிக்கவேண்டும். அவ்வழிமுறைகளைப் பின்பற்றி நீராடினான் என்பது கருத்து. மண், நீர், நெருப்பு, காற்று, வானம், சூரியன், சந்திரன், ஆத்மா யாவும் தெய்வத்தின் உடல் அல்லவா!

எல்லோரும் விரைவாக மன்னரைப் பின்தொடர்ந்து சென்றனர். கிருஷ்ணா நதி நீர் அவர்களுக்கு முழங்கால் அளவே இருந்தது.

एवं गच्छन् महाराजः पथि म्लेच्छेशगोपिते ॥ ३५ ॥

नानाविधजनैर्युक्तः पुनः प्राप सरिद्वराम् ।

இவ்விதம் மிலேச்ச மன்னனின் ஆட்சிக்கு உட்பட்ட ராஜ்யத்தில் பயணம் செய்த அரசன் பலவிதமான இயல்புள்ள ஜனங்களுடன் மறுபடியும் ஒரு பெரிய ஆற்றையடைந்தான்.

कर्णाटदेशगमनं कलिकन्दनिकृन्तकम् ॥ ३६ ॥

म्लेच्छराजः कुमतिमान् वर्तते भण्ड(भट)शासनः ।
श्रीरामराजयात्रायां यदि विघ्नं न कुर्महे ॥ ३७ ॥

ज्ञात्वास्माञ्छत्रुपक्षीयान् घातयिष्यति निश्चितम् ।

மன்னர் ராஜாராமனின் கர்னாடகப் பயணம் கலியின் வேரைப் பிடுங்கியெறியக் கூடியது என்பதை மிலேச்ச மன்னரின் ஆட்களால் கண்டறிப்பட்டது. "இந்த மிலேச்ச மன்னன் முட்டாளாக — கெட்ட மதிபடைத்தவனாக இருக்கிறான். நாம் ராஜாராமனின் இக்கர்னாடகப் பயணத்தைத் தடுத்து நிறுத்தாவிட்டால் நம்மையும் சத்ருக்களின் கட்சியைச் சேர்ந்தவர் என்று கருதி நிச்சயம் கொன்றுவிடுவான்".

इत्येवं निश्चितधियः पथि विघ्नान्यकुर्वत ॥ ३८ ॥

என்று உறுதியான எண்ணம் கொண்டவர்கள் வழியில் அரசனுக்குத் தடைகளைச் செய்தார்கள்.

सेनापतिस्तदा तस्य दैवहीनोऽर्थतत्परः ॥ ३९ ॥

नृपतत्वानभिज्ञोऽसौ पश्चाद्गतिमुपाययौ ।
तद्धीसमधियोऽन्येऽपि तामेव गतिमन्वयुः ॥ ४० ॥

தெய்வத்தின் அருள் இல்லாதவனும், பொருளாசை கொண்டவனுமான அந்த படைத்தலைவன், அரசரின் திட்டத்தை அறியாமல், பின்தங்கிவிட்டான். அவனைப் போன்றே எண்ணமுடைய பிறரும் அதே வழியைப் பின்பற்றினர்,

तेषां तथा गतिं श्रुत्वा चारेभ्यो भीमविक्रमः ।
स्थिरबुद्धिर्महातेजाः धैर्यान्न चलति स्म सः ॥ ४१ ॥

பேராற்றல் உடையவரும், உறுதியான எண்ணம் கொண்டவரும், ஒளி மிக்கவருமான மன்னர் ராஜாராமர் அவர்கள் அப்படிச் சென்றுவிட்டதை ஒற்றர்கள் மூலம் அறிந்து, தன் தைரியத்தைத் தளரவிடவில்லை.

ततः श्रीरामसेवायै भैरजीकः समागमत् ।
युतो मल्लजिता भ्रात्रा वरघोरफडान्वयः ॥ ४२ ॥

அப்போது, சிறந்த கோர்படே குலத்துதித்த பஹிர்ஜீ கோர்படே, தன் சகோதரன் மாலோஜீ கோர்படேயுடன், அரசரின் ஆணைப்படி பணிசெய்யும் பொருட்டு வந்துசேர்ந்தார்.

कपीन्द्रतुल्यसामर्थ्यः स्वसैन्यपरिवारितः ।
राजारामस्य चरणावानम्य स्थिरभक्तिमान् ॥ ४३ ॥

नृपमूचे महाबाहुः साहसी रिपुमर्दनः ।
मया ह्यनुचरेण त्वं महाराजहितैषिणा ॥ ४४ ॥

அனுமனுக்கு நிகரான அறிவாற்றலுள்ளவரும், தனது படையோடு கூடியவரும் (அரசரிடம்) உறுதியான பக்தி கொண்டவரும், சாகசம் புரிபவரும், எதிரிகளைக் கலங்கச் செய்பவருமாகிய அவர் (பஹிர்ஜீ கோர்படே) ராஜா ராமருடைய பாதங்களில் வணங்கிக் கூறினார்: "மாமன்னரின் நலனைக் கோருபவனும், தங்களைப் பின்பற்றுபவனுமான என்னால், வணங்கப்படுகிறீர்கள். (நான் தங்கள் ஆணைப்படி நடப்பேன்)".

सेवितः सचिवैः सर्वैर्व्रज कर्णाटकं प्रति ।
मार्गे ये समुदेष्यन्ति विघ्नास्तान् त्वत्प्रसादतः ॥ ४५ ॥

निवारयिष्यामि विभो भवत्पदसमाश्रयः ।

"(மற்றும்) எல்லா அமைச்சர்களும் சூழ, கர்நாடகத்தை நோக்கிச் செல்லுங்கள். வழியில் ஏற்படும் இடைஞ்சல்களை, தங்கள் சேவகனாகிய நான், தங்கள் அருளினால் தடுத்துவிடுவேன், ஐயனே!"

ततः सरिद्वरां तीर्त्वा राजारामो द्विजैर्वृतः ॥ ४६ ॥
ससैन्यभैरजीकेन युक्तः प्रायात्पथः क्रमात् ।

பின்னர், புனிதமான நதியைக் கடந்து, அந்தணர்களுடனும், படையுடன் கூடிய பஹிர்ஜீயுடனும், இராஜாராமன், பாட்டையில் முன்னேறிச் சென்றார்.

मार्गे मार्गे म्लेच्छपतेः सैन्यपाला बलैर्वृताः ॥ ४७ ॥

सर्वान्पथः समावृण्वन् राजाराममजिघृक्षया ।
तैः सार्धं सङ्गरं चक्रुस्तत्र तत्र मदोद्धताः ॥ ४८ ॥ ४८ ॥

प्रासहस्ता महाराष्ट्रा रामप्रियचिकीर्षया ।

மிலேச்ச மன்னனின் படைப்பொறுப்பாளர்கள் படைசூழ, இராஜா ராமனைக் கைப்பற்றும் விருப்பத்துடன், எல்லா வழிகளையும் மறித்து நின்றார்கள். (இராஜா)ராமனுக்கு இனியதைச் செய்ய விரும்பிய, ஆயுதந் தாங்கிய, மதம் கொண்ட மகாராஷ்ட்ர வீரர்கள், ஆங்காங்கே அவர்களுடன் சண்டையிட்டார்கள்.

बहु युद्ध्वा महावीरा म्लेच्छसेनाधिपैः सह ॥ ४९ ॥

तेषां सैन्यं च बहुलं स्वीयमल्पं प्रबुध्य ते ।

மிலேச்சப் படைத்தலைவர்களுடன் கடுமையாகப் போரிட்ட மகாவீரர்கள், அவர்களுடைய படைபலம் மிகவும் அதிகமாகவும், தங்களுடையது குறைவாகவும் இருப்பதை அறிந்து;

चिन्ताविष्टाः परिश्रान्ताः क्षुत्क्षामाः श्रान्तवाहनाः ॥ ५० ॥

यदा जातास्तदा रामप्रभावेण प्रवर्तितौ ।
भवशालो रूपसिंह्यः स्वसैन्येन समन्वितः ॥ ५१ ॥

जगत्स्थापकसन्ताजिद्धीरौ वीरबलाधिकौ ।
पालितौ शिवराजेन तदानृण्याय सङ्गतौ ॥ ५२ ॥

महाराजं नमस्कृत्य महाबलपराक्रमौ ।
ऊचतुर्मधुरं वाक्यं म्लेच्छा ये स्वजिजिगीषवः ॥ ५३ ॥

परापतन्ति परितः सन्नद्धा युद्धदुर्मदाः ।
आत्मप्राणान्पणीकृत्य तानावां विजयावहे ॥ ५४ ॥

கவலையால் பீடிக்கப்பட்டு, களைப்படைந்து, பசியால் மெலிந்து களைத்துப்போன யானை—குதிரைகளை உடையவர்களாக இருக்கும்பொழுது (இராஜா)ராமனது பிரபாவத்தினால், தீரர்களும் மிகுந்த வீரமும், படைபலமும், பராக்கிரமும் உடையவர்களுமாகிய, சிவாஜியால் வளர்க்கப்பட்டு அதற்கு நன்றிக்கடன் செலுத்துவதற்காகத் தம் படைகளுடன்கூட வந்த

ரூபஸிம்ம போன்ஸ்லேயும், ஸந்தாஜீ ஜகதாப்பும், மாமன்னரைப் பணிந்து, இனிமையான சொற்களைப் புகன்றார்கள். யுத்தத்திற்கு ஆயத்த நிலையில் உள்ளவர்களும், சுற்றிலும் சூழ்ந்துள்ளவர்களும், தங்களை வெற்றிகொள்ள விரும்புகிறவர்களுமான இந்த மிலேச்சர்களை, எங்கள் உயிரையே பயணம் வைத்து நாங்கள் வென்றுவிடுவோம்.

प्राण: सर्वस्य जगतस्त्वं तु सर्वगत: प्रभु: ।
सुखं गच्छ महाराज दुष्टधीभिरलक्षित: ॥ ५५ ॥

"தாங்கள், எல்லா உலகுக்கும் உயிர் போன்றவர்; எங்கும் செல்லக் கூடியவர்; (யாவும் அறிந்தவர்) தலைவர். கெடுமதியாளர்களின் கண்ணில் படமால், மாமன்னரே! இனிதே செல்க."

इत्थं श्रीरूपसिंहस्य सन्ताजीकस्य चोभयो: ।
श्रुत्वा वचस्तुतोषासौ म्लेच्छसेनासमावृत: ॥ ५६ ॥

மிலேச்சப் படையினால் சூழப்பட்டிருந்த அவர், ஸ்ரீ ரூபஸிம்மன், ஸந்தாஜீ ஆகிய இருவராலும் கூறப்பட்ட இந்தச் சொற்களைக் கேட்டு மகிழ்ந்தார்.

तदाभवन्महाजन्यं म्लेच्छानीकेन चोभयो: ।
पश्यत्सु सर्वलोकेषु राजारामे च पश्यति ॥ ५७ ॥

எல்லா மக்களும், இராஜாராமனும் பார்த்துக் கொண்டிருக்கும்போதே மிலேச்சப் படைக்கும் இவ்விருவர் படைகளுக்கும் இடையே பெரும்போர் மூண்டது.

म्लेच्छसेनां च महतीं वीक्ष्य भूमिपतिस्तदा ।
विचारयामास निजे निराधौ मनसीश्वर: ॥ ५८ ॥

மிலேச்சப்படை மிகவும் பெரியதாக இருப்பதைக் கண்ட மண்ணாளும் நாயகர், சஞ்சலமடையாமல் மனத்திற்குள் ஆலோசனை செய்தார்.

एभिर्युद्धे कृते किं वा फलं स्यान्मम सम्प्रति ।
कुलाण्डपरिभूत्यर्थमवतारो ममाधुना ॥ ५९ ॥
संजात: पृथिवीपृष्ठे तद्योग्यां मतिमाश्रये ।

"தற்போது இவர்களுடன் போர்புரிவதால் எனக்கு என்ன பயன் விளையும்? பூமியில் என்னுடைய இந்த அவதாரம், தகுதியற்ற, இழிந்தவரை அடக்குவதற்காகவே ஏற்பட்டிருக்கிறது. அதற்கேற்றதான செயல் திட்டங்களை மேற்கொள்கிறேன்.

यथा कथञ्चिदेते हि नियोज्या मतिदामभिः ॥ ६० ॥

"எவ்வாறோ, ஒருவிதமாக "நைச்சிய"மாகப் பேசி இவர்களைக் கட்டுப்பாட்டுக்குள் வைக்கவேண்டும்.

शीघ्रं कर्णाटकं गत्वा महोपायान्करोम्यहम् ।
निश्चित्यैवं स मतिमान् सन्ताजीकं चमूमुखे ॥ ६१ ॥

संस्थाप्य रूपसिह्मं तु समानीय पुरोऽगमत् ।

"விரைவாகக் கர்நாடகம் சென்று, நான், பெரும் திட்டங்களைத் தீட்டுகிறேன்" என்று தீர்மானித்து, அறிவுடைய மன்னர், படைத்தலைமையில் ஸந்தாஜீயை நிறுத்திவிட்டு, ரூபஸிம்மனை அழைத்துக்கொண்டு முன்னே சென்றார்.

ग्रामान्घोषांश्च दुर्गाणि खेटखर्वटपक्कणान् ॥ ६२ ॥

समतीत्य क्षितिपतिस्तुङ्गभद्रातटं ययौ ।

கிராமங்களையும், இடையர் குடியிருப்புக்களையும் கோட்டைகளையும், சிற்றூர்களையும், மலைப்பள்ளத்தாக்கில் அமைந்திருந்த ஊர்களையும், சண்டாளர் வசிக்கும் இடங்களையும் கடந்து, துங்கபத்ரையின் கரையை மன்னர் அடைந்தார்.

अगाधां सरितं ज्ञात्वा पुनर्म्लेच्छांश्च पृष्ठगान् ॥ ६३ ॥

दुष्टांश्च विषयाधीशान् सेनाधीशमिदं जगौ* ।

ஒருபுறம் நதி வெகு ஆழமானது என்பதையும், மறுபுறமோ அந்நியப் படையினர் பின்னே துறத்தி வருகிறார்கள் என்பதையும், அந்தப் பிரதேசத்திலுள்ள தலைவர்கள் துஷ்டர்களாக (தனக்குச் சாதகமாக இல்லாதவர்களாக) இருப்பதையும் அறிந்து சேனாபதியிடம் இவ்வாறு கூறினார்.

रूपसिह्म महाबाहो त्वमेको बहवः परे ॥ ६४ ॥

नायं देशो युद्धयोग्यः कालश्च बलवानयम् ।
मया सह समागच्छ मास्तु ते मानसी व्यथा ॥ ६५ ॥

"வீர! ரூபஸிம்ம! நீயோ தனி ஆள்; மாற்றாரோ பலர். இந்த இடமும் போர்புரிவதற்கு ஏற்றதாக இல்லை. (இப்போது) காலம் (விதி)தான் பலமுடையது. (எனவே) என்னுடன் வந்துவிடு; மனத்தில் வேதனைப்பட வேண்டாம்".

---

* जगौ told in a singing tone.

क्षितिपेन समादिष्टः क्षत्रधर्मपरायणः ।
रूपसिंह्मः पदादेकान्न चचाल दृढव्रतः ॥ ६६ ॥

–என்று, மன்னனால் ஆணையிடப்பட்ட ரூபஸிம்மன், க்ஷத்ரியக் கடமை தவறாதவனாய், உறுதிபூண்டவனாய், ஓர் அடிகூட அசையவில்லை.

अवादीत् भूपतिं चैवं महाराज दयानिधे ।
अमानुषस्त्वं भूपालः स्वेच्छागतिमवाप्नुहि ॥ ६७ ॥

மாமன்னரை நோக்கி, இவ்வாறு கூறினான்: "உலகாள்பவரே! தாங்கள் அதிமானுடத்தன்மை படைத்தவர்: தம் விருப்பம்போல் செய்ய வல்லவர்.

पालयन् च जनान् सर्वान् स्वराज्यं प्राप्नुहि द्रुतम् ।
त्वया सह समागच्छे यद्यहं तर्हि भूपते ॥ ६८ ॥

यवनैरावृताः सर्वे विनश्यन्ति न संशयः ।

"தாங்கள் எல்லா மக்களையும் காப்பாற்றுவதுடன், நிச்சயம் தங்கள் அரசையும் அடைவீர்கள். (ஆனால், தங்கள் சொற்படி) தங்களுடன் நான் வருவேனேயானால், மன்னவரே! முகலாயர்களால் சூழப்பட்டிருக்கும் எல்லோரும் ஐயமில்லாமல் அழிந்துபோவார்கள்".

इत्थं श्रीरूपसिंह्मस्य वचः श्रुत्वा महीपतिः ॥ ६९ ॥
मानयामास तं भूयो म्लेच्छानीकोपवेष्टितः ॥ ७० ॥

–என்ற, ஸ்ரீ ரூபஸிம்மனுடைய சொற்களைக் கேட்ட மன்னர், மீண்டும் தாம் மிலேச்சப் படையினால் வளைக்கப்பட்டிருப்பதைத் தெரிந்துகொண்டு, அவனை வெகுவாகப் பாராட்டினார்.

तदा महेशं परमादरेण स्मृत्वा भवानीमपि भूमिपालः ।
पुरो ददर्शाद्भुतरूपवेषौ वैश्यद्विजौ नन्दिसमं वृषं च ॥ ७१ ॥

அப்போது, பரம்பொருளான பரமேஸ்வரனையும், பவானியையும் மனப்பூர்வமாகத் துதித்த அரசர், தன்னெதிரில் அற்புதத் தோற்றம் கொண்ட ஒரு வணிகரையும், ஒரு வேதியரையும், நந்தியெம்பெருமானை நிகர்த்த ஒரு காளையையும் கண்டார்.

॥ इति श्रीराजारामयशःप्रबन्धचरिते काव्ये केशवपण्डितकृतौ चतुर्थः सर्गः ॥

கேசவபண்டிதரால் இயற்றப்பட்ட ராஜாராமர் புகழ்கூறும் வரலாற்றுக் காவியத்தில் நான்காவது ஸர்கம் முற்றிற்று.

।। पञ्चमः सर्गः ।।

ஐந்தாவது ஸர்கம்

अथ म्लेच्छपतेः सैन्यैर्वेष्टिते स्वीयमण्डले ।
पुरो विधाय वृषभं समालभ्य च पाणिना ।। १ ।।

தனது படையினர், மிலேச்சத் தலைவனின் படையினால் சூழப்பட்டு இருக்கையில், விருஷபத்தை முன்னால் நிறுத்தி கையினால் அணைத்துத் தழுவி[1],

तद्वृषस्पर्शतोऽलक्ष्यः स बभूव दुरात्मनाम् ।

அவர் அந்த ரிஷபத்தைத் தொட்ட அளவிலே தீயவர்களுக்குப் புலப்படாதவாறு ஆனார்.[2]

भैरजीकमुवाचेदं राजा मतिमतां वरः ।। २ ।।

அறிவாளிகளில் சிறந்தவரான மன்னர் பஹர்ஜீயிடம் இவ்விதம் கூறினார்:

भैरजीक महावीर म्लेच्छाक्रान्ते स्वमण्डले ।
निःसर्तुं नास्ति मार्गोऽत्र तथापि प्रव्रजामहे ।। ३ ।।

"பஹிர்ஜீ! பெருவீரனே! மிலேச்சர்களின் பிடியில் நமது படை சிக்கியுள்ளபொழுது இங்கிருந்து தப்பி வெளிேற்றுவதற்கான வழி ஏதும் இப்போது புலப்படவில்லை; அப்படியிருந்தும் புறப்படுகிறோம்.

भृङ्गिरिटी हि वैश्योऽयं नन्दीशोऽयं वृषस्त्वयम् ।
जयदेवसुतः साक्षात् त्र्यम्बकप्रमथस्त्वयम् ।। ४ ।।

"ஜயதேவருடைய மைந்தரான இந்த வணிகர், பிருங்கி முனிவரே; இவர் நந்தீஸ்வரரே; இவரே வ்ருஷபதேவர்; சாக்ஷாத் திரியம்பகரின் பிரதம கணத்தைச் சேர்ந்தவரே.

---

1. ஒரு முக்யமான பயணத்தைத் தொடங்கும் முன்னர், இப்படி ஒரு காளையை(ச் சொரிந்து கொடுத்து), முன்னிட்டுக் கொண்டு செல்வது ஒரு நன்னிமித்தமாகக் கருதப்பட்டு இருக்கலாம்.

2. **अष्टानां लोकपालानां मात्राभिर्निर्मितो नृपः** என்பதால் அரசனுக்கு இறையம்சம் உண்டு என்பதைக் கவிஞர் வலியுறுத்துகிறார். "மன்னன், எதிரிகள் பார்வையில் சிக்கவில்லை" என்று பொருள்.

शम्भुना प्रेषितो मेऽद्य मार्गदर्शनहेतवे ।
यथा दाशरथेः प्राप्ते सङ्कटे मारुतात्मजः ॥ ५ ॥

तत्तत्समयकृत्येषु साहाय्यं कृतवान्पुरा* ।
तथेदानीं त्वया कार्यं वीराग्रण्येन साधुना ॥ ६ ॥

मद्भक्तियुक्तचित्तेन मत्सेवानुविधायिना ।
अवतारचरित्रं ते प्रथामायास्यति ध्रुवम् ॥ ७ ॥

"இப்போது எனக்கு வழிகாட்டுவதற்காகப் பரமேஸ்வரனால் அனுப்பப்பட்டிருக்கிறார். தசரத குமாரனாகிய இராமனுக்குச் சங்கடங்கள் ஏற்பட்டபோது, அந்தந்தச் சமயத்துக்கேற்ற உதவிகளை வாயு குமாரனான ஆஞ்ஜநேயர் முன்பு செய்தார். அதேபோல, இப்போது மென்மையான உள்ளம் கொண்ட, வீரர்களில் முதல்வரான, என்னிடம் பேரன்புடைய, எனது பணியில் ஊன்றி நிற்கிற உன்னால் செய்யப்படவேண்டும். அவதாரத்தின் முக்கிய நிகழ்ச்சி உனக்கும் நிச்சயம் பெரும்புகழைத் தரப்போகிறது.

इति संश्रावितो राज्ञा भैरजीकः पुरातनम् ।
वृत्तमत्यद्भुतं वीरो गमने बुद्धिमादधौ ॥ ८ ॥

இவ்வாறு வியப்பூட்டும் பண்டைய வரலாற்றை அரசரிடமிருந்து கேட்டதும், அவ்வீரர் (அரசரின் ஆணைப்படி) புறப்படுவதில் சிந்தனையைச் செலுத்தினார்.

तिष्ठत्सु म्लेच्छमुख्येषु सर्वतः सबलेष्वपि ।
तथा कण्टकजालेषु पथिषु प्रसृतेष्वपि ॥ ९ ॥

नृपोपकरणैः सर्वैः सहितः समयोचितैः ।
शस्त्री सनाथः सुभुजः साहस्यमितविक्रमः ॥ १० ॥

---

* இராமனுக்குப் பலவிதங்களிலும் அனுமான் உதவியாக இருந்தார் என்று ராமாயணத்தில் வருகிறது. ஆனால், இங்கே

सुग्रीवस्तु ततः प्राह रामं सत्यपराक्रमम् ।
हनुमन्तं त्वमारोह अङ्गदं चापि लक्ष्मणः ॥ [युद्ध xxii – 82]

भिक्षुरूपं परित्यज्य वानरं रूपमास्थितः ।
पृष्ठमारोप्य तौ वीरौ जगाम कपिकुञ्जरः ॥ [किष्किन्धाकाण्डे iv – 34]

என்று, இராமரைத் தன் தோளில் சுமந்து சென்ற நிகழ்ச்சிகள் குறிப்பாக உணர்த்தப்படுகின்றன.

स्कन्धेनादाय नृपतिं पुप्लुवे म्लेच्छमध्यतः ।
न तं बबाधे कश्चिद्धि रामतेजोपबृम्हितम् ॥ ११ ॥

மிலேச்சப் படைத்தலைவர்கள் (தத்தம்) படைகளோடு சுற்றிலும் நின்றுகொண்டிருந்தபோதிலும், (செல்லும்) வழியில் முள் வலைகள் விரிக்கப் பட்டிருந்தபோதிலும், (இக்கட்டான) அந்தச் சமயத்துக்கு ஏற்றதும், அரசருக்குத் தேவையானதுமான உபகரணங்களுடன், ஆயுதம் தாங்கியவரும், வலுவான புஜங்களை உடையவரும், வீரச்செயல் புரிபவரும், எல்லையற்ற ஆற்றல் கொண்டவருமான அவர், மிலேச்சர்களுக்கிடையிலிருந்து, அரசரைத் தோளில் தூக்கிக்கொண்டு நதியைக் கடந்து சென்றார். (இராஜா)ராமருடைய ஒளியினால் சூழப்பட்டிருந்த அவரை எதுவுமே பாதிக்கவில்லை.

अथ भूपानुगाः सर्वे प्रस्थिते सति भूपतौ ।
अभिदध्यु शिवं राज्ञश्चिन्ताभयसमन्विताः ॥ १२ ॥

மன்னர் புறப்பட்டுச் சென்றதும், அவருடன் வந்திருந்த அனைவரும் கவலையும், அச்சமும் கொண்டு, அரசரின் நலனைக்கோரி இறைவனிடம் பிரார்த்தித்தார்கள்.

कथं गच्छामहे(?) सर्वे म्लेच्छसागरमध्यतः ।
पुनश्च राजचरणौ कदा द्रक्ष्यामहे वयम् ॥ १३ ॥

"மிலேச்சக் கடலின் நடுவிலிருந்து நாம் எல்லோரும் எவ்வாறு (தப்பிச்) செல்வோம்? மறுபடியும், நாம் எப்போது மன்னரின் திருப்பாதங்களைக் காணப்போகிறோம்?" (மன்னரின் திருவடிகளில் வணங்கப்போகிறோம் என்று வருந்தினார்கள்.)

ततस्ते भिन्नमतयस्तत्काष्ठाकृतबुद्धयः ।
केचित्कार्पटिका वेषाः दीनवेषधराः परे ॥ १४ ॥

பலவகையான கருத்துக்களில் உறுதியாக இருந்த அவர்கள் அந்த சந்தர்பத்திற்கேற்றவாறு தீர்மானம் செய்துகொண்டு யாத்ரிகர் போலவும் மற்றும் சிலர் யாசகர் போலவும் (வேஷம் போட்டுக்கொண்டார்கள்).

केचित्तत्रैव न्यवसन् सुगुप्ता ग्रामवासिभिः ।
मुनिवेषधराश्चान्ये वैश्यवेषधराः परे ॥ १५ ॥

சிலர் அங்குள்ள கிராமவாசிகளால் நன்கு மறைக்கப்பட்ட (அடைக்கலம் அளிக்கப்பட்ட) சிலர் அங்கேயே தங்கிவிட்டார்கள். சிலர், முனிவர்களைப் போலவும், மற்றும் சிலர் வணிகர்களைப் போலவும் வேஷம் தரித்து,

सन्तेरुर्विषमाम्भोधिं राजारामप्रभावतः ।

இராஜாராமனின் பிரபாவத்தினால் துன்பக் கடலைக் கடந்தார்கள்.

राजारामस्तु सकलं सैन्यसागरमत्यगात् ॥ १६ ॥

இராஜாராமரோ, சைனியக் கடலை முற்றிலுமாகக் கடந்து சென்றார். (மன்னருடன் வந்தவர்கள் உயிர் பிழைப்பதற்காகப் பலப்பல மாறுவேடம் போடவேண்டியிருந்த ஆபத்துக் காலத்தில்கூட, அரசன் தனது தெய்விக சக்தியினால், சாமர்த்தியமாக சூழ்ந்திருந்த ஆபத்துக்களுக்கு ஆட்படாமல் வெளியேறிவிட்டான் என்று, அரசனின் பெருமையை வெளியிடுகிறார், கவிஞர்.

श्रीभैरवेण सहितस्तुङ्गभद्रामतीतरत् ।
तुङ्गभद्राम्भसि स्नात्वा संतर्प्य पितृदेवताः ॥ १७ ॥

துங்கபத்ரையில் நீராடி, பிதிரர்களுக்கும் தேவர்களுக்கும் நீர்க்கடன் செலுத்தி, ஸ்ரீ பஹிர்ஜீயுடன் கூட, மன்னர் நதியைத் தாண்டிச் சென்றார்.

भुक्त्वा यथेच्छं तत्तीरे भैरजीकहृतक्लमः ।
धात्रीकृत्यं भृत्यकृत्यं मित्रकृत्यं तथैव च ॥ १८ ।

स्नेहसंबन्धिनां कृत्यं कृतवान्भैरवस्तथा ।

அதன் கரையில் பஹிர்ஜீ, அரசனின் சிரமங்களைப் போக்கடித்தார். செவிலித்தாயின் செயல்களையும், பணியாளுக்குரிய செயல்களையும், நண்பர்களுக்கான செயல்களையும் செய்தார். மன்னர், தாம் விரும்பியபடி உணவு கொண்டார். (செவிலித்தாய், பணியாள், நண்பன், சம்பந்தி ஆகிய உறவு நிலையில் நின்று பஹிர்ஜீ பணிவிடை செய்தார்.)

स्वाद्वन्नैः स्वादुपेयैश्च स्वादुभक्ष्यैर्मनोरमैः ॥ १९ ॥

ताम्बूलसंप्रदानैश्च सुस्वादुवचनैस्तथा ।
खाद्यैर्नानाविधैस्तद्वत्पादसंवाहनादिभिः ॥ २० ॥

उपाचरन्महाराजं मार्गक्लेशासहं विभुम् ।

சுவையான உணவுகளாலும், சுவையான பானங்களாலும், சுவையானதும் மனம் விரும்பியதுமான தின்பண்டங்களாலும், தாம்பூலம் கொடுப்பதாலும், மிகவும் இனிய சொற்களாலும், பற்பல வகையான உண்பொருள்களாலும், காலைப் பிடித்துவிடுவதாலும், பயணக்களைப்பைத் தாங்கமுடியாத அரசரை உபசரித்தார்.

गच्छतस्तस्य राजर्षेर्मार्गे तिग्मरुचिस्तथा ॥ २१ ॥

न चातिसन्तप्तकरः संबभूव यतात्मनः ।
भूमिर्मार्दवेन शैत्येन चापां स्पर्शेन मारुतः ॥ २२ ॥

वितानक्रिययाकाशं छायाभिस्तरवस्तथा ।
ऋतवः फलपुष्पैश्च भूमिपालं सिषेविरे ॥ २३ ॥

பொறிகளைக் கட்டுப்பாட்டில் வைத்திருந்த ராஜரிஷி (என்று கூறத்தக்க இராஜாராமன்) பயணம் செய்தபோது சூரியன் மிகவும் வெப்பம் பொழிபவனாக இல்லை. பூமியானது மென்மையாக இருத்தலாலும், காற்று, குளிர் நீரில் தவழ்ந்து வந்ததால் குளிர்ந்த ஸ்பர்சத்தாலும், ஆகாயம் திறந்தவெளியில் வான்விரிப்பாகவும், மரங்கள் நிழலைக் கொடுத்தலாலும், பருவ காலங்கள் உரிய பழங்களாலும் மலர்களாலும் அரசனை சேவித்தன.

नृत्तैर्मयूराश्च पिकाः कलालापैर्मृगव्रजाः ।
प्रदक्षिणप्रक्रमणैर्मनो जह्रुर्महीपतेः ॥ २४ ॥

மயில்கள் நடனத்தாலும், குயில்கள் இனிய குரலாலும், மான்கள் வலம் வருவது போன்ற நடையழகாலும் மன்னரின் மனத்தைக் கவர்ந்தன.

नानावर्णास्तथा गावः सवत्सा गोपपालिताः ।
उक्षाणश्च सुपुष्टाङ्गाः दर्शनान्नुनुदुः क्लमम् ॥ २५ ॥

இடையர்களால் வளர்க்கப்பட்ட பல நிறமுடைய கன்றோடு கூடிய அழகான, வாளிப்பான உடலமைந்த பசுக்களும் மற்றும் எருதுகளும் தோற்றத்தினாலேயே களைப்பைப் போக்கின.

गायन्त्यो रामचरितं पथि हलिककन्यकाः ।
सुस्वरैश्च हरन्ति स्म महीपतिमनःक्लमम् ॥ २६ ॥

செல்லும் வழியில் விவசாயிகளின் பெண்கள், தம் இனிய குரலால் ராம சரிதத்தைப்பாடி அரசரின் மனத்தளர்ச்சியைப் போக்கினார்கள்.*

म्लेच्छग्रामोनसेनायां स्वग्रामामत्यजन्नृपः ।
कदाचिदागतस्तत्र न्यवसद्भैरवान्वितः ॥ २७ ॥

---

* புகழ்பெற்ற ராமாயணத்தைப் பாடினார்களா அல்லது இந்த ராமனின் பிரபாவச் சிறப்புக்களைப் பாடினார்களா? என்று தீர்மானிக்கும் வேலையை, சாதுர்யமான சொல்லாட்சியால், வாசகர்களிடம் விட்டுவிட்டார், கவிஞர் !

பஹிர்ஜீ கோர்படேயின் பாதுகாப்புடன் ஒருவாறாகத் தனது எல்லையைக் கடந்து (இரவோடு இரவாகத் துங்கபத்திரையைக் கடந்து) காஸிம் கான் தண்டு இறங்கியிருந்த பிரதேசத்தை அரசர் அடைந்தார்.

गच्छन्नापणवीथीषु मिलन्नपि च सैनिकैः ।
संचरन्(?) राजमार्गेऽपि धनिभिः संवदन्नपि ॥ २८ ॥

क्रीणन्नपि शुभानश्वान् रत्नानि विविधान्यपि ।
वितरन्नपि दीनेभ्योऽनुरूपं तुष्टिदं धनम् ॥ २९ ॥

नविज्ञातो गूढचारैश्चारैरपि दुरात्मनः ।
कासीमस्य महाराजप्रभावेण विमोहितैः ॥ ३० ॥

கடை வீதிகளில் சென்றுகொண்டும், வீரர்களுடன் கூடிக்கொண்டும், ராஜபாட்டைகளில் அலைந்துகொண்டும், பிரபுக்களுடன் சல்லாபித்துக் கொண்டும், நல்ல குதிரைகளையும், பல்வகை இரத்தினங்களையும் விலைக்கு வாங்கிக்கொண்டும், வறியர்கள் நிலைமைக்கு ஏற்பவும், அவர்களுக்கு மகிழ்ச்சி ஏற்படும்படியாகவும் பணத்தைக் கொடுத்துக்கொண்டு இருந்தபோதிலும், மாமன்னரின் பிரபாவ சக்தியினால் மயங்கியிருந்த கெடுமனம் படைத்த காஸிம்கானுடைய ஒற்றர்களால் (அவர்) அறியப்படவில்லை.

एवं यथासुखं गच्छन्निर्भयः परवीरहा ।
अविज्ञातः कुमतिभिर्ग्रामेषु नगरेषु च ॥ ३१ ॥

இவ்விதமாக, எதிரிகளை மாய்க்கின்ற அவர், அச்சமில்லாமல், தன்னிச்சைப்படி சிற்றூர்களிலும், நகரங்களிலும் சென்றுகொண்டிருந்த போதிலும் துன்மதியாளர்களால் அறியப்படவில்லை.

दाशरथ्यवतारे हि चतुर्दश समाः स्वयम् ।
सीतयानुगतः पत्न्या वनवासमकल्पयत् ॥ ३२ ॥

தசரத குமாரனாக அவதரித்தபோது, மனைவியான ஸீதையால் பின்தொடரப்பட்டு, பதினான்கு ஆண்டுகள் வனவாசத்தைத் தாமே மேற்கொண்டார்.

अस्मिन्किलावतारे तु कतिभिर्दिवसैः प्रभुः ।
एकाकी वनवासं तु व्यपाक्रामत्सुखोचितः ॥ ३३ ॥

இந்த (ராஜாராம) அவதாரத்தில், தான் மட்டுமே சில நாட்களுக்கு வனத்தில் இருப்பது[1] என்னும் விளையாட்டு தன் நலனுக்குத் தேவை என (சங்கற்பித்து, அதனை) மேற்கொண்டார்.

ततः स्वदेशनिकटे समागच्छन् धृतव्रतः ।
अमूरनगरस्थार्य देवालयमुपाययौ ।। ३४ ।।

விரதம் மேற்கொண்டிருந்த அவர், தம் நாட்டின் எல்லையை அடைந்ததும், அமூர் நகரத்தில்[2] ஒரு கோவிலை அடைந்தார்.

तत्र स्थित्वा महाराजो भैरजीकं गतक्लमम् ।
चित्तज्ञं सर्वशूराणां चारवेषं महाबलम् ।। ३५ ।।

प्राहिणोत्काकडाख्यस्य बाजीरायस्य सन्निधौ ।

மாமன்னர் அங்கேயே இருந்துகொண்டு, களைப்பு நீங்கியவரும் பெரும் பலசாலியும் மாற்று வேஷம் பூண்டவரும் எல்லா சூரர்களுடைய உள்ளத்தையும் உணர்ந்தவருமான பஹிர்ஜீயை, பாஜீராய் காகடேயிடம்[3] அனுப்பி வைத்தார்.

भैरजीकस्तमभ्येत्य वृत्तं राज्ञः सविस्तरम् ।। ३६ ।।

पाराशरान्निर्गमनं तुङ्गभद्रातटावधि ।
ससैन्यस्य महीभर्तुरागमं च समन्त्रिणः ।। ३७ ।।

म्लेच्छैस्तस्यानुगमनं युद्धं दैनन्दिनं तथा ।
सर्वं तत्कथयामास तस्य चित्तविवित्सया ।। ३८ ।।

பஹிர்ஜீ, அவரிடம் (காகடேயிடம்) சென்று, பன்னாலா கோட்டையிலிருந்து அமைச்சர்களுடனும், படையுடனும் மன்னர் புறப்பட்டு துங்கபத்ரை

---

1. பெட்னூர் நாட்டில் மறைந்திருந்தார் என்பது வரலாற்று ஆசிரியர்கள் துணிபு.

2. இந்தக் காவிய நிகழ்ச்சிகள் நடந்த பதினேழாம் நூற்றாண்டில், தமிழ்நாட்டின் வடபகுதியில் மராத்தியர் அரசு செலுத்தினர். அதனால்தான் "தன் நாடு" என்று சொல்லப்பட்டுள்ளது. அமூர் என்பது இன்றைய ஆம்பூராக இருக்கலாம்.

3. இவர், கர்நாடகத்திலிருந்த ஒரு மராத்திய சுபேதார். அந்தச் சமயத்தில் ஆம்பூர் அருகே முகாமிட்டிருந்தார்.

நதிக்கரையை வந்தடைந்தது வரையில். மிலேச்சர்களால் அவர் தொடரப் பட்டதும், தினந்தோறும் சண்டை நடந்ததும் ஆகிய எல்லாவற்றையும், அவன் மனத்தை அறியும் விருப்பமுடன் விரிவாக எடுத்துக் கூறினார்.

त्वं तु राज्ञश्छत्रपतेः प्रियः प्राणो बहिश्चरः ।
देशेऽस्मिन् स्थापितस्तेन स्वामिभक्तिं यदीच्छसि ॥ ३९ ॥

तर्हीदानीं मया सार्धमेहि यत्र नृपोत्तमः ।
श्रुत्वा भैरववाक्यं तत्तत्तथेति च सोऽब्रवीत् ॥ ४० ॥

"நீ சத்ரபதியாகிய மன்னருக்குப் பிரியமானவன்; வெளியே இருக்கும் அவருடைய பிராணன் போன்றவன்; இந்த நாட்டில், அவரால் நியமிக்கப் பட்டவன். யஜமானரிடம் உள்ள விசுவாஸத்தை வெளிப்படுத்த விரும்பினால் என்னுடன் மன்னர் இருக்குமிடத்துக்கு வா" என்று. பஹிர்ஜீ சொல்லியதைக் கேட்ட அவன், "சரி, அப்படியே" என்றான்.

तस्य निष्कलुषं चेतः स्वामिभक्तिं तथाविधाम् ।
ज्ञात्वा भूयश्च तं प्राह सार्थोऽत्र मम विद्यते ॥ ४१ ॥

द्विजः कश्चित्तमभ्येत्य पुनरायामि तेऽन्तिकम् ।
सन्नद्धाः सर्व एवैते भवन्तु तव सैनिकाः ॥ ४२ ॥

பஹிர்ஜீயினுடைய மாசற்ற மனத்தையும், யஜமான விசுவாசத்தையும் உணர்ந்துகொண்ட அவர், மீண்டும், என் வீட்டில் ஒரு தனிகரான அந்தணர் இங்கே என்னுடன் இருக்கிறார். (நான் போய்) அவரைச் சந்தித்துப் (பேசி) விட்டு உன்னிடம் வருகிறேன். (அதற்குள்) உன்னுடைய இந்தப் படைவீரர்கள் அனைவரும் போருக்குத் தயாராவார்களாக" என்றார்.

इत्युक्त्वा नृपमभ्येत्य तच्चेष्टितमभाषत ।
तदाकर्ण्य नृपः प्राह तमिहानय सत्वरम् ॥ ४३ ॥

என்று சொல்லிவிட்டு, மன்னரை அடைந்து, அங்கு நடந்ததைக் கூறினார். அதைக் கேட்ட மன்னர், "அவரை உடனே அழைத்து வா" என்றார்.

भूयोऽगमद्भैरजीकस्तत्सन्निधिमथावदत् ।
समागतो महाराज इति वार्ताहरा मम ।। ४४ ।।

वदन्ति दर्शनार्थं त्वं सोपायनकरस्त्वर(?) ।

பஹிர்ஜீ மீண்டும் அவரிடம் வந்து, "மன்னர் வந்துவிட்டார் என்ற செய்தி எனக்குக் கிடைத்திருக்கிறது. காணிக்கைப் பொருட்களைக் கையில் எடுத்துக்கொண்டு அவரைக் காண்பதற்கு உடனே புறப்படு" என்றார்.

तदा तस्य भटाः केचिज्जाताभिज्ञा महाबलम् ।। ४५ ।।

भैरजीकं जानते स्म तद्रवासिव्रणादिभिः ।
सर्वेऽप्येनं मिलन्ति स्म प्रणामालिङ्गनादिभिः ।। ४६ ।।

அப்போது, அவருடைய (பாஜீராவ் காகடே) பணியாளர்களில் சிலர், நினைவு வந்தவர்களாக பலம் மிகுந்த பஹிர்ஜீயை (அவருடைய) குரலைக் கொண்டும், கத்தியைக் கொண்டும், உடல் காயங்களைக் கொண்டும் அடையாளம் கண்டுகொண்டார்கள். அனைவரும் இவரை வணங்கியும் மார்புறத் தழுவியும் கூடி மகிழ்ந்தார்கள்.

काकडाबाजिराजश्च तमालिङ्ग्य प्रहर्षितः ।

காகடாபாஜி ராவ் மன்னரும் அவரை அணைத்து மகிழ்ந்தார்.

तद्वाक्यसममेवासावुदतिष्ठत्ससैनिकः ।
क्व स्वामी मे महाराजः साम्प्रतं वर्तते सखे ।। ४७ ।।

அந்தச் சொற்களைக் கேட்டவுடனேயே இவன் வீரர்களோடு எழுந்து நின்றான். "நண்பரே, எனது தலைவராகிய மாமன்னர் இப்போது எங்கே இருக்கிறார்?"

श्रुत्वैतत्पुरतो भूत्वा विलसच्छूरिकाकरः ।
भैरवः प्राह तान् सर्वान् दर्शयन्जगतीपतिम् ।। ४८ ।।

இதைக் கேட்டு, கையில் கத்தியுடன் அவர்களுக்கு முன்னால் நின்று கொண்டு, அவர்கள் அனைவருக்கும் அரசர் இருக்குமிடத்தைக் காட்டியபடி பஹிர்ஜீ சொன்னார்:

अस्मिन् देवालये स्वामी वर्तते लघु गच्छत ।
इति वाक्यामृतेनैव सन्तुष्टाः काकडादयः ।। ४९ ।।

यथाप्रधानं पुरतः शिरःश्चुम्बिमहीतलाः ।
उपायनानि पुरतो महार्हाणि निधाय ते ।। ५० ।।

प्रणेमुस्तं महाराजं वीरत्रयगुणान्वितम् ।

"இந்தக் கோவிலில் தலைவர் இருக்கிறார், விரைந்து செல்வீர்களாக" என்ற அமுதுக்கொப்பான சொற்களாலேயே காகடே முதலியோர் மனம் மகிழ்ந்து, மிக உயர்ந்த காணிக்கைகளை முன்னதாக வைத்து, தலைமை பீடத்தில் உள்ளவர். எதிரில் தரையில் படும்படியாக மிகவும் குனிந்து செல்ல வேண்டிய முறைப்படி சென்று, பாசுராமர்—பலராமர்—ஜானகி ராமர் ஆகிய வீரர்கள் குணங்களோடு கூடிய அந்த மகாராஜரை வணங்கினார்கள்.

वाग्भिः कांश्चित्स्मितैः कांश्चित् दृशा कांश्चिदरिन्दमः ।। ५१ ।।

सम्भावयामास नृपः सुभटांस्तत्र सङ्गतान् ।

அங்கே கூடியிருந்த வீரர்களில் சிலரோடு பேசியும், சிலரைக் கண்டு புன்முறுவல் செய்தும், பார்வையினாலேயே சிலரையும், மன்னர் உறவு கொண்டார்.*

अकारयन्महाराजः स्वस्त्यागमनसूचकान् ।। ५२ ।।

वादित्रशब्दान् बहुशो नलयन्त्रमहाध्वनीन् ।

நன்மைகள் ஏற்படும் என்பதைக் குறிக்கும் முகத்தான் பலவித இசைக் கருவிகளின் இன்னொலியும், பெரும் குழாய் வாத்திய ஒலிகளையும், பேரிகைகளின் பேரோசையும் எழச்செய்தனர்,

---

* கவிஞர் கேசவ பண்டிதர், பண்டைய வடமொழிக் காவியங்களில் மிகுந்த பயிற்சியுடையவர் என்பதற்கு, இந்தச் செய்யுள் சான்று பகர்கிறது. காளிதாஸனின் "குமாரஸம்பவ"த்தில் பார்வதியை மணந்துகொள்வதற்காகத் தேவர்கள் உடன்வர பரமேஸ்வரன் சென்றபோது,

कम्पेन मूर्ध्नः शतपत्रयोनिं वाचा हरिं वृत्रहणं स्मितेन ।
आलोकमात्रेण सुरानशेषान् संभावयामास यथाप्रधानम् ॥

என்ற வருணனைக் கவிதையின் கருத்தையும், சொற்களையும் கவிஞர் கையாண்டிருக்கிறார்.

तदा महानुत्सवोऽभूज्जनानां देशवासिनाम् ॥ ५३ ॥
धर्मराजागमे यद्वदिन्द्रप्रस्थनिवासिनाम् ।

(பாண்டவர் முதல்வரான) தருமபுத்திரரின் வருகையால் இந்திரபிரஸ்த நகர மக்கள் மகிழ்ந்து விழா எடுத்ததைப் போல, (இப்போது) மன்னர் வருகையை, நாட்டு மக்கள் விழாவாகவே கொண்டாடினார்கள்.

स्वराज्यं प्राप्य तद्वृद्धं सर्वलोकनमस्कृतः ॥ ५४ ॥
प्रतिपच्चन्द्रसदृशः कलाभिर्ववृधे नृपः ॥ ५५ ॥

எல்லா குடிமக்களாலும் வணங்கப்பட்ட மன்னர், செழிப்பான தன் ராஜ்யத்தை அடைந்து, சுக்லபக்ஷ சந்திரன் கலைகளால் வளர்வதைப் போல வளர்ச்சி பெற்றார்.

एवं श्रीभवशालवंशतिलकः श्रीरामराजप्रभुः
दिल्लीशेन महाबलैः पथि कृतान् प्रत्यूहशैलानिव ।
सर्वान् म्लेच्छगणान्विमोह्य महसा श्रीवैष्णवेनाधुना
तेषामेव पराभवाय विजयी वर्वर्ति कर्णाटके ॥ ५६ ॥

இவ்விதமாக, ஸ்ரீ போன்ஸ்லே (போஸல) வம்ச திலகமான ஸ்ரீ ராமராஜ ப்ரபு, பலம் வாய்ந்த தில்லி அதிபதியால் (அவுரங்கஜீப்பினால்) இடையில் இழைக்கப்பட்ட மலைபோன்ற தடங்கல்களை, ஸ்ரீ விஷ்ணுவின் தேஜஸினால் (தெய்வீக அம்சம் அரசரிடம் உள்ளுறைத் தன்மையால் விளங்கி வந்ததால்) மிலேச்சக் கூட்டங்களை மதிமயங்கச் செய்து, அவர்களைத் தோற்கடிப்பதற்காகவே, வெற்றிச் சிறப்போடு கர்நாடகத்தில் வீற்றிருக்கிறார்!

॥ इति श्रीमन्महाराजाधिराजमहाराजछत्रपतिराजारामचरिते काव्ये केशवपण्डितकृतौ पञ्चमः सर्गः ॥

இத்துடன் கேசவபண்டிதரால் இயற்றப்பட்ட ஸ்ரீமன் மஹாராஜாதிராஜ மஹாராஜ சத்ரபதி ராஜாராம சரித காவியத்தில் ஐந்தாவது ஸர்கம் முற்றிற்று.

AN APPEAL

Manuscripts on Palm Leaf or Paper of the ancient works of the wise men of the past, are the great treasures, solely inherited by the Nation and it is the moral obligation of persons who possess them to preserve them safely for the future generations of mankind.

Probably you have some of these in your possession or you know friends or neighbours who possess them. You can make a great contribution to the cause of the preservation not only of our National Culture but also to the Culture of Humanity as a whole by arranging to present such manuscripts to the famous T. M. S S. M. Library, Thanjavur.

The manuscripts so presented will be accepted and acknowledged with pleasure and gratitude by the authorities of the Library, preserved with meticulous care and made available to successive generations of readers and scholars for study and research. The hitherto unpublished works found among them, will be printed and published in due course, as facilities occur, with the expression of the Library's gratitude for your gift.

The great Scholar-King of Tanjore, Rajah Serfoji, has attained immortal fame by dedicating enormous time and wealth to the expansion and firm establishment of this world-famous 'Sarasvati Mahal Library.' It is open to you to share the honour of Serfoji, in your own measure by contributing your manuscripts to the great institution built by him.

This great Honour is beckoning to you to accept it. Will you hasten to take it up ? The Library waits for your answer.

DIRECTOR,

Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीत्यागराजमहात्म्यम् ॥

த்யாகராஜ மாஹாத்ம்யம்

வேதாந்தசிரோமணி, தமிழ்வித்வான்
என். ஸ்ரீநிவாஸன்,
ஸம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்

த்யாகராஜ மாஹாத்மியம்

வேதாந்தசிரோமணி, தமிழ்வித்வான்
என். ஸ்ரீநிவாஸன்,
ஸம்ஸ்க்ருத பண்டிதர், சரஸ்வதி மஹால் நூலகம்.

சிறப்புக்கள் பல பெற்ற சோழமண்டலத்திற்கு மணிமகுடம் போல் விளங்குவது திருக்கோயில்களே. 'ஆலயம் தொழுவது சாலவும் நன்று'. 'கோயிலில்லா ஊரில் குடியிருக்கவேண்டாம்' என்று கூறினர் நமது முன்னோர் ஊருக்குப் பெருமை கோயில். கோயிலுக்குப் பெருமை ஊர் நலம். இவ்வகையில் மக்களின் வாழ்வோடும், வளத்தோடும் கலந்து கலைகளை வளர்த்து நலம் பல வழங்கி வருகின்ற திரு ஆலயங்களில் தொன்மைச் சிறப்பு வாய்ந்த பதியாக விளங்குவது திருவாரூர். இவ்வூரே சோழநாட்டின் தலைநகரமாகவும் விளங்கியுள்ளது. சிவபெருமானின் பஞ்சபூத ஸ்தலங்களுள் இவ்வூர் ப்ருத்வீ (மண்) ஸ்தலம். இவ்வூரில் எழுந்தருளி அருளாட்சி செய்யுமிறைவனை 'ஸ்ரீத்யாகராஜன்' என்று புராணங்கள் அழைக்கின்றன. இவர் உத்ஸவமூர்த்தியான ஸோமாஸ்கந்த மூர்த்தமே. இவ்வாலயத்தின் மூலஸ்தான இறைவனுக்குப் 'புற்றிடங்கொண்டார்' என்று தமிழிலும், 'வல்மீகநாதர்' என்று ஸம்ஸ்கிருதத்திலும் அழைக்கின்றனர்.

சரித்திரம், கலை, இலக்கியம், ஓவியம், இசை, தொன்மை மரபுகள் ஆகிய பல துறைகளுக்கும் இன்றும் சான்றாகத் திகழ்வது திருவாரூர் திருக்கோயிலாகும். இத்தகு சிறப்பு மிக்க ஆலயத்தில் ஸ்ரீத்யாகவிடங்கப் பெருமானின் பிரதிஷ்டை பற்றிய செய்திகளைப் பல புராணங்கள் எடுத்தோதுகின்றன. இத்தகைய புராணங்களில் காணப்படும் திருவாரூர் பற்றிய செய்திகளைப் பத்து புராணங்களிலிருந்து தொகுக்கப்பட்ட தொகுப்பு நூலிது. இதனைத் தொகுத்துள்ளவர் காஞ்சீ காமகோடி பீடத்தின் 57வது பீடாதிபதியாக விளங்கிய ஸ்ரீபரமசிவேந்த்ர ஸரஸ்வதி ஸ்வாமிகள் ஆவார்கள்.

தொகுப்பாசிரியர் வரலாறு:

ஜகத்குரு ஸ்ரீ பரமசிவேந்த்ர ஸரஸ்வதீ அவர்களைப் பற்றி இந்த நூலகத்தின் 350ஆவது வெளியீடான 'வேத ஸார ஸாஹஸ்ரம்' என்னும் நூலின் முகவுரையில் விளக்கமாகக் கூறப்பட்டுள்ளது. அதன் சுருக்கம்:.

இவருடைய இயற்பெயர் "சிவராமகிருஷ்ணர்" ஸன்யாஸ தீக்ஷா நாமம் "பரமசிவேந்த்ர ஸரஸ்வதீ". இவர் காஞ்சீ மடத்தின் 56ஆவது பீடாதிபதியான ஸர்வக்ஞ ஸதாசிவேந்த்ரரிடம் ஸன்யாஸம் பெற்றுக்கொண்டார். ஸ்ரீநாராயணேந்த்ர ஸரஸ்வதீ என்பவர் இவருக்கு வித்யாகுரு. ஸ்ரீபரமசிவேந்த்ரர் வேத, சாஸ்த்ர, புராணங்களில் மேதாவியாகத் திகழ்ந்தவர். இவருடைய சீடர்களில் முக்கியமானவர் ஸ்ரீ ஸதாசிவ ப்ரும்மேந்த்ர ஸரஸ்வதீ அவர்கள். இவரது காலம் 17-ஆம் நூற்றாண்டு. இவர் பார்த்திப ஆண்டு ஆவணி மாதம் சுக்லபக்ஷ தசமி திதியில் தஞ்சை மாவட்டத்திலுள்ள திருவெண்காடு' என்னும் க்ஷேத்திரத்தில் ஸித்தியடைந்தார்.

இவரது நூல்கள் :

1. தஹர வித்யா பிரகாசிகா.
2. தாத்பர்ய பிரகாசிகா (சிவ கீதையின் உரை).
3. ஸ்ரீருத்ராக்ஷ மாஹாத்மியம் (பல புராணங்களின் தொகுப்பு).
4. வேத ஸார ஸாஹஸ்ரம் (உரை நூல்).
5. வேதாந்தநாம ஸாஹஸ்ரம்.
6. ஸ்ரீ த்யாகராஜ மாஹாத்ம்யம் (பத்து (தச) புராணங்களின் தொகுப்பு)

16, 17ஆம் நூற்றாண்டுகளில் சுருதி, ஸ்மிருதி, இதிஹாஸ புராணங்களில் கூறப்பட்டுள்ள ஒரே விதமான செய்திகள் தொகுக்கப்பெற்றன. இதற்குப் பல சான்றுகள் உள்ளன. இத்தகைய தொகுப்புப் பணியில் உருவாகியதே 'த்யாகராஜ மாஹாத்மியம்' என்ற பெயரிலுள்ள (தச புராணச்) சுவடி. இச் சுவடியே இங்கு இந்தப் பருவ இதழில் வெளிவருகிறது. (கேட்டலாக் எண்: B. No. 1848 D. No. 9521)

இந்நூலுள் காணப்படும் செய்தி:

தேவர்களுக்கும், அசுரர்களுக்கும் நடைபெற்ற போரில் தேவர்களுக்குத் தோல்வி ஏற்பட, பூமண்டலத்தை அரசு செலுத்தியவனும், வீரனுமான முசுகுந்த சக்ரவர்த்தியின் உதவியை நாடுகிறான். முசுகுந்தன் அமரர்களுக்காகப் போர் செய்து வெற்றி காண்கிறான். இதனால் மகிழ்ந்த அமரேந்திரன் முசுகுந்தனுக்குப் பிரியமான வஸ்துவைக் கொடுப்பதாக வாக்களிக்க, இந்திரன் பூஜிக்கும் விடங்கேசப் பெருமானை (தியாகராஜரை)த் தனக்குக் கொடுக்க வேண்டும் என்று முசுகுந்தன் தனது விருப்பத்தைக் கூறுகிறான். தனது நாயகனாகவும், வழிபடு கடவுளுமாகவும் விளங்கும் த்யாகவிடங்கரை அளிக்க விரும்பாத இந்திரன் தேவச் சிற்பியை அழைத்து த்யாகவிடங்கரைப் போலவே மற்றுமொரு ஆறு மூர்த்தங்களைச் செய்து கொடுக்குமாறு கோர, அதன் படியே அவனும் ஆறு விடங்கமூர்த்தங்களைச் செய்து கொடுத்தான். இறைவனை வேண்டிய முசுகுந்தன் 'மூலமூர்த்தமிதுவே' என்று இறையருளால் உணரப் பெற்று, மூலமூர்த்தியான த்யாகவிடங்கரைக் கண்டு அதனைப் பெற்றுக்கொண்டான். இதனால் ஏமாற்றமடைந்த இந்திரன் ஏனைய ஆறு விடங்கப் பெருமான்களையும்[1] முசுகுந்தனிடமே கொடுக்க ஆரூரில் தியாகவிடங்கரையும், மற்ற விடங்கமூர்த்தங்களை திருநள்ளாறு, திருநாகைக் காரோணம், திருக்காராயில், திருக்கோளிலி, திருவாய்மூர், திருமறைக்காடு என்னும் வேதாரண்யம் ஆகிய ஸ்தலங்களில் ஸ்தாபித்து வழிபட்டான்.'' என்றதொரு கதையும், மற்றும் 'அஜபாநடனம்' பற்றிய செய்திகளையும்

---

1. 1. திருவாரூர் — வீதிவிடங்கர் — அஜபா நடனம்
2. திருநள்ளாறு — நகரவிடங்கர் — உன்மத்த நடனம்
3. நாகைக்காரோணம் — சுந்தரவிடங்கர் — வீசி நடனம்
4. திருக்காராயில் — ஆதிவிடங்கர் — குக்குட நடனம்
5. திருக்கோளிலி — அவனிவிடங்கர் — ப்ருங்க நடனம்
6. திருவாய்மூர் — நீலவிடங்கர் — கமல நடனம்
7. திருமறைக்காடு — புவனி விடங்கர் — ஹம்ஸபாத நடனம்

இந்த நூல் விளக்கமாகக் கூறுகிறது. இதில் காணும் கதையில் பல வேறுபாடுகளும் காணப்படுகின்றன.

சிவபுராணம், ஸ்காந்தபுராணம், பாத்மபுராணம், பவிஷ்யோத்தர புராணம், ப்ரும்ம கைவர்த்தக புராணம் முதலிய புராணங்களில் காணப்படும் சூதஸம்ஹிதை, பாரிஜாதவன மாஹாத்மியம், ஹாலாஸ்யமாஹாத்மியம், த்யாகராஜ மாஹாத்மியம், வேதாரண்ய மாஹாத்மியம், நாகப்பட்டண மாஹாத்மியம், காளாகருவன மாஹாத்மியம் போன்ற ஸ்தல புராணங்களிலிருந்து திருவாரூர் பற்றிய செய்திகள் இதில் தொகுக்கப்பட்டுள்ளன.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीत्यागराजमहात्म्यम् ॥

शैवपुराणे :-

सनत्कुमारसंहितायां, उपरिभागे, शेषपुरीमहात्म्ये :-

"आदिसृष्टौ पुरा विष्णुः पुत्रार्थी तपःआचरत् ।
विश्वकर्माणमाहूय सोमास्कन्दं महेश्वरम् ॥

निर्माय पूजयित्वा तु पुत्रं लब्ध्वा तु मन्मथम् ।
देवेन्द्रस्य ददौ देवं सोमास्कन्दं महेश्वरम् ॥

सोऽपि संपूज्य देवेशं चिरकालं महेश्वरम् ।
सोऽपि हृष्टमना भूत्वा स्थापयामास वै मुने ॥

कमलालयजे क्षेत्रे क्षेत्राणामुत्तमोत्तमे ।
द्वितीये सृष्टिकाले तु संप्राप्ते मुनिपुङ्गवाः ॥

व्यजिज्ञपन्सुरेशाय सोऽपि सन्तुष्टमानसः ।
दिव्यं विमानमारोप्य सर्वदेवगणैस्सह ॥

अनन्तदेशमापन्नः सन्तप्तमनसा युतः ।
सुरबृन्देन संयुक्तः शालीशूकनपोत्तमः ॥

श्वेत्रराजपुरं गत्वा कायारोहणमेयिवान् ।
दक्षिणे विश्वकर्माणमाहूयाप्रेरयत्तदा ॥

तेनैव निर्मितं तत्र विमानं मण्टपादिकम् ।
सुमुहूर्तेसुलग्ने च दिव्यसिंहासने शुभे ॥

स्थापयामासदेवेशं पूजयित्वा विधानतः ।
श्रेष्टे च हस्तनक्षत्रे ध्वजमारोप्य शूलिनः ॥

अष्टादशदिनेप्राप्ते अष्टध्वजमथाकरोत् ।
चतुर्विंशद्दिनेप्राप्ते रथयात्रामथाकरोत् ॥

सप्तविंशद्दिनेप्राप्ते चोत्तरे फाल्गुने दिने ।
अभिषेकं तथा श्रेष्ठाः सोमास्कन्दं महेश्वरम् ॥

कालत्रयं मुदा चक्रे सर्वदेवगणैस्सह ।
पूजां च कृतवांस्तत्र सुन्दरेशस्य शूलिनः ॥

एवमुक्तं मुनिश्रेष्ठाः विटंकेशस्य वैभवम् ।
तृतीये सृष्टिकाले तु वेदारण्ये मुनीश्वराः ॥

विटंकेशः समानीतः चतुर्थे सृष्टिकालके ।
नलेनोपासितेक्षेत्रे पञ्चमे सृष्टिकालके ॥

काळागरुवने चैव षण्ठे गोळारिसंज्ञके ।
सप्तमे चैवमायूरनाम्नि क्षेत्रमहत्तरे ॥

स्थापयामासुरित्येवं नृपा वै सूर्य वंशजाः ।
सुन्दराख्यं विटंकेशं सर्वभोभासमन्वितम् ॥

शालीशूक नृपस्तावत्पत्न्या सार्धं ह्यपूजयत् ।
पतञ्जलिमुनीन्द्रस्तु व्याघ्रपादमुनीश्वरः ।
सूक्ष्मपञ्चाक्षरंनृत्तं द्रष्टुमुद्युक्तमानसौ ॥

श्रीमच्छेषपुरं गत्वा स्नात्वांभोधौ महत्तरे ।
विटंकेशं नमस्कृत्य चक्रतुश्च महत्तपः ॥

मार्गशीर्षे तु आर्द्रायां सोमास्कन्दो महेश्वरः ।
दर्शयामास ताभ्यां वै त्वजपाताण्डवं महत् ॥

चक्रमध्ये समाविष्टं नृत्यन्तं सुन्दरेश्वरम् ।
ददर्शतुर्मुनिश्रेष्ठौ सर्वानुग्रहकारणम् ॥

प्रतिसंवत्सरं देवं लोकानुग्रहकारणम् ।
ददर्शतुर्मुनिश्रेष्ठौ नृत्यन्तं परमेश्वरम् ॥

तत्काले सुन्दरेशस्य पादाब्जं च प्रलम्बितम् ।
संदर्शयति यो विप्रः सोऽत्र भोगानवाप्य च ॥

देहान्ते मुक्तिमाप्नोति नात्र कार्या विचारणा ।
सुन्दराख्यविटंकस्य यो वा जव्वन्तिमालिकाम् ॥

प्रदास्यति च भक्तो वै तस्य पुण्यफलं शृणु ।
पुण्यस्य वर्षसाहस्रं रुद्रलोके महीयते ॥

कल्हारमालिकां यस्तु फलंतद्द्विप्रकीर्तितम् ।
उत्तरायणकाले च दक्षिणायनकेऽपि च ॥

विषुद्वये च फाल्गुन्योः ज्येष्ठे चोत्तरफाल्गुनौ ।
योऽभिषिञ्चति देवेशं सर्वद्रव्यसमन्वितम् ॥

त्रिसप्तकुलमुद्धृत्य स्वर्गे स्थाप्य मुनीश्वराः ।
आभूतसम्प्लवं कालं शिवलोके महीयते ॥

विटङ्केशस्य माहात्म्यं उक्तं संक्षेपतस्तव ।

काशीखण्डे :-

अम्बिका नाम गौरी त्वं तत्राहं चाम्बिकेश्वरः ।
मूर्तः षडाननस्तत्र तव पुत्रस्तु मध्यमे ।
एतत् त्रयं नरोदृष्ट्वा न गर्भं प्रविशेदुमे ॥

नागरखण्डे :-

सोमास्कन्दस्य देवस्य नटनं केन हेतुना ।
जातं धरातले सूत कीदृग्भूतं वदस्व नः ॥

सूत :-

रहस्यमेतत्कथितं युष्माभिर्मुनिपुङ्गवाः ।
तथापि वर्णयिष्यामि कथामीश प्रसादतः ॥

अस्ति पद्मी महादीप्ते कुण्डली हंसनिस्वनः ।
सोऽयं साम्बस्त्रिनेत्रस्तु सोमार्धकृतशेखरः ॥

आत्मतत्वसुखस्फूर्तिः प्रमोदात्ताण्डवप्रियः ।
स जीवपरयोरैक्यं कुर्वन् शंभुर्महेश्वरः ॥

मायात्मके पटे ज्ञेयः तमेव पृथिवीं विदुः ।
मायापरिवृतः शम्भुः नटनोल्लासचेतनः ॥

आदौ विष्णुः प्रजानाथोरूपस्य गुणमूर्तिः हि ।
व्योमव्याप्यक्षरोपेतः पीठे सिंहासने शुभे ॥

ध्यात्वा वाह्यसमंदेवं स्कन्देन सहितं शिवम् ।
पदं पतंजलेर्मूर्ध्नि विन्यस्येकं स किङ्किणी ॥

कुण्डली नूपुरोपेतं वेदवाचामगम्यकम् ।
अन्यद्वीरासनं कृत्वा नृत्यतिस्फुटमीश्वरम् ॥

मालामन्त्रसमोपेतैः ओंकाराद्यैर्नमोन्तकैः ।
कर्पूरकुङ्कुमोपेतं पूजयामास एव हि ॥

तेषु स्वाभाविकं नृत्तं मूलाधारे विशेषतः ।
फाल्गुनस्य निशानाथे प्राप्ते चोत्तरफल्गुनौ ॥

अभिषेकं ततश्चक्रे सह सर्वैर्दिवालयैः ।

॥ इति श्रीस्कान्दे सूतसंहितायां यज्ञवैभवखण्डे ॥

शिवस्योत्सवसेवार्थं गच्छेद्बुद्धिपुरःसरम् ।
उत्सवं सेवमानस्य महदस्ति तथा भवेत् ॥

चिरन्तनानि स्थानानि शिवस्यामिततेजसः ।
प्रतिमासं तु सेवानां तत्तन्मासाद्यनुत्तये ॥

भविष्यत्पुराणे उपरिभागे शिवक्षेत्रखण्डे पारिजातवनमाहात्म्ये :–

श्रीमद्वल्मीकसंज्ञश्च चित्रपीठस्थलोत्तमे ।
श्रीमदासीन नृत्तं च त्यागराजसमाह्वयम् ॥

श्रीमत् हालास्यमाहात्म्ये :–

मूलाधारं विरिञ्चस्य प्रथितं कमलालयम् ।
अहमेव त्यागराजः तत्र तिष्ठामि सादरम् ॥

नागरखण्डे :–

सृष्टिः कर्पूरलेपं स्यात्स्थितिस्स्याद्दामभूषणम् ।
कृष्णगन्धानुलिप्तं स्यात्कर्णिका स च संहृतिः ॥

नैवेद्यं तु तिरोभावः दीपं चानुग्रहं स्मृतम् ।
सोमास्कन्दस्य पूजायां पञ्चकृत्यमुदाहृतम् ॥

रहस्यागमे सोमास्कन्दप्रकरणे :-

मायातीतपरः शम्भुः उत्सवार्थं च कौतुकम् ।
मायावलम्बो विज्ञेयः स्थानान्तरगतः शिवः ।
तत्सर्वं कारयेद्धीमान्वसन्ताख्यमिदं श्रुतम् ॥

नागरखण्डे :-

हंसहंस मनोतीते हंसो नाम परःशिवः ।
हंसोनटनमाख्यातं त्यागराजमहेश्वरम् ॥

सुषुम्नान्तर्गतेमध्ये कुण्डली मस्तकेकुले ।
हंसः सोऽहं प्रवृत्तं स्यात्त्यागराजमहेश्वरम् ॥

सोमास्कन्दं सदानृत्तं मूलाधार मधिष्ठितम् ।
ब्रह्माधिकारणातीतं त्यागराजाभिधेयकम् ॥

सूक्ष्मपञ्चाक्षरीमध्ये स्कन्दोमासहितं प्रभुम् ।
नृत्यमानं सुखासीनं हंसपद्मस्थमीश्वरम् ॥

व्याघ्रपादपतञ्जल्योः :-

दर्शनं देवदेवस्य दक्षिणाङ्घ्रिसरोरुहम् ।
उमास्कन्देन सहितं मूलाधारे विशेषतः ॥

पतञ्जलिमधिष्ठाय नृत्यन्तं परमेश्वरम् ।
अत्यद्भुतं मनोतीतं प्रणवात्मकमव्ययम् ॥

कुण्डलीनूपुरोपेतं हंसनृत्तेश्वरं विभुम् ।
हृत्पङ्कजगतं साम्बं मध्ये सूर्यमिवस्थितम् ॥

मूलपद्मे सुषुम्नान्ते ज्योतिरूपिणमीश्वरम् ।
आसनस्थौ महेशं तं नृत्तदर्शनलालसाः ॥
व्याघ्रपादपतञ्जल्योः मूलक्षेत्रे महत्तरे ॥

स्कान्दे शङ्करसंहितायां शिवरहस्यखण्डे देवकाण्डे त्यागराजमाहात्म्यम् :-

ततः स्नात्वा नृपसुराधीशौ परमशोभनौ ।
पूजागृहं पुरारातेः विवेशतुरमू तदा ॥

उपविष्टो नृपश्रेष्ठः सुखमासीनमुत्तमम् ।
ददर्श पूजाकालेऽस्य सोमास्कन्दं महेश्वरम् ॥

प्रसन्नवदनांभोजं परमानन्दविग्रहम् ।
तं दृष्ट्वा परमेशानं मुचुकुन्दनृपोत्तमः ॥

कैलासवासिनं देवं अम्बिकासहितं प्रभुम् ।
स्मृत्वा तुष्टाव भक्त्या तमानन्दाश्रुपरिप्लुतः ॥

तस्मै प्रसन्नो भगवान्मुचुकुन्दाय भूभुजे ।
विष्णुनाराधितः पूर्वं अहमिन्द्रं इहागतः ॥

तत्त्वं मां पूजयामास मद्भक्तेषु वरो यतः ।
इत्युपांशु महीपालं प्राह चाशु महेश्वरः ॥

न श्रूयते यथेन्द्रेण तथैव ब्राह्मणोत्तमाः ।
तच्छ्रुत्वा मुचुकुन्दोऽयं प्रसन्नेनान्तरात्मना ॥
तस्थे पूजां सुरेशस्य विलोक्यानन्यमानसः ॥

समाप्य पूजामिन्द्रोपि प्रस्थितो भूभुजा सह ।
प्राप्य भोजनशालायां कामधेनुमचिन्तयत् ॥

धेनुः समागता शीघ्रं कामदा स्वादुपायसा ।
भोजयित्वा तदा दत्तं अन्नं दिव्यं पयोयुतम् ।।

दापयित्वा विभूषाञ्च वस्त्राण्याभरणानि च ।
पप्रच्छ भूयोभूयोऽथ वाञ्छितं वद हे नृप ।।

इति प्रेम्णा सुरेशानो मुचुकुन्दं महीसुराः ।
तच्छ्रुत्वा स महीपालः सन्तोषेण युतस्तदा ।।

प्रयच्छ साम्बमीशानं त्वया मे शक्रपूजितम् ।
तमेनं परमेशानं पूजयिष्यामि भक्तिमान् ।।

निशम्येतत्सुरेशोपि विचारेण महीयसा ।
प्राह वाचममुं वीक्ष्य न मदीयो महेश्वरः ।।

विष्णुनाराधितो देवः सत्यमुक्तं मया नृप ।
तत्पूजाकरणं वक्ष्ये शृण्वेतन्मनसाऽधुना ।।

निरपत्यः पुरा विष्णुः परमेशं हृदि स्मरन् ।
तपश्चचार सुमहत्पुत्रार्थमवनीतले ।।

प्रसन्ने च महादेवे प्रणम्य परया मुदा ।
देवदेव महादेव त्वया दत्तं महत्पदम् ।।

आयुश्चानन्तसङ्ख्याकं न किञ्चिन्नूनमद्य मे ।
तव प्रसादात्पुत्रो मे भूयादद्य कृपानिधे ।।

निरपत्यस्य देवेश तद्दुखं पातयाशु मे ।
इति संप्रार्थयामास परमेशं तदा हरिः ।।

तथेति पार्वतीनाथो वरं प्रादात्सुरेस्तदा ।
तदेतत्सर्वमालोक्य पार्वती कुपितातराम् ।।

यस्मान्महेशं मुक्त्वा मां अभ्ययुक्तस्त्वसौ हरिः ।
अवाप्तवान् वरं तस्य त्रातुः पुत्रो मदाज्ञया ॥

भवनेत्राग्निनिर्दग्धो भवत्वस्य दयानिधे ।
वञ्चकोऽयं महामायी मोहयित्वात्मनोऽखिलान् ॥

ब्रह्मास्मीति सदा जल्पन् त्वयि ब्रह्मणि जाग्रति ।
पातयामास दुर्मार्गे तदस्य मुखमीक्षितुं ॥

न युक्तमिति देवेशमुक्त्वाहूय जगत्पतिम् ।
अन्तर्धानं शम्भुनाऽऽप पार्वती भूपतेः क्षणात् ॥

ततो विष्णुः सदुःखार्तः सोमास्कन्दममुं वरम् ।
प्रतिष्ठाप्य विधानेन बहुकालमपूजयत् ॥

ततः काले महादेवः कस्मिन्नम्बिकया सह ।
सषण्मुखो हरेः शम्भुः आविरासीद्दयानिधिः ॥

तुष्टाव साम्बं ससुतं परमेशं पुनर्हरिः ।
ततः प्रसन्नो भगवान्गौरीमुखमलोकयत् ॥

तदिङ्गितं हरिर्ज्ञात्वा प्रणम्योमां गिरीन्द्रजाम् ।
अज्ञानेन भवानि त्वां असम्पूज्य महेश्वरम् ॥

अपूजयन्तमेवैतं अपराधो भवेन्मम ।
महान्तं कालमारभ्य पुत्रार्थं च तपः कृतम् ॥

तं त्वं रक्ष महेशानि शप्तं दाहो भवत्विति ।
इति स्मृत्वा महादेवीमप्रार्थयदधोक्षजः ॥

ततो हैमवती विष्णुं सुप्रसन्ना जगाद तम् ।
विष्णो भवतु दग्धस्य त्वत्पुत्रस्य महेश्वरात् ॥

पुनः सञ्जीवनं शीघ्रं मदाज्ञा हि गरीयसी ।
इत्युक्त्वान्तर्दधिं प्राप गिरिजा शंभुना सह ॥

ततः सन्तुष्टमनसा विष्णुः भूष्णुर्मनोभवम् ।
मनसोऽजीजनत्स्मृत्वा महादेवाज्ञया सुतम् ॥

संवर्धितोऽयं हरिणा बहुकालं मनोभवः ।
सुरकार्यं समुद्दिश्य दग्धस्त्रिपुरविद्विषा ॥

पुनरुत्पादितस्तेन प्रसन्नेन शिवेन सः ।
तमिमं विग्रहं विष्णुः पूजयित्वाप्तवान्वरम् ॥

उरस्यारोप्य देवेशं शेषशायी हरिस्तदा ।
क्षीरार्णवे जगामायं निद्रां योगाह्वयं तदा ॥

वक्षोमध्ये तदा विष्णोः सोमास्कन्दो महेश्वरः ।
अनन्तविष्णोरुच्छ्वासनिच्छ्वासान्दोळितः शिवः ॥

इतस्ततः चचालाथ शाखीव पवनाहतः ।
एवं गते हरौ निद्रां अमुमारोप्यवक्षसि ॥

समागतस्तदा योद्धुं वाक्बलाख्यो महासुरः ।
ततो भीतमनाः शीघ्रं अहं विष्णुं पयोनिधौ ॥

बोधितुं गतवानस्मि वृत्तान्तं भूपते तदा ।
प्रबुद्धः सहसा विष्णुः उत्थितो मां विलोक्य च ॥

ज्ञात्वा मदागमं चासौ मास्तु भीतिस्तवेति माम् ।
उक्त्वोरस्थितमीशानं दत्वाऽस्माकं अमुं शिवम् ॥

स्वयं निर्गत्य भूलोके पुण्डरीकपुरं परम् ।
प्राप्य दृष्ट्वा महादेवं तत्र चिद्रूपिणं शिवम् ॥

आनन्दाश्रुपरीताक्षः तदा गद्गद वाग्वरिः ।
चतुर्मासं तमज्ञात्वा न किञ्चिदपि माधवः ॥

स्थित्वा समुत्थितः शंभोः प्राप्यानुग्रहमद्भुतम् ।
निर्गत्य युद्धे वाक्कालिं हत्वा घोरं महासुरम् ॥

क्षीरार्णवमनुप्राप्य मां पुरं प्रति माधवः ।
प्रेषयित्वा यथापूर्वं अधिशिश्ये महोरगे ॥

गृहीत्वाऽहं पुरंरम्यं तदारभ्य महेश्वरम् ।
उमया सहितं देवं अभ्याशं ग्रहमव्ययम् ॥

अर्चयाम्यमुमीशानं अनन्यमनसा नृप ।
तद्दातुं माधवस्यैवं अप्राप्यानुमतिं पराम् ॥

न शक्यते नृपश्रेष्ठ विष्णोरमिततेजसः ।
तदनुज्ञामवाप्याशु गृहीतुं शक्यते भवान् ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा मुचुकुन्दो महानृपः ।
विष्णोरभ्याशमाप्यायं उक्तै तदखिलं वचः ॥

प्राप्तानुज्ञः समागत्य सुराणामधिपं पुनः ।
विष्णोरनुज्ञां संप्राप्य मया देववराऽधुना ॥

तद्दातुमर्हति भवान्परमेशं सुरेश्वर ।
इत्युक्तमस्य संश्रुत्वा विचारेण महीयसा ॥

विमानाद्दातुमीशानं सोमास्कन्दं द्विजोत्तमाः ।
त्वष्ट्रा सुनिर्मितानन्यान्विटङ्कसदृशो वरान् ॥

प्रादात्क्रमेण देवेशो विग्रहान्बुभुजे तदा ।
विलोक्य तानयं ज्ञात्वा कपटं च शतक्रतोः ॥

तमेव विग्रहंभूयः पप्रच्छ सुरपुङ्गवम् ।
ततः प्रादात्सुरेशोऽस्य तं देवं परया मुदा ॥

गृहीत्वाऽथ महादेवं मुचुकुन्दो नृपोत्तमः ।
कमलालयमागत्य स्थलानामुत्तमोत्तमम् ॥

प्रतिष्ठाप्य विधानेन चक्रे पूजोत्सवादिभिः ।
महोपचारं देवस्य सोमास्कन्दस्य भक्तिमान् ॥

तत्समीपपुरेष्वन्यान्विग्रहान्षडपि द्विजाः ।
अपूजयन्महात्मार्यः अवनीशो द्विजोत्तमाः ॥

चण्डालजनिमापाऽथ सुरेशोपि महेश्वरम् ।
स्वात्मना पूजितं यस्मात्सोमास्कन्दं प्रदत्तवान् ॥

कमलालयमेवायं पुण्यक्षेत्रे तदा क्षणात् ।
वायारामं ततः कृत्वा महादेवस्य पावनात् ॥

प्रसाद्य परमेशानं प्राप्तवानिन्द्रतां पुनः ।
मुचुकुन्दो महीपालो निर्माय पुरविद्विषः ॥

प्रकारगोपुराद्यलगोपुरादीननेकशः ।
सः कारयित्वा पूजायां महादेवस्य भक्तिमान् ॥

निष्कण्टकमसौ राज्यभारं भृत्वा महाधनः ।
आत्मजायाऽग्निवर्णाय पट्टबन्धं विहाय सः ॥

कैलासपर्वतं श्रेष्ठं आपांते ब्राह्मणोत्तमाः ।
वीरबाहुमुखा वीरः अपि स्वाप्यात्मजान्सुतान् ॥

अग्निवर्णस्य निकटे तपः कृत्वा सुदुश्चरम् ।
मत्वाशु मानुषान्देहान्गहीतात्मशरीरिणः ॥

प्राप्य स्कन्दगिरिंरम्यं प्रणम्य गुहमव्ययम् ।
तत्र तस्थुः ससन्तोषाः संप्राप्तदनुग्रहाः ॥

॥ इत्यादिमहापुराणे श्रीस्कान्दे शङ्करसंहितायां शिवरहस्यखण्डे देवकाण्डे साप्तम... ... ॥

ब्रह्मकैवर्तके – वेदारण्यमाहात्म्ये :–

ऋषयः

वेदारण्ये विटङ्केशसमागमनकारणम् ।
पालयन्तो महाभीता विष्णुं च शरणं ययुः ॥

विष्णुं प्रचोदिता देवाः साकेतनगराधिपम् ।
मुचुकुन्दो महात्मानं युद्धाय समयान्वयन् ॥

तथास्त्विति स राजापि राज्यरक्षार्थमात्मजम् ।
स्थापयित्वाऽश्वसंयुक्तं आरुरोह रथं ततः ॥

गजैश्चरथसङ्घैश्च पत्तिभिश्च स सम्युतः ।
युयुत्सुरासुरैः साकं देवसैन्यवृतो ययौ ॥

असुरेन्द्रपुरीं प्राप्य रुरोध सह सैनिकः ।
विषाणध्वनिभिः सर्वा दिशश्च समपूरयत् ॥

अश्वा जह्रषिरे तत्र गजाश्चापि बबृंहिरे ।
जगर्जुः पत्तिसङ्घाश्च रथसङ्घाश्च सस्वनुः ॥

एतान् शब्दान् समाकर्ण्य दृष्ट्वा च पुररोधनम् ।
चतुरङ्गबलोपेता दानवाश्चाभिनिर्ययुः ।
असुरागमनं दृष्ट्वा देवाः प्रत्युद्ययुस्तदा ॥

देवानामसुराणां च तुमुलं रोमहर्षणम् ।
अन्योन्यसङ्कुलं युद्धं बभूवातिभयङ्करम् ॥

एतस्मिन्नन्तरे देवाः असुरैश्चातिहिंसिताः ।
भग्नाः भिन्नाश्च ते सर्वे दिगन्तान्संप्रपेदिरे ॥

देवसैन्यं द्रुतं दृष्ट्वा मुचुकुन्दः प्रतापवान् ।
दैत्यान् जघान विशिखैः मण्डलीकृतकार्मुकः ॥

बाहून् चकर्त केषांश्चिदुरून्करिकरोपमान् ।
शिरांसिश्च पातयामास केषाञ्चिद्विशिखैः शितैः ॥

गजांश्च स गजारोहान् साश्वारोहान्हयांस्तदा ।
ससारथीन्नृपांश्चापि ममाथ निशितैः शरैः ।
प्रधानानसुरांश्चापि पट्टसैर्निजघान सः ॥

पत्तींश्च निशितैर्भल्लैः अनयद्यमसादनम् ।
एवं तद्विष्णुवीर्येण मुचुकुन्देन बाधितम् ॥

भग्नमासीत्तदा सैन्यं आसुरं गतनायकम् ।
हतेषु दैत्यवर्येषु शङ्खं दध्मौ नृपस्तदा ॥

ततः सङ्खध्वनिं श्रुत्वा सेन्द्र देवाः समाययुः ।
दैत्यसैन्यं हतं दृष्ट्वा मुचुकुन्देन निर्जराः ॥

प्रशशंसुः नरेन्द्रं तं आलिलिंग्युः परस्परम् ।
आशीर्भिरभिनन्द्यैनं सरथं द्विपसैनिकम् ॥

समानिन्युर्दिवं देवाः मुदा परमया सह ।
प्रादर्शयन्पुरीं तस्य साट्टगोपुरतोरणाम् ॥

मुचुकुन्दस्ततो दृष्ट्वा पुरीं तां अमरावतीम् ।
तद्दर्शनजसन्तोषात्पुरीं विस्मृतवान्निजाम् ॥

तस्य हस्तं समालम्ब्य देवेन्द्रस्स्वेन पाणिना ।
प्रवेश्य स्वगृहं रम्यं दर्शयामास सर्वतः ॥

ततो नन्दनसंज्ञं तु सर्वर्तुफलसंयुतम् ।
मन्दारैः पारिजातैश्च चन्दनैर्हरिचन्दनैः ॥

अशोकैश्चम्पकैस्तालैः हिन्तालैरर्जुनैरपि ।
पाटलैर्मल्लिकाभिश्च मालतीभिश्च शोभितम् ॥

सर्वर्तुफलपुष्पाढ्यैरेवं बहुविधैर्द्रुमैः ।
दर्शयामास देवेन्द्रो राज्ञे नन्दनमुत्तमम् ॥

नन्दनस्य तु मध्ये तु देवालयमधर्शयत् ।
मुचुकुन्दाय तन्मध्ये देवं सिंहासने स्थितम् ॥

नागाभरणसंयुक्तं नागयज्ञोपवीतिनम् ।
नीलकण्ठमुमाकान्तं चन्द्रार्धकृतशेखरम् ॥

तं दृष्ट्वा नन्दने देवं मुचुकुन्दो महामतिः ।
पुलकाङ्कितसर्वाङ्गो जातः साकेतभूपतिः ॥

देवं मह्यं ददस्वेति देवेन्द्रं समयाचत ।
दृष्ट्वा देवस्य सौन्दर्यं पुनःपुनरयाचत ॥

दातुं मनसि नेच्छासीत् देवेन्द्रस्य तदानघ ।
अस्मिन्देवेन्द्र प्रीत्या मे देवोऽसौ दीयतां मम ॥

प्रार्थयामास देवेन्द्रं मुचुकुन्दं पुनःपुनः ।
सोऽहं दास्यामि देवेशं विटङ्केशं नृपोत्तम ॥

उदीर्य तेन सार्धं सः प्रविवेश गृहं निजम् ।
उपाचाराच्च राजेन्द्रं वासोभूषणमौक्तिकैः ॥

सस्मार विश्वकर्माणं शचीभर्ता तदन्तरम् ।
स्मरणानन्तरं सोऽपि समायातस्तदन्तिकम् ॥

इन्द्रस्तमागतं वीक्ष्य रहसीदमभाषत ।
एतद्विटङ्कसदृशं क्रियतां विग्रहान्तरम् ॥

त्वयेत्याज्ञापितस्त्वष्टा चकार प्रतिमान्तरम् ।
इन्द्रस्तां प्रतिमां तत्र स्थापयामास चालये ॥

अन्यत्र स्थापयामास पूर्वां तु प्रतिमां तदा ।
ततो नृपं समाहूय निर्जरेन्द्रोऽभ्यभाषत ॥

आलयं तु प्रविश्य त्वं विटङ्केशं प्रगृह्य च ।
अयोध्यां प्रति निर्याहि मा विलम्बोऽस्तु भूपते ॥

इत्युक्तो नृपतिः शीघ्रं प्रतिमान्तिकमभ्यगात् ।
पूर्ववत्पुलको नाऽस्य समभूत्तस्य दर्शनात् ॥

आगत्य देवराजस्य समीपं नृपतिर्जगौ ।
नैषा तु पूर्वा प्रतिमा सैव चानीयतां मम ॥

अथान्यानपि पञ्चैवं कारयित्वा शचीपतिः ।
क्रमेण दर्शयामास एकैकं नृपतेस्तदा ॥

न स्वीचकार नृपतिस्तानि पञ्च द्विजोत्तमाः ।
नूतनाः प्रतिमाः सर्वास्ततो देवपतिस्स्वयम् ॥

निधायान्यत्र पूर्वं तु प्रतिमां पूर्ववच्छुभाम् ।
आलये स्थापयित्वैनां पश्चाद्राजानमाह्वयत् ॥

पश्य राजन्विटङ्केशं अत्यन्ताद्भुतविग्रहम् ।
इत्युक्तो मुचुकुन्दस्तु विटङ्केशं ददर्श सः ॥

अयमेव हि देवेन्द्र देवो दृष्टो मया पुरा ।
अपि सन्दर्शनान्मेऽद्य पुलकानि भवन्ति हि ॥

एवं ददस्व भद्रं ते विटङ्केशं शचीपते ।
एवमुक्तो बलारातिः नृपेण प्रीतिमानसः ॥

ददौ सर्वविटङ्कानि तस्मै राज्ञे दिवस्पतिः ।
राजन्सर्वविटङ्कानि स्थापय त्वं हि भूतले ॥

इत्युक्तो देवराजेन अनुज्ञातश्च भूपतिः ।
तानि सर्वविटङ्कानि रथमारोप्य हर्षितः ॥

आशीर्भिः देवबृन्दैस्तु तोषितः स्वपुरीं ययौ ।
सेनापति वृतो राजा वन्दिभिश्चापि संस्तुतः ॥

अयोध्यां प्राप्य राजेन्द्रः कञ्चित्कालमुवास सः ।
गते कतिपये काले मुचुकुन्दोऽतिधार्मिकः ॥

विटङ्कस्थापनार्थाय पुण्यस्थलमदर्शत ।
पुराणैस्स विनिश्चित्य पुण्यं वै कमलालयम् ॥

तत्र संस्थापयामास विटङ्कं प्रथमं नृपः ।
वेदारण्यस्य माहात्म्यं परिज्ञाय नृपोत्तमः ॥

द्वितीयं तु वेटङ्केशं स्थापयामास तत्र सः ।
तृतीयं स्थापयामास कायारोहणसंज्ञिके ॥

श्रीसुन्दरनदीस्थाने चतुर्थमपि वै द्विजाः ।
विटङ्कं स्थापयामास लोकानां ऋद्धिहेतवे ॥

अन्यान्यपि विटङ्कानि पुण्यस्थानेषु भूपतिः ।
अन्येषु स्थापयित्वा स्वं कृतकृत्यममन्यत ॥

एवं संस्थापिता राज्ञा विटङ्केशास्तपोधनाः ।
सप्तस्वपि (स्थापितेषु) विटङ्केषु स्थितेषु स नृपोत्तमः ॥

वेदारण्यविटङ्केशं भक्त्या वै सेवते मुहुः ।
एनं खलु विटङ्केशं देवेन्द्रोपि दिने दिने ॥

वेदारण्यस्य माहात्म्याद्भक्तियुक्तो निषेवते ।
विटङ्कप्रतिमां चापि कमलालयवासिनीं ॥

अनादृत्यैव गिरिशो वेदारण्यस्य वैभवात् ।
मनसा प्रतिमामेनां बहुधा बहुमन्यते ॥

तस्मादेनं विटङ्केशं ये तु पश्यन्ति मानवाः ।
ते विटङ्केशसायुज्यं प्राप्नुवन्ति न संशयः ॥

तस्मात्सर्वप्रयत्नेन गन्तव्यं वेदकाननम् ।
अन्यथा हि मनुष्याणां जन्म नूनं वृथाभवेत् ॥

बहुनात्र किमुक्तेन वेदारण्यस्य वैभवात् ।
ज्ञानादपि कृतं नूनं महापातककर्दमम् ॥

नश्यत्येव वदाम्यद्य सत्यं सत्यं तपोधनाः ।
तदेवमेतत्कथितं विटङ्कागमकारणम् ॥

भोः भोः तपोधनाः किं वा भूयोपि श्रोतुमिच्छथ ।

॥ इति ब्रह्मकैवर्ते वेदारण्यमाहात्म्ये षष्ठोऽध्यायः ॥

सनत्कुमार :-

नन्दिकेश महाभाग सर्वलोकहिते रत ।
शेषस्य सर्पराजस्य सोमास्कन्द पदाम्बुजे ॥

सायुज्यमिति चैवोक्तं तस्योद्भवमशेषतः ।
वक्तुमर्हसि देवेश द्वितीयः परमेश्वरः ॥

एवमुक्तो मुनीन्द्रेण ध्यात्वा देवं महेश्वरं ।
उक्तवान्सकलं तस्मै देव्यै देवेन भाषितम् ॥

नन्दिकेश्वर :-

आदिसृष्टौ पुरा विष्णुः पुत्रार्थं तप आचरत् ।
विश्वकर्माणमाहूय सोमास्कन्दं महेश्वरम् ॥

निर्माय पूजयित्वा तु पुत्रं लब्ध्वा तु मन्मथम् ।
देवेन्द्रस्य ददौ देवं सोमास्कन्दं महेश्वरम् ॥

सोऽपि संपूज्य देवेशं चिरकालं मुनीश्वराः ।
दानवानां वधार्थाय चानीताय नृपाय च ॥

मुचुकुन्दाय तेनैव दत्तं देवं महेश्वरम् ।
सोपि हृष्टमनाः भूत्वा प्रापयामास वै मुने ।
कमलालयजे क्षेत्रे क्षेत्राणामुत्तमोत्तमे ॥

॥ इति श्रीशैवपुराणे सनत्कुमारसंहितायां नागपट्टणमाहात्म्ये ॥

कालागरुवनमाहात्म्ये -

शौनकः उवाच :-

श्रीमदादिविटङ्कश्च एतत्क्षेत्रमुपागतः ।
इत्युक्तं च त्वया पूर्वं कारणं तत्र किं वद ॥
विटङ्क इति किं नाम देवता तत्र किं वद ॥

सूत उवाच :-

मुचुकुन्दस्य चरितं श्रवणादघनाशनम् ।
वक्ष्येऽहं सङ्ग्रहेणैव सावधानेन तच्छृणु ॥

मुचुकुन्द इति ख्यातः राजास्ति स महाबलः ।
सर्वलोकेषु विख्यातः गुणस्यातिप्रकाशवान् ॥

देवानामसुराणां च भूपानां च तथैव च ।
जेता मन्त्रविदां श्रेष्ठो मन्त्रज्ञो ब्राह्मणप्रियः ॥

शिवभक्तो विशेषेण सर्वदा शिवपूजकः ।
अग्निहोत्रपरो नित्यं नित्यं चातिथिपूजकः ॥

एवंविधगुणो राजा शशास पृथिवीमिमाम् ।
तस्मिन्काले च देवानामसुराणां द्विजोत्तमः ॥

युद्धं तदभवद्ब्रह्मन्केशाकेशि मिथो मिथः ।
इन्द्रस्तदानीं नृपतिं देवेन्द्रो देवनायकः ॥

आनयामास सूतेन देवानां च सहायिनम् ।
आहूतो देवराजेन मुचुकुन्दो महाबलः ॥

कामगं रथमारुह्य देवलोकमवाप्तवान् ।
तदा सम्मानितो राजा देवेन्द्रेण जितश्रमः ॥

देवानां जयकाङ्क्षी च चकार कदनन्तराम् ।
असुरा निर्जितास्तेन दुर्मदश्च महाबलाः ॥

देवानां च जयः प्राप्तः देवलोकः प्रतिष्ठितः ।
तदा तु प्रीतिदानार्थं किं देयमिति वासवः ॥

विचार्य च तदा प्राह मुचुकुन्दाय देवराट् ।
मुचुकुन्दस्तदा दृष्ट्वा देवं देवेन्द्रपूजितम् ॥

वरयामास दास्यध्वं यदि मे दातुमिच्छथ ।
देवो दानं च कृत्वाथ प्रेषयामास तं नृपम् ॥

तद्वाक्यं च समाकर्ण्य विश्वस्य वचनं तदा ।
आगतवान् च देशं च कालाकाङ्क्षी नृपोत्तमः ॥

अन्यं कृत्वा देवरूपं देवेन्द्रस्तमचोदयत् ।
स्वाहूतहस्ते दत्त्वैतत् तद्दृष्ट्वा नृपतिः परम् ॥

इदं न भवतीत्युक्त्वा मुचुकुन्दो व्यसर्जयत् ।
आदितो निर्मितो यस्माद्देवश्चातिविटङ्ककः ॥

स्थापितो देवदूतेन काळागरुवनाह्वये ।
अन्यं दत्त्वा उदारं च निर्माय च स वासवः ॥

भूपाय प्रेषयामास एवमाह च तां प्रति ।
ततो विचार्य पश्चात्तु स्वयं निर्माय देवराट् ॥

पुनर्जगाम स्वर्गं च तं दृष्ट्वा वासवोऽपि च ।
आत्मनो देवपूजां च त्यागराज समाह्वयम् ॥

अहमेव त्यागराजः तेन प्रोक्तो महेश्वरः ।
तमानीय च लोकांश्च स्वर्गाद्भक्तिपुरःसरम् ॥

वल्मीकेऽस्थापयत्पश्चात्सन्तोषं परमाप्तवान् ।
तत्रैव पूजाकृत्यानि स्वयमेव तथाऽकरोत् ॥

एतदन्यानि पश्चासन् विटङ्काख्यानि तानि च ।
अन्येषु स्थानवर्येषु वर्तन्तेऽद्यापि सुज्वलम् ॥

एतदागमनं तस्य विटङ्कस्य महेशतुः ।
कथितं भवता प्रोक्तं सर्वे श्रृण्वन्तु सादरम् ॥

सङ्ग्रहेण मयाख्यातं सर्वलोकोपकारकम् ।
विटङ्कानां च षट्कं च भूतले च प्रतिष्ठितम् ॥

तेषां दर्शनमात्रेण स्वर्गं विन्दति मानवः ।
एवमन्यानि बहुशः सन्ति वै कारणानि च ॥

श्रवणादेव जन्तूनां भोगमोक्षफलप्रदम् ।
अस्य क्षेत्रस्य माहात्म्यं कस्यापि न च विद्यते ॥

महाभिषेककरणैर्महानैवेद्यवन्दनैः ।
प्रदक्षिणनमस्कारैस्स्तोत्रपाठैर्विशेषतः ॥

ये च पूजां कुर्वन्ति कालागरुवनेशतुः ।
तेऽपि सर्वे शिवेनैक्यं लभन्ते मानवोत्तमाः ॥

तत्रत्यतीर्थवर्येषु सर्वपापहरेषु च ।
ये स्नान्ति मानवा लोके काले काले च पावने ।
ते यान्ति शाश्वतं धाम यत्र गत्वा न शोचति ॥

निमिषं निमिषार्धं वा दिनार्धमथवा दिनम् ।
ये वसन्ति नरास्तत्र ते वै कैलासवासिनः ॥

कन्यादानं च गोदानं वृषोत्सर्जनमेव च ।
वस्त्रं हिरण्यं पयसा सहितं कुम्भमेव च ॥

यो ददाति नरो भक्त्या स याति शिवतुल्यताम् ।
अन्यत्र कोटिदानेन यत्फलं जायते भुवि ॥

तत्फलं ब्रह्मतीर्थस्य तटे च क्षणमात्रतः ।
भविष्यति न सन्देहः सत्यं सत्यं न संशयः ॥

पितृप्रीतिकरं श्राद्धं कालागरुवनान्तरे ।
ये कुर्वन्ति नरा भूमौ पितरो यान्ति शाश्वतम् ॥

उद्यानस्य प्रकर्तारः ये च पानीयदापकाः ।
वस्त्रगन्धप्रदातारः छत्रध्वजपताकदाः ॥

साम्राज्यभाग्यं लब्ध्वाऽन्ते शिवे लीयन्त तत्र च ।
शिवरात्रिव्रतं कृत्वा सोमवारव्रतं तथा ।
भानुवारव्रतं चाऽपि तथा मासो उपवासिनम् ॥

एकैकं कोटिगुणितं फलं भवति निश्चितम् ।
देवस्येशानदिग्भागे यश्च कूपः प्रवर्तते ।
बिलं शेषबिलं नाम शेषेण च कृतं पुरा ॥

बिलद्वारेण चागत्य प्रत्यहं परिपश्यति ।
रसानि च ददन्नित्यं शिवभक्तेः विशेषतः ॥

तत्कूपदर्शनं लोके दुर्लभं मनुजेषु वै ।
तत्तीर्थपानमात्रेण कुष्ठरोगी विमुच्यते ॥

तत्तीरे पिण्डदानं च सघृतं च फलान्वितम् ।
शिवप्रीतिकरं नित्यं शिवलोकप्रदायकम् ॥

तेनैव सहितं यस्तु कुरुते च प्रदक्षिणम् ।
तेन भूः सकला दत्ता फलसस्यसमन्विता ॥

तत्तीर्थदर्शनादेव यमलोकं न पश्यति ।
प्रातर्दृष्ट्वा च तत्कूपं रात्रिपापाद्विमुच्यते ॥

सायं दृष्ट्वा दिवापापं तत्क्षणेन विमुच्यते ।
प्रतिमासं सङ्क्रमेषु अमायां पौर्णिमासु च ॥

सोमवारेषु सर्वेषु विशेषात्कार्तिकेषु च ।
प्रदक्षिणत्रयं कृत्वा नत्वा पीत्वा च तज्जलम् ॥

ब्रह्महत्यादिपापेभ्यो मुच्यते तत्क्षणेन च ।
लिङ्गस्य मूलपर्यन्तं तत्कूपं च प्रवर्तते ॥

शिवस्य बन्धिनी यस्मात्तस्मात्तत्सदृशं न हि ।

यानीह पुण्यानि शिवप्रियाणि
कृतानि नान्येव च तत्र भूमौ ।
क्षणं क्षणार्धं निमिषं तदर्धं
वासं च कृत्वा सुखमेति तीर्थे ॥

तस्मात्तत्कूपतीर्थं च पश्येन्नित्यमतन्द्रितः ।
सर्वसौभाग्यसंपत्तिर्भविष्यति शिवाश्रयात् ॥

॥ इति श्रीशैवपुराणे एकादशरुद्रसंहितायां उपरिभागे क्षेत्रखण्डे कालागस्त्यवनमाहात्म्ये तीर्थवरणं नाम पञ्चपञ्चाशोऽध्यायः ॥

पाद्मेपुराणे मन्त्रसिद्धिक्षेत्रकल्पे -

सूत :-

इत्थं लक्ष्मीस्तपस्तेपे विष्ण्वर्थं मुनिसत्तमाः ।
तस्मात्क्षेत्रवरं पुण्यं तन्नाम्ना प्रथितं भुवि ॥

लक्ष्म्याः घटस्तनपयोवर्धितं विपिनं यतः ।
तस्माल्लक्ष्मीवनं नाम्ना विख्यातं तज्जगत्त्रये ॥

कमलार्थं बृहद्वीचिः बहिर्भूर्नोऽम्बुदध्वनिः ।
ततो बहिर्बृहत्सिन्धुनाथः संज्ञातः विश्रुतः ॥

विवाह मङ्गळं ह्यत्र पुरे श्रीकृष्णयोरभूत् ।
श्रीकृष्णमङ्गलं नाम तस्मादस्य पुरस्य वै ॥

नियतं मङ्गलकरं कृष्णस्यापि महत्पुरम् ।
ततस्तु प्रथितं लोके कृष्णमङ्गळमित्यपि ॥

इन्द्रोऽपि यां समाराध्य वसन्तीं कमलालये ।
लब्धवान्पारमैश्वर्यं देवराज्यं च शाश्वतम् ॥

सा पुण्या कमला देवी पुष्करैर्निर्मलैर्द्विजैः ।
एवं लब्धवती देवं भक्तजीवं पतिं द्विजाः ॥

ऋष्य :-

अस्माकमन्तरा कश्चित्सन्देहः सूत संभव ।
कुरुष्व तस्य विच्छेदं श्रेयोऽस्माकं त्वमेव हि ॥

कमला पूजितेन्द्रेण गृहेऽर्चा च विशेषतः ।
तपश्चचार सा देवी वसन्ती कमलालये ॥

कमलालयतस्तस्यां कमलायां पुनर्हरिम् ।
भक्तजीवं पतिं लब्ध्वा प्राप्तायां कृष्णमङ्गळम् ॥

किञ्चकार स देवेन्द्रः तत्र वास्य तु पूजकः ।
कथं वा पारमैश्वर्यं लब्धवान्देवनायकः ॥

सूतः –

पुनः पुरन्दरो देवः सार्द्धं सर्वैः सुरेश्वरैः ।
दर्शपुष्करणीतीरे प्रवासं समकल्पयत् ॥

प्राचीं विष्णुपदीं वेलां पालयन्नमरालयः ।
पुनस्तत्र पुरे रेमे कमलां स तु पूजयन् ॥

कुर्वंस्तत्र कुटुम्बित्वं कमलापूजनापरः ।
आनिनाय स चेन्द्राणीं स्वर्गतः सुरवन्दिताम् ॥

ततो गृह्यार्चनं बिम्बं अम्बिकावल्लभं शिवम् ।
आनिनायामरवत्यां सहवीथीविटङ्ककम् ॥

विटङ्का विविधाकाराः राजन्ते यस्य वीथिषु ।
गृहार्चदेव तत्रेन्द्रख्यातं वीथिविटङ्ककम् ॥

टङ्कं शिल्पायुधं ज्ञेयं वीथ्यां यस्यां न तत्कृतम् ।
त्वष्ट्रा मानससृष्टं स्यात्तद्वा वीथीविटङ्ककम् ॥

धाम्ना सहैव नित्यार्चामवतार्य दिवो हरिः ।
प्रतिष्ठाप्य पुरे लक्ष्मीं पूजयामास नित्यशः ॥

सङ्ग्रहार्चां हि पूजार्थं नदीं मन्दाहिनीमपि ।
आनीनाय सरोरूपां क्षेत्रेऽत्र कमलालये ॥

देवानां तीर्थ एवेह देवतीर्थप्रथां यतः ।
कमलां च तपस्यन्तीं महार्चामपि पूजयन् ।
चक्रे शक्रः कुटुम्बित्वं नियतं कमलालये ॥

तत्रेन्द्रेणार्चितः शम्भुः अष्टैश्वर्यं ददौ यतः ।
ततः आरभ्य लोकेषु त्यागराजः प्रथामगात् ॥

ततश्च कमला प्रीता स्वभक्तस्य सुरेशितुः ।
ददौ यत्पारमैश्वर्यं विख्याता सेन्दिरेति सा ॥

तत्काले कमला देवी स्वपदं तेन विष्णुना ।
आनीता भक्तजीवेन भक्तवात्सल्यशोभिता ॥

प्रत्यग्विष्णुपदीतीरं प्रस्थिता स सखीजना ।
स्वभक्तं प्रणतं शक्रं प्राह पङ्कजलोचना ॥

कृतसन्निधिना पश्चाद्दर्शपुष्करणीतटे ।
आनीता वल्लभेनाहं गच्छाम्यद्य सुरेश्वर ॥

दत्तं ते परमैश्वर्यं देवराज्यं च शाश्वतम् ।
भूयः किमन्यदाशास्यं तद्वदस्व वलान्तक ॥

इन्द्र :-

नमामि सर्वलोकानां जननीमजसम्भवाम् ।
प्रफुल्लपङ्कजाक्षीं त्वां प्रणतापत्प्रहारिणीम् ॥

त्वत्समाराधनेनाहं कृतार्थो जगदम्बिके ।
पुङ्खानुपुङ्खा अभवन् त्वत्प्रसादाद्विभूतयः ॥

अस्यैव त्यागराजस्य समीपे त्वत्पुरे शुभे ।
नित्यं सन्निहिता पूजां गृहाण ममचेश्वरी ॥

नान्यज्जन्म जगन्मातः नितरां देहि मे वरम् ।
इति तस्य वचः श्रुत्वा कमला कमलेक्षणा ॥

विभज्य तु कलां काञ्चिद्दत्वा भक्ताय वज्रिणे ।
श्रीकृष्णमङ्गलं गत्वा भक्तजीवेन सङ्गता ॥

तस्मात्त्वां कमलामिन्द्रस्तत्रैव कमलालये ।
स्वगृहार्चनदेवार्चां त्यागराजमपूजयत् ॥

॥ इति श्रीपाद्मेपुराणे पञ्चमखण्डे मन्त्रसिद्धिक्षेत्रकल्पे भक्तवत्सलमाहात्म्ये लक्ष्मीविवाहो नाम षष्ठितमोऽध्यायः ॥

सूतः –

सदा विटङ्कनाथः च पूजनीयो विशेषतः ।
मुचुकुन्दनृपव्याजादागतो देवलोकतः ॥

सप्तस्थानेषु भगवान्विटङ्काख्यः प्रकाशते ।
शिवरात्रौ विटङ्केशं अभिषिच्य विशेषतः ।
ये पश्यन्ति चतुर्यामं ते वै कैलाशवासिनः ॥

बिल्वपत्रैर्विशेषेण पूजा कार्या महेशितुः ।
कमलालयं च संप्राप्य नत्वा वल्मीकसम्भवम् ॥

त्यागराजाख्यदेवं च अचलेश्वरमेव च ।
स्नात्वा च देवतीर्थे तु गत्वा क्षीराब्धकुण्डकम् ॥

विश्वेशसन्निधौ नत्वा पिण्डं प्रीतिपुरस्सरम् ।
ततो प्लक्षं च संप्राप्य कृत्वा पिण्डं च पूर्ववत् ॥
स्वां पुरीं प्राप्तवान्पश्चाद्भरतादिभिरन्वितः ॥

॥ इति श्रीशैवपुराणे सीतारामेश्वरमाहात्म्ये पञ्चमोऽध्यायः ॥

श्रीविष्णुः —

महातपस्विन्सनक रहस्यं वद किञ्चन ।
यैर्नामभिः शिवः प्रीतः भविष्यत्यर्चितो जवात् ॥

असङ्ख्यनामानि हरस्य सन्ति
तेष्वेषु सर्वफलदानि च ।
तान्यं मे ब्रूहि सुतस्य सिध्यै
वध्यात्वदोषापनयाय लक्ष्म्याः ॥

इति सम्प्रार्थितः श्रीमान्विष्णुना सनको मुनिः ।
प्रीतो गद्गदया वाचाप्येवं वचनमब्रवीत् ॥

स्वामिन् जगत्प्रभुस्त्वं हि वक्तुं प्रारभतादरात् ।
सोमास्कन्दो जगन्नाथः कमलापुरनायकः ॥

कल्याणवेषः कारुण्यमूर्तिः कनकपुष्कलः ।
कल्हारमालाकलितो रत्नसिंहासनाधिपः ॥

राजराजप्रियो राज्यदायी राजशिखामणिः ।
रमो रत्नप्रियो रक्षाचतुरो नटनायकः ॥

अजपानटनः शम्भुर्वीरखड्गविलासवान् ।
ताटङ्कसुन्दरः सौम्यः सर्वसौभाग्यवर्धनः ॥

सान्द्रकर्पूरधवळः कृष्णगन्धानुलेपनः ।
वल्मीकमूलनिलयः पराशक्तिपरिग्रहः ॥

देवतीर्थप्रियो देवो हाटकक्षेत्रलक्षितः ।
दिव्यैर्देवार्चितो देवसिद्धगन्धर्वसेवितः ॥

आनन्दरूपोप्यानन्ददायपि सर्वनिषेवितः ।
वेदान्तविमलो विद्यापारगः पार्वतीपतिः ॥

गुहतातो गुरुश्रेष्ठः गुणवान्गुणवर्जितः ।
सत्यज्ञानमयो नित्यः निर्मलो निरहंकृति ॥

शान्तः सर्वगतः शम्भुः शत्रुसंहारलम्पटः ।
कळङ्करहितः काम्यः कम्बुकण्ठः कलाधरः ॥

कृतज्ञो नीतिशास्त्रज्ञो निराकारो महाप्रभुः ।
सदानन्दो सदाध्येयो त्रिनेत्रस्त्रिजगद्गुरुः ॥

शूलपाणिः शुभकरः शुद्धः सुन्दरपूजितः ।
हृष्टः तरुणरूपश्च कमलायतलोचनः ॥

वीणीविटङ्को विशादः विपुलांसो विशारदः ।
विश्वार्थदो विरूपाक्षः विश्वगोप्ता विभावसुः ॥

सदाध्येयः सदापूज्यः सदास्तोतव्य ईश्वरः ।
ईशानो जगदीशानो जन्मभूश्च विनायकः ॥

कालान्तकः कामहरः त्रिपुरारिस्त्रिलोचनः ।
मखध्वंसी महायोगी मत्तगर्वनिवारकः ॥

ज्ञानदायी मोक्षदायी दुष्टदूरो दिवाकरः ।
मूषमूर्तिरनन्तात्मा प्रभामण्डलमध्यगः ॥

मन्दस्मितमुखो मान्यः मङ्गळाङ्गो महातनुः ।
पीताम्बरधरः सूक्ष्मः सत्यसन्धः सनातनः ॥

त्यागराजो महाराजो विष्णुवन्द्यो विराण्मयः ।
एवं अष्टोत्तरशतं सोमास्कन्दस्य च प्रभोः ॥
नाम्नामुक्तमिदं पुण्यं सद्यः सर्वार्थसिद्धिदम् ॥

॥ इति श्रीपाद्मे पुराणे पञ्चमखण्डे मन्त्रसिद्धक्षेत्रकल्पे सप्तषष्टितमोऽध्यायः ॥

Colophon : इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य अभिनवनारायणेन्द्र सरस्वती-
पूज्यपादशिष्य श्रीमत्परमशिवेन्द्रसरस्वतीविरचितं

॥ दशपुराणसङ्ग्रहः सम्पूर्णः ॥

॥ मुक्तहरविनायकाय नमः ॥

॥ त्यागराजायनमः ॥

॥ श्रीः ॥

श्रीवत्सवेदान्तसूरिणाकृता

॥ यज्ञसूत्रप्रदीपिका ॥

ஸ்ரீவத்ஸ வேதாந்தஸூரிணாக்ருதா

யக்ஞஸூத்ரப்ரதீபிகா

ந்யாய சிரோமணி

ஆ. வீரராகவன் எம். ஏ., பி. எட்.,

ஸம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்,

சரசுவதி மகால் நூலகம்.

|| ஸ்ரீ: ||

முன்னுரை

தஞ்சையை ஆண்ட மாமன்னர் சரபோஜி சரஸ்வதி மகால் நூலகத்தின் வடமொழிப் பிரிவில் "யக்ஞஸூத்ரப்ரதீபிகா" என்னும் தலைப்பில் ஓர் ஓலைச் சுவடி கிரந்த எழுத்தில் எழுதப்பெற்றுப் பதிவாகியுள்ளது.

மேலும் இச்சுவடியானது கிடைத்தற்கரியதும் இதுவரை வெளிவராததுமாகையால் இதனைப் பருவ இதழ்ப் பதிப்பாக வெளியிடுகின்றேன்.

முதலில் யக்ஞஸூத்திரம் என்றால் என்ன பொருள் என்பதையும், இந்தச் ஸூத்திரத்திற்கு யக்ஞஸூத்திரமென்னும் பெயர் வரக்காரணம் யாதென்பதையும், பிறகு யக்ஞஸூத்திரம் செய்யும் முறை, பிரதிஷ்டை செய்யும் முறை மற்றும் அணியும் முறைகளையும் சிறிது காண்போம்.

யக்ஞஸூத்திரம்

யக்ஞஸூத்திரம் என்பது முப்புரிநூலைக் குறிக்கும் இது யக்ஞோபவீதமென்றும் வழங்கப்பட்டு வருகின்றது. இதனை ஒருவகையான அணிகலன் என்று கொண்டாலும் மிகையாகாது.[1] இந்த யக்ஞோபவீதத்தை வைகானஸ ஆகம நூலான அர்ச்சனா நவநீதத்தில் ஐவகை அங்காபரணங்களுள் ஒன்றாக கூறப்பட்டுள்ளது குறிப்பிடத்தக்கது.

யக்ஞஸூத்திரமென்று பெயர்வரக் காரணம்

இந்த யக்ஞோபவீதத்தை முறைப்படி செய்து ப்ரம்மஸூத்திரம் என்ற பெயரால் பெரியோர்கள் அழைத்துவந்தனர். யக்ஞோபவீதம் என்ற சொல்லானது யக்ஞம், உபவீதம் என்ற இருபதங்களைக் கொண்டது.[2] இங்கு யக்ஞம் என்றால் பரம்பொருளையும், உபவீதம் என்றால் ஸூத்திரத்தையும் குறிக்கின்றது. ஆகவே இதனை யக்ஞோபவீதம் அல்லது யக்ஞஸூத்திரம் என்று பெரியோர்கள் அழைப்பர்.

---

1. कटकश्चोपवीतं च कुण्डलश्चाङ्गुलीयकम् ।
   ग्रीवालङ्करणं हैमं दत्वा पञ्चाङ्गभूषणम् ॥ (अर्चनानवनीतम्)

2. यज्ञाख्यः परमात्मा च उच्यते चतुर्होतृभिः ।
   उपवीतं ततोह्यस्य तस्माद्यज्ञोपवीतकम् ॥ (आह्निकामृतम्)

யக்ஞசூத்திரப்ரதீபிகையும் ஆசிரியரும்

இவ்வாசிரியர் உபவீதம் என்ற சொல்லுக்கு சூத்திரம் என்று பொருள் கொண்டு தனது நூலுக்கு "யக்ஞசூத்திர ப்ரதீபிகா" எனப்பெயரிட்டுள்ளார்.

இந்நூலை இயற்றியவர் ஸ்ரீவத்ஸமென்னும் கோத்திரத்திலவதரித்த வேதாந்தசூரி[1] என்பவராவார். இக்கருத்து இந்நூலின் கடைசியில் உள்ள சுலோகத்தின் மூலம் தெளிவாகிறது. இதனைத் தவிர வேறு குறிப்பு ஏதும் காணப்பெறாமையாலே இவ்வாசிரியரைப்பற்றிய மற்ற செய்திகள் அறியமுடியவில்லை.

மேலும், இவ்வாசிரியர் தனது நூலை "யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டை" என்னும் வேதாந்தாசார்யருடைய நூலிற்கு உரை வடிவாக இயற்றியுள்ளார்.

யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டையும் ஆசிரியரும்

இந்த யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டையென்னும் *9* சுலோகங்கள் கொண்ட சிறு நூலையியற்றிய வேதாந்தசாரியர்[2] *(கி. பி. 1268—1368)* அநந்தசூரியின் புதல்வரும், புண்டரீக ஸோமயாஜியின் பௌத்திரருமாவார். இவரது தாயார் தோதாரம்பை என்பவர். இவர் காஞ்சீபுரத்திற்கருகிலமைந்த "தூப்புல்" என்னும் அக்ரஹாரத்தில் அவதரித்தார். இவர்[3] சிறுவயதிலேயே மிகுந்த பாண்டித்யம் பெற்று விளங்கினார். மேலும் இவருக்கு வேதாந்தாசாரியார், வேங்கடநாதர் ஆகிய பல பெயர்களுண்டு.

இவரது நூல்கள்

இவரது நூல்கள் காவ்யம் நாடகம், சில்பம் போன்ற பல்வேறு துறைகளிலும் காணக்கிடைக்கின்றன.

காவ்யம்	—	யாதவாப்யுதயம், ஹம்ஸ சந்தேசம்
நாடகம்	—	சங்கல்ப சூர்யோதயம்
நீதிகாவ்யம்	—	சுபாஷித நீவி
பூ விவரணம்	—	பூகோள நிர்ணயம்
சில்பம்	—	சில்பார்த்த ஸாரம்
தர்மசாஸ்த்ரம்	—	ஹரிதின திலகம்
மீமாம்ஸா	—	ஸேச்வர மீமாம்ஸா, மீமாம்ஸா பாதுகா

---

1. इति श्रीवत्सवेदान्तसूरिदासेन निर्मिता ।
(साधकानां) प्रीतिकरी यज्ञसूत्रप्रदीपिका । (Colopon य. सू. प्रदीपिका)
2. संस्कृत कवि चरित्रे by एम्. एन्. श्रीनिवास अय्यङ्कार्
3. विंशत्यब्दे विश्रुत नानाविधविद्यः सङ्कल्पसूर्योदये श्लो. सं. 15.

பிராக்ருதம் — அச்சுயசயயம் (அச்சுத சதகம்)
பிரயோகம் — யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டாவிதி

என்பனவாம்.

மேலும் ஸ்ரீ வேதாந்தாசார்யரால் இயற்றப்பட்ட பிரயோக நூலான "யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்ட்டாவிதி:" என்பது யக்ஞ சூத்திர நிர்மாணம், பிரதிஷ்டை முதலான முறைகளை "ஸ்ரக்தரா" என்னும் விருத்த அடிப்படையில் இயற்றப்பட்டுள்ளது.

யக்ஞசூத்திர பிரதிஷ்டையும் உரை நூல் சார்ந்த செய்திகளும்

இந்த யக்ஞோபவீதத்திற்குத் தேவையான நூலை சுத்தமான பருத்தியினைக் கொண்டு தயாரித்தல் வேணடும். சுத்தம் என்ற சொல் இங்கு சுத்தமான இடத்தில் விளைந்தது என்று பொருள்படுகிறது. *சுத்தமற்ற இடத்தில் விளைந்திருப்பின் அது தள்ளத்தக்கதாகிறது. அப்படி கிடைப்பதரிதாகில் அவைகளை வெயிலில் உலர்த்திப் பிறகு நீரினால் ப்ரோக்ஷணம் செய்து எடுத்துக்கொள்ளலாம்.

மேற்கூறிய முறைப்படி சுத்தமாகத் தயாரிக்கப்பட்ட நூலிழைகளைக் கொண்டு ஷண்ணவதியினைச் செய்தல் வேண்டும். இதன் பொருட்டு குடம் ஒன்றில் தீர்த்தத்தைச் சேர்த்து "ஆபோவா இதம்" எனத்தொடங்கும் மந்திரத்தைச் சொல்லி ஜபித்து, பின்னர் கிழக்கு அல்லது வடக்கு முகமாக உட்கார்ந்து பருத்தி நூலினை எடுத்துக்கொண்டு பிரணவ மந்திரத்தினால் அபிமந்த்ரணம் செய்து, பிறகு குடத்திலுள்ள நீரினால் அபிஷேகம் செய்து பிரணவத்துடன் மூன்று வ்யாஹ்ருதிகளையும் ஜபித்து, வலது கையினால் நான்கு அங்குலம் அளவுடனும் 96 (ஷண்ணவதி:) எண்ணிக்கை வருமளவும் அதனை அறுகாவண்ணம் முதலில் வலது கையினாலும், இடது கையினாலும் மறுபடி வலது கையினாலும் மும்முறை சுற்றி, பிரணவ வ்யாஹ்ருதி மந்திரத்தைச் சொல்லி அந்த ஷண்ணவதி சூத்திரத்தை கூர்ச்சத்தின் மேல் வைத்து "ஆபோஹிஷ்டா மயோபுவ:" எனத் தொடங்கும் மந்திரத்தாலும் "ஹிரண்யவர்ணா" எனத்தொடங்கும் மந்திரத்தாலும், பவமான சூக்தத்தாலும் தர்பைகளைக்கொண்டு மார்ஜனம் (ப்ரோக்ஷணம்) செய்யவேண்டும். "ஹிரண்யவர்ணா" எனத்தொடங்கும் புண்யாஹவாசன மந்திரங்கள் தெரியாவிடில் பிரணவ வ்யாஹ்ருதி மந்திரங்களைச் சொல்லி மார்ஜனம் செய்யலாம்.

பிறகு இருவர் அச்சூத்திரத்தின் இருநுனிகளைப் பிடித்தவர்களாய் மற்றுமொருவர் நூலின் இடைப்பகுதியைப் பிடித்தவராய் நின்றுகொண்டு

---

* अशुचिक्षेत्र संभूतं कार्पासं तु परित्यजेत् । [यज्ञसूत्रप्रदीपिकायाम्]

வலதுகை மேல்வருமாப்போலே இடதுகையின் அடிப்பாகம் தொடங்கி வலது கையின் அடிப்பாகம் படுமாறு பிரணவ வ்யாஹ்ருதி மந்திரங்களை ஜபித்துக் கொண்டு முறுக்குதலைச் (அனுவர்த்தனம்) செய்யவேண்டும்.

மேலும் ஷண்ணவதி சூத்திரத்தினை முறுக்கும்போது அதனைக் கீழே விழாமல் பார்த்துக்கொள்ளவேண்டும். அப்படியொருகால் கீழே விழுமாயின் அது விடத்தக்கதாகிறது.

இவ்விடத்தில் * "அதோயாதம்", "அதோ ந கந்தவ்யம்" என்ற இரண்டு விதமான நிஷேதச் சொற்கள் கையாளப்பட்டுள்ளன. பெரும்பாலும் இவ்விரண்டு சொற்களும் ஒரே பொருளைக் கூறுகின்றன. இப்படி ஒரே பொருளைக் கூறும் இருசொற்கள் வருவது சாஸ்த்திர விரோதமாகையால் "அதோயாதம்" என்ற சொல்லுக்குக் கீழே விழுதல் கூடாது என்றும், "அதோ ந கந்தவ்யம்" என்ற சொல்லுக்கு ஷண்ணவதி சூத்திரம் முறுக்கும் போது கீழேயும் மேலேயும் பூனைகள், பறவைகள் முதலியன சென்றால் அது தள்ளத்தக்கது என்றும் பொருள் கொண்டார்கள். ஆதலால் இதற்கு சிறந்த இடத்தினைத் தேர்ந்தெடுத்தல் மிக முக்கியமானதாகும்.

மேலும், விலைக்கு வாங்கப்பட்டவையும், விதவைகளாலியற்றப் பட்டவையும், சாப்பிட்ட பிறகு செய்யப்பட்டவையும், விலக்கப்பட்ட நாட்களில் தயாரிக்கப்பெற்றவையும், அறுந்தவையும், குறிப்பிட்ட அளவு கடந்தவையும், குறைந்த அளவு உள்ளவையும், வேறொருவர் தரித்தவையும், மூவரின்றி செய்தவையுமான யக்ஞ சூத்திரங்களைத் தரித்தலாகாது.

குளம், நதிகளில் நீராடும்போது தன்னையறியாமல் யக்ஞோபவீதம் கழன்று போய்விட்டால் அதனைத் தேடியெடுத்து அணியலாம். அப்படிக் கிடைக்கவில்லையாயின் வேறு யக்ஞோபவீதம் அணியும்வரை பருத்தி நூல் அல்லது பசு மாட்டிற்குத் தீங்குவாராவண்ணம் சேகரித்த வால் ரோமங்களைச் சாட்டையாகத் திரித்து அணிதல் வேண்டும். அப்படி முடியவில்லையாகில் உத்தரீயத்தை யக்ஞோபவீத வடிவில் செய்து தரிக்கவேண்டும். ஆகவே யக்ஞோபவீதமின்றி ஒரு நொடிப்பொழுதும் இருக்கலாகாது. **அப்படி பிரம்ம சூத்திரம் இல்லாமல் ஒருவன் புசித்தாலும், யக்ஞோபவீதத்தைக் காதில்

---

* "अधो न गन्तव्यं" इत्युपलक्षणीकृत्य शिष्टा ऊर्ध्वंगमेनेऽपि परित्यजन्ति ।
अधः काकादीनां ... ... अन्यथा पौनरुक्त्यापादात् ॥

** ब्रह्मसूत्रं विना भुङ्क्ते विण्मूत्रं कुरुतेऽपि वा ।
गायत्र्यष्ट सहस्रेण प्राणायामैर्विशुध्यति ॥ — (यज्ञसूत्रप्रदीपिका)

சுற்றிக் கொள்ளாமல் மலமூத்திரங்களைக் கழித்தாலும் அதற்குப் பிராயசித்தமாக பிராணாயாமம் செய்த பிறகு 1008 முறை காயத்ரீ மந்த்ரங்களை ஜபித்தல் வேண்டும்.

மேற்கூறிய வண்ணம் ஷண்ணவதி சூத்திரத்தை முறுக்கிய பின்னர் பிரணவ வ்யாஹ்ருதி மந்திரங்களை ஜபித்துக் கொண்டு அச்சூத்திரத்தில் விழும் முறுக்குகளையெல்லாம் சமன்செய்து, மத்தியில் ஒரு வளையம் வருமாறு மூன்று வளையங்களைச் செய்தல் வேண்டும். பின்னர் இரு நுனிகளையும் நடுவளையமுமாகச் சேர்த்து "பிராணானாம் கிரந்திரஸி" என்ற மந்திரத்தைச் சொல்லி பிரம்ம கிரந்தியினை இடுதல் வேண்டும். "பூரக்னயே" எனத்தொடங்கும் மந்திரத்தைச் சொல்லி தென்திசையிலுள்ள சூத்திரத்தையும் "புவோ வாயும்" எனத்தொடங்கும் மந்திரத்தைச் சொல்லி நடுவிலமைந்த சூத்திரத்தையும், "சுவராதித்யம்" என்ற மந்திரத்தைச் சொல்லி வடதிசையில் அமைந்த சூத்திரத்தையும் அபிமந்த்ரணம் செய்யவேண்டும். இவ்வாறு செய்வதற்கு ஆதாரமில்லை. இடது, வலது புறங்களிலமைந்த சூத்திரங்களைப் போன்று நடுவிலுள்ள சூத்திரத்திற்கு அபிமந்த்ரணம் கிடையாது. வலமாக உடைய இரு சூத்திரங்களுக்கு மட்டுமே ப்ரம்ம கிரந்தித்வம் என்பதனால் தெரியவருகிறது. ஆகவே மறுபடியும் "சாவித்ரமந்த்ரேண பூய:" என்று ஸெளர்ய மந்திரத்தைக் கூறியுள்ளபடியாலே இடையிலமைந்த சூத்திரத்திற்கும் அபிமந்த்ரணம் உண்டென்பது தெளிவாகிறது.

யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டையும், தரித்தலும்

யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டை செய்தலின் பொருட்டு ஒரு சுத்தமான இடத்தைத் தேர்ந்தெடுத்து. அங்கு நெல்லைக் கொட்டிப் பரப்பி, அதன்மேல் வாழையிலையினைச் சேர்த்து அதில் அரிசியினை இடுதல் வேண்டும். அந்த அரிசியில் எட்டு தளமுடைய தாமரையினை வரைந்து, அதன்மேல் கிழக்கு நுனியாக தர்பங்களிரண்டினைச் சேர்த்து சூத்திரத்தினால் சுற்றப்பட்ட தாமிர குடத்தை வைத்தல் வேண்டும் இந்த இடத்தில்தான் ஸ்வாமிதேசிகன் தாமிரம் அல்லது பித்தளைக் குடங்களை எடுத்துக்கொள்ளலாம் என்ற பொருளில் "தாம்ராதிபாத்ரே" என்று குறிப்பிட்டுள்ளார். அவ்வாறு வைக்கப்பட்ட குடத்தில் வ்யாஹ்ருதி மந்திரங்களைச் சொல்லி நீரினை நிரப்பி, அதில் புஷ்பாக்ஷத தர்பைகளைச் சேர்த்து "இமம் மே வருண" எனத் தொடங்கும் மந்திரத்தைச் சொல்லி வருணனை ஆவாஹனம் செய்து, கந்த புஷ்பாதிகளாலே அர்ச்சித்து, அந்தந்த சாகைகளுக்குரிய யக்ஞகாஷ்டத்துடன் யக்ஞோபவீதத்தைக் குடத்தின் மேல் வைத்து, கூர்ச்சத்தையும் சேர்த்து, பிறகு பிராணாயாமம் செய்து, "யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டாம் கரிஷ்யே" என்று சங்கற்பித்து யக்ஞோபவீதத்தைக் கைகளினால் தொட்டுக்கொண்டு —

ஓம் பூ: யக்ஞோபவீதம் ப்ரதிஷ்டாபயாமி
ஓம் புவ: ,, ,,
ஓம் ஸுவ: ,, ,,

என்று பிரதிஷ்டா மந்திரங்களைச் சொல்லி பிரதிஷ்டை செய்து, "பூரக்னீம் ச" எனத் தொடங்கும் அனுவாகத்தையும், "பூர்புவஸ்ஸுவஸ் சந்த்ரமஸா" எனத் தொடங்கும் அனுவாகத்தையும் சொல்லி அபிமந்த்ரணம் செய்தல் வேண்டும். பிறகு நவதந்து தேவதைகளையும், கிரந்தித்ரய தேவதைகளையும் மற்றும் யக்ஞோபவீத தேவதையான ச்ரிய:பதியையும் ஆவாஹனம் செய்து ஷோடச உபசாரத்துடன் அர்ச்சித்து உபஹார நிவேதனம் செய்து யக்ஞகாஷ்டம், கூர்ச்சம் இவைகளுடன் யக்ஞோபவீதத்தைக் கையிலெடுத்துக் கொண்டு, "ஆஸத்யேன" எனத் தொடங்கும் மந்திரத்தைச் சொல்லி சூரியனுக்குக் காட்டி முன்போலவே வைத்து [1]யக்ஞோபவீதத்தைத் தொட்டுக் கொண்டு 108 காயத்ரீ மந்திரங்களையும், "த்ரயம்பகம்" எனத் தொடங்கும் மந்திரத்தினையும் சொல்லி ஜபித்தல் வேண்டும். பிறகு யக்ஞோபவீதத்தில் ஆவாஹனம் செய்த தேவதைகளை "யதாஸ்தானம் பிரதிஷ்டாபயாமி" என்று உத்வாஸனம் செய்து பின்னர் ஆசமனம் செய்யவேண்டும்.

யக்ஞோபவீதத்தை அணிவதின் பொருட்டு ஆசமனம் மற்றும் பிராணாயாமத்தையும் செய்து "யக்ஞோபவீத தாரணம் கரிஷ்யே" என்று சங்கற்பித்து, யக்ஞோபவீத தாரண மஹாமந்த்ரஸ்ய, ப்ரம்மா ரிஷி:, த்ருஷ்ட்டுப் சந்த:, வேதாஸ்த்ரயோ தேவதா, யக்ஞோபவீத தாரணே விநியோக: என்று சொல்லி, "யக்ஞோபவீதம் பரமம்" என்ற மந்திரத்தினால் யக்ஞோபவீதத்தை அணிதல் வேண்டும். பிறகு பழைய யக்ஞோபவீதத்தை அதற்குரிய மந்திரத்தைச் சொல்லி ஜலத்தில் விட்டுவிடவேண்டும். பழைய யக்ஞோபவீதத்தை விடுகையின் பொருட்டு [2]"ப்ரபன்னாசார சமுச்சயத்தில்" இரண்டு மந்த்ரங்கள் கூறப்பட்டுள்ளன. அவைகளில் ஏதாவதொன்றை எடுத்துக்கொள்ளலாம் என்று விதிக்கப்பட்டமையாலே 'உபவீதம் பின்னதந்து' எனத்தொடங்கும் மந்திரத்தை மட்டும் சொல்லி, பழைய யக்ஞோபவீதத்தை விடுவது வழக்கமாக உள்ளது.

---

1. जपेत्त्रयम्बकं मन्त्रं स्पृशन्दक्षिणपाणिना ।

2. (அ) पवित्रवन्तं यदिजीर्णवन्तंवेदान्तनित्यं परब्रह्मसत्यम् ।
आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्च शुभ्रंजीर्णोपवीतं विसृजेत्तु तेजः ॥

(ஆ) उपवीतं भिन्नतन्तु जीर्णं कश्मलदूषितम् ।
विसृजामि हरे ब्रह्मवर्चो दीर्घायुरस्तु मे ॥ — (प्रपन्नाचारसमुच्चये)

யக்ஞசூத்திரத்தின் அளவுகளும் பயன்களும்

*யக்ஞ சூத்திரத்தினை உந்தித்தலத்திற்கு மேலாகவும், கீழாகவும் அணிதல் கூடாது. ஏனென்றால் உந்தியின் மேலாக அணியும் யக்ஞோபவீதம் பெரும் பிணிகளுக்கு ஆட்படுத்துவதோடு ஆயுளையும் குறைக்கின்றது. உந்தியின் கீழாக அணிவது செய்கின்ற கர்மாக்களை வீணாக்குவதுடன் ஏழ்மையையும் உண்டுபண்ணுகின்றது. ஆதலால் யக்ஞோபவீதத்தை உந்தித்தலத்துக்குச் சமமாகச் செய்து அணிதல் மிகுந்த நலனையளிக்கவல்லது.

மேலும் இச்சூத்திரத்தில் ப்ரம்மா முதலிய மும்மூர்த்திகள் கிரந்தி தேவதைகளாக வணங்கப்படுகின்றார்கள். ஆதலால் ப்ரம்ம கார்யங்களில் பலனளிக்க வல்லவர்களாகின்றார்கள் என்பதில் ஐயமில்லை. இருப்பினும் இச்சூத்திரம் சிரௌதம், ஸ்மார்த்தம் முதலிய கர்மங்களைக் குறித்து தகுதி ஏற்படவேண்டி அணியப்படுகின்றது.

சுவடியினைப்பற்றி

இந்த "யக்ஞசூத்திர பிரதீபிகை" என்னும் சுவடி நமது நூலகத்தில் வடமொழிப் பிரிவில் (Green) 923 என்ற எண்ணில் பதிவாகியுள்ளது. மேலும் இச்சுவடி 1973-74ம் வருடத்தில் திரு. N. K. ராமானுஜ தாத்தாச்சாரியார் அவர்களால் "இளங்காடு" என்னும் சிற்றூரிலிருந்து சேகரித்தளிக்கப் பெற்றது. இச்சுவடி 43x3 சென்டிமீட்டர் அளவுகளைக் கொண்டதாகும்.

பதிப்பு பற்றி

இந்த "யக்ஞசூத்திர பிரதீபிகை" என்னும் சுவடி சிலவிடங்களில் பூச்சிகளாலரித்து சேதத்திற்குட்பட்டிருப்பதாலே என் மதிக்கெட்டிய வண்ணம் நிறைவு செய்து, அவைகளை அடைவுக் குறிகளிலிட்டு பதிப்பிக்கப்படுகின்றது. மேலும் இச்சுவடி ஸ்ரீ வேங்கடநாதர் இயற்றிய "யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டை"யின் உரையாகையால் அவ்வொன்பது சுலோகங்களைப் பிற்சேர்க்கையாகக் கொடுக்கப்படுகின்றது. மேலும் இவ்வொன்பது சுலோகங்களைக் கொண்ட சுவடி, கிரந்த எழுத்தில் எழுதப்பெற்று 1227 என்ற எண்ணில் பதிவாகியுள்ளது.

---

* नाभेरूर्ध्वंमहाव्याधिः नाभेश्चाधो दरिद्रता ।
तस्मान्नाभिसमंधार्यं उपवीतं द्विजोत्तमैः ॥ (Nandinagari Mss. No. 2610)

नाभेरूर्ध्वंमनायुष्यमधो नाभेस्तपक्षयः ।
तस्मान्नाभिसमंकुर्यात् सममायुष्यमक्षयम् ॥ (आह्निकामृते)

மேலும் இந்நூற்பதிப்பின் பொருட்டு *"யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டை" என்ற தலைப்பில் அமைந்த புத்தகம் மற்றும் சுவடிகள் துணை நூல்களாகக் கொள்ளப்பட்டுள்ளன.

நன்றி நவிலல்

இந்த "யக்ஞசூத்ர பிரதீபிகை" என்னும் சுவடியினைப் பதிப்பிக்க ஆணைவழங்கிய மாவட்ட ஆட்சியர் மற்றும் இயக்குநர் (பொறுப்பு) உயர்திரு. தி. சண்முகராஜேஸ்வரன், I.A.S அவர்களுக்கும், நூலக வெளியீட்டு மேலாளரும் மற்றும் நிருவாக அலுவலர் (பொறுப்பு) உயர்திரு. அ. பஞ்சநாதன், M. A., M. L. I. S., அவர்களுக்கும், இந்நூலைச் செவ்வனே அச்சிட உதவிபுரிந்த முன்னாள் வடமொழிப் பண்டிதர் திரு. P. M. பத்மநாப சர்மா அவர்களுக்கும், மேலும் நன்றாக அச்சிட்டுத் தந்த இந்நூலக அச்சகப் பிரிவினருக்கும் எனது மனமார்ந்த நன்றியைத் தெரிவித்துக்கொள்கின்றேன்.

முடிவுரை

இந்த "யக்ஞ சூத்திர பிரதீபிகை" என்னும் நூற்பதிப்பு, பிரதிஷ்டை முறையினைத் தெரிந்துகொள்ள விருப்பமுடையவர்களுக்குப் பெரிதும் இன்றியமையாதது. மேலும் இப்பதிப்பு யக்ஞோபவீத பிரதிஷ்டை முறைகளுடன் அவைகளுக்கேற்ப ஆதாரங்களை எடுத்துக்காட்டும் உரை நூலாக அமைந்திருப்பதாலே அனைவரும் பெற்று பயன்பெற வேணுமாய் வேண்டிக்கொள்கின்றேன்.

தஞ்சாவூர்

28—10—93

ஆ. வீரராகவன்
வடமொழிப் பண்டிதர்
சரசுவதி மகால் நூலகம்

---

* அ) यज्ञोपवीतप्रतिष्ठा (Mss.) Green No. 156 Grantha script.
ஆ) ,, (Mss.) T. S. 333/12318 Devanagari script
இ) ,, (Mss.) Ranganatharov Collection, Dev. script
ஈ) ,, (Mss.) D. 2310. Nandinagari script.
உ) ,, (Mss.) Book No. S. 1138 Grantha script

॥ श्रीः ॥

॥ यज्ञसूत्रप्रदीपिका * ॥

॥ श्रीवत्सवेदान्तसूरिः ॥

गुरुंस्तद्गुरूश्चागमान्तार्यवर्यं
यतीशानपूर्णौ मुनिं यामुनेयम् ।
नमस्यामि रामं स्मरेरादिनाथौ-
शठारातिसेनेशेलक्ष्मीमुकुन्दान् ॥

कालेस्वाध्याययोग्ये इत्यनेन पञ्चपर्वणां अष्टकापूर्वोत्तरदिनानां, युगादित्वेन स्मृत-भाद्रपदकृष्णत्रयोदशी, कार्तिकशुक्लनवमी, वैशाखशुक्लतृतीयानां, मन्वादित्वेनस्मृतचैत्रशुक्ल-तृतीया, आषाढशुक्लदशमी, भाद्रपदशुक्लतृतीया, आश्वयुजशुक्लनवमी, कार्तिकशुक्लद्वादशी, पुष्यशुद्धैकादशी, माघशुद्धसप्तमीनां, सापवादत्वेन ज्येष्ठशुद्धद्वितीयायां, आश्वयुजशुद्धदशमीं, माघशुद्धचतुर्थी द्वादशीनां संख्या: चतुर्दश । शयनभोजनैकादश्याषाढ कार्तिकफाल्गुणकृष्ण-तृतीया, श्रावणशुद्धत्रयोदशी, तत्कृष्णद्वितीयानां महालयपक्षस्य च व्युदासः ।

उच्छिष्टं तोरणं च्छिन्नं विक्रीतं विधवाकृतम् ।
भुक्त्यन्तरेऽप्यनध्याये [1]सप्ततन्तून्न धारयेत् ॥

विधवारचितं सूत्रं अनध्याये कृतं च यत् ।
विच्छिन्नमप्यधोयातं भुक्त्वा निर्मितमुत्सृजेत् ॥ इति

स्मृतिशिरोमणौ मन्वादिवचनेन अनध्यायनिर्मितस्य परित्याग एव कार्य इति बोध्यम् । **निर्माणस्यैव अनध्याय प्रतिषेधः**, नतु, कार्पासपरिष्कारस्य ।

तस्मात्कार्पासमादाय शुद्धदेशाभिवर्धितम् ।
पात्रे पवित्रे संस्थाप्य प्रयतःशोधयेद्द्विजः ॥

---

* T. M. S. S. M. Library Mss. (Green) No. 923.

1 सप्ततन्तून्विसर्जयेत् D. 2610 (Nandinagari mss.)

तस्मिन् कराभ्यां निर्मुच्य कार्पासे बीजसञ्चयम् ।
स्वाध्यायोक्ततिथौ पुण्येनक्षत्रे शुभवासरे ।
प्राह्णे शुचिर्शुचौ देशे ब्रह्मसूत्रं प्रकल्पयेत् ।। इति

भरद्वाजेन निर्माणं प्रत्येव स्वाध्याय दिनादि नियमात् । अतोऽपराह्णेऽनध्याये शन्यादि-वासरेऽपि च कार्पासशोधनं न युक्तम् । पात्रे पवित्र इति वस्त्रं, तण्डिलं, अपवित्र-पात्रम्, प्रयत इति अस्नातानाञ्च व्युदस्ते । द्विज इति स्त्री व्युदासः । अयं च मुख्यकल्पः । "ब्राह्मण्या निर्मितांस्तन्तूनाषण्णवति वेष्ठितान्" इत्यनुकल्पः, श्राद्धे पाकपरिवेषणवत् ।

"समित्पुष्पकुशादीनि श्रोत्रियस्स्वयमाहरेत् ।
अन्यानीतैः क्रयक्रीतैः कर्मकुर्वन् पतत्यधः ।।"

इति स्मृतेः, स्वयं निर्माणं मुख्यतमम् । अन्यनिर्मितं तु मध्यममिति तन्यायादेवसिध्यति । कराभ्यां निर्मुच्येति दारुयन्त्रनिरासः । निर्मुच्येति—निश्शेष निवृत्तिरुच्यते, बीजस्याशुचित्वात् ।

"कार्पासास्थितयाभस्मनाक्रमेद्यच्च कुत्सितम्"

इत्याग्नेयोक्तेः ।

अस्तिमात्राद्यन्तरितमनध्याये च निर्मितम् ।
त्रुटितं यज्ञसूत्रं च भुक्तभोज्येन निर्मितम् ।।
मानाधिकं मानहीनं कर्मान्तर नियोजितम् ।
धृतमन्येन विरलं शूद्रया निर्मित तन्तुजम् ।।
कुक्षिताकारमल्पाङ्गं न धार्यं भावगर्हितम् ।

इति शिरोमणौ वर्णित लेशयुतस्य निषेधाच्च । प्रयतश्शोधयेदित्यप्रयतश्शोधितनिरासः । पुण्यनक्षत्र इति—अश्विनी, रोहिणी मृगशीर्षपुनर्वसुपुष्योत्तरफल्गुन्यादि चतुष्ठयानुराधोत्तराषाढादि चतुष्ठयोत्तराभाद्रा रेवतीनां ग्रहणम् । शुभवासरे इति पापवार व्युदासः—प्राह्ण इति—द्वेधाविभक्त दिनोत्तरार्ध व्युदासः, देवकार्यत्वात् । एवञ्चापुण्यनक्षत्रादि निर्मितं अनध्यायनिर्मितवत् त्याज्यमेव भवति । कालेस्वाध्याय योग्य इति पुण्यनक्षत्रवार पूर्वाह्णानामुपलक्षणम् । अयं च कालनियमः निर्माणे, त्रिगुणीकरणे, प्रतिष्ठापने, उत्सर्गतोधारणे च बोध्यः । **दिशि च शुभकृतिः श्रीपतेर्मन्दिरादौ** इति निर्माण त्रिगुणीकरणानुवर्तनेष्वन्त्रेति ।

"प्राह्वे शुचिर्शुचौदेशे ब्रह्मसूत्रं प्रकल्पयेत्"–इति भरद्वाजः । निर्माणे हस्तपादान्–प्रक्षाल्याचम्य निर्मितंगृहीत्वा प्राचींवोदीचीं वा दिशमुपनिष्क्रम्य चतुरङ्गुलमात्रं षण्णवति-सूत्रं परिमण्डलं वा द्वितीयमेवं तृतीयमेवं अद्भिःप्रक्षाल्य. "आपोहिष्ठा मयो भुवः" इति तिसृभिः, "हिरण्यवर्णा" इति चतसृभिः. "पवमान" इत्यनुवाकेन मार्जयित्वा, देवागारे, गवां गोष्ठे, नदीतीरे यत्रयत्र शुचिर्देशः स्यादिति बोधायनोक्तोपनिष्क्रमणात्परमेव त्रिगुणी-करणानुवर्तनयोः नियमाच्च । उपनिष्क्रम्येति देशसांकाङ्क्षत्वेन देवागारादि शुचिर्देश एव सम्बन्धिनीयः ।

देवालये नदीतीरे गोष्ठे शुद्धगृहेऽपि वा ।
अङ्गुष्ठेतर संश्लिष्येदङ्गुलीमध्यपर्वसु ॥

ब्राह्मण्या निर्मितांस्तन्तूनाषण्णवतिवेष्ठितान् ।
क्षालयेत्रिगुणीकृत्य आपोहिष्ठेत्यृचैव तान् ॥

दक्षिणावलनाश्लिष्ठान् गायत्र्या त्रिगुणीकृतान् ।
तानेकीकृत्य वलनैर्यज्ञकाष्ठेऽवलम्बयेत् ॥ इति ॥

पितृभ्यो नम इत्येतदुक्त्वा वलननिर्गमे ।
तृप्यन्तु देवताश्चेति दद्यात्तालत्रयं ततः ॥

इति स्मृतिशिरोमणि वचनाच्च ।

शुद्धगृहेऽपि कार्यंभवति, "**कृत्वा स्नानाद्यनुष्ठां शुचिचरण करो द्विस्तथाचम्य हृष्टः**" इति त्रिगुणीकरणानुवर्तनयोः साधारणं शुचिर्शुचौदेशे प्रकल्पयेदित्युक्तेः । बोधायनी-येऽनुवर्तने, हस्तपादान्प्रक्षाल्याचम्येत्युक्तेश्च । **दर्भेषु प्रागुदग्वोपविशत्विति** निर्माणत्रिगुणी-करण, प्रतिष्ठापन, धारणेषु आसनस्य औत्सर्गिकत्बात् । अनुवर्तने स्थित्वा परस्परं तुल्यमिति स्थितिविधाने नान्यत्र सिद्धेश्च । एवञ्चातिष्ठता निर्मितं त्याज्यम् । **शुचिभिर्निर्मितमिति** कार्पास शौचमपि विवक्षितम् ।

अशुचिक्षेत्रसम्भूतं कार्पासं तु परित्यजेत् ।
नथैवाप्रयतैः स्पृष्टं निर्मितं सूत्रमुत्सृजेत् ॥

इत्यशुचिक्षेत्रजातस्य, अशुचिस्पृष्टस्य च कार्पासस्य त्याज्यता स्मरणात् । असम्भवे तु आतपे विशोष्य, प्रोक्ष्य ग्राह्यं भवति, प्रधान लोपायोगात् ।

यज्ञसूत्रमिति —

अनेनोक्तविधानेन सञ्जातं संस्कृतं च यत् ।
तन्महामुनिभिर्देवैः ब्रह्मसूत्रमिति स्मृतम् ॥

इति स्मृतिं विरोध्य ब्रह्मसूत्रमित्यनुक्त्वा यज्ञसूत्रमिति निर्देशो यज्ञाख्यः परमात्मा उच्यते ।

([1] यज्ञाख्यः परमात्मा य उच्यते चतुर्होतृभिः ।)
उपवीतं [2] यतोस्येदं तस्माद्यज्ञोपवीतकम् ॥

इति स्मृत्यर्णवीय निरुक्तज्ञापनाय यज्ञोपवीतं सूत्रं तान्देवताका सूत्रमिति विवक्षतम्, श्रीशो यज्ञोपवीतस्येत्युक्तेः ।

उपवीतं ब्रह्मसूत्रं सूत्रं यज्ञोपवीनकम् ।
यज्ञसूत्रं दवलक्ष्यं इत्याख्या षट्क्रमेण तु ॥

इत्यनेनाप्युपवीतंपदं सूत्रपर्यायमिति लभ्यते । लौकिकबर्हि (षींत्यापि) न्यायादिषु मन्त्रजपः कार्यं इति याज्ञिकमन्त्र संप्रतिपन्नम् । तथा प्रकृतेऽपि —

स्वक्षेत्रे स्वगृहाभावे शुचौ देशेऽपि वा द्विजः ।
स्वेष्टं यावत्फलं तावद्भुवनं चानुमात्रकम् ॥

स्नात्वा गोमयपूर्णेन श्वेतवर्णमृदा सह ।
आपूर्य निवपेद्बीजं कार्पासस्य द्वयं द्वयम् ॥

प्रणवेनाभिमन्त्र्यैव ततस्तोयं प्रसेचयेत् ।
आपो वा इदमित्या(दि मन्त्रे)णैवाभिमन्त्रितम् ॥

इति प्रणवाभिमन्त्रेणापो वेत्यभिमन्त्रण जलसेचनयोः यथा स्वकालमकृतयोः सूत्रनिर्माणात्पूर्वं तन्निर्माणानुपपत्तिपरा हेतवस्सन्नियोगशिष्टत्वेन प्रणवाभिमन्त्रणमात्रस्य कार्पासस्य प्रोक्षण-सहत्वेऽपि "तोयं प्रसेचयेत्" इति विधेः, प्रकृष्टसेचन एव तात्पर्यात् । गुणभूत द्रव्यानु-रोधेनप्रधानक्रिया परित्यागायोगात् । स्वकाले दुरनुष्ठानत्वेन पृष्ठावसर जातेष्टेः पूर्वकाल प्रतिक्षणस्य प्रसिद्धत्वात्, त्रिगुणीकरणात्पूर्वमेव प्राप्तिर्युक्तेत्यभिप्रायेण तारेणेत्याद्युक्तं यथा शास्त्रं विस्त्रभ्यसि वा? पादौ तु कृतेनात्रैतदुक्तिसिद्धं जपेत्सप्ततारमिति —

---

1. आह्निकामृतास्वीकृतम् । 2. ततोह्यस्येत्याह्निकामृत पाठः ।

"पादौ प्रक्षाल्याचम्य प्राङ्मुखोवाप्युदङ्मुखः ।"
सप्तप्रणवमुच्चार्य व्याहृति त्रितया ततः ।।

नवतीः षट् च गृह्णीयात् तत्सूत्रं चतुरङ्गुलैः ।
तदेवांच्छिन्नरूपेण कुर्वीत त्रिगुणं ततः ।।
तत्संप्रक्षालयेच्छुद्धैरम्बुभिः प्रणवेन च ।।

व्याहृति त्रितयेनाथ तत्कूर्चोपरि निक्षिपेत् ।
आपोहिष्ठादिभिर्मन्त्रैः कुशैस्तन्मार्जयेत्त्रिभिः ।।

पश्चाद्धिरण्यवर्णाद्यैश्चतुर्भिर्मार्जयेद्बुधः ।
पवमानानुवाकेन ततो मार्जनमाचरेत् ।।

इति भरद्वाजोक्तं संगृहीतम् ।

ततस्सप्रणवेनैव व्याहृतित्रितयेन च ।
तत्प्रतिष्ठापयामीति वदेदेकाग्रमानसः ।।

इतिवदत्र व्याहृतित्रयमपि सूत्रग्रहणे क्रमादेव नियोज्यम् । भूरग्निश्चेत्यभिमन्त्रणे यथा द्वितीय तृतीय सूत्रयोर्ग्रहणस्य मन्त्रसाकाङ्क्षत्वाच्च । सूत्रत्रयस्य व्याहृतित्र्यात्मकत्वाच्च, विस्त्रभ्यसि विनियोगवन्न्यायः । केशवादि चतुर्विंशति नामभिराहूतः शिष्टाः संख्याति । बोधयनोक्त पारिमाण्डल्यस्यापि ग्रहणार्थं **स्वेन मानेनेति** साधारणोक्तिः । **प्रोक्ष्येति** प्रक्षाल्य **आपोहिष्ठादिमन्त्रैरिति —**

"क्षालयेत्त्रिगुणीकृत्य आपोहिष्ठेत्यृचैव तान् ।"
ग्रामान्निष्क्रम्य संख्याय षण्णवत्यङ्गुलीषु तत् ।।

तावत्त्रिगुणितं सूत्रं प्रक्षाल्याब्लिङ्गकैस्त्रिभिः ।
सावित्र्या त्रिगुणीकुर्यान्नवसूत्रं कृतं भवेत् ।। इति

सांवर्तवचनात्, सन्ध्यावन्दने मार्जनवत् अत्रापि "आपोहिष्ठादि" त्रिसृभिरेव मार्जनं सिध्यति । भरद्वाज बोधायनाभ्यां "हिरण्यवर्णा", पवमानानुवाकाभ्यां च मार्जनं विहितम् । अतस्संभवे समुच्चयः अविरोधात् । सावित्रेण वा उसुरभिदित्यब्लिङ्गाभिवारुणीभिः, पवमानाभिर्व्याहृतीभिरन्यैश्च पवित्रैरात्मानं प्रोक्ष्यप्रयतो भवतीति सन्ध्यावन्दन मार्जने पवित्र मन्त्राणामन्येषामपि बोधायनोक्तत्वादत्रापि तथेति युक्तम् । "आपो हिष्ठामयोभुव" इति त्रिसृभिरित्युक्तेस्त्रिरेव मार्जनं न तु सर्वदा । एवं "हिरण्यवर्णा"

इति चतसृभिः इत्यत्रापि चतुः कृत्वा मार्जनं, पवमानानुवाकेनेत्येकवचनादनुवाकान्ते न सकृन्मार्ज्जयेदिति विवेको बोध्यः ।

अनुवर्त्योर्ध्वदक्षं कराभ्यां तारेण व्याहृतिभिरिति —

अविज्ञाता यदामन्त्राः स्वस्वगृहेषुचोदिताः ।
प्रणवास्तत्र विज्ञेयाः व्याहृति त्रितयन्तु वा ॥

इति परिहारात् ।

प्राणानां ग्रन्थिमन्त्र ग्रथितमिति वचनान्नात्रमन्त्रः, किन्तु लिङ्गादिति बोध्यम् । अत एव "प्राणानां ग्रन्थिरसि" इत्येतावानेव मन्त्रोत्तर पश्चात्तानांशस्य प्रकृतार्थ प्रकाशकत्वादिति मन्तव्यम् । कण्ठभूषणे—"प्राणानां ग्रन्थिरसीति" पार्श्वयोर्मध्येचावेष्टय सुश्लिष्टं कृत्वेत्युक्तम् । "भूरग्निञ्चेति" दक्षिणावर्ति, भुवो वायुमितिमध्यमावर्ति, सुवरादित्यमित्युत्तरावर्ति इत्यभिमन्त्रणे दृष्टक्रमोऽत्रग्राह्यः । एवं त्रिरावेष्टने गमकं नोपलभ्यते । पार्श्वयोरिव मध्यमसूत्रे आवेष्टनश्चासंभवे सारूप्येण तस्माद्दक्षिणोत्तर सूत्रयोरेवावेष्टनं न्याय्यम्, प्रदक्षिणद्वयैस्यैवब्रह्मग्रन्थित्वाच्च । वस्तुतस्तु एवमावेष्टनमभिप्रायिष्यतदेत **त्सावित्र-मन्त्रेण** पार्श्वे मध्ये च ग्रन्थिमन्त्र ग्रथितमिति प्रायुङ्क्षत । नैवं प्रयुक्तम् । अतो ग्रन्थिरेवाग्रयोः कार्या इति देशिक श्रीसूक्तितः लभ्यते । न ह्युक्तरीत्या संश्लिष्टं ग्रन्यिमिति वलितं इति वा व्यपदिशन्ति ।

कार्पास क्षौम गोवाल *शरवल्कतृणोद्भवम् ।
सदा संभवतो धार्यमुपवीतं द्विजादिभिः ॥

इति विहितोर्णाद्युपवीतेषु मौञ्ज्यादिवत् ग्रन्थिरेवाग्रयोः कर्तव्य इति प्रामाणिकैरवधेयम् । किञ्च — महाग्रन्थिरपि आवेष्टनातिरिक्तो न सिध्येत् । अत एव —

दक्षिणावलनाश्लिष्टान् गायत्र्या त्रिगुणीकृतान् ।
तानेकीकृत्य वलनैर्यज्ञकाष्ठेऽवलम्बयेत् ॥

इति वचनमवलम्बय –

"कार्पासकेन सूत्रेण त्रिवृता त्रिगुणेन वा"

इति कौतुकसूत्रवदावेष्टन संश्लेषणे कैश्चिदनुमीयमानैरपि ग्रन्थ्यकरणवदुपेक्षणीये **भूरग्नि भूर्भुवस्वस्विति, तदनुवर्त्येति** अनुवाकद्वयं जप्त्वानन्तरमेवानुवर्तनं कार्यम् । न पुनर्जप

---

* शररज्जु इति शब्दकल्पद्रुमः ।

समकालमनुवर्तनम् । "मन्त्रान्ते कर्मादीन् सन्निपातयेत्" इति सूत्राणामेव प्रोक्षणाग्रन्थिग्रथनादावपि बोध्यम् । अनुक्तोऽप्यत्राध्याहारनियमादि विशेषोग्राह्यः ।

उपवीतकृतौविप्रौ शुद्धौ द्वावेव भूषितौ ।
एकोऽनुवर्तको विप्रश्चान्यो मध्याङ्गधावकः ॥

प्राक्प्रत्यग्वदनौ चोदङ्दक्षिणाभिमुखावपि ।
स्थित्वा परस्परं तुल्यं तत्सूत्रमनुवर्तयेत् ॥

भूरग्निश्चादि सूक्तेन दक्षिणावर्तनं यथा ।
ततस्तथा स्वहस्ताभ्यां तत्सूत्रमनुवर्तयेत् ॥

एवं ज्ञात्वानुवर्त्याथ कुशैर्घृष्ट्वात्मशास्त्रता ।
देशे प्रसार्य दर्भौ द्वौ ततःकुर्यात्करध्वनिम् ॥

भ्रमन्नावेक्षितव्यं हि पितॄणां तृप्तिदं हि तत् ।
त्रिस्ताडयेत्करतलं देवर्षीणां हि तृप्तिदम् ॥

नरामृगापतङ्गाश्च सन्ध्यानेचानुवर्तने ।
सूत्रस्याधो न गन्तव्यं गताश्चेद्यदि तत्यजेत् ॥
विच्छिन्नं वाप्यधोयातंभुक्त्वा निर्मितमुत्सृजेत् ॥

इति प्रमाणसिद्धत्वात्, पश्चिमतः प्राङ्मुखस्सन्नेकोनुवर्तयेत् । (द्वौब्राह्मणौ) प्राङ्मुखस्सन्नेकी गृहीत्वातिष्ठेत् । द्वाभ्यामन्य एको मध्यं गृहीत्वा तिष्ठेदिति वचनतो लभ्यते ।

"सौकर्यातिशयाद्वापि प्राङ्मुखावनुवर्तने ।"

(इत्याद्युक्ति) वदूह्यम्, दृष्टार्थत्वात् । अधो न गन्तव्यमित्युपलक्षणीकृत्य शिष्टाः ऊर्ध्वगमनेऽपि परित्यजन्ति । अधः काकादीनां यातं गमनं यस्य तत् अधोयातं इति कण्ठभूषणस्थितिः । (एवं क्रमेण) भूमौ पतितमिति शिष्टाः प्रतिपन्नाः, अन्यथा पौनरुक्त्यापादात् । दर्भघर्षणञ्च मृदूभवनार्थं, "दृष्टे संभवे अदृष्टकल्पनायाः अन्याय्यत्वात्" । एवञ्च –

(यज्ञोपवीतमित्युक्तं किं)वै कस्य प्रमाणकम् ।
सिद्धार्थस्य फलं स्थूलं स्थौल्यस्योक्तं मनीषिभिः ॥

इत्युक्तं स्थौल्यसूत्रविषयं व्यवस्थितं भवति । इदञ्च घर्षणं अनुवर्तन स(मानकालि)कं त्वा प्रत्यय श्रवणात् । तच्च प्रागपवर्गमुदगपवर्गं वा प्रागुदग्वोपक्रमस्तदाप इति सूत्रात्,

एवमास्तारणमपि प्रागुदगग्रैर्दर्भैः कार्यम् । (प्रागुत्तर) द्वयमप्येवं भ्रममित्येवं च परिभ्रमणं भ्रममूलकमेवाधुनिकानाम् । **यज्ञिये तन्निबध्येति** बिल्व, खादिर, पालशोदुम्बराश्वत्थादि याज्ञिकवृक्षशाखा(मवलम्बय) जीवं बध्नाति । **पितृभ्यो नम इति** बोधायनोक्तेः । "समीपे वृक्षाभावे च्छित्वा शाखानुवर्तने" (इत्युक्तरीत्याकाष्ठस्थाने शाखा) संस्थाप्या भवति ।

दक्षिणावलनाश्लिष्ठान् गायत्र्या त्रिगुणीकृतान् ।
तानेकीकृत्यवलनैः यज्ञकाष्ठेऽवलम्बयेत् ।।

पितृभ्यो नम इत्येतदुक्त्वावलननिर्गमे ।
तृप्यन्तु देवताश्चेति दद्यात्तालत्रयं ततः ।।

भूरित्युच्चा(र्यमाणेन) क्षिपेत्तस्योपरि क्रमात् ।
पुष्पं व्याहृतिभिः पत्रं क्रमात्तस्योपरि न्यसेत् ।।

ततो महाव्याहृतिभिरभिमन्त्र्य प्रगृह्यतत् ।

इति स्मृतिशिरोमणौ (वक्ष्यमाणरीत्या) प्रसारणं विनैव एतद्याज्ञिकवृक्षशाखायामवलम्बनोक्तेः ।

"देवालये नदीतीरे गोष्ठे शुद्धगृहे तथा" इत्युपक्रम्य वलनविधानाच्च । "पितृभ्यो नमः" इत्यत्र पितरः केशवादयो द्वादशव्यूहा एवोप (संख्यादिभिः) "मार्गशीर्षादिमासेशान् सन्तर्प्य" इति श्रीपाञ्चरात्ररक्षायां केशवादीनामेव मासेशानत्व संप्रतिपन्नत्वात् । "मासो वै पितरो ज्ञेया ऋतवस्तु पितामहाः" इति श्राद्धनिर्णयसिन्धौ, सौरपुराणे च "मासा वै पितरो बर्हिषद" इति श्रुतेः, श्रीर्मासाधिपानामेव पितृत्वावसायाच्च । **तारतो व्याहृतीभिश्चर्जूकृत्येति** ऋजूकरण समानकालिको व्याहृति जपः ।

पश्चात्तत्सूत्रमादाय प्रणव व्याहृतित्रयम् ।
जपन् शनैः शनैः ग्रन्थिं कुटिलं परिमोचयेत् ।।

इत्यत्र जपन्निति शत्रन्त प्रयोगाज्जपित्वेत्यनुक्तेः । अतो यावदृजूकरणं (तावन्) मन्त्रावर्तनीयो भवति । **स्वहस्त त्रिगुणितमपि चावेष्टचमध्यंशिखाभ्यां ताभ्यामावेष्टच सूत्रत्रयमपीति** हस्तस्थितस्यैवावेष्टनादिकं कार्यमिति लभ्यते ।

यज्ञोपवीतमन्त्रेण तदा भूमौ विनिक्षिपेत् ।
आवेष्टितमथाग्रेण विस्तृतावेष्टितं सकृत् ।।
यज्ञोपवीतं ग्रथितं मन्त्रेण बिभृयाद्विजः ।

इति शिरोमण्युक्तिरेकदेशस्य भूमिनिक्षेपपरा । आवेष्टयावेष्टने त्रित्वं विवक्षित-मुक्तवचनात् ।

शुल्वं त्रिवलयंकृत्वा तदग्राभ्यां धृतं त्रिधा ।
आवेष्टय बन्धयेद्ग्रन्थित्रितयश्चोपरि क्रमात् ॥

इति भरद्वाजोक्तेश्च । सूत्राणामावेष्टनानां च समसंख्यत्वात् यथा संख्यन्यायेन प्रथमावेष्टनं प्रथमस्य, द्वितीयं द्वितीयस्य, तृतीयं तृतीयस्येति सिद्धं भवति । समुदितावेष्टनश्चतुर्थमपि कार्यमिति "ताभ्यामावेष्टय सूत्रत्रयमपि" इत्यनेन सिध्यति । "विस्तृतावेष्टनं सकृदिति" चतुर्थावेष्टनस्य विस्तृतस्य स्मरणाच्च । 'आत्मशास्त्रेत्युक्तिः' पूर्वोक्तावेष्टनत्रयस्य विस्तृतत्व लाभादेकैक सूत्रावेष्टनं सिद्धं भवति । अन्यथासंभवात् प्रथम सूत्रस्य द्वितीयावेष्टने द्वितीयेन सह तृतीयावेष्टने प्रथमद्वितीययोः, तृतीय सूत्रेण सह तृतीयावेष्टने (तृतीय तुरीययो)श्चान्त-र्भावः । आवेष्टन चतुष्केऽपि व्यस्तास्समस्ताश्च व्याहृतयो बोध्याः, सामान्यपरिभाषा-वचनात् । कलयेद्ग्रन्थिकं ग्रन्थिमन्त्रादिति ग्रन्थिकमित्युक्ते ग्रन्थिरुच्यते । अथवैकान्त्रीन् पञ्चवा ग्रन्थीन् कुर्यात् । तथाहि कात्यायनः —

"त्रिवृतश्चोपवीतं स्यात्तस्यैको ग्रन्थिरुच्यते" *

अखण्डादर्शे —

'आवेष्टय बन्धयेद्ग्रन्थित्रितयश्चोपरि क्रमात्"

इति च भारद्वाजः ।

"त्रिवृता ग्रन्थिनैकेन त्रिभि, पञ्चमिरेव वा" इत्यखण्डादर्शे, त्रिवृतेति नवगुणित-माचष्टे । त्रिवृदग्निषु अग्निष्टोम इत्यादौ तथा संप्रतिपन्नत्वात् । अपि च — "त्रिसूत्रकं नवं वै त्रिवृत्" इति श्रवणाच्च । "कार्पासकेन सूत्रेण त्रिवृता त्रिगुणेन वा" इति कौतुक वचने तथा संप्रतिपत्तेश्च । एवं च ग्रन्थिस्त्रिगुणितसूत्रं त्रिगुणीकृत्य ग्रथितश्चेत् त्रिवृद्भवति ।

"उपवीतेति शिखाभ्यां च ब्रह्मग्रन्थिरितिस्मृतः" इति त्वग्रद्वयग्रन्थौ । सावकाशमिदं च त्रिवृत्तिर्हि ग्रन्थिबहुत्वे प्रतिग्रन्थ्यावर्तते । इदानीन्तनशिष्टाचारानुवर्तस्तावदेकग्रन्थि पक्षः । अश्वत्थाद्युक्तशाखा विनिहितमिति अत्र मन्त्रोऽनुक्तोऽपि ग्राह्यः ।

---

* "तथैव ग्रन्थिरिष्यते" इति आह्निकामृतपाठः ।

एवं च —

"ओमित्यात्मानं युञ्जीत", "ब्रह्मणिम आत्मामृतत्वाय"

इत्यक्षरेणात्मानं युञ्जीतेति श्रुतिः । बोधायन सूत्रे, "अष्टाक्षरेण ह्यात्मानं ब्रह्मणि योजयेत्स्वयम्" इति । माधवीयवचनं च, "उभयतः प्रणवां सव्याहृतिकां गायत्रीं" इति । बोधायनादिकं,

अष्टाक्षरेण संयोज्य गायत्रीं तु जपेच्च यः ।
प्रत्यक्षरश्चतुर्विंशल्लक्षसंख्याभवेद्ध्रुवम् ॥
आद्यन्तयोस्तथा जप्त्वा पुनश्चर्या कृता भवेत् ।

इत्याग्नेय वचनम् ।

निरोङ्कारेणयद्भुक्तं यद्भुक्तं ब्राह्मणब्रुवैः ।
दुराचारेणयद्भुक्तं तं भागं रक्षसां विदुः ॥

इत्यानुशासनिक वचनम् ।

भक्ष्यं भोज्यं च लेह्यं च नमो नारायणेति यः ।
अभिमन्त्र्य स्पृशन्भुङ्क्ते स यातिपरमाङ्गतिम् ॥

इति लैङ्गिकवचनं च उक्तशाण्डिल्यवचनप्रपञ्चरूप मुक्ताधिकारिभेदेन व्यवस्थितमिति-सहृदयैरवधातव्यम् । एवं-"तस्योपरिष्टात्कलशं ताम्रं सूत्रेण वेष्टितम्" इति वचने ताम्र-मित्युपलक्षणमिति तात्पर्येण "ताम्रादिपात्र" इत्यादि पदमिति ध्येयम् । आयस्यासुन्करिष्ये सकल शुभकृतेयज्ञसूत्रप्रतिष्ठां, संकल्प्येत्यमिति स्वान्तर्यामिणः कर्तृत्वात्, तस्यैव प्रधान-फलत्वाच्च । तदभिप्रायेणात्मनेपदप्रयोगः । तथा च सच्चरित्ररक्षायां, "ना विष्णु विष्णुमर्चयेत्" इति । द्रमिडोपनिषत्तात्पर्य रत्नावल्यामपि स्ववस्तुन कर्तृभावादिति, श्रीसङ्कल्पसूर्योदयेऽपि "वक्ता श्रोताच वचनविषयः प्रीयतां वासुदेवः" इति ।

भविष्यत्पुराणेऽपि –

अनिरुद्धस्स्वयं देवः प्रद्युम्नश्च पितास्मृतः ।
सङ्कर्षणस्तज्जनको वासुदेवस्तु तत्पिता ॥

इति यज्ञेषु यजमानस्य इव सर्वत्रकर्मसु भगवतैव कर्तृत्वम् । तत्राध्वर्यादीनामिवाजीवानां च कर्तृत्व व्यवहार इति फलितं भवति । सकलेभ्यः शुभतमो भगवदाराधनकृते इत्यर्थकं "सकल शुभकृतेत्येतत् ।

न विष्ण्वाराधनात्पुण्यं विद्यते कर्मवैदिकम् ।
इज्यमेवाभिसन्धायात्मा योनिस्सर्वकर्मणाम् ॥

इति पाञ्चरात्रारक्षायां इतरव्यवच्छेदेन इज्याङ्गत्वस्यैव प्रतिपादनात् ।

"कर्मारम्भेण मन्त्रेण सर्वकर्माणि चारभेत्"

इति तत्रैव सर्वकर्मारम्भेषु इज्यार्थत्वानुसन्धान विधानाच्च । तत्प्रधानकर्म सङ्कल्पानन्तरं तदङ्गं विष्वक्सेन पूजां करिष्ये, "तदङ्गं पुण्याहं वाचयिष्ये" इति प्रतिपन्न सङ्कल्पवदत्र सङ्कल्पोऽभिमतः । इज्या पदस्थाने तत्तत्कर्म वाचिपदप्रक्षेपेण "कृतञ्चेति" मन्त्रेण सङ्कल्पनं प्रतिष्ठां करिष्येत्यनेनविरुध्यत एवेति स्पष्टम् ।

सुमना व्याहृतीभिः प्रतिष्ठाम्, व्यस्ताभिः संहिताभिरिति —

ततस्तत्प्रणवेनैव व्याहृतित्रितयेन च ।
तत्प्रतिष्ठापयामीति वदेदेकाग्रमानसः ॥

इति वचनादिति भावः । व्याहृति त्रितयेनेति व्यस्ताभिः समस्ताभिश्च व्याहृतीभिरित्यर्थो-विवक्षितः । संपन्नं हस्ते गृहीत्वा "भूः प्रतिष्ठापयामि", "भुवःप्रतिष्टापयामि", "सुवः प्रतिष्ठापयामि", इति प्रतिष्ठापयति, बोधायनीयैकार्थ्यात् । भूरादि मन्त्रेषु प्रणवादित्वं सर्वत्रोङ्कारमुच्चार्यमिति वसिष्ठवचनं सिद्धम् । भगवद्बिम्ब प्रतिष्ठाविधीनां बिम्बे भगवन्तमावाहयेदित्यत्र तात्पर्यमिति सार्वजनीनं देवताया एव च प्रतिष्ठापनं न्याय्यम् । भगवद्बिम्बवदुपवीतमधिष्ठानं, उपवीतस्यैव प्रतिष्ठापने तदन्यद-धिष्ठानं वक्तव्यम् । अचेतनस्याधिष्ठातृत्वं च न शङ्कितुमर्हम् । प्रतिष्ठापयामीति च कर्मसाकाङ्क्षं, न च यज्ञोपवीतं प्रतिष्ठापयामीति युक्तम्, अचेनत्वादुपवीतस्य । अथोत्तर कर्मान्तरमेवं देवतात्मकं कर्तव्यम् । "ओं भू पुरुषमावाहयामि", "ओं भुवः पुरुषमावाह-यामि", "ओं सुवः पुरुषमावाहयामि", "ओं भूर्भुवस्सुवः पुरुषमावाहयामि" इति भगवदाराधने बोधायनोक्तरीत्या भूरादि व्याहृतीनां प्रतिष्ठापने, क्वचिदधिष्ठातृ निर्देशश्च वैचित्र्यार्थः ।

समिदादि हुतानाञ्च गोमयस्य हुतस्य च ।
सितेन भस्मनाङ्गेषु ललाटादिषु च क्रमात् ॥

यदूर्ध्वपुण्ड्रकरणं मन्त्रोच्चारण पूर्वकम् ।
तदाग्नेयं भवेत्स्नानं शोधनं तु परं स्मृतम् ॥

इति पाद्मादिविहितस्य श्रीपाञ्चरात्ररक्षायां तत्तच्छास्त्र चोदितेषु, पार्थिवाग्नेय वायव्य माम्त्र मानस ध्यान पञ्चाङ्गपुरुषान्तरकृत सृष्टिपूर्वकावगाहनरूपेषु स्नानान्तरेषु तत्काल संभावितं, तत्रापि स्वशक्त्य कुर्यादित्युक्तस्याग्नेयस्नानस्य स्वरूपानुगुणमानसादि स्नानान्तरैरन्यथा-सिद्धत्वेन तदनुष्ठानेऽप्याचार्याणां तात्पर्याभाववदत्रापि भरद्वाजोक्त ग्रान्थित्रय देवतास्वरूप-मात्रानुवादानुष्ठानेऽपि तात्पर्यमिति मन्तव्यम् ।

"आवेष्टय बन्धयेद्ग्रन्थित्रितयश्चोपरि क्रमात्"

इति ग्रन्थित्रयं विधाय,

"ग्रन्थित्रयस्याप्यधिकाः पितामह हरीश्वराः"

इति भरद्वाजेन ग्रन्थित्रयपक्षे पितामहादीनां अधिदेवतात्वोक्त्या, "त्रिवृता ग्रन्थिनैकेन त्रिभिः पञ्चभिरेव वा" इति विहितैक ग्रन्थिपक्षे, इदानीन्तनाचार्यैनुगृहीते ग्रन्थिपञ्चक पक्षे च नैतेपितामहादयः, किन्त्वन्या एवेत्यवधातव्यम् । एक ग्रन्थिपक्षे व्यूहवासुदेवः । ग्रन्थिपञ्चक पक्षे अनिरुद्धप्रद्युम्नसङ्कर्षण व्यूहवासुदेव परवासुदेवाः इति सखण्डप्रणवदेवता याथात्म्यविदां सात्विकानां हृदयङ्गममेवेदमित्यतिगूढार्थत्वात् न प्रकाश्यते । अत्र पञ्चभूतपदेन न पृथिव्याद्यर्वाचीन देवताः विवक्षिताः । तथासति — "मार्गशीर्षादिमासेशान् सन्तर्प्येत्यत्रापि" अर्वाचीनविष्णुपुराणादि प्रसिद्ध सूर्याणामेव तृप्यत्वप्रसङ्गात् ।

सूर्यो मही जलं वायुर्वह्निराकाशमेव च ।
दीक्षितो ब्राह्मणस्सोम इत्येतास्तनवः क्रमात् ।

इति विष्णुपुराणवचनानुरोधेन शिवस्याष्टमूर्तित्व प्रसिध्या च शिवो वा विवक्षितः । गत्यन्तरे संभवति देवतान्तरस्य तच्छरीरक भगवतो वा उद्देशेनकर्मानुष्ठाने, पारमैकान्त्य भङ्गस्यान्यत्र विरोधपरिहार ग्रन्थेषूपदेशात् ।

तत्रैका तस्य देवस्य मूर्तिराद्या धराधरे ।
द्वितीया सलिलामूर्तिस्तृतीया तैजस स्मृता ॥
चतुर्थी वायुमूर्तिस्यादाकाशाख्या तु पञ्चमी ।

क्षेत्रज्ञाः – एतास्तु मूर्तयस्तस्य क्षेत्रज्ञोऽर्कहिमत्विषाम् ।
मूर्तित्रयं तथा तस्य इत्येतावष्टमूर्तयः ॥

"याभिर्व्याप्तमिदं विश्वं जगन्नारायणेन हि" इति श्रीवाराहे पञ्चभूतानां भगवदात्मकत्वोक्तेः ।

सवितुस्तद्वरेण्यं तु सत्यधर्माणमीश्वरम् ।
हिरण्यवर्णं पुरुषं व्योम तद्विष्णु संज्ञितम् ॥

सूर्यमध्ये स्थितस्सोमः तस्य मध्ये हुताशनः ।
तेजोमध्ये स्थितंसत्यं सत्यमध्ये स्थितोऽच्युतः ॥

सोन्नप्राणौ मनश्चैव ज्ञानमानन्द एव च । इति
याज्ञवल्क्यस्मरणाच्च ।

भूरात्माचेन्द्रियात्मा च प्रधानात्मा तथा भवान् ।
आत्मा च परमात्मा च त्वमेकः पञ्चधास्थितः ॥

इति श्रीविष्णुपुराणाच्च । "यः पृथिव्यांतिष्ठन् पृथिव्यामन्तरो यमयति" इत्यादिश्रुतिशतैश्च साक्षात्भगवदात्मकत्वे सिद्धे अन्यदेवतात्मकत्वेन, अन्यदेवताशरीरकत्वेन वा पृथिव्याद्यनुसन्धाय तदर्चनस्य परमैकान्तिनां प्रतिषेधात् साक्षात्भगवानेव प्रतिष्ठाप्यार्चनीयमिति विज्ञातव्यम् । तथा च प्रपन्नानुवृत्यैदम्पर्येण देवताध्यानादिकं श्रीपराशरसंहितायां चतुर्दशाध्याये विवेचितम् ।

भवेदाकाशतत्त्वस्य केशवो देवता सदा ।
नारायणस्तथा वायोरग्नेर्माधव संज्ञिकः ॥

गोविन्दो जलतत्त्वस्य विष्णुर्भूमेश्च देवता ।
मधुसूदनश्च शब्दश्च स्पर्शस्यापित्रिविक्रमः ॥

रूपस्य वामनो देवः श्रीधरस्तु रसस्य च ।
हृषीकेशस्तु गन्धस्य पद्मनाभस्तु वाक्पतिः ॥

पाण्योर्दामोदरो देवः सर्वदा कमलासनः ।
सङ्कर्षणः पादयोश्च पाय्वीशो वासुदेवकः ॥

प्रद्युम्नश्च उपस्थेशः श्रोत्रेशो ह्यनिरुद्धकः ।
पुरुषोत्तमो नखेशश्च चक्षुरीशो ह्यधोक्षजः ॥

जिह्वेशो नारसिंह्मश्च देवो घ्राणस्य चाच्युतः ।
जनार्दनो मानसस्य बुद्धेशोपेन्द्र इष्यते ॥

अहङ्कारस्य च हरिः कृष्णश्चित्तस्य देवता ।
तत्त्वं न्यायविशेषेण स्मरेत्तत्वाधिदेवताः ॥

प्रतिष्ठार्चादिकालेषु नित्यकर्म जपादिषु ।
ततो ध्यानविशेषेण स्मरेत्तत्वाधिदेवताः ॥

देवतान्तरबुध्यादि नाशार्थं वाथ शान्तये ।

इत्येवं विष्णवादयः पञ्चपृथिव्यादि देवतास्ता एव प्रपन्नैरावाह्यार्चनीया इति सिद्धम् ।

वासुदेवस्सङ्कर्षण प्रद्युम्नश्चानिरुद्धकः ।
नारायणश्च क्रमशः पञ्चभूताधिदेवताः ॥

इति कृष्णमन्त्रोक्तं भूतसमष्टयभिप्रायं, पूर्वोक्तं तु व्यष्टयभिप्रायमिति विवेकः । ध्येयस्वरूपं तु "चतुश्चक्रन्नमस्यामि" इति प्रसिद्धम् । "अन्नरसमय" शब्दः पञ्चभूतपरः । प्राणमयशब्दे प्राणपदेन प्राणापानादीनां पञ्चानां बाह्येन्द्रियाणां दशानामपि ग्राह्यम् । "प्राणश्चक्षुः श्रोत्रमित्युत्तरानुवाके श्रवणात्" "भूतात्मा चेन्द्रियात्मा चेति" वचनात् "सप्तप्राणाप्रभवन्ति, सप्त वै शीर्षण्या" इतिश्रुतिषूक्तेषु प्राणशब्देन इन्द्रियवचनात् प्राणसंवादाश्च । "मनोमय" इति मनश्शब्देन मनोबुध्यहङ्कारचित्ताख्यं (आन्तरिक) वृत्तचतुष्टयं प्रतिपाद्यते । "यस्य मनश्शरीरं", "यस्यबुद्धिश्शरीरं", "यस्य चित्तंशरीरं" इति श्रुत्यन्तरानुगुण्यादिति प्रपञ्चितं तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्ये श्रीमन्नारायणाचार्यैः। तथा च षष्ठतन्तुः पञ्चदेवताकः, सप्ततन्तुर्चतुर्देवताकश्च भवति ।

ओङ्कारः प्रथमस्तन्तुः द्वितीयोऽग्निस्तथैव च ।
तृतीयो नागदैवत्यः चतुर्थस्सोम दैवतः ॥

पञ्चमं पितृदैवत्यः षष्ठस्यैव प्रजापतिः ।
सप्तमो वायुदैवत्यः सूर्यश्चाष्टम एव च ॥

नवमस्सर्वदैवत्यः इत्येते नवतन्तवः ।

इति देवलमते पञ्चनवतन्त्वोः बहुदेवताकत्वं, अन्येषां एक देवताकत्वं च दृष्टम् । एवं भरद्वाजमतेऽपि एकानेकदैवताकत्वं युज्यते । एवं पाद्मे चर्यापादे गरुडस्तवे — "नमः प्राणादिपायूनामीशाय गरुडात्मने" इत्युक्तम् । एवं गरुडदण्डकेऽपि "मरुत्पञ्चकाधीश सत्यादि मूर्ते" इति ।

सत्याद्यैस्सात्वतादि प्रथितमहिमभिः पञ्चभिर्व्यूहभेदैः-
पञ्चाभिख्या निरुन्धन् भवगरलभवं प्राणिनां पञ्चभावम् ।
प्राणापानादिभेदात् प्रतितनुमरुतोदैवतं पञ्चवृत्ते-
पञ्चात्मा पञ्चधासौ पुरुष उपनिषद्घोषितस्तोषयेन्नः ॥

इति *गरुडस्तवे च आचार्यचरणैः प्राणादीनां "सत्यस्सुपर्णो" इत्यादि गरुडव्यूहपञ्चकदेवताकत्वमुक्तम् । विष्णुपुरुषसत्याच्युतानिरुद्धाः प्राणादीनां देवताः इत्यर्चनानवनीते उक्तम् । इदञ्च समष्ट्यभिप्रायकमिति ज्ञातव्यम् । बाह्येन्द्रिय दशकदेवतास्तु प्रागुक्ताः । मनोबुध्यहङ्कारचित्तेभ्यः देवता अप्युक्ताः ।

दशधा चैकधा चक्रे ह्यात्मनां पुनरीश्वरः ।
ये रुद्रास्तेऽखिलप्राणा ये प्राणास्ते तदात्मकाः ॥

इति वायूक्तं तु तामसत्वादनादरणीयम् । जीवसामान्यदेवता सङ्कर्षणः भवति ।

शेषस्स एव भगवान्जीवसङ्कर्षणप्रभुः ।
सङ्कर्षणाच्च प्रद्युम्नो मनोभूतस्स उच्यते ॥

इति श्रीनारायणीयोक्तेः, समष्टिदेवताप्रद्युम्नः, तद्व्यष्टिदेवता जनार्दन इत्यवगन्तव्यम् । जीवानां प्रातिनिध्येन देवताविशेषानुपलम्भादस्य स्वयंपूजनायोगात्, स्वशेषत्वयोगाच्च सङ्कर्षण एव जीवसमष्टिदेवताऽत्रपूज्यः । इतरत्र तु भूतादि व्यष्टिदेवताः एवेति मन्तव्यम् । परमात्मा नारायण इति, "एष सर्वभूतान्तरात्मापहतपाप्मा दिव्यो देव एको नारायण" इत्यादि श्रुतिशतसिद्धम् । अत्र भूम्यन्तरिक्षादि पदैः नावाहनादिकं, किन्तु केवल तदधिदेवतानामभिः प्रणवादि नमोन्तैः

"दशावतारान्व्यूहांश्च चतुर्णो मासपानपि ।"
ध्यात्वा स्वनामभिस्तानि कीर्तयित्वा पृथक्पृथक् ॥

इति पाद्मे चर्यापादे प्रामोतिकभगवन्नाम स्मृतिविधेर्मासपानिति मासाधिपतीनांकेशवादीनां नामनिर्देश एव तात्पर्यस्येष्टत्वात् । "मार्गशीर्षादिमासेशान्" सन्तर्प्येत्युक्तेरपि केशवादि नाममात्रमुच्चार्य तर्पण एव तात्पर्यस्य च सम्प्रतिपन्नत्वात्, "मासेशं तर्पयामि" "मासेशं केशवं तर्पयामीति" वा अननुमतत्वाच्च । रजस्सत्वतमो गुणानां ब्रह्मविष्णुरुद्राणां स्वरूपेणैवं सङ्कीर्तनस्य दर्शनाच्च । चतुर्थनवमतन्त्वोः नारायणदेवताकत्वं प्रथमद्वितीयमात्रयोर्भगवदेकदेवताकत्ववदुपपन्नम् ।

---

* गरुडपञ्चाशत्-६-

"प्रजापतिं सोममथाग्निविश्वा-
नृषित्रयञ्चापि च हव्यवाहम् ।
विश्वान्स्वयंभुं पुनरेवविश्वान्-
तथारुणान्वै सदसस्पतिं च ।।

इति स्मृतिरत्नमहोदधौ कपर्द्युक्तेः । विश्वेषांदेवानां त्रिस्तर्पणञ्चेष्यत एवेति प्रकृतेऽपि तथा नारायणस्य द्विरर्चनं कार्यम् । देवलवचने नागादिशब्दास्साक्षाद्भगवत्परत्वेनैव वैष्णवैः प्रयोज्याः । औपासनवैश्वदेवादिषु देवतान्तर शब्दान्वितेषु "साक्षादप्यविरोधं जैमिनिः" इति न्यायेन योगव्युत्पत्या परमात्मोपस्थितिः संपाद्या । अन्यथा असाधारण लिङ्गरहितैवंविधेषु विषयेषु देवतान्तर्यामितया भगवदाराधने पारमैकान्त्यभङ्ग एवेति निक्षेपचिन्तामणिदर्शित प्रक्रिया चात्रानुसन्धातव्या । भारद्वाजोक्तपक्ष एव शिष्टाचारानुवृत्तो, नापि स्वस्वरूप विरुद्धः । अतस्स एवाङ्गीकार्यः । तन्तूनां मिळितत्वादेकैकस्मिन् एकैकदेवतावाहनायोगात्, नवानां समुदितानामेवावाहनार्चनादिकं कर्तव्यं भवति । ग्रन्थिदेवता तु साम्यावस्थापन्न गुणत्रयदेवताभूतेनाखण्डप्रणववाच्यो व्यूहवासुदेवः । ग्रन्थित्रय पक्षे तु पृथक् पृथगवस्थित गुणत्रयाभिमानिनोऽकार उकार मकार वाच्या अच्युतानन्तगोविन्दा देवताः ।

ब्रह्मयज्ञस्याचमनं वक्ष्यामि श्रुति सम्मतम् ।
ओंकारं पूर्वमुच्चार्य भूरिति व्याहृतिं ततः ।।

ऋग्वेदः प्रीयतां पश्चात् गायत्र्या प्रथमंपदम् ।
अं अकारात्मने चैव ह्यच्युताय नमःपदम् ।।

स्वाहाशब्दं ततश्चोक्त्वा प्रथमाचमनं चरेत् ।
द्वितीयां व्याहृतिं पश्चात्प्रणवेन समन्विताम् ।।

यजुर्वेदश्चप्रीयतां देव्यामध्यं पदं ततः ।
उं उकारात्मने चैव अनन्ताय नमःपदम् ।।

स्वाहाशब्दं समुच्चार्य द्वितीयाचमनं चरेत् ।
तारासुवः पदश्चोक्त्वा सामवेदश्च प्रीयताम् ।।

देव्यास्तृतीयं पादं तु मं मकारात्मने नमः ।
गोविन्दाय नमः पश्चात्स्वाहा शब्दन्ततो वदेत् ।

स्मृत्यन्तरे अकारोकारमकाराणां अच्युतानन्तगोविन्ददेवताकत्व प्रतिपादनात् ।

तथोंकारेणाचमनं यद्वा व्याहृतिभिर्भवेत् ।
सावित्र्यावापि कर्तव्यं इति व्यासेन भाषितम् ॥

इति षट्कर्मचन्द्रिकोपात्तवचन मूलनामत्रय प्रधानांशाचमनदर्शनाच्च ।

अकारं सत्त्वमाख्यातं उकारं तु रजस्तथा ।
मकारं तम उद्दिष्टमानन्दं बिन्दुनामकम् ॥

इति विष्णुतत्त्वे अकारादीनां गुणत्रयवाचित्वोक्तेश्च । यत्तु श्रीमद्रामानुजसिद्धान्तसंग्रहे— "महदादिषु सृष्टिस्थितिसंहारहेतुभूना ब्रह्मविष्णुरुद्रशब्दितास्सत्त्वरजस्तमो गुणाधिष्ठातारो भगवदंशभूता भगवच्छास्त्रे, अनिरुद्धप्रद्युम्न, सङ्कर्षण संज्ञिता उपनिषत्सु अकारोकारमकार वाच्यतया निर्दिष्टाः" इति । यद्यपि माण्डूक्योपनिषद्भाष्ये श्रीरङ्गरामानुजस्वामिभिरकारोकारमकारार्थमात्राणां अनिरुद्ध प्रद्युम्नसङ्कर्षण, वासुदेव वाचकत्वं प्रतिपादितम् । तद्गुणत्रय समष्टिविषयकमवगन्तव्यम् ।

एका भगवतीमूर्तिर्ज्ञानरूपा शिवामला ।
वासुदेवाभिधाना सा गुणातीता सु निष्कला ॥
द्वितीया रुद्रसंज्ञास्यात्* तामसीशेषसंज्ञिता ।
निहन्ति सकलश्चान्या वैष्णवी परमं तनुः ।
सत्त्वोद्रिक्ता तृतीयान्या प्रद्युम्नेति च संज्ञिता ॥
जगत्स्थापयते सर्वं सा विष्णुः प्रकृतिर्ध्रुवा ।
चतुर्थीवासुदेवस्य मूर्तिर्ब्राह्मीति संज्ञिता ॥
राजसी चानिरुद्धाख्या प्राद्युम्नी सृष्टिकारिका ।

इति कौर्मोक्त ब्रह्मविष्णुमहेश्वरशब्दानां तमोऽधिष्ठातृत्वेऽतिप्रसिद्धो नारायण एवात्र शब्दान्तर परामृष्ट इति सर्वार्थसिध्यनुगृहीत सत्यानिरुद्धप्रद्युम्न सङ्कर्षण वाचित्वात्ते एव ग्रन्थित्रय देवताः विधीयन्त इति न । गुणत्रय व्यष्टिदेवता विवक्षितेति ध्येयम् । ग्रन्थित्रयं च महाग्रन्थित्रयमेव । तत्त्वग्रग्रन्थिद्वयं एको ग्रन्थिश्चेति विवक्षितम् । "ग्रन्थित्रितयञ्चोपरिक्रमादिति" विधाय तत्रैव भारद्वाजेन देवतात्रय विधानात् । ग्रन्थ्यपरे तु कौतुकोक्तादेवा इति दिक् ।

विश्व तैजसप्राज्ञ परमात्मेति शब्दिताः ।
अकारोकारमकाराः मात्राणामधिदेवताः ॥

---

* "काल संज्ञान्या" इति शब्दकल्पद्रुमे (Vol. No. IV. P. No. 358)

एत एव प्रगवरहस्येषु प्रतिपादिता इति विज्ञेयम् । यज्ञोपवीताकारस्य परब्रह्म परवासुदेवो देवता । द्वादशमासानां केशवादयः द्वादशमाससमुदायात्मकसंवत्सरस्य वासुदेवो देवता । यथा तथा (वाप्य)त्र समुदायस्य देवतेति द्रष्टव्यम् । "**कलयतु सुमना व्याहृतीभिः प्रतिष्ठां**" इति विधिः । तदिमिमानाह्वयेदित्यनुवादः । "**सत्कारैरर्चयित्वेति**" यथानुवादः । "**पादौप्रक्षाल्यपाणी शुचिचरणकर**" इत्यादि "**धारयेद्यज्ञसूत्रमि**"**त्यन्तं** यथा तदाह्वयेदिति ध्येयम् । "**तदनुतदनुचावर्तिताभिः क्रमाद्भूरग्निपर्यायैभेदैरपि जपतु पुनः**" इत्यावाहनात्परं त्रिम्बे मन्त्रन्यासवदिदं प्रतिष्ठाप्य "भूरग्निं चेतिदक्षिणावर्ति, सुवरादित्यञ्चेत्युत्तरावर्ति" इति बौधायनेनोक्तं भवति । "ततोमहाव्याहृतीभिरभिमन्त्र्य प्रगृह्यतत्" इति शिरोमणि-वचने महाव्याहृतिपदं महाव्याहृतिघटितानुवाक परं भवति । एवं देवतानां प्रतिष्ठापने अप्रतिष्ठित भगवद्बिम्ब वापीकूपतटाकादिवन्निर्जीवशरीरवच्च नोपादेयं स्यादिति तत्त्वम् । "चित्सामान्यविनिर्मुक्ता ह्ययोग्यास्ते शरीरवत् " इति श्रीपौष्करवचनञ्चात्र भाव्यम् । रुद्राद्यात्राहनेप्येवं, "केशवः पुरुषो लोके येषां हृदि न ते शवाः" इति पराशरस्मरणात्, रुद्राद्यन्तर्याम्यावाहनेप्येवमनुपादेयत्वम् । प्रागुक्त पराशरसंहितावचने देवतान्तर बुद्धेर्हेयत्व-प्रतिपादनात् रुद्रेण सहावस्थितं, भगवदधिष्ठित रामेश्वर, महाकाञ्ची प्रभृतिक्षेत्रस्थालयेषु परमैकान्तिनामप्रवेशप्रसिद्धेश्च । तत्र कुम्भस्थापित, शाखा सञ्चित सूत्रमित्यर्थः । "सोमस्य तनूरसि", "तनुवं मे पाहि" इत्यादि स्वारस्येन तत्तद्देवतानां स्वस्याधिष्ठेयाधिष्ठान लाभात्, कुम्भे आवाहने तन्तूनां देवतानधिष्ठितत्वेनाशुचित्वानपायाद्धृतोपवीतेनसदा ध्यातव्यास्तन्तु-देवा इत्यूर्ध्वपुण्ड्रं धृत्वा, तत्र विहित देवताध्यानवद्ध्यान विधानाच्च । कुम्भ इति निर्देशस्तु, संपन्नं हस्ते गृहीत्वाप्रतिष्ठापयनीति बोधायनीये हस्ते इति सप्तमी निर्देशात्कुम्भस्थ शाखातः सूत्रं गृहीत्वाहस्ते धृत्वा प्रतिष्ठापयेयः । किञ्चदज्ञास्तन्माभूदित्येतदर्थः । कलशस्थशाखास्थसूत्रेप्येवं भरद्वाजेन प्रतिष्ठा विधानात्, हस्ते गृहीत्वेत्येतद्धस्तेन स्पृष्ट्वेत्येतदर्थपरत्वादिति हृदयम् ।

अभिकलयेदर्चनं वीटिकान्तैरिति—यज्ञोपवीतपूजां प्रकृत्य, "गन्धपुष्पाक्षतैर्धूपैर्नैवेद्यै-रपिभक्तितः" इति वृद्धपराशरः स्मरणादिति भावः । आह्वानं चासनार्घ्यमित्युक्त षोडशो-पचारक्रमोऽत्राभिसंहितः । परिगतिनमनोद्वासनव्यावृत्तिः **वीटिकान्तैरित्यनेन विवक्षिता** । तत्र परिगतिनमने गायत्री जपात्पूर्वं कर्तव्यै भारद्वाजवचनात् । यज्ञोपवीत परित्यागकाले तत्रावाहित देवता **विसर्जनञ्च पालिकादेवता विसर्जनवदर्थसिद्धम्** ।

परार्थादागतां शक्तिं पुनस्तत्रैव योजयेत् ।
अन्यथा दोषमाप्नोति सा पूजा निष्फला भवेत् ॥

इति वामन संहितोक्तेश्च । आवाहनवद्विसर्जने व्याहृतय एव मन्त्राः । **भगवदाराधने-** बोधायनीये तथा दर्शनात् ।

ओं भूः पुरुषमुद्वासयामि, ओं भुवः पुरुषमुद्वासयामि, ओं सुवः पुरुषमुद्वासयामि, ओं भूर्भूवस्सुवः पुरुषमुद्वासयामि इत्युद्वास्य "प्रीयतां भगवान्विष्णुस्सर्वदेवेश्वरो हरिः ।" पुनरागमनाय सन्दर्शनाय चेति च विशेषस्तत्रोक्तः अत्रापि ग्राह्यः । अनेन भगवान्विष्णुस्तृप्यतु इति । अत्र "समुद्रं गच्छस्वाहेत्युपवीतं जलेक्षिपेत्" इति भरद्वाजीय जलप्रक्षेपविषयः न देवता विसर्जनपरः । "समुद्रं गच्छस्वाहा" इत्येतावानेव तत्र मन्त्रो विधित्सितः । तदुद्दिष्टदृष्टान्तस्य प्रकृतार्थप्रकाशन सामर्थ्याच्च । ये तु प्रपन्नाचार समुच्चये —

पवित्रवन्तं यदि जीर्णवन्तं-
वेदान्तनित्यं [1]परब्रह्मसत्यम् ।
आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्च शुभ्रं-
जीर्णोपवीतं[2] विसृजेत्तुतेजः ॥

उपवीतं [3]जीर्णतन्तु कश्मलं मलदूषितम् ।
विसृजामि [4]पुनः ब्रह्म वर्चो दीर्घायुरस्तु मे ।

इति मन्त्रौ स्तः । एतौ कण्ठादुत्तारणे बोध्यौ । ऐतयोरन्यतमोऽत्रग्राह्यः । एक कार्यैक मन्त्राणां वैकल्पिकत्वस्य मीमांसितत्वात् कण्ठादुत्तार्य, हस्ते यज्ञोपवीतं गृहीत्वा देवतां विसृज्य ग्रन्थिविस्रंसनं कर्तव्यं, कूर्चपवित्रादिषु ग्रन्थिविमोक्षस्य प्रसिद्धत्वात् । ग्रन्थिविस्रंसन-मन्त्रस्तु "प्राणानां ग्रन्थिरसि" इत्येव तस्यैव तत्प्रकाशकत्वात् । देवतावाहनविसर्जनयोः व्याहृतिवत् ग्रथन विस्रंसनयोस्तस्यैव न्याय्यत्वाच्चेति दिक् ।

आदित्यमथवा विष्णुमीशं ब्रह्माणमेव च ।
अर्चयेन्नामभिर्मन्त्रैः गृहस्थः प्रयतो भवेत् ॥

---

1. परमंप्रधानम्. 2. यज्ञोपवीतम्. 3. भिन्न तन्तु जीर्ण कश्मल दूषितम् 4. परम्

T. S. Collection T. M. S. S. M. Library Mss. No. 333/D. I2318

इति तत्तन्नामभिर्मन्त्रैरासनाद्युपचाराः ग्राह्याः । अथवा मूलमन्त्रेण असाधारणत्वात् । "तद्दर्शयित्वा सवित्रे" आसत्येनेत्यादि ऋग्भिः चतसृभिरिति तदित्यनेन शाखया सूत्रं गृह्यते, **अथतन्निक्षिपेत्पूर्णकुम्भे** इत्युत्तरवाक्य स्वारस्यात् । एवं च—

प्रतिष्ठाप्य च तत्सूत्रमादायादित्य मण्डलम् ।
आसत्येनेत्यादिभिर्मन्त्रैश्चतुर्भिस्संप्रदर्शयेत् ॥

ततः पूर्वं स्थण्डिले तत्संस्थाप्याष्टोत्तरं शतम् ।
प्रयत्पदश्चप्रणमन् गायत्रीं संस्पृशन्जपेत् ॥

अनेनोक्तविधानेन सञ्जातं संस्कृतं च यत् ।
तन्महामुनिभिर्देवैः ब्रह्मसूत्रमिति स्मृतम् ॥

इति भरद्वाजीये । तत्सूत्रमिति शाखावसक्तसूत्रं स्थण्डिल इति स्थण्डिलस्थ कुम्भपरं च व्याख्येयम् ।

आवेष्टच बन्धयेद्ग्रन्थित्रितयञ्चोपरि क्रमात् ।
पलाश खदिराश्वत्थ बिल्वाद्यध्वर भूरुहाम् ॥

तत्क्षिपेदेकशाखायां भूर्भुवस्सुवरोमिति ।
संस्थाप्य कलशस्यान्तः तच्छाखासूत्रसंयुताम् ॥

इति संस्थापने उक्तत्वात् कलशादुद्धरणमपिशाखयासहैवोचितमिति द्रष्टव्यम् ।

"ब्रह्मविष्णुशिवान्नत्वा तत्सूत्रं तन्मयं स्मरेत् ।"

इति शिरोमणौ ग्रन्थित्रय देवतोपलक्षित प्रकृतदेवता प्रणामपूर्वकत्वस्य स्पर्शने दर्शनात् । प्रतिष्ठापित देवताः पृथक्पृथक् स्वस्वमन्त्रानुच्चार्य, प्रणम्य सूत्रं स्पृशन् गायत्रीमष्टोत्तरशतं जपेदिति वचनार्थः ।

वाचा नम इति प्रोच्य मनसा वपुषा च यत् ।
तन्नमःपूर्णमुद्दिष्टं अन्योन्यन्यूनमुच्यते ॥

इति नमःपदोच्चारणस्य तदन्वयाय चतुर्थ्यन्तस्य तत्तन्नाम्नः प्रयोगस्य प्रसिद्धिः । प्रदक्षिण-समवेतत्वमपि प्रणामे नित्यग्रन्थादिषूक्तेः प्रदक्षिणं च सिद्धं भवति । आचार्यैरसंग्रहेऽपि वचन विहितत्वादनुष्ठेयमेवैतत् । **सूर्यगायत्रीजापमिति** यद्यपि सावित्रीञ्चैव गायत्रीमितिपराशर-वचने माधवीयोक्तरीत्या "चतुर्विंशत्यक्षरा गायत्रीति" श्रुत्या च गायत्रीपदं तदित्येतामृच-मेवाभिधत्ते, तथापि व्याहृत्यादिविशिष्ट गायत्रीपदमेवात्र गृह्यते ।

"प्रणवं व्याहृतीयुक्तां गायत्रीं तु ततो जपेत् ।"

इत्यस्यात्रापि न्याय्यत्वात् ।

ओंकारं पूर्वमुच्चार्य भूर्भुवस्वस्तथैव च ।
गायत्रीं प्रणवश्चान्ते जप एवमुदाहृतम् ।।

इति याज्ञवल्क्यो जपसामान्येन व्याहृत्यादिवैशिष्ट्यस्मरणाच्च । "प्रकरणाच्च वाक्यं-जवीय" इति संप्रतिपन्नम् । अन्यथा "उपांशुर्यजुषा क्रियते" इत्यादीनां ज्योतिष्ठोमादन्यत्र प्रवृत्तिः स्यात् ।

"अन्ते यः प्रणवं कुर्यान्नाभिवृद्धिमवाप्नुयात् ।"

इति निषेधस्सकाम विषयः ।

"गृहस्था वृद्धिमिच्छन्ति यतो मोक्षं यतीश्वराः"

इत्यत्र वृद्धिपदस्य त्रैवर्ग एव प्रयोगात् । एवं च मुमुक्षुश्चेत् गृहस्थोप्यन्ते प्रणवयोगेनैव जपेत् । अन्यथा परत्र एकादश्यामनुप्रोष्य पूर्वतोपवासवत् प्रत्यवायादेवेति सन्तो विमृशन्तु । आद्यन्तप्रणवविधिरेवापक्व योगज्ञानां मूलमन्त्राद्युक्तं गायत्रीजपविधायको भवतीत्यव-गन्तव्यम् ।

अव्यक्तार्थतयोङ्कारः केवलो नैवसाधकः ।
पक्वयोगशरीराणामेवं ज्ञानवतामपि ।।

समासन्नपि तज्ज्ञाने तन्मात्रेणैव साधने ।
अपक्वयोगज्ञानानामपि वेदविदां नृणाम् ।।

द्वादशाक्षर योगेन दूरस्थं तदिहान्तिके ।

इति शाण्डिल्येन प्रणवविधिना पक्वयोग विषयत्वमपक्वयोगानां प्रणवसहित भगवन्नाममन्त्र-स्तद्विधिभिरेव विधीयत इति प्रतिपादनात् । "केवलो नैव साधकः" इत्यवधारणम् ।

अग्नौ क्रियावतां देवो दिवि देवो मनीषिणाम् ।
प्रतिमास्वल्पबुद्धीनां योगिनां हृदयाम्बुजे ।।

इति हृद्यागाधिकारिणां प्रणवः प्रतिमार्चाधिकारिणो पक्वयोगास्तेषां भगवन्नामापि समुच्चेतव्य मित्युक्तं भवति । "इन्द्राय हविरिन्द्रियं बहुदुग्धीन्द्राय देवेभ्यः" इत्याम्नातमन्त्रो महेन्द्राय

हविरिन्द्रियं बहुदुग्धिमहेन्द्राय देवेभ्यः" इति महापद संपुटितो "महेन्द्रयाजनोर्यानागत, श्रीमहेन्द्रंयजते, तयोर्वैश्वान्देवतामति यजते, विश्वायैदेवतायैच्यवते, पापीयान्भवति, न परां प्राप्नोति" इति श्रवणात् । तथा प्रकृतेऽपि तत्रतत्र विहितः प्रणवो भगवन्नामसमभिव्याहृतोऽधिकारि विशेषैः प्रयोज्यो भवति । "यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः" इति विहित प्रणवेन सह —

हरिरोमिति निर्दिश्य यत्कर्म क्रियते नरैः ।
अधीयते वा राजेन्द्र! तद्धि वीर्योत्तरं भवेत् ॥

इति पञ्चमवेदे हरिशब्दस्याप्यध्ययनाङ्गविधानात् । "महाप्रणवसंयुक्तां प्राणायाम्नाहुतिं क्षिपेत्" इत्यादि सिद्धप्रणवेन सह —

हविर्यथैकपात्रस्थं मात्रयाजीजुहोति च ।
प्राणादीनां तु पञ्चानां विष्ण्वादीनां ततो वदेत् ॥

इत्यर्चनानवनीते पञ्चबेर निवेदने, विष्णुपुरुषसत्याच्युतानिरुद्धपदोच्चारणस्यापि विधानात् सर्वतोङ्कारमुच्चार्य इति सामान्य तत्सिद्ध प्रणवेन सह सुधीविलोचन विज्ञानेश्वरीयादिषु नारायणबलौ विष्णुर्नारायणपदप्रयोग दर्शनात् ।

"प्रत्यगानन्दं ब्रह्मपुरुषं प्रणवस्वरूपम् । अकार उकार मकार इति", त्र्यक्षर प्रणवंतदेतदोमिति । "यमिष्ट्वा मुच्यते योगी जन्मसंसारबन्धनात्", ओं नमो नारायणाय, शङ्खचक्रगदाधराय, इत्यात्मप्रबोधोपनिषदनुरोधाच्च । "तमसः परमोधाता शङ्खचक्रगदाधरः" इति मूर्तब्रह्मपरत्वं, मूलमन्त्रस्य दिव्यात्मस्वरूपपरत्वं, प्रणवस्येत्यत्र प्रतिपादितं भवति । एवं च शाण्डिल्योक्तपक्वयोगज्ञानिनः दिव्यात्मस्वरूपोपासकाः इति सिद्धम् ।

सूर्योऽग्निर्ब्राह्मणो गावःवैष्णवःखं मरुज्जलम् ।
भूरात्मा सर्वभूतानि भद्र पूजापदानि मे ॥

धिष्ण्येष्वेतेषु मद्रूपं शङ्खचक्रगदाम्बुजैः ।
युक्तं चतुर्भुजं शान्तं ध्यायन्नर्चेत्समाहितः ॥

इति महाभागवते एकादशस्कन्धे एकादशोऽध्याये — "मूर्तं ब्रह्म ततोऽपि यत्प्रियतरं रूपं यदत्यद्भुतम्" — इति प्रियतरत्वेनोक्तशुभाश्रय दिव्यमङ्गलविग्रहविशिष्ट भगवध्यानस्यैव विधानादेवं ध्यायिनां प्रणवस्थाने मूलमन्त्रादि सिद्धोभवति ।

आपोहिष्ठेत्यृचा कुर्यात् मार्जनं तु कुशोदकैः ।
प्रतिप्रणवसंयुक्तं क्षिपेद्वारि पदेपदे ।।

इति प्रणवातिरेकेण श्रीभाष्यकारैर्नित्यग्रन्थे तत्तन्मन्त्रेण भगवत्पर्यन्ताभिधायि मूलमन्त्रेण च जलं पीत्वाचम्य प्रोक्ष्येत्युपदेशात् "त्यजेद्गन्धादिभिस्तच्च प्रणवेन समाहित" इति विहित प्रणवातिरेकेण तारादिमन्त्रैर्निहितमुपचितं इत्याचार्यानुग्रहाच्च, दर्शितः पन्था पूर्वाचार्यचरणैः बहुमत इति सन्तो विदांकुर्वन्तु । भगवत्पर्यन्ताभिधायीत्यनेन सामानाधिकरण्येनान्वयबोधनादितरेतरयोगवत् समुच्चयनिरासः । "श्रियं लक्ष्मीमौपलामम्बिकां गां" इत्यादौ विनापि चकारं समुच्चयदर्शनात् चकाराभावमात्रं तन्निरसनाय नालम् । अतः श्रीभागवतादिवचनैः संभवति, एकवाक्यत्वे वाक्यभेदायोग एव सामानाधिकरण्येनान्वये हेतुरित्यभिसंहितम् । साधारणपदानां भगवत्परत्वे च भगवत्पदसमभिव्याहारः कारणमिति बालाक्यजातशत्रुसंवाद वाक्यनिरूपणे श्रुतप्रदीपिकायां स्थापितम् । तस्मात् व्याहृतिमूलमन्त्रविशिष्ट गायत्रीजप एव कार्यः । आद्ये तयोरन्ते वा यथा सामर्थ्यं मूलमन्त्र समभिव्याहार इति पूर्वोक्तवचनादवधेयमित्यलम् । आसत्येनेति ऋग्भिश्चतसृभिरिति याजुषाभिप्रायकं बह्वृचानां आकृष्टेत्याम्नानात् । अतस्तदप्यत्रोपलक्षणीयमिति बोध्यम् । हरिदिगभिमुख इत्युदगैशानयोरप्युपलक्षणम् ।

अथ यज्ञोपवीतस्य धारणे कथ्यते विधिः ।
स्नात्वा शुद्धः शुचौदेशे प्रक्षाल्य चरणौ करौ ।।

पवित्रपाणिराचम्य प्राङ्मुखो वाप्युदङ्मुखः ।
उपविश्यासने दर्भे प्राणानायम्य वाग्यतः ।।

जपेत्र्यैम्बकं मन्त्रं स्पृशन्दक्षिण पाणिना ।
दक्षिणं बाहुमुद्धृत्य शिरसैव सहद्विजः ।।

मन्त्रं सदैवमुच्चार्य ब्रह्मसूत्रं गळे क्षिपेत् ।
यज्ञोपवीतमन्त्रस्य ब्रह्माऋषिरितिस्मृतः ।।

छन्दस्त्रिष्टुप् देवता तु त्रयो वेदा इति स्थितिः ।
गृहस्थस्य वनस्थस्य सूत्रं प्रति पुनः पुनः ।।

मन्त्रोच्चारणाचमनं द्वितयः क्रमशः स्मृतम् ।

इति भारद्वाजोक्तेः । असून्नियम्येति सङ्कल्पसात्विकत्यागयोरुपलक्षणम् ।

यज्ञोपवीतमेकैकं प्रतिमन्त्रेणधारयेत् ।
आचम्य प्रतिसङ्कल्प्य धारयेन्मनुरब्रवीत् ।।

इति शिरोमणि स्मरणात् । जपतु च त्र्यम्बकं इति नृसिह्मं ध्यायन् जपेदित्यर्थः । "मन्त्रार्थं चिन्तनाभ्यासो मानसो जप उच्यते" इति स्मरणात् । तदर्थानुसन्धानं जप इति योगसूत्राच्च । त्र्यम्बकमन्त्रस्य नारसिह्मत्वं पराशर संहितायां चतुर्विंशोध्याये उक्तम् ।

अथ वक्ष्ये विधानेन क्रमादेव चतुर्मुख ।
हंसादि विष्णुमूर्तीनां वेदमन्त्राणि संग्रहात् ।।

इत्यारभ्य, "मृगो न भीम" इति मन्त्रं नृसिह्मकं जपेत् ।

वर्तते मन्त्रराजस्य पदान्येकादशस्य वै ।
वक्ष्ये तन्मन्त्रसिध्यर्थं तत्प्रतिष्ठादि सिद्धये ।।

"ध्रुवोऽसि मानके त्रीणिपदाज्वालामला" इति श्रुतिः । चक्षुर्मृगो न भीम, भीषास्मात्, भद्रंकर्णे, त्र्यम्बकं, ओं नमो ब्रह्मणे, आर्द्रांज्वलन्तीमित्येकादश मन्त्राः इति । जपतु चेति चकारेण प्रणामो गृह्यते ।

अभिमन्त्र्याथभूरग्निस्सूर्यश्चन्द्रः प्रजापतिः ।
हरिब्रह्मेश्वरेभ्यश्च प्रणम्यैव तु धारयेत् ।।

इति यादवीयवचनात् । अत्र नवतन्तुदेवता ग्रन्थित्रय देवताश्च विवक्षिताः । "ब्रह्मविष्णु-शिवांनत्वातत्सूत्रं तन्मयं स्पृशेत्" इत्यत्र यद्देवतात्मकं सूत्रं, तन्नत्वा तन्मयं स्पृशेदिति प्रतिपादनात्, स्वाचार्यैः समर्प्यैव यज्ञसूत्रंधार्यम् ।

त्वयोपभुक्त स्रग्गन्धवासोऽलङ्कारचर्चिताः ।
उच्छिष्ठभोजिनो दासास्तवमायां जयीमहि ।।

इति श्रीभागवतवचनादपि वाससा यज्ञोपवीतं कुर्यात् । तदभावे त्रिवृतासूत्रेणेति वासस्थाने विहितस्य तद्धर्मलाभाच्च । पद्माक्ष तुलसीमालयोः वासिष्ठसंहितायां —

निक्षिप्य पादयोः पश्चात् देवदेवस्य शार्ङ्गिणः ।
पुनराघ्राय भक्त्या तां ग्रीवायां धारयेद्विजः ।।

इत्युक्तत्वादत्रापि तथैव भगवत्पादारविन्दयोः समर्पणस्य प्राप्तत्वात् ।

"मानिवेद्य हरेः किञ्चित्समश्नीयात्सु पावनम्"

इति सामयानुशासनाच्च । अश्नीयादित्यनेन प्राणानुलेपन धारणाच्छादनाद्युपलक्षणम् ।

पादारविन्दसमर्पणे —

उपवीतं ततो दद्यात्त्रिगुणन्नातिविस्तरम् ।
उत्तरीयं ततः पश्चात्प्रदद्यात्स्पर्शविद्यया ॥

इति श्रीविष्णुतत्त्वोक्तविस्तृतोपवीत प्रदाननिषेधो सावकाशं लभते । तस्य भगवन्मात्रधार्यं विषयत्वात् । **सर्षिच्छन्दोधिदैवतं** इति —

यज्ञोपवीत मन्त्रस्य ब्रह्मा ऋषिरिति स्मृतः ।
छन्दस्त्रिष्टुप् देवता तु त्रयो वेदा इतिस्थितिः ॥

इत्युक्त ऋष्यादयः, अचेतनवर्णसङ्घातात्मक वेदानां देवतात्वायोगात्तदभिमानिनोत्र देवता अभिसंहिता । पञ्चभूताधिदेवतावत् अनिरुद्धप्रद्युम्नसङ्कर्षणानां ऋग्यजुस्साम्नां देवतात्वं माण्डूक्योपनिषद्भाष्ये श्रीरङ्गरामानुजीये उक्तम् ।

अकारश्चाप्युकारं च मकारश्च प्रजापतिः ।
वेदत्रयन्निरबृंहत् भूर्भुवस्सुवरोमिति ॥

अं ऋग्वेदः प्रीयताम् अं अकारात्मने अच्युताय नमस्स्वाहा । यजुर्वेदः प्रीयतां उं उकारात्मने अनन्ताय नमस्स्वाहा । सामवेदः प्रीयतां मं मकारात्मने गोविन्दाय नमस्स्वाहा । एवं मनुवचन स्मृत्यन्तरवचनाभ्यां अच्युतानन्दगोविन्दाः ऋगाद्यधिदेवताः इति लभ्यते । ऋग्वेदः इत्यनेन ऋग्वेदाभिमान अच्युतः प्रीयतामित्यर्थः ।

प्रदर्शनं प्रदानं च क्षापणं प्रीणनं तथा ।
आदौ मध्येऽवसाने च प्रतिभागं समाचरेत् ॥

इति वाग्विवशेश्वरैः तत्तदुच्चारान्ते "प्रीयतां भगवानिति" प्रार्थना उक्ता । श्रीहस्तिगिरि-माहात्म्ये च वपा होमं प्रकृत्य –

अग्निमध्ये स्थितं ध्यात्वा सर्वं तस्मै निवेदयेत् ।
यज्ञमूर्तिरनन्तात्मा वैकुण्ठः प्रीयतामिति ॥

"सर्वं तत्प्रतिजग्राहं ब्रह्मणा विनिवेदितम्" होमात्पूर्वं प्रीति प्रार्थनमुक्तम् । तथात्रापि हृदा तं ध्यात्वा, यज्ञमूर्तिरनन्तात्मा वैकुण्टः प्रीयतामितिवत्, ऋग्वेद देवताच्युतः प्रीयतामिति प्रार्थनपूर्वकं अलकगत तोयात्मक हविषा वक्त्रकुण्डे होमः विहितः इति बोध्यम् । यत्तु – "ऋग्यजुस्सामाथर्वेशा जीव शुक्रबुधेन्दवः" इति वचनं तदवैष्णवविषयम्, मासाधिपति-न्यायात् । "अग्निर्वायुरादित्यस्ते तपोऽतप्यन्त । तेभ्यस्तपेभ्यो त्रयोवेदा अपृच्छ्यन्त ।

"अग्ने: ऋग्वेदो वायोर्यजुर्वेदो आदित्यत्सामवेद" इति श्रुतिः, भगवत्पादारविन्दे सञ्जातगङ्गा हिमवत इव प्राकाशन्ते । वेदाः अग्न्यादिभ्यः इत्यभिप्रायका एतावन्मात्रेणाग्न्यादीनां वेद-मूलभूत व्याहृति त्रय देवता स्मरणम् । अत एवेदमप्यवैष्णव विषयम् । प्रमाणान्तरेणा-च्युतादीनां व्याहृति देवतात्व सिद्धेः । तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्ये श्रीमन्नारायणाचार्यैः व्याहृतीनां व्याहर्ता प्रजापतिः, पुरुषोत्तमो ऋषिः, गायत्र्युष्णुगनुष्टुप्, बृहतीपङ्क्ति, त्रिष्टुप् जगत्यः, सप्त छन्दांसि, अग्निर्वायुरविबृहस्पतिवरुणेन्द्रविश्वेदेवाः देवता । लोकवाच्यदशायां ब्रह्मपरत्वे परमात्मा देवतेत्युक्तेः ।

तुरीयं तु पदंतस्य परे ब्रह्मणि संस्थितम् ।
गायत्र्यास्तु तुरीयस्य ऋषिर्विमल उच्यते ।।
छन्दस्तुरीया गायत्री परमात्मा तु देवता ।

इति व्यासेन तुरीयगायत्र्याः परमात्म देवतात्वं स्मृतम् । तथा रत्नाकरे याज्ञवल्क्येन –

व्याहृतीनां तु सर्वासां प्रजापति ऋषिस्मृतः ।
छन्दस्तु देवी गायत्री परमात्मा च देवता ।।
उत्तरस्य च भागस्य भूर्भुवस्सुवरोमिति ।

इति योगयाज्ञवल्क्येन सप्तव्याहृतीनां परमात्म देवताकत्वं स्मृतमेव । "क्रान्ते विष्णुबले बलं" इति विष्णुपदं त्रिविक्रमावताराभिप्रायमिति श्रीपाञ्चरात्रोपदिष्ठरीत्या अत्रापि पूर्वोक्त वचनसिद्धाच्युतादयोऽभिसंहिताः परमात्मपदेनेत्यत्रगन्तव्यम् । महरादि व्याहृति चतुष्ठये विशेषवचनानुपलम्भात्परमात्म पदेनैव भगवान् स्मर्तव्यः ।

यथा न ज्ञायते नाम तस्य तीर्थस्य भो द्विजाः ।
तथाप्युच्चारणं कार्यं विष्णुतीर्थमिदंत्विति ।।
"तीर्थस्य देवता विष्णुः सर्वस्य च न संशयः"

इति पाद्मोक्तन्यायात् । अत एव व्याहृतिहोमे अग्न्याद्युद्देशेन सप्तव्याहृतीनां अग्न्यादि देवतात्मकस्मरणं च ज्ञेयम् । स्वरूपविरुद्धत्वादुक्त भाष्यरत्नाकरविरुद्ध वचनस्याविरुद्धत्वाच्च सच्चरित्र सुधानिधिमुख्या ग्रन्थास्सात्विकैरनादरणीया एवेति प्रामाणिकैरवधेयम् । ब्रह्मा ऋषिः त्रिष्टुप् छन्दः, प्रद्युम्नानिरुद्धसङ्कर्षणाच्युतानन्तगोविन्दाः देवताः इति वा स्मर्तव्य-मितिदिक् । **स्वमनुमनुजपन्धारयेद्यज्ञसूत्रम्** इति मनुशब्दस्य मन्त्रपर्यायो मन्त्रशास्त्रे प्रसिद्धः । स्वमनुयज्ञोपवीत मन्त्रः तेन रत्नाकरोक्त व्याहृतिः व्युदासः ।

धारणे विशेषः स्मृतिशिरोमणौ –

मध्याङ्गुल्यामनामिकयां व्यासज्योद्धृत्य दक्षिणम् ।
भुजंयज्ञोपवीतं तु वामांशे धारयेद्द्विजः ।। इति

तथान्यत्र —

धारणे चोपवीतस्य(करणे)दन्तधावने ।
द्विपादक्षालने(चैव) कुक्कुटासन इष्यते ।। इति

क्वचित् "मूत्रोत्सर्गे च पुरुषः" इति तृतीयपाद पाठः । प्रत्येकं मन्त्र आचान्तिरिति –

एकैकंमन्त्रं सङ्कल्प्यधृत्वा यज्ञोपवीतकम् ।
एवस्मिन्त्रुटिते सर्वं त्रुटितं नात्र संशयः ।।

इति शिरोमणिवचनात् । सन्नियोगशिष्टानां प्रवृत्तिस्सह वा निवृत्तिरिति न्यायाच्च । प्रत्येकं मन्त्र सङ्कल्पपूर्वकं धृत्वा तन्मध्ये एकस्मिन् छिन्नस्यैव परित्यागो नान्यस्य । मन्त्रादीनां तन्त्रत्वे तु एकच्छेदेऽपि सर्वत्यागः इति लाभेन कदाचित् श्राद्धादिषु कालसंकोचे- मन्त्रादीनां तन्त्रत्वेऽपि निरासस्तु विरोध इति मन्तव्यम् । मन्त्र इति सङ्कल्पस्याप्युपलक्षणम् ।

यज्ञोपवीतमेकैकं प्रतिमन्त्रेण धारयेत् ।
आचम्य प्रतिसङ्कल्प्य धारयेन्मनुरब्रवीत् ।।

इति शिरोमणौ स्मरणात् । देशिकैरसंगृहीतप्रमाणसिद्धमपि नानुतिष्ठन्ति । तैः यज्ञोपवीत- धारणे सङ्कल्पः परित्यक्तव्यः स्यात् । प्राचीनोपवीत त्यागोऽपि न कर्तव्यः स्यात् ।

अविच्छिन्नं तु तत्सूत्रं द्विगुणीकृत्य हस्ततः ।
प्राङ्मुखोदङ्मुखोवापि द्विजैः कार्यं त्रिसूत्रकम् ।।

इति देवलवचनम् ।

"विच्छिन्नं वाप्यधोयातं भुक्त्वा निर्मितमुत्सृजेत्"

इति भरद्वाजीयम् ।

पृष्ठवंशे च नाभ्यां च धृतं यद्विन्दते कटिम् ।
तद्धार्यमुपवीतं स्यान्नातोलम्बं नचोच्छ्रितम् ।।

इति कात्यायनीयम् ।

सूत्रं सलोमकञ्चेत्स्यात् पुनः कृत्वा विलोमकम् ।
सावित्र्या दश कृत्वोद्भिः मन्त्रिताभिस्तदुत्क्षिपेत् ।।

इत्यादिकं वक्तव्यं स्यात् । नचैतदाचार्याणां इष्टम् । श्रीपाश्वरात्ररक्षान्ते–दिङ्मोहशान्तये-सर्वैः सङ्कलनमात्रं त्विह कृतम् । अनेनैव प्रस्थानेन प्रशमित दिङ्मोहैस्समर्थैराप्रभातादनुष्ठेयनित्यकर्माणि प्रत्येकं बहुतरेतिकर्तव्यतया मुख्यानुकल्पविकल्पापवादादि विधायकतत्तच्छास्त्रेषु यथावदधिगम्यानुष्ठेयानीति प्रमाणसिद्धानुष्ठानावश्यकत्वोपदेशात् । आचान्तिरिति द्विराचमनं विवक्षितम् । आवृत्तौ तात्पर्यात्प्रथमं द्विराचमनस्यैव विधानात् । बह्वीत्येकवचनान्तत्वं भावप्राधान्यादुपपाद्यम् । हृदये देशे ऊर्ध्वमुखो ग्रन्थिर्यथावस्थितो भवेत्तथा धारणं कार्यमिति शिष्टा उपदिशन्ति । अत्र बह्वीत्युक्ते द्वयोर्धारणं न सम्मतमित्यवसीयते ।

एकमेव यतेस्सूत्रं साजिनं ब्रह्मचारिणः ।
सोत्तरीयाणि ग्रहिणः तथैव वनवासिनः ॥

इति व्यासभारद्वाज वचनेन, उत्तरीयाणीति बहुवचनेन त्रयाणामुत्तरीय साहित्य प्रतीतेः, तृतीय यज्ञोपवीतस्याविरोधात्समुच्चय इति । सूत्रवाससि यज्ञोपवीतोपवीतपदाभ्यां विवक्षिते, स्मृतिचन्द्रिकायां नान्दीश्राद्धे "यज्ञसूत्रेण उत्तरवाससा च समन्वितः श्राद्धकर्ता ब्राह्मणान्भोजयेत्" इत्युक्तम् ।

ब्रह्मसूत्रं विनाभुङ्क्ते विण्मूत्रं कुरुतेऽपि वा ।
गायत्र्यष्टसहस्रेण प्राणायामैर्विशुध्यति ॥

इति दर्शनिर्णये कौर्मवचनेन वासस्सर्वेषामपि यज्ञोपवीतं नियतमिति लभ्यते ।

उपासने(तु देवा)नां (यजने पू)जनेऽतिथेः ।
होमे जपक्रियायाश्च वैश्वदेवे तु भोजने ॥
"स्वाध्यायाश्चापि पूजासु सूत्रं यज्ञोपवीतवत्"

इति यज्ञोपवीतं उक्तकर्मसु नित्यसिद्धं कृत्वा तत्समुच्चये नवसूत्रं विधीयते ।

"सोत्तरश्छदनश्च यज्ञोपवीति भुञ्जीतथ"

इत्याभस्तम्भ सूत्रेणापि समुच्चय एव लभ्यते । एवं च —

"वस्त्रं यज्ञोपवीतार्थे सूत्रं वा त्रिगुणीकृतम्"

इत्यत्र वा शब्दः समुच्चये इति ग्राह्यम् । जीवत्पितृकैरपि तृतीयं यज्ञोपवीतं धार्यमेव, सङ्कोचानुपलम्भात् ।

"उत्तरीयं *योगपट्टं तर्जन्यां रौप्यधारणम्"

इति निषेधादुत्तरीयं तु निवृत्तं भवति ।

"तिलदर्भयुतं तोयं पितृणां दत्तमक्षयम्"

इति समुच्चितयोस्तिलदर्भयोर्मध्येनिषेधात्, तिलवृत्तावपि दर्भनिवृत्तिरिव उपवीतस्यापि निवृत्तिः । एवञ्च —

यज्ञोपवीते द्वे धार्ये श्रौते स्मार्ते च कर्मणि ।
तृतीयमुत्तरीयार्थे वस्त्राभावे तदिष्यते ।।

इति जीवत्पितृक विषयमेव भवति ।

दर्शे रविग्रहे पित्रोः प्रत्याब्दिकमुपस्थितम् ।
अन्नेनासंभवेहेम्ना कुर्याद्वामेन वा सुत! ।।

इत्यस्यैवात्र वस्त्राभावे शास्त्रेण निषेधादभावेत्यर्थः । निषेधस्य जीवपितृकस्येति तद्विषयमेवैतत् ।

जप्ये होमे तथा स्नाने दैवे पैत्र्ये च कर्मणि ।
बध्नीयान्नासुरीं कक्ष्यां शेषेकाले यथेच्छया ।।

परिधानाद्बहिः कक्ष्याः निबद्धा ह्यासुरी भवेत् ।
धर्म्ये कर्मणि विद्वद्भिः वर्जनीया प्रयत्नतः ।।

इति भार्गवे ।

"प्रणामे तर्पणे श्राद्धे नाभिदेशोत्तरीयकः"

इति । स्मृत्यन्तरे च जपहोमश्राद्धेषु यदुत्तरीयस्य कटिबन्धनं विधीयते, तदपि जीवत्पितृक विषयत्वेन व्यवस्थापनीयम् । अन्यथा प्रागुक्तवचन विरोधापत्तेः ।

उपवीतं वटोरेकं द्वे तथेतरयोः स्मृते ।
एकमेवयतीनां स्यादिति शास्त्रार्थ निश्चयः ।।

---

* योगपट्ट-योगस्यपट्ट, वसन विशेषः, पूजादौ धार्योत्तरीयविशेषो वा ।

पादुके योगपट्टं च तर्जन्यां रौप्यधारणम् ।
न जीवत्पितृकः कुर्यात् ज्येष्ठे भ्रातरि जीवति ॥

Ref. शब्दकल्पद्रुमे — Page No. 56 (Vol. IV)

इत्यादिकं तद्द्वयोः पुरुषार्थत्वं प्रतिपादयति । ततश्च कर्मानुष्ठानकालादन्यत्रापिकाले उपवीत द्वयधारणं नियतं भवति । अत एव उपवीत त्रितयस्य कर्मार्थत्वप्रतिपादकेन

यज्ञोपवीते द्वेधार्ये श्रौते स्मार्ते च कर्मणि ।
तृतीयमुत्तरीयार्थे वस्त्राभावे तदिष्यते ।।

सदोपवीतिना भाव्यं सदा बद्धशिखेन च ।
विशिखोऽनुपवीतश्च यत्करोति न तत्कृतम् ।।

इत्यादिना न विरुध्यते विषयभेदादिति दिक् । ऊर्ध्वपुण्ड्रादिवत् कर्मार्थतया धृतान्येतानि अन्यपुरुषार्थदान्यपि भवन्ति । कर्मान्यकाले तृतीय यज्ञोपवीतस्य तु न नियतधारणमिति विशेषोऽपि बोध्य इत्यलं प्रसक्तानुचिन्तनेन । यज्ञोपवीत देवताध्यानमपिधारयेदित्यनेनोपलक्ष्यते ।

''धृतोपवीतेन सदाध्यातव्यास्तन्तु देवताः''

इति शिरोमणौ ध्यानविधानात् । सदेत्येतद् ध्यानस्य नित्यत्वं प्रतिपादितम् । ''नित्यं सदा यावदायुर्न कदाचिदतिक्रमेदिति'' च नित्यत्वलक्षणं संगृहीतम् । कालादर्शे तन्तुदेवता इति ग्रन्थिदेवतादेरप्युपलक्षणम् ।

धारयित्वा ततोमन्त्रैः केशवाद्यैश्च नामभिः ।
अङ्गुलीभिः स्पृशेत्पुण्यमूर्ध्वपुण्ड्रं मनोहरम् ।।
विना तु तन्तु ध्यानेन ऊर्ध्वपुण्ड्रं तु निष्फलम् ।

इत्युक्तरीत्या अत्रापि ध्यानाकरणे नैष्फल्यं सदापदेनैवार्थसिद्धं भवतीति मन्तव्यम् । नाशुचिरिति ''स्नात्वा शुद्धः शुचौ देश'' इति प्रागुक्तवचनादिति भावः । शुद्ध इत्येव सिद्धे, स्नात्वेति वारुणस्नान विवक्षार्थम् । नापि तिष्ठन्निति –

तिलकं ब्रह्मसूत्रं च पाद्यमाचमनीयकम् ।
तिष्ठन्नेव यदा *कुर्याच्छूद्र एव न संशयः ।।

इति वचनादिति भावः । विविधमुनिमतां इति धर्मसूत्रेषु, समुच्चय इति मीमांसायां सिद्धान्तितत्वान्नात्र विकल्पः, किन्तु समुच्चय एवेति भावः । [illegible] विहित मतिरिति —

* ''कुर्यात्तदा शूद्रो'' इति आह्निकग्रन्थपाठः ॥

सदोपवीतिना भाव्यं सदाबद्धशिखेन च ।
विशिखोनुपवीतश्च यत्करोति न तत्कृतम् ।।

इत्यादिभिरुपवीतस्य सर्वकर्माङ्गत्वावसायात् ।

अभिमोक्त विधानेन सञ्जातं संस्कृतं च यत् ।
तन्महामुनिभिर्देवैर्ब्रह्मसूत्र(मिति स्मृतम् ।।)

एवं संस्कार विशिष्टस्यैव ब्रह्मसूत्रपदवाच्यत्वाभिधानेनासंस्कृतस्यानुपवीतत्व सिद्धेश्च ।

मलच्छिन्नं क्रियाहीनं उपयुक्तं नरैर्धृतम् ।
दग्धदण्डं मूषिकाद्यै(र्नीतं तर्हि) परित्यजेत् ।।

इति संस्कारविहीनस्य परित्याग विधानाच्च ।

[1]य एतन्न विजानाति [2]उपवीतस्य संस्थितिम् ।
मोहात्मा न लभेन्नाकं पङ्के गौरिव सीदति ।।

इति तज्ज्ञानावश्यकत्व (प्रयोजन परि)ज्ञानाय तद्विधिस्संगृहीत इति भावः । एवं च — वैदिकैरत्र संगृहीत प्रकारेण संस्कृतमेवोपवीतं धार्यमिति सिद्धम् ।

मदीयहृदये दया रसजलाशयस्वाश्रय-
स्स(एव खलु) देशिकः कलित सन्निधिस्सन्निधिः ।
स्वभावमुदभावयन्निगमरक्षणे दीक्षितो-
मनागपि विनामुना भजति सत्पथं कःकथम् ।।

Colopone :

इति श्रीवत्सवेदान्तसूरिदासेन निर्मिता ।
(साधकानां)प्रीतिकरी यज्ञसूत्रप्रदीपिका ।।

कर्ता च लेखिता चैव लेखनी लेखनानि च ।
वागीश्वरः श्रीमतां श्रीहयग्रीवः श्रियःपतिः ।।

1. यो ब्राह्मणो न जानाति उपवीतस्य संस्थितिम् ।
मोहात्मा केवलंभारं पशुवद्वहति ध्रुवम् ॥ — Mss. T. S. 333/12318.

2. “यज्ञसूत्र समुद्भवम्” इति आह्निकामृतपाठः ।

॥ श्रीः ॥

॥ यज्ञोपवीतप्रतिष्ठाविधिः* ॥

॥ वेदान्ताचार्यः ॥

कालेस्वाध्याययोग्ये [1]दिशि च शुभकृतिर्श्रीपतेमन्दिरादौ-
कृत्वा स्नानाद्यनुष्ठां शुचिचरणकरो द्विस्तथाचम्यहृष्टः ।
दर्भेषु प्रागुदग्वोपवीशतु शुचिभिर्निर्मितं यज्ञसूत्रं-
तारेणामन्त्र्य चापस्थिति तु तदभिषिञ्चेज्जपेत्सप्तारम् ॥ १ ॥

भूरादिव्याहृतीभिस्त्रिगुणितमथ तत्स्वेन मानेनतार-
व्याहृद्भिः प्रोक्ष्य कूर्चोपरिनिहितमथोमार्जयेद्दर्भञ्जै ।
आपोहिष्ठादिमन्त्रैरथ च तदनुवर्त्योर्ध्वंदक्षं कराभ्यां
तारेण व्याहृतीभिस्त्रिगुणितमथ सावित्रमन्त्रेण भूयः ॥ २ ॥

प्राप्यानां ग्रन्थिमन्त्रग्रथितमुपरि यद्वामहस्तं कराभ्यां
भूरग्नि भूर्भुवस्स्वस्त्विति च तदनुवर्त्योत्सृजेद्दर्भघृष्टम् ।
दर्भास्तीर्णे प्रदेशे तदुपरि च कुशौ प्रास्य हस्ताग्रतालं-
त्रिः कृत्वा नावपश्येद्भ्रमदथ च तरौ याज्ञिये तन्निबध्य ॥ ३ ॥

उक्त्वा मन्त्रं पितृभ्यो नम इति कुटिलं तारतो व्याहृतीभि-
श्चर्जूकृत्य स्वहस्ते त्रिगुणितमपि लावेष्टय मध्यं शिखाभ्याम् ।
ताभ्यामावेष्टय सूत्रत्रयमपि कलयेद्ग्रन्थिकं ग्रन्थिमन्त्रा-
दश्वत्थाद्युक्तशाखा विनिहितमथ तत्स्थण्डिले व्रीहियुक्ते ॥ ४ ॥

---

* T. M. S. S. M. Library—Mss. (Green) No. 1227.

1. शुभकृति दिवसे Book No. S. 1138 T. M. S. S. M. Library, Thanjavur.

न्यस्ते ताम्रादिपात्रे शुभजलभरिते सूत्र संवेस्थिते स-
त्कूर्चे तारादिमन्त्रैर्निहितमुपचितं गन्धपुष्पाक्षताद्यैः ।
आयम्यासून्करिष्ये सकलशुभकृते यज्ञसूत्रप्रतिष्ठां
सङ्कल्प्येत्थं स्पृशंस्तत्कलयतु सुमनाव्याहृतीभिः प्रतिष्ठाम् ॥ ५ ॥

व्यस्ताभिस्संहिताभिस्तदनु तदनुगा *वर्तिकाश्च क्रमाद्भू-
र्यग्नि पर्यायभेदैरभिजपतु पुनः पञ्चभूतासुकाद्यान् ।
यद्धातारग्निनागश्शशिपितृविधयोवायुसूर्यादिशेषा-
स्तन्तूनां देवतास्युर्विधिहरिगिरीशाग्रान्थिदेवाः क्रमेण ॥ ६ ॥

श्रीशो यज्ञोपवीतस्य च खलु तदिमानाह्वयेत्तत्र कुम्भे
गन्धाद्यैरर्घ्यपाद्यादिभिरभिकलयेदर्चनं वीटिकान्ते ।
सत्कारैरर्चयित्वा **सुविहितमथ तद्दर्शयित्वा सवित्रे-
त्यासत्येनेति ऋग्भिश्चतसृभिरथ तन्निक्षिपेत्पूर्णकुम्भे ॥ ७ ॥

तत्स्पृष्ट्वोत्तरं वै शतमनुकलयेत्सूर्यगायत्रिजापं-
तत्स्वाचान्तस्समन्त्रं हरिदिगभिमुखो धारयेत्सासुयामः ।
पादौ प्रक्षाल्यपाणी शुचिचरणकरो द्विस्तथाचम्य दर्भे-
ष्वासीनोऽसून्नियम्य स्पृशतु जपतु च त्र्यम्बकं यज्ञसूत्रम् ॥ ८ ॥

सर्षिच्छन्दोऽधिदैवं समनुमनुजपन् धारयेद्यज्ञसूत्रं
प्रत्येकंमन्त्र आचान्तिरथ बहुषु चेत्स्यात्शुचिर्नावतिष्ठेत् ।
वेदान्ताचार्य इत्थं विविधमुनिमतां यज्ञसूत्रप्रतिष्ठां
व्यातानौद्वैदिकाध्वस्थिति विहितमतिर्वैधनिष्ठागरिष्ठाम् ॥ ९ ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य
कृतिषु यज्ञोपवीतप्रतिष्ठा संपूर्णा ॥

कवितार्किकसिंहाय + वेदान्तगुरवे नमः ॥

---

* वर्तिताभिः (Book No. S. 1138. T. M. S. S. M. Library, Thanjavur.
** सुविहित ,, ,, ,, ,,

AN APPEAL

Manuscripts on Palm Leaf or Paper of the ancient works of the wise men of the past, are the great treasures, solely inherited by the Nation and it is the moral obligation of persons who possess them to preserve them safely for the future generations of mankind.

Probably you have some of these in your possession or you know friends or neighbours who possess them. You can make a great contribution to the cause of the preservation not only of our National Culture but also to the Culture of Humanity as a whole by arranging to present such manuscripts to the famous T. M. S. S. M. Library, Thanjavur.

The manuscripts so presented will be accepted and acknowledged with pleasure and gratitude by the authorities of the Library, preserved with meticulous care and made available to successive generations of readers and scholars for study and research. The hitherto unpublished works found among them, will be printed and published in due course, as facilities occur, with the expression of the Library's gratitude for your gift.

The great Scholar-King of Tanjore, Rajah Serfoji, has attained immortal fame by dedicating enormous time and wealth to the expansion and firm establishment of this world-famous 'Sarasvati Mahal Library.' It is open to you to share the honour of Serfoji, in your own measure by contributing your manuscripts to the great institution built by him.

This great Honour is beckoning to you to accept it. Will you hasten to take it up? The Library waits for your answer.

DIRECTOR,
Sarasvati Mahal Library, Thanjavur.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीविखनसमहागुरवे नमः ॥

॥ नित्यार्चनविधिः ॥

நித்யார்ச்சனவிதி:

ந்யாய சிரோமணி

S. சுதர்சனன் எம். ஏ.,

ஸம்ஸ்க்ருத பண்டிதர்,

சரசுவதி மகால் நூலகம்.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीविखनसमहागुरवे नमः ॥

முன்னுரை

देवराज दयापात्रं धीभक्त्यादि गुणार्णवम् ।
भृग्वादि मुनिभिर्मान्यं वन्दे श्रीविखनोमुनिम् ॥

कमलाधव करुणारस तटिनी कलशाब्धिम्
विमलाशय ममलानघमूर्तिं विगतार्तिम् ।
अजपूर्वजमरुणाम्बुज चरणं मम शरणं
भजमानस विखनोमुनि वरदेशिकमनिशम् ॥

தேவராஜ தயா பாத்ரம் தீபக்த்யாதி குணார்ணவம் ।
ப்ருக்வாதி முநிபிர்மாந்யம் வந்தே ஸ்ரீவிகனோ முநிம் ॥

கமலாதவ கருணாரஸ தடினீ கலசாப்திம்
விமலாசய மமலாநக மூர்த்திம் விகதார்த்திம் ।
அஜ பூர்வஜ மருணாம்புஜ சரணம் மம சரணம்
பஜ மானஸ விகனோமுநி வரதேசிக மநிசம் ॥

விஷ்ணு ஆலயங்களில் பூஜை முறைகள் இரண்டு விதமாக உள்ளது. அவை முறையே ஸ்ரீவைகானஸம், ஸ்ரீபாஞ்சராத்ரம் என்பதாகும்.

ஸ்ரீவைகானஸம் என்பது விகனஸ முனியால் உபதேசக்ரமமாக சொல்லப் பெற்றதாகும். இந்த பாரம்பரியத்தில் வந்தவர்கள் வைகானஸர்கள் எனப் படுவர்.

"विशुद्धा वैदिकाचारा आलयार्चन भागिनः ।"

"விசுத்தா வைதிகாசாரா ஆலயார்ச்சன பாகிந: ।

என்று விகனஸாசார்யன் ஸ்தோத்ர பாடத்தில் சொல்லியுள்ளது போல வைகானஸர்கள் அனைவரும் கோவில் (பெருமாள்) திருவாராதன கைங்கர்யத் திற்காகவே ஏற்பட்டவர்கள்.

வைகானஸ ஆகமத்தின் தனிச்சிறப்பு:

வைகானஸ ஆகமத்தை *உபதேச ரூபமாக விகனஸரானவர் ப்ருகு, அத்ரி, காச்யபர், மரீசி ஆகிய நான்கு சிஷ்யர்களுக்கும் அனுக்ரஹித்தார். இந்த வைகானஸ ஆகமத்தில் தேவாலயம் திறப்பது முதல் பூஜை முடிந்து கதவைப் பூட்டுவது வரை அனைத்து கர்மாக்களுக்கும்மந்த்ரங்கள் கூறப்பட்டு உள்ளன.

(எ. கா.) (i) "நிரஸ்தகும் ரக்ஷ" த்யந்த்ரிகா ந்யாதாய

(ii) "ஹிரண்யபாணி"மிதி கவாடே ஸம்யோஜ்ய

(iii) "திவம் விவ்ருணோத்"விதி கவாடமுத்காடயதி

உள்ளே சென்று பூஜைகள் அனைத்தும் முடிந்த பிறகு ...

(iv) "ஸூர்யஸ்த்வாபுரஸ்தாத்" இதி கவாடம் பந்தயதி

(i) "நிரஸ்தகும் ரக்ஷத்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி சாவியை எடுக்க வேண்டும்.

(ii) "ஹிரண்ய பாணிம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி சாவியை கதவில் சேர்க்க வேண்டும்.

(iii) "திவம் விவ்ருணோது" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச்சொல்லி கதவைத் திறக்க வேண்டும்.

பூஜை முடிந்த பிறகு, (iv) "ஸூர்யஸ்த்வா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கதவைப் பூட்ட வேண்டும். இதன் மூலம் இவ்வாகமத்தில் மந்த்ரமில்லாமல் ஒரு கர்மாவும் இல்லை என்பது தெளிவு.

வைகானஸ ஆகமத்தின் தோற்றம்:-

முதலில் இந்த ஆகமத்தைத் தோற்றுவித்த விகனஸாசார்யனின் அவதாரத்தைப் பற்றி சற்று நோக்கிவிட்டு பிறகு ஆகமத்தின் தோற்றத்தைக் காண்போம்.

---

* **अबोधयदिदं शास्त्रं सार्धकोटि प्रमाणतः ।**

அபோதயதிதம் சாஸ்த்ரம் ஸார்த்தகோடி ப்ரமாணத: ।

பொருள்: $1\frac{1}{2}$ கோடி க்ரந்த ப்ரமாணமுள்ள இந்த சாஸ்த்ரம் (உபதேசரூபமாக) அறியப்பட்டது.

* "स्वायम्भुव मनोःकाले युगादौ शुक्लवत्सरे"
श्रवणे श्रावणे शुक्लपूर्णिमा सोमवासरे ।
सिंहलग्नेन संयुक्ते विखना: प्रापनैमिशम् ॥

"ஸ்வாயம்புவ மநோக்காலே யுகாதௌ சுக்ல வத்ஸரே" |
ச்ரவணே ச்ராவணே சுக்ல பூர்ணிமா ஸோம வாஸரே |
ஸிம்ஹலக்னேன ஸம்யுக்தே விகனா: ப்ராபநைமிசம் ||

யுகத்தின் முதலான க்ருத யுகத்தில், பதிநான்கு மந்வந்த்ரங்களில் முதல் மந்வந்தரமான ஸ்வாயம்புவ மனுவின் காலத்தில், மூன்றாவது வருடமான சுக்ல வருஷத்தில், ஆவணி மாதத்தில், ச்ரவண நக்ஷத்திரத்தில், சுக்லபக்ஷத்தில், பௌர்ணமி திதியில், திங்கட்கிழமையன்று விகனஸாசார்யன் நைமிசாரண்யத்தை அடைந்தார் இவர் பகவான் ஸ்ரீமந்நாராயணனின் மாநஸ புத்ரராவார். ஆதலால் விகனஸாசார்யனுக்குத் தாய்-தந்தையர்கள் மஹாலக்ஷ்மியும், ஸ்ரீமந்நாராயணனுமாவார்கள். ஸூர்யனும் — சந்த்ரனும் இவரது இருகண்கள். இவர் கிரீடமும், மணிகுண்டலங்களும் தரித்திருந்தார். இவருக்கு நான்கு திருக்கரங்கள். ஒவ்வொன்றிலும் முறையே சக்ரம், சங்கு, பத்மம் தரித்திருந்தார். மேலும் இவருக்கு தண்டம், கமண்டலம், மான்தோல் ஆஸநம் ஆகியவையுமுண்டு. இத்தகைய லக்ஷணங்களுடன் கூடிய விகனஸாசார்யன் மிகுந்த தேஜஸ்ஸுடன் திகழ்ந்தார், இவரால் உபதேச ரூபமாக அனுக்ரஹிக்கப்பட்ட இந்த வைகானஸ ஆகமம் மிகவும் தொன்மையானது. இதற்கு பாரதமும், அத்ரி ஸம்ஹிதையும் சான்று பகர்கின்றன.

[1] वेदानां व्यसनादर्वाक्प्राग्रूपं मिलितं तु यत् ।
तां तु वैखानसीं शाखामिति ब्रह्मविदो विदु: ॥

வேதானாம் வ்யஸநாதர்வாக் ப்ராக்ரூபம் மிலிதம் து யத் |
தாம் து வைகானஸீம் சாகாமிதி ப்ரம்ம விதோவிது: ||

வ்யாஸரால் வேதமானது நான்காகப் பகுக்கப்படுவதற்கு முன்பு (வேதங்களனைத்தும் ஒன்றாக இருந்தபொழுதே) தோன்றியது இந்த வைகானஸ சாகை (வைகானஸ ஆகமம்).

---

* मरीचि आनन्द संहिता — सप्तदश: पटल:
மரீசி ஆனந்த ஸம்ஹிதை — பதினேழாவது படலம்.

1. भारतम् — பாரதம்.

[1] "मूलं सर्वागमानाञ्च पुराणानां तथैव च ॥"

"மூலம் ஸர்வாகமானாஞ்ச புராணானாம் ததைவ ச ।"

எல்லா ஆகமங்களுக்கும், புராணங்களுக்கும் (இந்த வைகானஸ ஆகமமே) மூலம் என்று தெளிவாகிறது.

இவ்வளவு பழமைவாய்ந்த இந்த வைகானஸ ஆகமத்தை அடியொற்றி வருபவர்கள் வைகானஸர்கள் எனப்படுவர்.

வைகானஸர்கள்பற்றி :

அர்ச்சாரூபியாய் பூலோகத்தில் எழுந்தருளியிருக்கும் பகவான் ஸ்ரீமந் நாராயணனை அர்ச்சிப்பதே அர்ச்சகனின்* பணியாகும். பகவானைத் தரிசிக்க வரும் பக்தர்களிடம் அன்பு காட்டி, இறைவனுக்கு அவர்களுக்காக (பக்தர்களுக்காக) பூஜைசெய்து, அவர்களின் மனக்குறை நீங்கி நிம்மதியுடன் செல்லச் செய்வதும் அர்ச்சகர்களின் கடமையாகும். இறைவனை நாடிவரும் அனைவரையும் சமமாகக் கருதி அர்ச்சிக்க வேண்டும். பகவானின் கைங்கர்ய பரமாகவே எப்பொழுதும் செயல்பட வேண்டும். இவ்வாறு கைங்கர்யம் செய்யும் அர்ச்சகர்கள் மீண்டும் பிறப்பதில்லை. அவருக்கு இணை எவருமில்லை.

விகனஸாசார்யனுக்கு "விகனோமுநி" என வழங்குவது பொருந்துமா ?

விகனஸாசார்யனை "விகனோமுநி" என வழங்குவது பொருந்தும். "முநி" என்ற நிலையை அடைய சில கர்மாக்களைச் செய்திருக்க வேண்டும் என்று வைகானஸ க்ருஹ்ய சூத்ரம் உரைக்கிறது.

निषेकादाजातकात् संस्कृतायां ब्राह्मण्यां ब्राह्मणात् जातमात्रो मात्रः ।

நிஷேகாதா ஜாதகாத் ஸம்ஸ்க்ருதாயாம் ப்ராம்மண்யாம்
ப்ராம்மணாத் ஜாதமாத்ரோ மாத்ர: ।

நிஷேகம் முதலான 18 ஸம்ஸ்காரங்களும் முறையே செய்யப்பட்ட ப்ராம்மணனுக்கும். பெண்ணிற்கும் பிறந்த குழந்தைக்கு "மாத்திரை" என்று பெயர்.

---

1. अत्रि संहिता — அத்ரி ஸம்ஹிதா.

"வைகானஸர்கள் பற்றி" என்ற தலைப்பில் கொடுக்கப்பட்டுள்ள செய்திகள் அனைத்தும் "அர்ச்சகன் யார்?" என்ற கவிதையின் தொகுப்பாகும்.

* அர்ச்சகன் யார்? By கடுக்கலூர் S. ரகுவீரபட்டாச்சாரியார், M. A. M. A. M Ed., ஸ்ரீவைகானஸ அர்ச்சக பெனிபிட் சொசைடி, வெள்ளி விழா மலர். 1981.

अथ निषेकादि संस्कारान् व्याख्यास्यामः —

ऋतुसङ्गमन, गर्भादान, पुंसवन, सीमन्त, विष्णुबली, जातकर्म, उत्तान, नामकरण, अन्नप्राशन, प्रवासागमन, पिण्डवर्धन, चौल, उपनयन, पारायणव्रतबन्ध, विसर्ग, उपाकर्म, समावर्तन, पाणिग्रहणानीत्यष्टादश संस्काराः शारीराः ।

அதநிஷேகாதி ஸம்ஸ்காரான் வ்யாக்யாஸ்யாம:

நிஷேகம் முதலானவற்றின் விளக்கத்தைக் கூறுகிறேன். ருது ஸங்கமனம், கர்பாதானம், பும்ஸவநம், ஸீமந்தம், விஷ்ணுபலி, ஜாதகர்மம், உத்தானம், நாமகரணம், அன்னப்ராசனம், ப்ரவாஸாகமனம், பிண்டவர்தனம் சௌளம், உபநயனம், பாராயணவ்ரதபந்தம், விஸர்கம், உபாகர்மம், ஸமாவர்தனம், பாணிக்ரஹணம் என்பதாக 18 ஸம்ஸ்காரங்கள் சரீரத்திற்காக சொல்லப்பெற்றது.

उपनीत सावित्र्यध्ययनाद्ब्राह्मणः ।

உபநீத ஸாவித்ர்யத்யயனாத் ப்ராம்மண: ।

உபநயனமான பிறகு ஸாவித்ரீ ஜபம் செய்பவன் "ப்ராம்மணன்".

वेदमधीत्य शारीरैः आपाणिग्रहणात् संस्कृतः पाकयज्ञैरपियजन् श्रोत्रियः ।

வேதமதீத்ய சாரீரை: ஆபாணிக்ரஹணாத் ஸம்ஸ்க்ருத:
பாக யக்ஞைரபியஜன் ச்ரோத்ரிய: ।

வேதாத்யயனம் செய்து முடித்து, ஸாவித்ர்யாதி வ்ரதங்கள் முடித்து விவாஹம் செய்து கொண்டு, ஏழுபாக யக்ஞங்களையும் செய்தவருக்கு "ச்ரோத்ரியர்" என்று பெயர்.

स्थालीपाक, आग्रयण, अष्टका, पिण्डपितृयज्ञ, मासिश्राद्ध, चैत्र, आश्वयुजी इति सप्त पाक यज्ञाः ।

ஸ்தாலீபாகம், ஆக்ரயணம், அஷ்டகா, பிண்டபித்ரு யக்ஞம், மாஸி ச்ராத்தம், சைத்ரம், ஆச்வயுஜி என்பதாக பாக யக்ஞங்கள் ஏழு வகைப்படும்.

स्वाध्याय परश्च आहिताग्निः हविर्यज्ञैरप्यनूचानः ।

ஸ்வாத்யாய பரச்ச ஆஹிதாக்னி: ஹவிர்யக்ஞைரப்யநூசான: ।

பொருள்: தனது வேதபரமாக *(ஆஹிதாக்னியாக இருந்துகொண்டு) அணையாத அக்னி ஸம்பத்து உடையவரும் ஏழு ஹவிர் யக்ஞங்களையும் செய்தவருக்கு "அனூசானர்" என்று பெயர்.

अग्न्याधेय, अग्निहोत्र, दर्शपूर्णमास, आग्रयणेष्टि, चातुर्मास्य, निरूढ पशुबन्ध, सौत्रामणीति सप्तहविर्यज्ञाः ।

அக்ன்யாதேயம், அக்னிஹோத்ரம், தர்சபூர்ணமாஸம், ஆக்ரயணேஷ்டி, சாதுர்மாஸ்யம், நிரூட பசுபந்தம், ஸௌத்ராமணி என்பதாக ஹவிர் யக்ஞங்கள் ஏழாகும்.

सोम यज्ञैरपि भ्रूणः ।

ஸோம யக்ஞைரபி ப்ரூண:

மேலும் ஸோம யக்ஞங்களையும் செய்தவருக்கு "ப்ரூணர்" என்று பெயர்.

अग्निष्टोम, अत्यग्निष्टोम, उक्थ्य, षोडशी, वाजपेय, अतिरात्र, अप्तोर्याम इति सप्त-सोम यज्ञाः ।

அக்னிஷ்டோமம், அத்யக்னிஷ்டோமம், உக்த்யம், ஷோடசீ, வாஜபேயம், அதிராத்ரம், அப்தோர்யாமம் என்பதாக ஸோம யக்ஞங்கள் ஏழு வகைப்படும்.

ब्रह्मयज्ञ, देवयज्ञ, पितृयज्ञ, भूतयज्ञ, मनुष्ययज्ञ इति पञ्चानां अहरहनुष्ठानम् ।

ப்ரம்ம யக்ஞம், தேவ யக்ஞம், பித்ரு யக்ஞம் பூத யக்ஞம், மனுஷ்ய யக்ஞம் என்ற இந்த ஐந்துவித யக்ஞங்களும் தினமும் செய்யவேண்டியவை. எனவே இவையனைத்தையும் ஒரே யக்ஞமாகக் கணக்கில் கொள்ளவேண்டும்.

संस्कारैरेतैरुपेतैः नियम यमाभ्यां[1] ऋषिकल्पः ।

ஸம்ஸ்காரை ரேதைருபேதை: நியம யமாப்யாம் ரிஷிகல்ப: ।

---

* ஆஹிதாக்னி: — ஜ்வலிக்கின்ற அக்னி

1. नियमप्रभेदाः — तपः सन्तोषः आस्तिक्यं, दानं, विष्णुपूजा, वेदार्थश्रवणं, कुत्सितकर्मसुलज्जा, गुरूपदेशश्रद्धा, मन्त्राभ्यासः, होम इति दशधा भवन्ति ।

நியமத்தின் விதங்கள் — தவம், சந்தோஷம், ஆஸ்திகம், தானம், இறை வழிபாடு, வேதார்த்தங்களைக் கேட்டல், கெட்ட காரியத்தைச் செய்வதில் வெட்கம், குரு உபதேசத்தில் ஈடுபாடு, ஜபம், ஹோமம் என்பதாக நியமம் பத்து விதமாகும்.

முன் சொல்லப்பட்ட 18 ஸம்ஸ்காரங்களும் 22 யக்ஞங்களுமாக சேர்ந்து 40 ஸம்ஸ்காரங்கள். இவை அனைத்தையும் செய்து, [1]யம, நியமங்களைக் கடைபிடிப்பவருக்கு "ரிஷிகல்பர்" என்று பெயர்.

[2]साङ्ग चतुर्वेदतपोयोगादृषिः ।

ஸாங்க சதுர்வேத தபோ யோகாத்ருஷி: ।

ஆறு அங்கங்களுடன் சேர்ந்த நான்கு வேதங்களையும் அத்யயனம் செய்து, தவ வலிமையும் பெற்றுத் திகழ்பவருக்கு "ரிஷி:" என்று பெயர்.

नारायण परायणो निर्द्वन्द्वो मुनिः ।

நாராயண பராயணோ நிர்த்வந்த்வோ முநி: ।

யாதொன்றிலும் பற்றில்லாமல் ஸ்ரீமந் நாராயணன் ஒருவனையே சரணெனப் பற்றுகின்றவருக்கு "முநி:" என்று பெயர்.

இவையனைத்தும் விகனஸாசார்யனிடத்து நிரம்பியிருந்தமையால் அவரை "விகனோமுநி" என்று சிஷ்யர்கள் அழைத்தனர்.

நித்யார்ச்சனா விதி பற்றி:-

பகவான் ஸ்ரீமன் நாராயணன் பல அவதாரங்களை எடுத்தார் என்பது அனைவரும் அறிந்ததே. அவ்வாறு அவதாரம் செய்த உருவத்தை அர்ச்சா ரூபமாய் (சிலை வடிவாய்) ஆங்காங்கு (ஆலயங்களில்) எழுந்தருளச் செய்து அம்மூர்த்தங்களுக்கு தினமும் ஆராதனை (பூஜை) செய்ய வேண்டும். இப்படி தினந்தோறும் செய்கின்ற பூஜையையே "நித்யார்ச்சனம்" என்பர்.

முன்பக்கத் தொடர்ச்சி

यमप्रभेदाः — अहिंसा, सत्यं, अचौर्यं, गृहस्थस्य स्वदारनिरतिः अन्येषां सर्वत्र मैथुनत्यागः, दया, आर्जवं क्षान्तिः, धैर्यं, मिताशनं इति दशधा भवन्ति ।

யமத்தின் விதங்கள் — அஹிம்சை, சத்யம், திருடாமை, வரையறுக்கப்பட்ட இல்லறம், தயை, ஆர்ஜவம், பொறுமை, உறுதி, மிதாகாரம் (அளவான உணவு உட்கொள்ளல்), சௌசம் என்பதாக யமம் பத்து விதமாகும்.

2. "शिक्षाकल्पोव्याकरणं निरुक्तं छन्दो ज्योतिषमिति"

"சிக்ஷா கல்போ வ்யாகரணம் நிருக்தம் சந்தோ ஜ்யோதிஷமிதி" (முண்டகோபநிஷத்)

சிக்ஷா, கல்பம், வ்யாகரணம், நிருக்தம், சந்தஸ், ஜ்யோதிஷம் என்ற ஆறும் வேதத்தின் அங்கங்களாகும்.

''ஆராதனானாம் ஸர்வேஷாம் விஷ்ணோராராதனம் பரம்'' என்று அர்ச்சனா நவனீதத்தில் சொல்லப்பெற்றது போல பூஜைகளில் சிறந்தது விஷ்ணு பூஜையே. ஏனெனில் ''விஷ்ணுர் ஸர்வேஷாமதிபதி:'' விஷ்ணுவே அனைத்திற்கும் அதிபதி என்று வேதம் கூறுகிறது. எனவே அனைத்திற்கும் தலைவனான விஷ்ணுவை ஆராதனை செய்ய வைகானஸ ஆகமத்தைத் தோற்றுவித்த விகனஸாசார்யனின் சிஷ்யர்களான 'ப்ருகு அத்ரி காச்யப மரீசி'' ஆகியோரின் நித்யார்ச்சன விதியின் சிறப்பம்சத்தைக் காண்போம்.

மரீசி : மரீசி மஹரிஷியால் சொல்லப்பெற்ற ஆனந்த ஸம்ஹிதையில் விமானார்ச்சன கல்பத்தில் நாற்பத்தோராவது படலமாக ''நித்யார்ச்சன விதி'' யானது அமைந்துள்ளது. ''விமானார்ச்சன கல்பம் என்னும் நூல் உரை நடை வடிவிலமைந்தது மற்ற மூன்று சிஷ்யர்களான ''ப்ருகு. அத்ரி, காச்யபர்'' ஆகியோரால் சொல்லப்பெற்ற நித்யார்ச்சன விதியை நோக்கும் போது இவரால் (மரீசியால்) சொல்லப்பெற்ற இந்த நித்யார்ச்சன விதி மிகவும் தெளிவாகவும், அனைத்து கர்மாக்களும் சொல்லப் பெற்றுள்ளதாயும் அமைந்துள்ளமை குறிப்பிடத்தக்க ஒன்றாகும்.

காச்யபர் : விகனஸாசார்யனின் சிஷ்யர்கள் நால்வரில் இவரும் ஒருவர். இவரால் (காச்யபரால்) சொல்லப்பெற்ற ஸம்ஹிதையில் ''ஞான காண்டத்தில்'' அறுபத்தொன்பது, எழுபது ஆகிய இரு அத்யாயங்களில் உரைநடை வடிவில் ''நித்யார்ச்சன விதி''யானது அமைந்துள்ளது. மற்ற மூன்று ரிஷிகளைப் போலவே ''ப்ரதத் விஷ்ணு:'' எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி தேவாலயத்தை ப்ரதக்ஷிணம் செய்வது முதல் தொடங்கி நித்யதிருவாராதனம் முடிந்து பலி சாதித்து முடித்துவிட்டு. திருவாராதனத்தின் தொடக்கத்தில் மற்ற பேரங்களுக்கு த்ருவ பேரத்திலிருந்து கலையை ஆவாஹனம் செய்ததை திரும்பவும் த்ருவ பேரத்திலேயே ஆரோபனம் செய்யச் சொல்லி விட்டு பிறகு கதவைப் பூட்டுவதற்கான மந்திரத்தைச் சொல்லியுள்ளார். நித்யார்ச்சன விதியைப் பொறுத்தவரை இது ஒரு சிறப்பம்சமாகும். இவரால் சொல்லப் பெற்ற ''நித்யார்ச்சன விதி'' இரத்தினச் சுருக்கமாக உள்ளது எனில் அது மிகையாகாது.

ப்ருகு : ப்ருகு மஹரிஷியால் சொல்லப்பெற்ற ஸம்ஹிதையில் க்ரியாதிகாரத்தில் ''நித்யார்ச்சன விதி''யானது ஒன்பதாவது அத்யாயமாகத் தனிச் சிறப்புடன் அமைந்துள்ளது. கௌதுகர் முதல் பலிபேரம் வரையிலான பஞ்ச பேரத்தையும் கருவறையில் எந்தெந்த இடத்தில் எழுந்தருளச் செய்ய வேண்டும் என்று குறிப்பிட்டுள்ளார். அடுத்து த்ருவ பேரத்திற்கும் கௌதுக பேரத்திற்கும் சேர்க்கும் ஸம்பந்த கூர்ச்சத்தின் நுனியானது கௌதுகரை நோக்கியிருக்குமாறு சேர்க்க வேண்டும் என்று கூறியுள்ளார். மற்ற இடங்களை நோக்கும்போது த்ருவ பேரத்திற்கும், கௌதுக பேரத்திற்கும் ஸம்பந்த கூர்ச்சம் சேர்க்க வேண்டும், என்றுள்ளதே தவிர எந்த பேரத்தைக் குறித்து

நுனியானது இருக்க வேண்டுமென்பதை இவரது நித்யார்ச்சன விதியால்தான் அறிய முடிகிறது. அத்ரி, காச்யபர், மரீசி ஆகிய மூன்று ரிஷிகளாலும் சொல்லப்பெற்ற நித்யார்ச்சன விதியில் அர்ச்சகருக்கு "மாத்ரா தானம்" (அரிசி தானம்) செய்ய வேண்டும் என்று சொல்லப்பெற்றுள்ளதே தவிர அளவு குறிப்பிடப்பெறவில்லை. ஆனால் இவரால் (ப்ருகுவால்) சொல்லப்பெற்ற நித்யார்ச்சனத்தில்

"द्रोणतण्डुलमादाय तदर्धं पादमेव वा ।
तण्डुलार्धतिलैर्युक्तं मुखवासफलान्वितम् ॥

दर्शयेद्देवदेवस्य "सोमं राजान" मुच्चरन् ।
आचार्याय ततो दद्याद्भक्त्यासम्पूज्य पूजक: ॥"

த்ரோணதண்டுலமாதாய ததர்தம் பாதமேவ வா ।
தண்டுலார்ததிலைர்யுக்தம் முகவாஸ பலாந்விதம் ॥

தர்சயேத்தேவதேவஸ்ய "ஸோமம் ராஜான" முச்சரன் ।
ஆசார்யாய ததோ தத்யாத்பக்த்யா ஸம்பூஜ்ய பூஜக: ॥

*த்ரோணமளவு அல்லது அதில் பாதியோ, கால் பாகமோ அரிசியை எடுத்துக்கொண்டு, எடுத்துக்கொண்ட அரிசியில் பாதியளவு எள்சேர்த்து, வெற்றிலை பாக்கு, பழம் ஆகியவற்றுடன் சேர்த்து, பெருமாளிடம் காண்பித்துவிட்டு, "ஸோமம் ராஜானம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி, அர்ச்சகருக்கு அரிசியைத் தானமாகக் கொடுக்கவேண்டும் என்று உள்ளது. மேற்சொல்லப்பெற்ற அனைத்தும் ப்ருகு மஹரிஷியால் சொல்லப்பெற்ற நித்யார்ச்சனத்திலுள்ள சிறப்பம்சங்களாகும்.

அத்ரி: அத்ரி மஹரிஷியால் சொல்லப்பெற்ற ஸம்ஹிதையில் "ஸமூர்த்தார்ச்சனாதிகரண"த்தில் நாற்பதாவது அத்யாயத்தில் நித்யார்ச்சன விதி இடம்பெற்றுள்ளது. இவரது படைப்பையும், மற்ற ரிஷிகளின் படைப்பையும், பார்க்கும்போது ஒன்றாக இருப்பதால் அதனை (நித்யார்ச்சனத்தை) விட்டுவிட்டு, நித்யார்ச்சனமானது விடுபட்டால் செய்ய வேண்டிய ப்ராயச்சித்தம் சொல்லப்பெற்றுள்ள எழுபதாவது அத்யாயம் மட்டும் இந்நூலில் இடம்பெறுகிறது.

சுவடிபற்றி :

பதிப்பிற்கு எடுத்துக்கொண்ட சுவடியானது இந்நூலகத்தில் "வைகானஸ தந்த்ரம்" என்ற தலைப்பில் B. 3552 — D. 15344 என்ற எண்ணில் பதிவாகியுள்ளது. இதிலிருந்து நாற்பத்தோராவது படலமான "நித்யார்ச்சன விதி"

---

* இன்றைய நிறுத்தல் அளவையில் 8 கிலோ 960 கிராம்.

மட்டும் மூலம் தேவநாகரி—தமிழ், மற்றும் தமிழ் உரையுடன் பதிப்பிக்கப் பெற்றுள்ளது. மற்ற மூன்று ரிஷிகளாலும் செய்யப்பெற்ற க்ரந்தங்கள் சுவடி வடிவில் இங்கு கிடைக்கப்பெறவில்லை. நமது நூலகத்திலிருந்து காச்யபர், அத்ரி ஆகிய இரு ரிஷிகளுடைய க்ரந்தங்கள் புத்தகமாக S. 2060, S. 1427 என்ற எண்ணில் கிடைக்கப்பெற்றது. ப்ருகு ஸம்ஹிதை க்ரியாதிகாரம் நமது நூலகத்தில் இல்லாமை கருதி உப்பிலியப்பன் சந்நிதி திரு. முத்துக்ருஷ்ண பட்டாச்சார் ஸ்வாமி அவர்களிடமிருந்து பெறப்பெற்றுப் பதிப்பிக்கப்பெற்றது.

இந்நூலின் பயன்

அர்ச்சகர்கள் அனைவரும் தெரிந்துகொள்ளவேண்டியது பகவானின் நித்ய (பூஜை) திருவாராதனம். "**येन केन प्रकारेण विष्णोरर्चनमुत्तमम्** — யேந கேந ப்ரகாரேண விஷ்ணோரர்ச்சனமுத்தமம்" என்று அர்ச்சனா நவனீதத்தில் சொல்லியுள்ளதுபோல உத்தமமான விஷ்ணுவின் திருவாராதனத்தை அனைவரும் அறிந்துகொள்வதற்கிணங்க, இந்நூலில், மூலம் தேவநாகரியிலும், அதனையே தமிழிலும், வடமொழிக்குப் பொருள் புரிந்துகொள்ள தமிழ் மொழிபெயர்ப்புடனும் இந்நூலகம் வெளியிடுகிறது. முதற்போல் இதனை அறிஞர்களும், அர்ச்சகர்களும் மற்றும் இதில் ஈடுபாடுடைய அனைவரும் கற்று பயன்பெறுவர் என்பது திண்ணம்.

நன்றியுரை

இந்நூலினைப் பதிப்பிக்க ஆணைவழங்கிய மாவட்ட ஆட்சியர் மற்றும் நூலக இயக்குநர் (பொறுப்பு) திரு. இ. வெங்கடாசலம் I. A. S. அவர்களுக்கும், நூலக நிருவாக அலுவலர் திரு. பா. இளங்கோ ராஜன் B. Sc. B. Tech., அவர்களுக்கும், நூலகர் மற்றும் நூலக வெளியீட்டு மேலாளர் திரு. அ. பஞ்சநாதன், M. A., M. L. I. S. அவர்களுக்கும் எனது இதயங்கனிந்த நன்றியைத் தெரிவித்துக்கொள்கிறேன். இப்பதிப்பிற்குத் தேவையான நூலாகிய ப்ருகு ஸம்ஹிதா க்ரியாதிகாரத்தை அளித்துதவிய உப்பிலியப்பன் சந்நிதி திரு. முத்துகிருஷ்ண பட்டார்ச்சாரியார் ஸ்வாமிக்கும் எனது நன்றியை உரித்தாக்கி மகிழ்கின்றேன். இந்நூல் பிழையின்றி வெளிவர உதவிய இந்நூலக மேநிலை வடமொழிப் பண்டிதர் தேதியூர், திரு. S. கிருஷ்ணமூர்த்தி சாஸ்த்ரிகள் அவர்களுக்கு எனது மனமார்ந்த நன்றியைத் தெரிவித்துக்கொள்கிறேன். இந்நூலினை நன்கு அச்சிட்டுத் தந்த இந்நூலக அச்சகப் பணியாளர்கள் அனைவருக்கும் எனது நன்றியை உளமாற நல்கி மகிழ்கிறேன்.

தஞ்சாவூர்
25—6—1993

- S. சுதர்சனன்
வடமொழிப் பண்டிதர்
சரசுவதி மகால் நூலகம்.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीविखनसमहागुरवे नमः ॥

ஸ்ரீ விகனஸமஹாகுரவே நம:

॥ नित्यार्चनविधिः ॥

நித்யார்ச்சனவிதி:

अथ विष्णोः नित्यार्चनाविधिं व्याख्यास्यामः ।

मन्त्रेण स्नात्वा, आचम्य, कृतप्राणायामः, सावित्रीं जप्त्वा, सन्ध्यामुपास्य, देवादीनद्भिस्तर्पयित्वा ब्रह्मयज्ञं कुर्यात् । "प्रतद्विष्णुस्तवत" इति देवालयं गत्वा, प्रदक्षिणं करोति । "मणिकं प्रपद्ये" इति द्वारपालं प्रणम्य, कवाट बन्धं यन्त्रिकया "निरस्तँ" इति निरस्य "हिरण्यपाणिं" इति कवाटमुद्घाटयति । "दिवं विभृणातु" इत्यन्तः प्रविश्य वैष्णवैः मन्त्रैः देवं प्रणमेत् । "उद्दीप्यस्व" इति दीपानुद्दीप्य, "शाम्यन्तु" इति पाणिना दक्षिणेन वामे सन्ताड्य भगवत इति देवं प्रणमेत् ।

அத விஷ்ணோ: நித்யார்ச்சனா விதிம் வ்யாக்யாஸ்யாம: ।

மந்த்ரேண ஸ்நாத்வா, ஆசம்ய, க்ருத ப்ராணாயாம:, ஸாவித்ரீம் ஜப்த்வா, ஸந்த்யாமுபாஸ்ய, தேவாதீனத்பிஸ்தர்பயித்வா ப்ரம்ம யக்ஞும் குர்யாத். "ப்ரதத்விஷ்ணுஸ்தபத" இதி தேவாலயம் கத்வா, ப்ரதக்ஷிணம் கரோதி. "மணிகம் ப்ரபத்யே" இதி த்வாரபாலம் ப்ரணம்ய, கவாடபந்தம் யந்த்ரிகயா "நிரஸ்தகும்" இதி நிரஸ்ய "ஹிரண்யபாணிம்" இதி கவாடமுத்காடயதி. "திவம் வில்ருணோது" இத்யந்த: ப்ரவிச்ய வைஷ்ணவை: மந்த்ரை: தேவம் ப்ரணமேத். "உத்தீப்யஸ்வ" இதி தீபானுத்தீப்ய, "சாம்யந்து" இதி பாணினா தக்ஷிணேன வாமே ஸந்த்தாட்ய பகவத இதி தேவம் ப்ரணமேத்.

பொருள்: ஸமந்த்ரக ஸ்நானம் செய்து, ஆசமனம், ப்ராணாயாமம் செய்து, ஸாவித்ரீயை ஜபித்து, காலை சந்தி வழிபாட்டை முடித்துக்கொண்டு

தேவரிஷி பித்ரு தர்பணங்களைச் செய்து, ப்ரம்ம யக்ஞம் செய்யவேண்டும். "ப்ரதத்விஷ்ணுஸ்தபத" என்று தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லிக்கொண்டு கோவிலுக்குச் சென்று (தேவாலயத்திற்குச் சென்று), ப்ரதக்ஷிணம் செய்ய வேண்டும். "மணிகம் ப்ரபத்யே" என்று தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி த்வாரபாலகர்களை வணங்கி, மூடியிருக்கும் கதவுகளைச் சாவியை எடுத்து "நிரஸ்தகும்" எனத்தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லியவாறு பூட்டைத் திறந்து, "ஹிரண்யபாணிம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லிக் கதவைத் திறக்கவேண்டும். "திவம் விஷ்ருணோது" என்கிற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி உள்ளே நுழைந்து, விஷ்ணு மந்த்ரங்களைக்கூறி பகவானை வணங்க வேண்டும். "உத்தீப்யஸ்வ" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி விளக்கைத் தூண்டி, "பகவதோ பலேன" என்கிற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பகவானை வணங்க வேண்டும்.

परिचारकाः स्नात्वा कुम्भमादाय, "दुहतांदिवं" इति गृहीत्वा, नद्यास्तोयं "आद्यमभि-गृह्णामीति सङ्गृह्य, तदभावे तटाके कूपे वा, "सोमं राजानं" इति आलयं प्रविश्य, धौतवस्त्रेण "धारास्विति" तोयमुत्पूय उशीरादि गन्धैर्वासयित्वा, "इदमापश्शिवा" इति कुशेनाभिमन्त्रयेत् । "अवधूतं" इति मार्जन्या मार्जयित्वा, "आशासु सप्त" इति गोमयेनोदकेन प्रोक्ष्य, उपलिप्य, "आमावाजस्य" इति प्रणिध्यर्घ्य पात्रं हविः पात्राणि प्रक्षाल्य, विधिना हवींषि च उपदंशांश्च पचेत् ।

பரிசாரகா: ஸ்நாத்வா கும்பமாதாய "துஹநாம் திவம்" இதி க்ருஹீத்வா, நத்யாஸ்தோயம் "ஆத்யமபிக்ருஹ்ணாமி" இதி ஸங்க்ருஹ்ய, தநபாவே தடாகே கூபே வா, "ஸோமம் ராஜானம்" இதி ஆலயம் ப்ரவிச்ய, தௌத வஸ்த்ரேண "தாராஸ்விதி" தோயமுத்பூய, உசீராதி கந்தைர்வாஸயித்வா, "இதமாபச்சிவா" இதி குசேனாபிமந்த்ரயேத். "அவதூதகும்" இதி மார்ஜன்யா மார்ஜயித்வா "ஆசாஸு ஸப்த" இதி கோமயேனோதகேன ப்ரோக்ஷ்ய, உபலிப்ய, "ஆமாவாஜஸ்ய" இதி ப்ரணித்யர்க்ய பாத்ரம் ஹவி: பாத்ராணி ப்ரக்ஷாள்ய, விதினா ஹவீம்ஷி ச உபதம்சாம்ச்ச பசேத்.

பொருள் : (கோவில்) பரிசாரகர் ஸ்நானம் செய்து, "துஹதாம்திவம்" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி, குடத்தை எடுத்துக்கொண்டு ஆற்றிலோ, குளத்திலோ, கிணற்றிலோ (சென்று), "ஆத்யமபிக்ருஹ்ணாமி" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி நீரை எடுத்துக்கொண்டு, "ஸோமம் ராஜானம்" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லிக்கொண்டு கோயிலுக்குத் திரும்பவேண்டும். உலர்ந்த துணியைக் கொண்டு "தாராஸு" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி, கொண்டு வந்த நீரை வடிகட்டவேண்டும். விளாமிச்சைவேர், பச்சைக்கற்பூரம் முதலான தீர்த்த பரிமளங்களைச் சேர்த்து "இதமா பச்சிவா" என்ற மந்த்ரத்தைச்

சொல்லிக் கும்பத்தில் தர்பையைப் பிடித்துக்கொண்டு அபிமந்த்ரிக்க (மந்திரங்களைச் சொல்ல) வேண்டும். ''அவதூதகும்'' என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லித் துடைப்பத்தால் கர்பக்ரஹத்தை (கருவறையை) நன்றாகச் சுத்தம் செய்ய வேண்டும். ''ஆசாஸு ஸப்த'' எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கோமய ஜலத்தினால் சுத்தம் செய்யவேண்டும். ''ஆமாவாஜஸ்ய'' என்று தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பஞ்ச பாத்ரங்கள் (பாத்ய பாத்ரம், அர்க்ய பாத்ரம், ஆசமன பாத்ரம், ஸ்நான பாத்ரம், சுத்த நீர் உள்ள பாத்ரம்) மற்றும் பூஜைக்குரிய அன்னத்தை (ப்ரசாதத்தை) வைக்கும் பாத்ரம் போன்றவைகளை சுத்தம் செய்து முறைப்படி அன்னம் (சாதம்) மற்றும் உபதம்சங்களும் சமைக்கவேண்டும்.

अर्चको ''ब्रह्म ब्रह्म'' इति हृदयमभिमृश्य, ''द्यौर्द्यौरसि'' इति शिरोऽभिमृश्य, ''शिखे'' इति शिखोद्वर्तनं, ''सकृद्देवानामायुधैः'' इति सर्वत्र रक्षां कृत्वा ''सुदर्शनं'' इति दक्षिणे हस्ते सुदर्शन मुद्रां धारयेत् । ''रविपां'' इति वामे शङ्ख मुद्रां धारयेत् ।

அர்ச்சகோ ''ப்ரம்ம ப்ரம்ம'' இதி ஹ்ருதயமபிம்ருச்ய. ''த்யௌர்த்யௌரஸி'' இதி சிரோபிம்ருச்ய, ''சிகே'' இதி சிகோத்வர்தனம் ''ஸக்ருத் தேவனாமாயுதை:'' இதி ஸர்வத்ர ரக்ஷாம் க்ருத்வா ''ஸுதர்சனம்'' இதி தக்ஷிணே ஹஸ்தே ஸுதர்சன முத்ராம் தாரயேத். ''ரவிபாம்'' இதி வாமே சங்க முத்ராம் தாரயேத்.

பொருள் : அர்ச்சகர் பூதசுத்தி செய்து கொள்ள வேண்டும். பின்வரும் மந்த்ரங்களைக் கூறி ஒவ்வொரு அங்கங்களையும் மானஸிகமாக சுத்தம் செய்து கொள்ளவேண்டும். ''பிரம்ம பிரம்ம'' எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தால் ஹ்ருதயத்தைத் தொடவேண்டும். ''த்யௌர் த்யௌரஸி'' என்ற மந்த்ரத்தால் தலையைத் தொடவேண்டும். ''சிகே'' எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி தலைமுடியைத் தொடவேண்டும். ''ஸக்ருத் தேவானாமாயுதை:'' என்ற மந்த்ரத்தால் எல்லா இடங்களுக்கும் (உடலில் உள்ள அனைத்து பாகங்களுக்கும்) ரக்ஷையைச் செய்து, ''ஸுதர்சனம்'' எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைக் கூறி ஸுதர்சன முத்ரையை வலது கையில் தரித்துக் கொள்ள வேண்டும். ''ரவிபாம்'' எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி சங்கு முத்ரையை இடது கையில் தரித்துக் கொள்ள வேண்டும்.

''सूर्योऽसि'' इति दक्षिण नयने, ''चन्द्रोऽसि'' इति वाम नयने हस्तयोस्तलयोः दक्षिण वामयोः सूर्यचन्द्रमसोः मण्डलं न्यस्य । ''आभुरण्यं'' इति अङ्गुष्ठादि कनिष्ठान्तं न्यस्य । ''अन्तरस्मिन्निम'' इति ब्रह्माणं स्मरति । ''अहमेवेदं'' इति देवमनुमान्य, पूतस्तस्येति निर्माल्यं व्यपोह्य, पीठवेदिमद्भिर्व्याहृत्या परिमार्ज्य ''नारायणाय विद्महे'' इति ध्रुवस्य पादपुष्पं पञ्चभिः

मूर्तिभिः दत्वा, देवेशस्य निर्माल्यं विष्वक्सेनाय दत्वा अन्येषां बहिर्विसर्जयेत् । "भूःप्रपद्ये" इति देवेशं प्रणम्य, आलयद्वारोत्तरपार्श्वे पूर्वे वा प्रथमावरणे स्नानपीठे "परं रंह" इत्यवस्थाप्य "इषेत्वोर्जेत्वा" इति जपन् बिम्बं यथाशुद्धं आम्लाद्यैः संशोध्य, शुद्धोदकैस्संस्नाप्य, चन्दनोदकैरभिषिच्य, धौतप्लोत वस्त्रेण मूर्धाद्यैः विमृजेत् । परिमृष्टेऽर्चापीठे देवेशं प्रतिष्ठाप्य, वस्त्राभरणोपवीतैरलङ्कुर्यात् । पवित्र पाणिः चन्दनाद्यैः* ऊर्ध्वपुण्ड्रं धृत्वा, "संयुक्तमेतत्" इति ध्रुव कौतुकयोः मध्ये सम्बन्ध कूर्चं (कौतुकाग्रं) प्रक्षिप्य, विष्णुगायत्र्या पीठं प्रोक्ष्य ध्रुवपादयोः मध्ये "विष्णवे नम" इति पुष्पं दद्यात् ।

"ஸூர்யோ஽ஸி" இதி தக்ஷிண நயனே, "சந்த்ரோ஽ஸி" இதி வாம நயனே, ஹஸ்தயோஸ்தலயோ: தக்ஷிண வாமயோ: ஸூர்யா சந்த்ரமஸோ: மண்டலம் ந்யஸ்ய. "ஆபுரண்யம்" இதி அங்குஷ்டாதி கனிஷ்டாந்தம் ந்யஸ்ய. "அந்தரஸ்மின்னிம" இதி ப்ரம்மாணம் ஸ்மரதி. "அஹமேவேதம்" இதி தேவமனுமான்ய பூதஸ் தஸ்யேதி நிர்மால்யம் வ்யபோஹ்ய, "பீடவேதிமத்பிர் வ்யாஹ்ருத்யா பரிமார்ஜ்ய "நாராயணாய வித்மஹே" இதி த்ருவஸ்ய பாத புஷ்பம் பஞ்சபி: மூர்த்திபி: தத்வா, தேவேசஸ்ய நிர்மால்யம் விஷ்வக்ஸேனாய தத்வா அன்யேஷாம் பஹிர் விஸர்ஜயேத். "பூ: ப்ரபத்யே" இதி தேவேசம் ப்ரணம்ய, ஆலயத்வாரோத்தர பார்ச்வே பூர்வே வா ப்ரதமாவரணே ஸ்நான பீடே "ப்ரம்ரம்ஹ" இத்யவஸ்தாப்ய, "இஷேத்வோர்ஜேத்வா" இதி ஜபன் பிம்பம் யதா சுத்தம் ஆம்லாத்யை: ஸம்சோத்ய சுத்தோதகைஸ் ஸம்ஸ்நாப்ய, சந்தனோதகைரபிஷிச்ய, தௌத ப்லோத வஸ்த்ரேண மூர்த்தாத்யம் விம்ருஜேத். பரிம்ருஷ்டேர்ச்சா பீடே தேவேசம் ப்ரதிஷ்டாப்ய, வஸ்த்ராபரணோபவீதைரலங்குர்யாத். பவித்ரபாணி: சந்தனாத்யை:[1] ஊர்த்வ புண்ட்ரம் த்ருத்வா, "ஸம்யுக்தமேதத்" இதி த்ருவ கௌதுகயோ: மத்யே ஸம்பந்த கூர்ச்சம் (கௌதுகாக்ரம்) ப்ரக்ஷிப்ய, விஷ்ணு காயத்ர்யா பீடம் ப்ரோக்ஷ்ய, த்ருவ பாதயோ:, மத்யே "விஷ்ணவே நம" இதி புஷ்பம் தத்யாத்:

பொருள்: "ஸூர்யோ஽ஸி" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி வலது கண்ணில் சூரியனையும், "சந்த்ரோ஽ஸி" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி இடது கண்ணில் சந்த்ரனையும் ஆவாஹனம் செய்துகொள்ளவேண்டும். இவ்வாறு அங்கந்யாஸம் முடிந்த பிறகு, "ஆபுரண்யம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கரந்யாஸம் செய்துகொள்ளவேண்டும். "அந்தரஸ்மின்னிம" எனத்

---

* मृदा कुर्याज्जपेकाले सन्ध्याकाले तु वारिणा ।
भस्मना होमकाले तु अर्चाकाले तु चन्दनम् ॥

1 ம்ருதா குர்யாஜ்ஜபேகாலே ஸந்த்யா காலேது வாரிணா ।
பஸ்மனா ஹோம காலேது அர்ச்சா காலேது சந்தனம் ॥

தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ப்ரம்மாவை த்யானிக்க வேண்டும். முதல் நாள் (நேற்று) பெருமாளின் மீது அணிவித்திருந்த புஷ்பங்களை "பூதஸ்தஸ்ய" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி களைய அனுமதி பெற்று, "அஹமேவேதம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி. பீடவேதிகையை (பூர்புவஸ்ஸுவ: என்ற) வ்யாஹ்ருதியைச் சொல்லி சுத்தம் செய்யவேண்டும், "நாராயணாய" எனத்தொடங்கும் விஷ்ணு காயத்ரியைச் சொல்லி த்ருவபேரத்தின்[1] பாதத்தில் உள்ள பழைய புஷ்பங்களை எடுத்து பஞ்ச பேரங்களிடம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். பெருமாளின் புஷ்பங்களை விஷ்வக்ஸேனரிடம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். மற்ற பரிவாரங்களிலுள்ள புஷ்பங்களைக் களைந்துவிட வேண்டும். "பூ: பரபத்யே" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பெருமாளை வணங்க வேண்டும். ஆலயத்தின் வடக்குப் பக்கத்தில் முதல் ப்ராகாரத்தில் உள்ள ஸ்நான பீடத்தில் "ப்ரம்ம்ஹ" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைக் கூறி பெருமாளை அங்கு கொண்டுபோய் எழுந்தருளப் பண்ணி, "இஷேத்வோர்ஜேத்வா" முதலிய மந்த்ரங்களை ஜபித்து பிம்பத்தினை சாம்பல், புளி ஜலம், மணல், நெல்லிக்காய், மாவிலையைக் கருக்கி பெறப் பெற்ற கரி போன்றவற்றால் நன்றாக சுத்தம் செய்து நீரினால் குளிக்கச் செய்ய வேண்டும். (பிறகு) சந்தன நீரினால் அபிஷேகம் (திருமஞ்சனம்)செய்து உலர்ந்த வஸ்த்ரத்தால் சுத்தமாகத் துடைக்க வேண்டும். பிறகு வ்யாஹ்ருதியினாலே முன்னர் சுத்தம் செய்யப்பட்ட அர்ச்சா பீடத்தில் பெருமாளை எழுந்தருளப் பண்ணவேண்டும். பெருமாளுக்கு வஸ்த்ரம், ஆபரணம், யக்ஞோபவீதம் போன்றவற்றால் அலங்காரம் செய்யவேண்டும். பவித்ரத்தை தரித்துக்கொண்டு சந்தனம்[2] போன்றவைகளால் ஊர்த்வ புண்ட்ரம் தரித்துக் கொண்டு, "ஸம்யுக்தமேதத்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி, த்ருவ பேரத்திற்கும்[3], கௌதுக பேரத்திற்கும் நடுவில் கௌதுகரை நோக்கி நுனியானது இருக்குமாறு சம்பந்த கூர்ச்சம் சேர்த்து. பிறகு விஷ்ணு[4] காயத்ரியைச் சொல்லி பீடத்தை ப்ரோக்ஷிக்க வேண்டும். பிறகு "விஷ்ணவே நம:" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தினால் த்ருவ பேரத்தின் பாதத்தில் புஷ்பத்தைச் சேர்க்கவேண்டும்.

---

1. த்ருவ பேரம் — கருவறையிலேயே இருக்கும் மூர்த்திக்குப் பெயர்.

2. ஜபம் செய்யும் போது (இரு) மண்ணாலும், ஸந்த்யாவந்தனம் செய்யும்பொழுது ஜலத்தாலும், ஹோமம் செய்யும்பொழுது பஸ்மத்தாலும், பூஜை செய்யும்பொழுது சந்தனத்தாலும் ஊர்த்வ புண்ட்ரம் தரித்துக் கொள்ள வேண்டும்.

3. த்ருவ பேரம் — மூலவர், கௌதுக பேரம் — மூலவரை விட்டுப் பிரியாத மூர்த்தமாகும்.

4. "நாராயணாய" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரம்.

प्रागादिप्रदक्षिणं चतुर्दिक्षु पुरुषाय, सत्याय, अच्युताय, अनिरुद्धाय इति क्रमेण पुष्पाणि न्यसेत् । आग्नेय्यादिकोणेषु कपिलाय, यज्ञाय, नारायणाय, पुण्याय इति परितः प्रागाद्यैशानान्तं वराहाय, शुभद्राय, नारसिंहाय, ईशितात्मने, वामनाय, सर्वोद्वहाय, त्रिविक्रमाय, सर्वविद्येश्वराय इति अष्टदिक्षु न्यस्य, पीठादधः परितः पूर्वात् इन्द्राय, अग्नये, यमाय, निर्ऋतये, वरुणाय, वायवे, कुबेराय, ईशानाय इति तत्तद्देशे तत्तन्नाम्ना प्रणवादि नमोऽन्तं पुष्पन्यासं ध्रुवेस्थिते करोति ।

ப்ராகாதி ப்ரதக்ஷிணம் சதுர்திக்ஷு புருஷாய, சத்யாய, அச்யுதாய, அநிருத்தாய இதி க்ரமேண புஷ்பாநிந்யஸேத். ஆக்னேய்யாதி கோணேஷு "கபிலாய, யக்ஞாய, நாராயணாய, புண்யாய" இதி பரித: ப்ராகாத்யை-சானாந்தம் வராஹாய, ஸுபத்ராய, நாரஸிம்ஹாய, ஈசிதாத்மனே, வாமனாய, ஸர்வோத்வஹாய, த்ரிவிக்ரமாய, ஸர்வவித்யேஸ்வராய இதி அஷ்டதிக்ஷு ந்யஸ்ய, பீடாதத: பரித: பூர்வாத் இந்த்ராய, அக்னயே, யமாய, நிர்ருதயே, வருணாய, வாயவே, குபேராய, ஈசானாய இதி தத்தத்தேசே தத்தந் நாம்னா ப்ரணவாதி நமோந்தம் புஷ்பந்யாஸம் த்ருவே ஸ்திதே கரோதி ।

பொருள்: *கிழக்கு முதல் ப்ரதக்ஷிணமாக நான்கு திக்குகளிலும் ஓம் புருஷாய நம:, ஓம் ஸத்யாய நம:, ஓம் அச்யுதாய நம:, ஓம் அநிருத்தாய நம: என்று கூறி புஷ்பங்களைச் சேர்க்க வேண்டும். அக்னி முதலான கோணங்களில் ஓம் கபிலாய நம:, ஓம் யக்ஞாய நம:, ஓம் நாராயணாய நம:, ஓம் புண்யாய நம: என்று சொல்லி புஷ்பங்களைச் சேர்க்க வேண்டும். இரண்டாவது ஆவரணத்தில் (சுற்றில்) கிழக்கு முதல் பிரதக்ஷிணமாக நான்கு திக்குகளில் ஓம் வராஹாய நம:, ஓம் நாரஸிம்ஹாய நம: ஓம் வாமனாய நம:, ஓம் திரிவிக்ரமாய நம: என்று கூறி புஷ்பங்களைச் சேர்க்க வேண்டும். அடுத்துள்ள ஆக்னேயாதி கோணங்களில் ஓம் ஸுபத்ராய நம:, ஓம் ஈசிதாத்மனே நம:, ஓம் ஸர்வோத்வ-ஹாய நம:, ஓம் ஸர்வ வித்யேஸ்வராய நம: என்று சொல்லி புஷ்பங்களைச் சேர்க்க வேண்டும். மூன்றாவது (சுற்றில்) ஆவரணத்தில் கிழக்கு முதல் எட்டு திக்குகளுக்கும் ஓம் இந்த்ராய நம:, ஓம் அக்னயே நம:, ஓம் யமாய நம:, ஓம் நிர்ருதயே நம:, ஓம் வருணாய நம:, ஓம் வாயவே நம:, ஓம் குபேராய நம:, ஓம் ஈசானாய நம: என்று அந்தந்த இடத்தில் அந்தந்த நாமங்களைச் சொல்லி த்ருவ பேரத்தின் பீடத்தில் புஷ்ப ந்யாஸம் செய்ய வேண்டும்.*

आसीने प्रसारितपादस्य परितः शयानेऽप्यन्तोर्ध्वे, पादपार्श्वे कुर्यात् । देव्योश्च नाम मन्त्रैः कौतुकपीठे प्राच्यादि "मित्रं, अत्रिं, शिवं, विश्वं इति उत्तरान्तं, आग्नेयादि कोणेषु सनातनं, सनन्दनं, सनत्कुमारं, सनकमित्यैशानान्तञ्च एकादशोपचारैः वा नाम्ना बहिर्मुखानभ्यर्च्य

दक्षिणे मार्कण्डेयं उत्तरे भृगुं, तदुत्तर पार्श्वे ब्रह्माणं शङ्करञ्च द्वारे द्वारे धात्रादि द्वार देवान् द्वारपालान् श्रीभूतवीशामिताँश्चान्यपरिवारान् यथोक्ते देशे पूर्ववदर्चयति ।

ஆஸீனே ப்ரஸாரித பாதஸ்ய பரித: சயானே஽ப்யனந்தோர்த்வே, பாத பார்ச்வே குர்யாத். தேவ்யோச்ச நாம மந்த்ரை: கௌதுக பீடே ப்ராச்யாதி மித்ரம், அத்ரிம், சிவம், விச்வம், இதி உத்தராந்தம், ஆக்னேயாதி கோணேஷு ஸநாதனம், ஸநந்தனம், ஸநத்குமாரம், ஸநகமித்யைசானாந்தஞ்ச ஏகாதசோபசாரை: வா நாம்நா பஹிர்முகானப்யர்ச்ய தக்ஷிணே மார்க்கண்டேயம், உத்தரே ப்ருகும், ததுத்தர பார்ச்வே, ப்ரம்மாணம் சங்கரஞ்ச த்வாரே த்வாரே தாத்ராதி த்வார தேவான் த்வாரபாலான் ஸ்ரீபூதவீசாமிதாகும்ச்சான்ய பரிவாரான் யதோக்தே தேசே பூர்வவதர்ச்சயதி.

பொருள் : பெருமாள் உட்கார்ந்திருந்த நிலையில் இருந்தால் தொங்க விட்டுக் கொண்டிருக்கிற திருவடியைச் சுற்றியும், பெருமாள் அனந்த சயனத்தில் இருந்தால் திருவடிக்கு அருகேயும் புஷ்பத்தைச் சேர்க்க வேண்டும். கௌதுகருடைய பீடத்தில் கிழக்கு முதல் ஓம் மித்ராய நம:, ஓம் அத்ரயே நம: ஓம் சிவாய நம:, ஓம் விச்வாய நம: என்ற நாமாவளிகளைக் கூறி புஷ்பத்தைச் சேர்க்க வேண்டும். அக்னி முதலான திக்குகளில் ஓம் ஸநாதனாய நம: ஓம் ஸநந்தனாய நம:, ஓம் ஸநத்குமாராய நம:, ஓம் ஸநகாய நம: என்றுக் கூறி புஷ்பத்தைச் சேர்த்து பதினோறு உபசாரங்களையாவது அல்லது நாமாவளிகளை மட்டும் கூறியாவது வெளிமுகமாகப் பார்த்துக்கொண்டு இருப்பவர்களாக த்யானித்து அர்ச்சிக்க வேண்டும். தெற்கில் ஓம் மார்க்கண்டேயாய நம:, வடக்கில் ஓம் ப்ருகவே நம:, மேற்கில் ஓம் ப்ரம்மணே நம: கிழக்கில் ஓம் சங்கராய நம: என்றுக் கூறி புஷ்பம் சேர்க்க வேண்டும். ஒவ்வொரு வாயிலுக்கும் வாயிற்காவல் தேவதைகளை முன்னே கூறியபடி அர்ச்சிக்க வேண்டும்.

आवाहन पाद्याऽऽचमनस्नानोदकार्थाश्चतस्र: प्रणिध्योर्द्वे च एकैकं वा गृहीत्वा, साक्षतकाश (कुश) कूर्चान् विक्षिप्य, अद्भिः प्रणवेन पूरयित्वा, कुडुब संपूर्णाऽर्घ्यपात्राणि सौवर्ण रजत, ताम्र, मृण्मय कांस्याऽन्यतमानि पश्चालाभे, तदेकं वा तद्देवं चन्द्रमभ्यर्च्य, पात्राणि संशोध्य, तण्डुल व्रीहि, माष, सर्षप मिश्रितं अक्षतं प्राहुः ।

ஆவாஹன பாத்யாசமன ஸ்நானோதகார்த்தாச்சதஸ்ர: ப்ரணித்யோர்த்வேச ஏகைகம் வா க்ருஹித்வா, ஸாக்ஷதகாச (குச) கூர்ச்சான் விக்ஷிப்ய, அத்பி: ப்ரணவேன பூரயித்வா, குடுப சம்பூர்ணா஽ர்க்ய பாத்ராணி ஸௌவர்ண, ரஜத, தாம்ர, ம்ருண்மய காம்ஸ்யான்யதமானி பஞ்சாலாபே, ததேகம் வா தத்தத்தேவம் சந்த்ரமப்யர்ச்ய, பாத்ராணி ஸம்ஸோத்ய, தண்டுல, வ்ரீஹி, மாஷ ஸர்ஷபமிச்ரிதம் அக்ஷதம் ப்ராஹு:.

பொருள்: பாத்யபாத்ரம், ஆசமன பாத்ரம் ஸ்நான பாத்ரம், அர்க்ய பாத்ரம் ஆகிய நான்கையும் வைக்கக் கூடிய பாத்திரத்தின் மேல் அக்ஷதையுடன் சேர்த்து, தர்பையினாலான கூர்ச்சத்தை வைக்க வேண்டும். ப்ரணவ மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அர்க்ய பாத்திரமானது எவ்வளவு கொள்ளுமோ அவ்வளவு நீரை நிரப்ப வேண்டும். தங்கம், வெள்ளி, தாமிரம், மண்,[1] வெண்கலம் மற்றும் பஞ்சலோக பாத்ரம் ஆகிய அனைத்திலும் ஏதேனும் ஒரு உலோக பாத்திரத்தில் சந்த்ரனை ஆவாஹனம் செய்ய வேண்டும். அர்க்ய பாத்ரம் முதலானவைகளை நன்கு சுத்தம் செய்துகொண்டு, அர்க்ய பாத்திரத்தில் தர்பை, அக்ஷதை, எள், யவதான்யம், உளுந்து, மிளகு போன்றவைகளைச் சேர்க்க வேண்டும். அரிசி, நெல், உளுந்து, வெண்கடுகு சேர்ந்தது அக்ஷதை என்பர் ஆன்றோர்கள்.

तत्पूर्वं सिद्धार्थकं, तिलं, कुशाग्रं, दधि, क्षीर, घृतं च प्रक्षिप्य, गायत्र्याधावेन पूरयति अर्घ्यमेतत् । पात्रे पुष्पाण्यादाय, जलेनपिष्टं चन्दनं गन्ध गुग्गुल्वगरु काष्ट चन्दन घनगुल मिश्राणि यथा लाभं धूपार्थं पिचुवर्तियुतं घृतेन, तैलेन वा दीपञ्च संभारान् संभरति ।

தத்பூர்வம் ஸித்தார்த்தகம், திலம், குசாக்ரம், ததி, க்ஷீர, க்ருதம் ச ப்ரக்ஷிப்ய. காயத்ர்யாதாவேன பூரயதி அர்க்யமேதத். பாத்ரே புஷ்பாண்யாதாய, ஜலேன பிஷ்டம் சந்தனம், கந்த குக்குல்வகருகாஷ்ட சந்தனகனகுல மிச்ராணி யதாலாபம் தூபார்த்தம் பிசுவர்த்தியுதம் க்ருதேன தைலேன வா தீபஞ்ச ஸம்பாரான் ஸம்பரதி.

தீர்த்தம் சேர்ப்பதற்கு முன்பு, தீர்த்த பாத்திரத்தில் வெண்கடுகு, எள், தர்ப்பையின் நுனி, தயிர், பால், நெய் ஆகியவைகளைச் சேர்த்து, காயத்ரியைச் சொல்லி நீரை நிரப்பவேண்டும். அர்க்ய பாத்ரமான இதில் புஷ்பங்களைச் சேர்க்கவேண்டும். தூபம் சமர்ப்பிக்கும் பொருட்டு நீருடன் கலந்த சந்தனம், வாசனை நிரம்பிய குங்கிலியம், அகில் கட்டைத்துண்டு, பச்சைக்கற்பூரம், ஆகிய அனைத்தையும் முடிந்த அளவு சேகரித்து வைத்துக் கொள்ளவேண்டும். தீபம் சமர்ப்பிப்பதின் பொருட்டு திரி, நெய் அல்லது எண்ணெய் ஆகியவற்றைச் சேகரித்து வைத்துக் கொள்ளவேண்டும்.

---

1. மண் பாத்திரத்தை அர்க்ய பாத்ரமாகப் பயன்படுத்தும் வழக்கமில்லை. (கும்பாபிஷேகங்களில்) ஸம்ப்ரோக்ஷணைகளில் மட்டும்தான் அதிலும் விசேஷமாக பரிவார கலசங்களாக மட்டுமே பயன்படுத்தும் வழக்கம் உள்ளது.

सूतादि प्रतिलोमाः, पतिताः, पाषण्डिनोऽपि अर्चनं हविर्निवेदनञ्च वीक्षितुं नैवार्हन्ति । तस्माद्यवनिकया समावृणोति । स्वस्तिकमेकजानुं वा समासीन उदङ्मुखः पार्श्वे बिम्बार्हं तिष्ठन् वा प्रणम्य, आत्मसूक्तं जप्त्वा बिम्बस्य मूर्धनाभिपादेषु क्रमेण "सुवर्भुवर्भूः" इति विन्यस्य, हृदये प्रणवेनाऽऽदि बीजाक्षरं च, पादमध्ये पीठे यकारं विन्यस्य, प्रणिधिमुद्धृत्य, दीपाद्दीपमिव ध्रुवबेरात् प्रणिधि जले प्रणवात्मकं विष्णुं रुक्माभं रक्तनेत्राऽऽस्यं पाणिपादं चतुर्भुजं शङ्खचक्रधरं शुकपिञ्छाम्बरधरं किरीटकेयूरहारमकरकुण्डलकटकाङ्गुलीयककटिसूत्रोदरबन्धप्रलम्बयज्ञोपवीतिनं श्रीवत्साङ्कं एवं सकलं ध्यात्वा, कूर्चेन "इदं विष्णुः" "आयातु भगवान्" इत्यावाह्य, तद्व्याप्तं तोयं प्रणवेन कौतुकमूर्ध्नि "विष्णुमावाहयामि" इति संश्राव्य "पुरुषं, सत्यमच्युतमनिरुद्धं" इति मन्त्रैः आवाहयेत् ।

ஸூதாதி ப்ரதிலோமா:, பதிதா:, பாஷண்டினோऽபி அர்ச்சனம் ஹவிர் நிவேதனஞ்ச வீக்ஷிதும் நைவார்ஹந்தி. தஸ்மாத்யவனிகயா ஸமாவ்ருணோதி. ஸ்வஸ்திக மேக ஜானும் வா ஸமாஸீன உதங்முக பார்ச்வே பிம்பார்ஹம் திஷ்டன் வா ப்ரணம்ய, ஆத்ம ஸூக்தம் ஜப்த்வா பிம்பஸ்ய மூர்த்தாநாபி பாதேஷு க்ரமேண "ஸுவர்புவர்பூ:" இதி விந்யஸ்ய, ஹ்ருதயே ப்ரணவேனாதி பீஜாக்ஷரம் ச, பாதமத்யே பீடே யகாரம் விந்யஸ்ய, ப்ரணிதி முத்ருத்ய, தீபாத்தீபமிவ த்ருவ பேராத் ப்ரணிதி ஜலே ப்ரணவாத்மகம் விஷ்ணும் ருக்மாபம் ரக்த நேத்ராஸ்யம் பாணிபாதம் சதுர்புஜம் சங்க சக்ர தரம் சுகபிஞ்சாம்பரதரம் கிரீட கேயூர ஹார மகர குண்டல கடகாங்குலீயகடி-ஸூத்ரோதரபந்த ப்ரலம்ப யக்ஞோபவீதினம் ஸ்ரீவத்ஸாங்கம் ஏவம் சகலம் த்யாத்வா, கூர்ச்சேன "இதம் விஷ்ணு:" "ஆயாது பகவான்" இத்யாவாஹ்ய தத்வ்யாப்தம் தோயம் ப்ரணவேன கௌதுக மூர்த்னி "விஷ்ணுமாவாஹயாமி" இதி ஸம்ஸ்ராவ்ய "புருஷம் ஸத்யமச்யுதமநிருத்தம்" இதி மந்த்ரை: ஆவாஹயேத்.

பொருள்: பகவானுக்குச் செய்யும் பூஜையினை ஸூதாதயர்கள் பார்க்கக் கூடாதாகையாலே பூஜை நடக்கும் பொழுது திரையிடப்படுகிறது. பெருமாளுக்கு அருகில் வடக்கு முகமாக ஸ்வஸ்திகாஸனத்தில் அமர்ந்து அல்லது நின்றுகொண்டு, "ஆத்ம ஸூக்தத்தைச்" சொல்லி, "ஸுவ:" என்று சொல்லி தலையையும், "புவ:" என்றுக் கூறி நாபிப் பகுதியையும், "பூ:" என்றுக் கூறி பாதத்தையும் தொட்டு த்யானித்து, ஹ்ருதயத்தில் ப்ரணவ பீஜாக்ஷரத்தையும், பீடத்தில் "ய" காரத்தையும் த்யானித்து, பிறகு ஜலம் சேர்த்த ப்ரணிதி பாத்ரத்தில் ஒரு தீபத்திலிருந்து மற்றொரு தீபத்தை ஏற்றுவது போல த்ருவ பேரத்திலிருந்து ப்ரணிதி ஜலத்தில் ப்ரணவாத்மகமான விஷ்ணுவை (தாமரை போன்ற) சிவந்த கண்கள், கால்கள், நான்கு கைகள், சங்கு, சக்கரம், மயிலிறகு தலையில் தரித்தவர், மோதிரங்கள் அணிந்தவர், கடிசூத்திரம் அணிந்தவர்,

முப்புரிநூல் அணிந்தவர், லக்ஷ்மியை மார்பில் தாங்கியவர் போன்ற விசேஷகங்களோடு கூடியவராக த்யானித்து கூர்ச்சத்தினால் "இதம் விஷ்ணு:" "ஆயாது பகவான்" என்று தொடங்கக் கூடிய இரண்டு மத்ரங்களையும் சொல்லி ஆவாஹனம் செய்ய வேண்டும். ஆவாஹனம் செய்யப்பட்ட ப்ரணிதி ஜலத்தினை மூல மந்த்ரத்தைக்கொண்டு கௌதுகருடைய சிரஸில் விஷ்ணுமாவாஹயாமி, புருஷமாவாஹயாமி, ஸத்யமாவாஹயாமி, அச்யுதமாவாஹயாமி, அநிருத்தமாவாஹயாமி என்று ஆவாஹநம் செய்ய வேண்டும்.

तथा स्नापेन च उत्सवे च दक्षिणे श्रियं, वामे महीमावाहयेत् । स्नापने च उत्सवे च आदावेवाऽऽवाहनं नित्यं नेति केचित् । तत्रासीनं देवं ध्यायन् पीठान्ते "प्रतद्विष्णु:" "अस्त्वासनं" इति पुष्पं दर्भं वा आसनं सङ्कल्पयेत् । "विश्वाधिकानां" इत्यभिमुखं स्वागतं ब्रूयात् ।

ததா ஸ்நாபனே ச உத்ஸவே ச தக்ஷிணே ச்ரியம், வாமே மஹீமாவாஹயேத். ஸ்நாபனே ச உத்ஸவே ச ஆதாவேவாऽऽவாஹனம் நித்யம் நைவேதி கேசித். தத்ராஸீனம் தேவம் த்யாயன் பீடாந்தே "ப்ரதத்விஷ்ணு" "அஸ்த்வாஸநம்" இதி புஷ்பம் தர்பம் வா ஆஸனம் ஸங்கல்பயேத். "விச்வாதிகானாம்" இதி அபிமுகம் ஸ்வாகதம் ப்ரூயாத்.

பொருள்: அப்படியே ஸ்நபன பேரத்திற்கும், உத்ஸவ பேரத்திற்கும் வலப்புறத்தில் "ஓம் ச்ரியை நம:", இடப்புறத்தில் "ஓம் மஹ்யை நம:" என்றும் ஆவாஹனம் செய்யவேண்டும். ஸ்நபன பேரத்திற்கும், உத்ஸவ பேரத்திற்கும் ஜலாவாஹனம் கிடையாது என்பது சிலர் கருத்து. பிறகு எம்பெருமானை த்யானம் செய்து, "ப்ரதத்விஷ்ணுஸ்தபத", "அஸ்த்வாஸனம்" என்பதாகத் தொடங்கும் இரு மந்த்ரங்களையும் கூறி புஷ்பத்தையோ, தர்ப்பத்தையோ பீடத்தில் சேர்த்து ஆஸனம் கல்பிக்கவேண்டும். "விச்வாதிகானாம்" எனத் தொடங்கும் மத்ரத்தைச் சொல்லி பகவானுக்கு நல்வரவு நல்க வேண்டும்,

"मनोऽभिमन्ता" इति अर्चनानुमानं याचेत् । "त्रीणि पदा", "इन्द्रोऽभिमन्ता" इति पादयोः शङ्खाग्रेण, कूर्चेन वा पाद्यजलं दद्यात् । "शन्नोदेवी:" इति तथा दक्षिणहस्ते तोयमाचमनीयं दद्यात् । "तद्विष्णोः परमं पदं" इति "इमास्सुमनस" इति मूर्ध्नि भुजयोः शङ्खचक्रयोः पादयोश्च पुष्पं दद्यात् । "तद्विप्रास", इमेगन्धा इति ललाटे गन्धेन ऊर्ध्वपुण्ड्रमालिख्य, बाह्वोर्वक्षसि कण्ठेनाभेरूर्ध्वं वा तेनालङ्कराति ।

"மனோऽபிமந்தா" இதி அர்ச்சனானுமானம் யாசேத். த்ரீணிபதா", "இந்த்ரோऽபிமந்தா" இதி பாதயோ: சங்காக்ரேண கூர்ச்சேன வா பாத்ய ஜலம் தத்யாத். "சன்னோ தேவீ:" இதி ததா தக்ஷிணஹஸ்தே தோயமாசமனீயம் தத்யாத். "தத்விஷ்ணோ: பரமம்பதம்" இதி "இமாஸ்ஸுமனஸ"

இதி மூர்த்னி புஜயோ: சங்க சக்ரயோ: பாதயோச்ச புஷ்பம் தத்யாத். "தத்விப்ராஸ", "இமேகந்தா", இதி லலாடே கந்தேன ஊர்த்வாக்ரமாலிப்ய, பாஹ்வோர் வக்ஷஸி கண்டேநாபேருர்த்வே வா மேதனாலங்கரோதி.

பொருள் : "மனோபிமந்தா" என்று தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பூஜை செய்வதற்கு பகவானிடம் அனுமதி பெற வேண்டும். "தரீணிபத", "இந்த்ரோபிமந்தா" என்பதாகத் தொடங்கும் மந்த்ரங்களைச் சொல்லி சங்கினாலோ, சுக்ரத்தினாலோ திருவடியில் பாத்யஜலம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். அப்படியே "சன்னோதேவீ:" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி வலது கையில் ஆசமன ஜலம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். "தத்விஷ்ணோ: பரமம் பதம்", "இமாஸ்ஸுமனஸ:" என்பதாகத் தொடங்கும் இரு மந்த்ரங்களையும் கூறி தலை, தோள்களிலும், சங்கு, சக்ரம், திருவடி ஆகிய இடங்களிலும் புஷ்பம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். "தத் விப்ராஸ", "இமேகந்தா" என்கின்ற மந்த்ரங்களைக் கூறி சந்தனத்தை நெற்றியில் ஊர்த்வ முகமாக இடவேண்டும். கை, மார்பு, கழுத்து, வயிறு ஆகிய இடங்களிலும் ஊர்த்வ முகமாகச் சந்தனத்தை இடலாம்.

"परोमात्रया", "बृहस्पतिः", "इमेधूपा" इति चतुर्दिक्षु धूपयेद् धूपम् । "विष्णोः कर्माणि", "शुभ्राज्योतिः" इति पार्श्वे दर्शयेद्दीपम् । "अग्निरिन्द्रे" इत्यभिमृश्य पात्रमुद्धृत्य "त्रिर्देव", "इन्द्रियाणि शतक्रतो" इति मधुपर्कवदर्घ्यं निवेदयेत् ।

"பரோமாத்ராயா". "ப்ருஹஸ்பதி:", "இமேதூபா". இதி சதுர்திக்ஷு தூபயேத்தூபம். "விஷ்ணோ: கர்மாணி", "சுப்ராஜ்யோதி:" இதி பார்ச்வே தர்சயேத்தீபம் "அக்னிரிந்த்ரே" இத்யபிம்ருச்ய பாத்ரமுத்ருத்ய "த்ரிர்தேவ", "இந்த்ரியாணி சதக்ரதௌ" இதி மதுபர்க்கவதர்க்யம் நிவேதயேத்.

பொருள் : "பரோமாத்ரயா", "ப்ருஹஸ்பதி:", "இமேதூபா" என்று தொடங்கும் மந்த்ரங்களைக்கூறி பெருமாளுக்கு தூபம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "விஷ்ணோ: கர்மாணி", "சுப்ராஜ்யோதி:" என்று தொடங்கும் இரு மந்த்ரங்களையும் கூறி பெருமாளுக்கு தீபம் (காண்பிக்க) சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "அக்னிரிந்த்ரே" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பாத்ரத்தைத் தொட்டு, உத்தரணியால் தீர்த்தத்தை எடுத்துக்கொண்டு, "த்ரிர்தேவ", "இந்த்ரியாணி" சதக்ரதௌ" என்ற மந்த்ரங்களைக் கூறி மதுபர்க்கம்போல் அர்க்யம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும்.

द्रव्यालाभे तोयं, (यथोक्त) पात्रालाभे अक्षतं कूर्चेन तोयं वा पूर्ववदाचमनं दद्यात् । "आपोहिष्ठा" इति स्नानायाभ्युक्षणं कृत्वा, "मित्रस्सुवर्ण" इति प्लोतं, "तेजोवत्सव" इति वस्त्रं, "भूतो भूतेषु" इति आभरणं, "सोमस्य तनूरसी" इति उत्तरीयम् । "अग्निं दूतं"

इति उपवीतं दद्यात् । तत्तद्द्रव्यं ध्यायन् तत्तदङ्गेषु पुष्पं वा दद्यात् । पूर्ववत् पाद्यार्घ्याचमन पुष्पगन्धधूपदीपाचमनानि पञ्चमूर्तिमन्त्रैः द्रव्यनाम संयोज्य "ददामि" इति दद्यात् । यथैकः पुरुषः पञ्च संज्ञिकः तथा सर्वं मनसा पञ्चधा सङ्कल्प्य पञ्चभिः नामभिः एव कुर्यात् । देव्यौ स्नानोत्सवबलिबेराणि च एकमूर्त्या च अर्चयेत् । परिषदां नाममन्त्रैः यथालाभमर्चनं स्यात् ।

த்ரவ்யாலாபே தோயம் (யதோக்த) பாத்ராலாபே அக்ஷதம் கூர்ச்சேன தோயம் வா பூர்வவதாசமனம் தத்யாத். "ஆபோஹிஷ்டா", இதி ஸ்நானாயாப்யுக்ஷணம் க்ருத்வா, "மித்ரஸ்ஸுவர்ண" இதி ப்லோதம், "தேஜோவத்ஸவ" இதி வஸ்த்ரம், "பூதோ பூதேஷு" இதி ஆபரணம், "ஸோமஸ்ய தனூரஸி" இதி உத்தரீயம். "அக்னிம் தூதம்" இதி உபவீதம் தத்யாத். தத்தத் த்ரவ்யம் த்யாயன் தத்ததங்கேஷு புஷ்பம் வா தத்யாத். பூர்வவத் பாத்யார்க்யாசமன புஷ்ப, கந்த, தூப, தீப ஆசமனானி பஞ்சமூர்த்தி மந்த்ரை: த்ரவ்ய நாம ஸம்யோஜ்ய "ததாமி" இதி தத்யாத். யதைக: புருஷ: பஞ்ச சம்ஞிக: ததா ஸர்வம் மனஸா பஞ்சதா ஸங்கல்ப்ய பஞ்சபி: நாமபி: ஏவ குர்யாத். தேவ்யௌ ஸ்நான உத்ஸவ பலிபேராணி ச ஏக மூர்த்யா ச அர்சயேத். பரிஷதாம் நாமமந்த்ரை: யதாலாபமர்சனம் ஸ்யாத்.

பொருள் : *பரிமள த்ரவ்யங்கள் இல்லாவிடில் வெறும் நீரையும், குறிப்பிடப்பட்டுள்ள பாத்திரங்கள் கிடைக்காவிடில் ஏதாவது ஒரு பாத்திரத்தில் அக்ஷதையையும், நீரையும் சேர்த்து கூர்ச்சத்தினால் முன்போலவே ஆசமனம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "ஆபோஹிஷ்டா" எனத்தொடங்கும் மந்த்ரத்தைக் கூறி ஸ்நானத்தின் பொருட்டு கூர்ச்சத்தால் நீரைத் தெளிக்க வேண்டும். (ப்ரோக்ஷிக்க வேண்டும்). "மித்ர: ஸுவர்ண" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பெருமாளுக்கு ப்லோதம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். (பெருமாளைத் துடைக்க வேண்டும்.) "தேஜோவத்ஸவ" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பெருமாளுக்கு வஸ்த்ரம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும் 'பூதோ பூதேஷு" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பெருமாளுக்கு ஆபரணங்கள் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். 'ஸோமஸ்ய தனூரஸி' எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி உத்தரீயம் (மேல்வஸ்த்ரம்) சமர்ப்பிக்க வேண்டும். "அக்னிம்தூதம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைக் கூறி யக்ஞோபவீதம் (முப்புரிநூல்) சமர்ப்பிக்க வேண்டும் ஆபரணாத்யலங்கார வஸ்துக்கள் இல்லையெனில் அந்தந்த த்ரவ்யங்களை நினைத்து அவ்வவ்விடங்களில் புஷ்பமாவது சேர்க்க வேண்டும். முன்போலவே பாத்ய, அர்க்ய, ஆசமனம், புஷ்பம், சந்தனம், தூபம், தீபம் மறுபடி ஆசமனாதிகளையும் பஞ்சமூர்த்தி மந்த்ரங்களுடன் யக்ஞோபவீதம் சமர்ப்பயாமி என்ற முறையில் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். ஒரே ஒரு மூர்த்தி உள்ள தேவாலயங்களில் ஒரு மூர்த்தியையே ஐந்து மூர்த்தியாக பாவித்து முன் சொன்னவற்றைச் செய்ய வேண்டும். ஸ்நான, உத்ஸவ, பலி பேரங்களை ஒரே*

மூர்த்தியாக நினைத்து அர்ச்சித்தல் வேண்டும். இதேமுறைதான் ஸ்ரீதேவி, பூதேவிகளுக்கும், பரிவார தேவதைகளை யதா சௌகர்யம் பூஜிக்க வேண்டும்.

"अथावनीदं" इति प्रोक्ष्य, प्रमुखे मण्डलमुपलिप्य, हविःपात्रं सङ्गृह्य, अधिदेवमादित्यमभ्यर्च्य, संशोध्य "देवस्यत्वा", इति घृतेनाऽभिघार्य, गायत्रीं वैष्णवीं जपन् स्थाल्यां चतुर्भागं हित्वा, त्रिभागं हविःपात्रे प्रक्षिप्य, मण्डले निधाय, तस्मिन् हविषि, सुगन्धमुत्पूतं गव्य घृत "देवस्य" इति आघ्राय "अहमस्मि" इत्यभिमृश्य "तदस्यप्रियं", "सुभूस्स्वयंभूः" इति हविर्निवेदयेत् । देवीभ्यां स्नापनोत्सव बलिबेरेभ्यः निवेदयेत् ।

"அதாவனீதம்" இதி ப்ரோக்ஷ்ய, ப்ரமுகே மண்டலமுபலிப்ய, ஹவி: பாத்ரம் ஸங்க்ருஹ்ய, அதிதேவமாதித்யமப்யர்ச்ய, ஸம்சோத்ய, "தேவஸ்யத்வா" இதி க்ருதேனாऽபிகார்ய, காயத்ரீம் வைஷ்ணவீம் ஜபன் ஸ்தால்யாம் சதுர் பாகம் ஹித்வா, த்ரிபாகம் ஹவி: பாத்ரே ப்ரக்ஷிப்ய, மண்டலே நிதாய தஸ்மின் ஹவிஷி ஸுகந்தமுத்பூதம் கவ்ய க்ருதம் "தேவஸ்ய" இதி ஆக்ராவ்ய "அஹமஸ்மி" இத்யபிம்ருச்ய "ததஸ்ய ப்ரியம்", "ஸுபூஸ்வயபூ:" இதி ஹவிர் நிவேதயேத். தேவீப்யாம் ஸ்நாபனோத்ஸவ பலிபேரேப்ய: நிவேதயேத்.

பொருள்: "அதாவனீதம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ப்ரோக்ஷிக்க வேண்டும். பகவானுக்கு முன்பாக ஸ்தல சுத்தி செய்து (மடைப் பள்ளிக்குச் சென்று) ஹவிர்நிவேதனப் பாத்திரத்தை சுத்தம் செய்து அதன் அதிதேவதையான சூர்யனை ஆவாஹனம் செய்து, "தேவஸ்யத்வா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி நெய்யைவிட்டு சுத்தம் செய்து, பிறகு காயத்ரியை ஜபித்து சமைத்த பாத்திரத்தில் உள்ள அன்னத்தை நான்கு பாக மாகப் பகிர்ந்து மூன்று பாகத்தை ஹவிர் நிவேதனப் பாத்திரத்தில் சேர்த்து எடுத்துவந்து எம்பெருமானுக்கு முன்னிலையில் சுத்தி செய்யப்பட்ட இடத்தில் வைத்து அந்த அன்னத்தில் நல்ல வாசனையுள்ள பசு நெய்யை "தேவஸ்ய" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி சேர்த்து, "அஹமஸ்மி" என்று தொடங்கும் அன்ன சூக்தத்தைச் சொல்லி அன்னத்தைத் தொட்டு, "ததஸ்ய ப்ரியம்", "ஸுபூஸ்வயம்பூ:" என்பதாகத் தொடங்கும் மந்த்ரங்களைக் கூறி ஹவிர்நிவேதனம் செய்ய வேண்டும். பிறகு ஸ்ரீதேவி, பூதேவிக்கும், ஸ்நபன, உத்ஸவ, பலி பேரங்களுக்கும் ஹவிர் நிவேதனம் செய்யவேண்டும்.

ब्रह्मसुत्कुटिकासनं वा आसीनः अग्निकुण्डे चुल्यां वा, अग्निं परिषिच्य, देवेशाय साज्यचरुं "अतो देवाद्यैः" मूर्तिमन्त्रैश्च जुहुयात् । देव्यादि तदालयगतपरिषद्देवेभ्यस्त्रिकालं जुहुयात् । उत्तमे प्रातर्मध्याह्नयोः देवेशाय, देवीभ्यां मुनिभ्यां ब्रह्मेशानाभ्यां, मध्यमे च एतेभ्यो मध्याह्न एव अधमे जुहुयात् । पुनश्चाग्निं परिषिच्य अशक्तः कुण्डादर्नि समिध्यारोप्य लौकिकाग्नौ निधाय जुहुयात् ।

ப்ரம்மமுத்குடிகாசனம் வா, ஆஸீன:, அக்னி குண்டே சுல்யாம் வா, அக்னிம் பரிஷிச்ய தேவேசாய ஸாஜ்ய சரும் "அதோதேவா த்யை:" மூர்த்தி மந்த்ரைச்ச ஜுஹுயாத். தேவ்யாதி ந்தாலயகத பரிஷத்தேவேப்ய: த்ரிகாலம் ஜுஹுயாத். உத்தமே ப்ராதர்மத்யாஹ்னயோ: தேவேசாய, தேவீப்யாம், முனிப்யாம், ப்ரம்மேசானாப்யாம் மத்யமே ச ஏதேப்ய: மத்யான்ன ஏவ அதமே ஜுஹுயாத், புனச்சாக்னிம் பரிஷிச்ய அசக்த: குண்டாதக்னிம் ஸமித்யாரோப்ய லௌகீகாக்னௌ நிதாய ஜுஹுயாத்.

பொருள் : ஆஸநத்திலோ ப்ரம்மமுத்குடிகாஸனத்திலோ (அர்ச்சகன்) அமர்ந்து அக்னி குண்டத்தில் அக்னியை ஜ்வலிக்கச் செய்து, பரிசேஷணம் செய்ய வேண்டும். பெருமாளைக் குறித்து நெய்யுடன் சேர்ந்த சருவை (ஹவிஸை) "அதோதேவாதி" மந்த்ரங்களைக் கூறியும், மூர்த்தி மந்த்ரங்களைக் கூறியும் ஹோமம் செய்ய வேண்டும். அந்த ஆலயத்திலுள்ள ஸ்ரீதேவி, பூதேவிகளுக்கும், பரிவார தேவதைகளுக்கும் மூன்று வேளையும் ஹோமம் செய்ய வேண்டும் இதில் பெருமாளுக்கும், ஸ்ரீதேவி, பூதேவி மற்றும் பரிவார தேவதைகளுக்கும் காலையும், மதியமும் ஹோமம் செய்வது உத்தம பக்ஷம். காலையில் மட்டும் ஹோமம் செய்வது மத்யம பக்ஷம். மதிய நேரத்தில் மட்டும் ஹோமம் செய்வது அதம பக்ஷமாகும். மறுபடியும் அக்னியை பரிசேஷனம் செய்து முடிக்க வேண்டும். இவை வைதீக அக்னியில் செய்ய வேண்டும். முடியவில்லையெனில் ஒரு முறை ஹோமம் செய்து அதிலிருந்து (வைதீக அக்னியில் ஹோமம் செய்த குண்டத்திலிருந்து) சமித்தை எடுத்து வைத்திருந்து அதை லௌகீகாக்னியில் சேர்த்து ஹோமம் செய்ய வேண்டும்.

शिष्यो नम्र देहः तत्तद्देशे मणिकादिद्वारपालेभ्यः श्रीभूताद्यनपायिभ्यः दिग्देवताभ्यः विमानपालेभ्यः महीभूतान्तं प्रणवादि नमोऽन्तेन तत्तन्नाम्ना पूर्वमुदकं पुष्पं बलिमुदकं च दद्यात् । तस्य दक्षिणतः भूतयक्षपिशाचनागेभ्यः बलिशेषं दद्यात् ।

ஸிஷ்யோ நம்ரதேஹ: தத்தத்தேசே மணிகாதித்வாரபாலேப்ய: ஸ்ரீபூதாத்யனபாயிப்ய: திக்தேவதாப்ய:, விமானபாலேப்ய: மஹீபூதாந்தம் ப்ரணவாதி நமோऽந்தேன தத்தந்நாம்னா பூர்வமுதகம் புஷ்பம் பலிமுதகம் ச தத்யாத். தஸ்ய தக்ஷிணத: பூதயக்ஷபிசாசநாகேப்ய: பலிசேஷம் தத்யாத்.

பொருள் : சிஷ்யன் வணங்கிய தேஹத்துடன், அந்தந்த இடத்தில் மணிகன் முதலான த்வார தேவதைகளான ஸ்ரீபூதாதிகளின் பொருட்டும், திக்தேவதைகளின் பொருட்டும், விமான தேவதைகளின் பொருட்டும், பலிபீடம் வரையுள்ள அனைத்து தேவதைகளையும், அந்தந்த இடத்திற்குரிய தேவதையின் பெயருக்கு முன்பு ப்ரணவத்தையும் முடிவில் "நம:" என்ற சப்தத்தையும் கூறி (உதாரணமாக: ஓம் மணிகாய நம:) முதலில் ஜலம் சேர்த்துவிட்டுப்

புஷ்பம். பலி அன்னம், ஜலம் சேர்க்கவேண்டும். பலி பீடத்திற்கு பலி சேர்த்து முடிந்த பிறகு மீதம் உள்ளதை பலிபீடத்திற்குத் தென்புறம் உள்ள பூதயக்ஷ பிசாச நாகாதிகளுக்குச் சேர்த்து விடவேண்டும்.

देवेशाय "इदं विष्णुः" इति स्वादुशीतलं वारि पानीयं दत्वा, निवेदितमपनीय मण्डलं संमृज्य, तथैव आचमनं, "विचक्रम" इति मुखवासं दत्वा विधिना बलिमाराध्य, बलिबेरयुतमालय प्रदक्षिणं कारयेत् । विष्णुसूक्तेन मस्तिष्कं संपुटं प्रह्वाङ्गं, पञ्चाङ्गं, दण्डाङ्गं इति पञ्चप्रणामान् कुर्यात् ।

தேவேசாய "இதம் விஷ்ணு:" இதி ஸ்வாதுசீதலம் வாரி பானீயம் தத்வா, நிவேதிதமபனீய மண்டலம் ஸம்ருஜ்ய, ததைவ ஆசமனம், "விசக்ரம" இதி முகவாஸம் தத்வா விதினா பலிமாராத்ய, பலிபேரயுதமாலயம் ப்ரதக்ஷிணம் காரயேத் விஷ்ணுஸூக்தேன மஸ்திஷ்கம், ஸம்புடம், ப்ரஹ்வாங்கம், பஞ்சாங்கம், தண்டாங்கம் இதி பஞ்ச ப்ரணாமான் குர்யாத்.

பொருள்: பகவானுக்கு "இதம் விஷ்ணு:" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி குளிர்ந்த நீர் பருகசமர்ப்பிக்கவேண்டும். நிவேதனம் செய்யப்பட்ட தளிகைகளை வேறு இடத்தில் வைத்துவிட்டு, முன்பு தளிகை நிவேதனத்திற்காக வைக்கப்பட்டிருந்த இடத்தை சுத்தம் செய்யவேண்டும். முன்போலவே ஆசமனம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "விசக்ரம" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைக் கூறி வெற்றிலை பாக்கு (தாம்பூலம்) சமர்ப்பித்துவிட்டு, முறைப்படி பலி பேரத்தை ஆராதித்து, பலிபேரத்துடன் அர்ச்சகன் கோயிலை ப்ரதக்ஷிணமாக வரவேண்டும். விஷ்ணுஸூக்தத்தைச் சொல்லி, மஸ்திஷ்கம், ஸம்புடம், ப்ரஹ்வாங்கம், பஞ்சாங்கம், தண்டாங்கம் போன்ற ப்ரணாமங்களில் ஏதேனும் ஒரு முறைப்படி ஐந்துமுறை நமஸ்கரிக்கவேண்டும்.

मस्तकेऽञ्जलौ न्यस्ते स मस्तिष्कः । हृदयेञ्जलिपुटं न्यसेत् स संपुटः । पाणी व्यत्यस्य हृदये न्यस्याऽऽनतगात्रो भवेत् स प्रह्वाङ्गः । पादाङ्गुलिभ्यां जानुभ्यां वाऽऽसीनः साञ्जलिर्भूमौ ललाटं निदध्यात् स पञ्चाङ्गः । पादौ हस्तौ प्रसार्य साञ्जलिर्भूत्वा अधोमुखो दण्डवच्छयितः स दण्डाङ्गः प्रणामः । रत्नं सुवर्णं मुखवासं वा दक्षिणां दद्यात् । पुरुषसूक्तेन एकाक्षरादिना च संस्तूय अष्टाक्षरेण पुष्पाञ्जलिं ददाति । "श्रियै जात" इति कर्पूरनीराजनं कारयेत् । "सूर्यस्त्वेति" कवाटौ बन्धयति ।

மஸ்தகேऽஞ்சலௌ ந்யஸ்தே ஸ மஸ்திஷ்க:. ஹ்ருதயேஞ்சலி புடம் ந்யஸேத் ஸ ஸம்புட:. பாணீ்வ்யத்யஸ்ய ஹ்ருதயே ந்யஸ்யாऽநதகாத்ரோ பவேத் ஸ ப்ரஹ்வாங்க:. பாதாங்குலிப்யாம் வாऽऽஸீன: ஸ அஞ்சலி:. பூமௌ

லலாடம் நிதத்யாத் ஸ பஞ்சாங்க:. பாதெள ஹஸ்தௌ ப்ரஸார்ய ஸாஞ்சலிர் பூத்வா அதோமுகோ தண்டவச்சயித: ஸ தண்டாங்க: ப்ரணாம:. ரத்னம், ஸுவர்ணம் முகவாஸம் வா தக்ஷிணாம் தத்யாத். புருஷ ஸூக்தேன ஏகாக்ஷ ராதினா ச ஸம்ஸ்தூய அஷ்டாக்ஷரேண புஷ்பாஞ்சலிம் ததாதி. "ச்ரியைஜாத" இதி கர்பூர நீராஜனம் காரயேத் "ஸூர்யஸ்த்வேதி" கவாடௌ பந்தயதி.

பொருள் : முன்பத்தியின் இறுதியில் பெருமாளை வணங்கும் விதம் மட்டும் சொல்லப்பட்டது. அவற்றிற்கு இங்கே விளக்கம் தரப்படுகிறது. தலைக்கு நேராக இருகைகளையும் கூப்பி வணங்குவது "மஸ்திஷ்கம்", எனப் படும். கைகளைக் கூப்பி ஹ்ருதயத்திற்கு நேராக வைத்து நமஸ்கரிப்பது "ஸம்புடம்" எனப்படும். கைகளைக் கட்டிக்கொண்டு முகமானது ஹ்ருதயத் தைப்பார்க்குமாறு குனிந்து வணங்குவது "ப்ரஹ்வாங்க:" எனப்படும். பெண்கள் வணங்குவது போல நமஸ்கரிப்பது "பஞ்சாங்கம்" எனப்படும். கை கால்களை நன்கு நீட்டி தலையை உள்முகமாக வைத்துக்கொண்டு தண்டத்தை (குச்சியை)ப்போன்று விழுந்து வணங்குதல் தண்டாங்கம் எனப்படும். பிறகு பெருமாளுக்கு தக்ஷிணா தாம்பூலம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். புருஷ ஸூக்தம் அல்லது ஏகாக்ஷர ஸூக்தம் இவற்றில் ஏதாவது ஒன்றினைச் சொல்லி, பெருமாளுக்கு அஷ்டாக்ஷரத்தையும் சொல்லி புஷ்பாஞ்சலி செய்யவேண்டும். "ச்ரியை ஜாத" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கற்பூர நீராஜனம் செய்யவேண்டும். "ஸூர்யஸ்த்வா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கதவுகளைப் பூட்ட வேண்டும்.

मध्याह्ने, सायाह्ने च पूर्ववदुद्घाटयति । द्वारार्चित पुष्पाणि व्यपोह्याऽभ्युक्ष्य, ध्रुवस्य पाद पीठेन्यस्तानि पुष्पाण्युद्धृत्य, उपरि पूर्ववत् पुष्पन्यासं कुर्यात् । निशान्ते तानि निर्माल्यानि भवन्ति । तथैव धात्रादि द्वारदेवांश्चाभ्यर्च्य,कौतुकादि बिम्बे अर्चितानि पुष्पाण्यादाय तत्पीठपार्श्वे निधाय आसनाद्यैरर्चयेत् । उत्तमे पाद्याद्यैरुपचारैरर्चयेत् । मध्यमे रात्रौ स्नानाद्यै-रुपवीतान्तैः विना अन्यैः । अधमे पाद्यार्घ्याचमनान्तैः हविषि लब्धे पाद्यादिहविरन्तैः अधयामे, पाद्यादिदीपान्ते हविरन्तैरित्येके । अर्धयामे पुष्पन्यासहोमबलिदानबल्युद्धरणानि न कुर्वीत ।

மத்யாஹ்னே, ஸாயாஹ்னே ச பூர்வவதுத்காடயதி. த்வாரார்ச்சித புஷ்பாண்யபோஹ்யாப்யுக்ஷ்ய த்ருவஸ்ய பாத பீடே ந்யஸ்தானி புஷ்பாண்யனு-த்ருத்ய உபரி பூர்வவத் புஷ்பந்யாஸம் குர்யாத். நிசாந்தே தானி நிர்மால்யானி பவந்தி. ததைவ தாத்ராதி த்வாரதேவாச்சாப்யர்ச்ய, கௌதுகாதி பிம்பே அர்ச்சிதானி புஷ்பாண்யாதாய தத்பீடபார்ச்வே நிதாய, ஆஸனாத்யை: அர்ச்சயேத், உத்தமே பாத்யாத்யைருபசாரைரர்ச்சயேத் மத்யமே ராத்ரௌ ஸ்நாநாத்யை: உபவீதாந்தை: வினா அந்யை: அதமே பாத்யார்க்ய

ஆசமனாந்தை: ஹவிஷி லப்தே பாத்யாதி ஹவிரந்தை: அர்த்தயாமே பாத்யாதி தீபாந்தே ஹவிரந்தைரித்யேகே அர்த்தயாமே புஷ்பந்யாஸ ஹோம பலிதான பல்யுத்தரணானி ந குர்வீத.

பொருள்: மதியத்திலோ, மாலையிலோ முன்போலவே கதவைத் திறக்கவேண்டும். வாயில்களில் காலையில் பூஜை செய்யப்பெற்றுள்ள புஷ்பங்களைக் களைந்துவிட்டு ப்ரோக்ஷணம் செய்து, த்ருவபேரத்தினுடைய பாத பீடத்தில் உள்ள புஷ்பங்களைக் களைந்துவிட்டு, முன்போலவே புஷ்ப ந்யாஸம் செய்யவேண்டும். எம்பெருமானின் திருமேனியில் இருக்கக்கூடிய புஷ்பங்களைக் களையக் கூடாது. ஏனெனில் இரவின் முடிவில் (காலையில்) தான் அவைகள் நிர்மால்யமாகின்றன. த்ருவ பேரார்ச்சனத்தைப் போலவே தாத்ராதி த்வார தேவதைகளையும் அர்ச்சிக்கவேண்டும் "கௌதுகாதி" பிம்பங்களிடத்திலும் காலை அர்ச்சித்திருக்கிற புஷ்பங்களை எடுத்து அருகில் வைத்துவிட்டு ஆஸனாதிகளை சமர்ப்பிக்கவேண்டும். உத்தமம், பாத்யம் முதலான உபசாரங்களுடன் அர்ச்சித்தல் இரவில் ஸ்நாநம் முதல் உபவீதம் வரையுள்ள உபசாரங்களைத் தவிர மற்றவை அனைத்தும் சமர்ப்பித்து அர்ச்சிப்பது மத்யமமமாகும். அதமபக்ஷமாக பாத்யார்க்ய ஆசமனம் வரை சமர்ப்பிப்பது. அர்த்தயாம பூஜையில் பாத்யம் முதலானவைகள் சமர்ப்பித்து ஹவிர் நிவேதனம் வரைச் செய்வது என்று ஒரு சிலரும், பாத்யம் முதல் தூபதீபங்கள் வரையிலும் சமர்ப்பித்து ஹவிர் நிவேதனம் செய்வது என்று ஒரு சிலரும் கருதுகின்றனர். அர்த்தயாம பூஜையில் புஷ்ப ந்யாஸம், ஹோமம், பலி சாதிப்பது போன்றவை செய்யக்கூடாது.

अन्त्यवेलायां तत्तन्मन्त्रेषु तत्तन्मूर्तिमन्त्रं संयोज्यार्चयेत् । नवषट्पञ्चमूर्तिविधाने विष्णुं आदिमूर्तिं पूर्ववदर्चयेत् । पुरुषमूर्तेः "आपोहिष्ठा" इति आचमनं, "हिरण्यगर्भ" इति अर्घ्यदानं, हविर्निवेदनञ्च । सत्यमूर्तेः "योगे योगे" इत्याचमनम् । इदमापः शिवा" इत्यर्घ्यदानं, "इहपुष्टि" इति हविर्निवेदनञ्च । अच्युतमूर्तेः "समानेवृक्ष" इत्याचमनम् , "नारायणाय विद्महे" इत्यार्घ्यदानम् , "समाववर्ति" इति हविर्निवेदनञ्च, अनिरुद्धमूर्तेः "पवित्र" इत्याचमनम् , "कयानश्चित्र" इत्यार्घ्यदानं, "श्रीणिपदा" इति हविर्निवेदनञ्च कुर्यात् । शयानस्यादिमूर्तेरिव मन्त्रेषु तत्तन्मूर्तिमन्त्रं संयोजयेत् । नरनारायणनारसिंहवराहाः तत्तन्मूर्तिमन्त्रं संयोज्यार्चयेत् । ध्रुवार्चनायां पूर्ववत् ध्रुवकौतुकयोः पुष्पन्यासविधानेन पुष्पन्यासं कृत्वा द्विकालमेककालं वा स्नापयित्वा अभ्यर्च्यावाहन विसर्गौ न कुर्यात् । एष विशेषः अन्यत्सर्वं समानम् । अन्येषां देवानामर्चनेमन्त्र एव विशेषो भवतीत्याहमरीचिः ॥

॥ इति श्रीवैखानसे मरीचिप्रोक्ते विमानार्चनकल्पे नित्यार्चनविधिर्नाम एकचत्वारिंशः पटलः ॥

அந்த்ய வேலாயாம் தத்தன்மந்த்ரேஷு தத்தன் மூர்த்தி மந்த்ரம் ஸம்யோஜ்ய அர்ச்சயேத். நவஷட் பஞ்சமூர்த்தி விதானே விஷ்ணும் ஆதி மூர்த்திம் பூர்வவதர்ச்சயேத். புருஷ மூர்த்தே: "ஆபோ ஹிஷ்டா" இதி ஆசமனம். "ஹிரண்ய கர்ப" இதி அர்க்ய தானம், ஹவிர் நிவேதனஞ்ச ஸத்ய மூர்த்தே: "யோகே யோகே" இதி ஆசமனம். "இதமாப:சிவா" இத்யர்க்ய தானம். "இஹபுஷ்டிம்" இதி ஹவிர் நிவேதனஞ்ச. அச்யுத மூர்த்தே:" "ஸமானே வ்ருக்ஷ" இதி ஆசமனம். "நாராயணாய வித்மஹே" இதி அர்க்யதானம். "ஸமாவவர்த்தி" இதி ஹவிர் நிவேதனஞ்ச அநிருத்தமூர்த்தே: "பவித்ர" இதி ஆசமனம். "கயானச்சித்ர" இதி அர்க்யதானம். "த்ரீணிபதா" இதி ஹவிர் நிவேதனஞ்ச குர்யாத். சயானஸ்யா஽஽திமூர்த்தே: இவ மந்த்ரேஷு தத்தன் மூர்த்தி மந்த்ரம் ஸம்யோஜயேத். நரநாராயண, நாரஸிம்ஹ, வராஹா: தத்தன்மூர்த்தி மந்த்ரம் ஸம்யோஜ்யா஽ர்ச்சயேத் த்ருவார்ச்சனாயாம் பூர்வவத் த்ருவ கௌதுகயோ: புஷ்பந்யாஸ விதானேன புஷ்யந்யாஸம் க்ருத்வா, த்விகாலமேககாலம் வா ஸ்நாபயித்வா அப்யர்ச்ய ஆவாஹன விஸர்கௌ ந குர்யாத். ஏஷ விசேஷ; அந்யத் ஸர்வம் ஸமானம். அந்யேஷாம் தேவானா-மர்ச்சனே மந்த்ர ஏவ விசேஷோ பவதீத்யாஹ மரீசி:.

॥ இதி ஸ்ரீவைகானஸே மரீசிப்ரோக்தே விமானார்ச்சன கல்பே
நித்யார்ச்சனவிதிர்நாம ஏகசத்வாரிம்ச: படல: ॥

பொருள்: கடைசீ (அர்த்தயாம) பூஜையில் அந்தந்த மந்த்ரங்களையும் அந்தந்த மூர்த்தி மந்த்ரங்களையும் கொண்டு அர்ச்சிக்கவேண்டும். நவஷட் பஞ்சமூர்த்யர்ச்சனா விதானத்தில் முன்கூறப்பட்டதுபோலவே விஷ்ணுவை அர்ச்சிக்கவேண்டும். புருஷமூர்த்திக்கு "ஆபோ ஹிஷ்டா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஆசமனம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "ஹிரண்யகர்ப" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அர்க்யம், ஹவிர்நிவேதனம் ஆகிய இரண்டும் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். ஸத்யமூர்த்திக்கு "யோகே யோகே" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஆசமனம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "இதமாப: சிவா" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அர்க்யம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "இஹ புஷ்டி" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஹவிர்நிவேதனம் செய்யவேண்டும். அச்யுதமூர்த்திக்கு "ஸமானே வ்ருக்ஷ" எனத்தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச்சொல்லி ஆசமனம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "நாராயணாய வித்மஹே" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அர்க்யம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "ஸமாவவர்த்தி" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஹவிர் நிவேதனம் செய்யவேண்டும்.

அநிருத்தமூர்த்திக்கு "பவித்ர" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஆசமனம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "கயானச்சித்ர" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அர்க்யம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "த்ரீணிபதா" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஹவிர் நிவேதனம் செய்யவேண்டும். சயன பேரத்திற்கு முதல் மூர்த்தியைப் போலவே மந்திரங்களையும், அந்த மூர்த்தி மந்த்ரங்களையும் சேர்த்து அர்ச்சிக்கவேண்டும் நரநாராயணாதிகளை அவரவர்களுக்குரிய மந்த்ரங்களைச் சொல்லி அர்ச்சிக்கவேண்டும். த்ருவாதிகளை அர்ச்சிக்கும்பொழுது முன் போலவே த்ருவ, கௌதுகர்களுக்கும் புஷ்பந்யாஸ விதானத்தின்படி புஷ்ப ந்யாஸம் செய்து ஒரு காலமோ, இரண்டு காலமோ ஸ்நானம் செய்வித்து, அர்ச்சித்து, ஆவாஹன, விஸர்ஜனங்கள் செய்யக்கூடாது. காலை பூஜையிலேயே ஆவாஹனம் செய்துள்ளபடியால் அர்த்தயாம பூஜையில் ஆவாஹனம் போன்றவை கிடையாது. ஆவாஹன விஸர்ஜனங்கள் கிடையாதென்பதே மற்ற பேரங்களைக் காட்டிலும் த்ருவ, கௌதுகர்களுக்கு உள்ள விசேஷம். வேறு தேவதைகளுக்கு அர்ச்சிக்க வேண்டுமாகில் மந்த்ரம் மட்டுமே வேறு (விசேஷம்) என்று மரீசி கூறுகிறார்.

இவ்வாறு ஸ்ரீவைகானஸத்தில் மரீசி ப்ரோக்தமான விமானார்ச்சன கல்பத்தில் நித்யார்ச்சனவிதி என்பதாக நாற்பத்தி ஒன்றாவது படலம் முற்றும்.

काश्यप प्रोक्ते – ज्ञानकाण्डे

॥ नित्यार्चनविधिः ॥

காச்யப ப்ரோக்தே – ஞானகாண்டே

நித்யார்ச்சனவிதி:

अथातो भगवतो नित्यार्चनाविधिं व्याख्यास्यामः । यथोक्तैः मन्त्रैः स्नात्वाऽऽचम्या अग्निमुपस्थाय[1] देवानृषीन् पितॄन् तर्पयित्वा ब्रह्मयज्ञं कृत्वा द्वादशभिः सूक्तैः चतुर्वेदादिमन्त्रैः स्वाध्यायं करोति ।

அதாதோ பகவதோ நித்யார்ச்சனாவிதிம் வ்யாக்யாஸ்யாம: । யதோக்தை: மந்த்ரை: ஸ்நாத்வாऽऽசம்யா ஆதித்யமுபஸ்தாய தேவாந்ருஷீன் பித்ருன் தர்பயித்வா ப்ரம்மயக்ஞம் க்ருத்வா த்வாதசபி: ஸூக்தை: சதுர்-வேதாதி மந்த்ரை: ஸ்வாத்யாயம் கரோதி ।

பொருள்: *பகவானின் நித்யார்ச்சனா விதியை விவரிக்கிறேன். ஸ்நானம், ஆசமனம் ஆகியவைகளை சொல்லப்பட்ட மந்த்ரங்களனைத்தையும் சொல்லிச் செய்து, சூரிய உபஸ்தானம் செய்து, தேவ, ரிஷி, பித்ரு தர்பணங்களை முடித்துக்கொண்டு, ப்ரம்ம யக்ஞம் செய்து, த்வாதச ஸூக்தங்கள், நான்கு வேதங்கள் ஆகியவைகளை அத்யயனம் செய்யவேண்டும்.*

“प्रतद्विष्णुस्तवत” इति देवालयं प्रदक्षिणं करोति । “मणिकं प्रपद्ये” इति मणिकं प्रणम्य, यन्त्रिकां “निरस्त”मित्यादाय, “हिरण्यपाणि”मिति कवाटे संयोज्य, “दिवं विवृणोतु, दिवः स्वर्ग”मिति कवाटोद्घाटनं करोति । ततोऽभ्यन्तरं प्रविश्य, “अतोदेवा” दिना देवस्यमुखं समभिवीक्ष्य, “शाम्यन्तु घोरा”णीति स्वपाणिना पाणिं त्रिःसंप्रहार्य “भगवतो बले”नेति देवं प्रणम्य, दीपानुद्दीप्य शिष्यो “दुहतां दिव”मिति घटमादाय नदीतटाक कूपानामलाभे पूर्वस्योत्तरमुपतिष्ठेत । “आद्यमभिगृह्ण” मीत्याधावं गृह्णाति । ततो देवालयं प्रविश्य, शिरस्थमुदकुम्भं “सोमंराजान”मितिन्यसेत् ।

---

1. आदित्यमुपस्थाय — ஆதித்யமுபஸ்தாய ।

अग्निः — The members of three Suryas. (गार्हपत्याग्निः, आहवनीयाग्निः, दक्षिणाग्निः).
Sanskrit--English Dictionary, S3420. T. M. S. S. M. Library, Thanjavur.

ப்ரதத்விஷ்ணுஸ்தவத இதி தேவாலயம் ப்ரதக்ஷிணம் கரோதி. "மணிகம் ப்ரபத்யே" இதி மணிகம் ப்ரணம்ய, யந்த்ரிகாம் "நிரஸ்த" மித்யாதாய, "ஹிரண்யபாணி"மிதி கவாடே ஸம்யோஜ்ய, "திவம் விவ்ருணோது, "திவிஸ்வர்கம்" இதி கவாடோத்காடனம் கரோதி. ததோப்யந்தரம் ப்ரவிச்ய, அதோ தேவாதினா தேவஸ்ய முகம் ஸமபிவீக்ஷ்ய, "சாம்யந்து கோரா"ணீதி ஸ்வபாணினா பாணிம் த்ரி: ஸம்ப்ரஹார்ய, "பகவதோ பலே"னேதி தேவம் ப்ரணம்ய தீபானுத்தீப்ய சிஷ்யோ "துஹதாம் திவ"மிதி கடமாதாய, நதீ தடாக கூபானாமலாபே பூர்வஸ்யோத்தரமுபதிஷ்டேத. "ஆத்யமபி க்ருஹ்ணா" மீத்யாதாவம் க்ருஹ்ணாதி. ததோ தேவாலயம் ப்ரவிச்ய, சிரஸ்தமுதகும்பம் "ஸோமம் ராஜான"மிதி ந்யஸேத்.

பொருள்: "ப்ரதத்விஷ்ணுஸ்தவத" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கோயிலை ப்ரதக்ஷிணம் செய்யவேண்டும். "மணிகம் ப்ரபத்யே" எனத்தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி த்வாரபாலகரை வணங்கி, சாவிகளை "நிரஸ்தகும்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி எடுத்து, "ஹிரண்ய பாணிம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கதவில் சேர்க்கவேண்டும். "திவம் விவ்ருணோது" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கதவைத் திறக்கவேண்டும். உள்ளே சென்று பெருமாளின் திருமுக மண்டலத்தை நன்கு தரிசித்துவிட்டு, "சாம்யந்து கோராணி" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கைகளை மும்முறை நன்கு தட்டவேண்டும். "பகவதோ பலேன" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பெருமாளை வணங்கவேண்டும். சிஷ்யன் மூலம் தீபத்தைத் தூண்டச் செய்யவேண்டும். "துஹதாம் திவ" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லிக் குடத்தை எடுத்துக்கொண்டு நதி, குளம், கிணறு ஆகிய மூன்றில் ஏதாவது ஒன்றில் கிழக்கு பாகத்திலோ வடக்கு பாகத்திலோ "ஆத்யமபி க்ருஹ்ணாமி" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஜலத்தை எடுத்துக்கொண்டு சன்னிதிக்குச் சென்று, தலையிலிருக்கும் குடத்தை "ஸோமம் ராஜானம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கீழே இறக்கிவைக்கவேண்டும்.

अर्चको "ब्रह्मब्रह्मान्तरात्"मेति हृदयमभिमृश्य, "मौर्ध्नैरसि" इति शिरोऽभिमृश्य, "शिख" इति शिखोद्वर्तनं, "सकृद्देवानामायुधै"रिति सर्वत्र रक्षां कृत्वा, सुदर्शनमिति दक्षिणे हस्ते सुदर्शनं धारयति । "रविपा"मिति वामे शङ्खं च । "सूर्योऽसि" इति दक्षिणे "चन्द्रोऽसि" इति वामे च चक्षुषोः न्यस्य, हृदये बीजाक्षरं न्यस्य, हस्तयोस्तलयोः दक्षिण वामयोः सूर्याचन्द्रमसोः मण्डलं न्यस्य, "आभुरण्यं, विधिं, वज्रं, ब्रह्माणं, देवेन्द्रं" इति अङ्गुष्ठादि कनिष्ठान्तं न्यस्य, "अन्तरस्मिन्निमे" इति ब्रह्माणं स्मरति ।

அர்ச்சகோ "ப்ரம்ம ப்ரம்மாந்தரா" த்மேதி ஹ்ருதயமபிம்ருச்ய, "த்யௌர்த்யௌர" ஸீதி சிரோபி ம்ருச்ய, "சிக" இதி சிகோத்வர்த்தனம், "ஸக்ருத்தேவானாமாயுதை" ரிதி ஸர்வத்ர ரக்ஷாம் க்ருத்வா, ஸுதர்சனமிதி தக்ஷிணே ஸுதர்சனம் தாரயதி. "ரவிபா"மிதி வாமே சங்கம் ச. ஸூர்யோ஽ஸி" இதி தக்ஷிணே, "சந்த்ரோ஽ஸி" இதி வாமே ச சக்ஷுஷோ: ந்யஸ்ய, ஹ்ருதயே பீஜாக்ஷரம் ந்யஸ்ய, ஹஸ்தயோஸ்தலயோ: தக்ஷிண வாமயோ: ஸூர்யாசந்த்ரமஸோ: மண்டலம் ந்யஸ்ய, "ஆபுரண்யம், விதிம், யக்ஞம், ப்ரம்மாணம், தேவேந்த்ர" மித்யங்குஷ்டாதி கனிஷ்டாந்தம் ந்யஸ்ய, "அந்தரஸ்மின்னிம" இதி ப்ரம்மாணம் ஸ்மரதி.

பொருள்: அர்ச்சகன் "ப்ரம்ம ப்ரமாந்தராத்மா" என்று தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஹ்ருதயத்தைத் தொடவேண்டும். "சிகே" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி சிகையை (தலைமுடியை)த் தொட வேண்டும். "ஸக்ருத்தேவானாமாயுதை:" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி எல்லா இடத்திற்கும் ரக்ஷையைச் செய்துகொள்ள வேண்டும். "ஸுதர்சனம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி வலது கையில் ஸுதர்சன முத்ரையை தரிக்க வேண்டும். "ரவிபாம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி இடது கையில் சங்க முத்ரையை தரிக்க வேண்டும். "ஸூர்யோ஽ஸி" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி வலது கண்ணில் ஸூர்யனையும், "சந்த்ரோ஽ஸி" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி இடது கண்ணில் சந்த்ரனையும் ந்யாஸித்து, ஹ்ருதயத்தில் பீஜாக்ஷரத்தை ந்யாஸிக்க வேண்டும். வலது இடது கைகள் இரண்டிலும் சூர்ய மண்டலத்தையும், சந்த்ரமண்டலத்தையும் ந்யாஸிக்க வேண்டும். "ஆபுரண்யம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கரந்யாஸம் செய்ய வேண்டும். "அந்தரஸ்மின்னிம" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ப்ரம்மனை ஸ்மரிக்க வேண்டும்.

कुशैर्वस्त्रेण वा "धारासु सप्त" स्वित्यपामुत्पवनं कृत्वा, "इदमाप: शिवा" इत्यपोऽभिमन्त्र्य "अवधूत"मिति मार्जन्या संमार्ज्य, पांस्वादीन् परिहृत्य, गोमयेनोऽपलिप्य, "आशासु सप्त" स्विति पञ्चगव्यैः प्रोक्ष्य, "नश्यन्ति जगता"मिति देवस्य निर्माल्यं शोधयित्वा "अहमेवेद"मिति पीठान्निर्माल्यमैन्द्रादीशानपर्यन्तमपोह्य, "पूतस्त" इति वेदिं परिमृज्य "नारायणाय विद्महे" इति पादपुष्पं पञ्चभिः मूर्तिभिर्दत्वा, "विष्वक्सेनं, शान्तं, हरं, अमितं" इति देवस्य निर्माल्यहारिणं भगवच्छेषैः सर्वैरर्चयेदित्याचष्टे भृगुः

குசைர் வஸ்த்ரேண வா "தாராஸு ஸப்த" ஸ்வித்யபாமுத்பவனம் க்ருத்வா, "இதமாப: சிவா" இத்யபோ஽பிமந்த்ர்ய, "அவதூத"மிதி மார்ஜன்யா ஸம்மார்ஜ்ய பாம்ஸ்வாதீன் பரிஹ்ருத்ய, கோமயேனோபலிப்ய,

"ஆசாஸு ஸப்த"ஸ்விதி பஞ்சகவ்யை: ப்ரோக்ஷ்ய, "நச்யந்தி ஜகதா"மிதி தேவஸ்ய நிர்மால்யம் சோதயித்வா. "அஹமேவேத"மிதி பீடான்னிர்மால்ய-மைந்த்ராதீசான பர்யந்தமபோஹ்ய, "பூதஸ்த"ஸ்யேதி வேதிம் பரிம்ருஜ்ய. "நாராயணாய வித்மஹே" இதி பாத புஷ்பம் பஞ்சபி: மூர்த்திபிர்தத்வா, "விஷ்வக்ஸேனம், சாந்தம், ஹரம், அமிதம்" இதி தேவஸ்ய நிர்மால்ய ஹாரிணம் பகவச்சேஷை ஸர்வைரர்ச்சயேதித்யா சஷ்டே ப்ருகு:

பொருள்: தர்பையோ, வஸ்த்ரமோ கொண்டு "தாராஸு ஸப்த" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஜலத்தை வடிகட்டி நிரப்பி, "இதமாப: சிவா" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஜலத்தை அபிமந்த்ரித்து, "அவதூதகும்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி கோயிலைத் துடைப்பத்தைக்கொண்டு நன்கு சுத்தம் செய்யவேண்டும். பிறகு சாணி கொண்டு மெழுகவேண்டும். "ஆசாஸு ஸப்த" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பஞ்சகவ்யத்தினால் ப்ரோக்ஷிக்கவேண்டும். "நச்யந்தி ஜகதாம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி நிர்மால்யங்களை (பெருமாளுக்கு முதல் நாள் சமர்ப்பித்திருந்த புஷ்பங்களை)க் களைந்து, "அஹமேவேதம்" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பீடத்திலுள்ள புஷ்பங்களையும் களைந்து; பூதஸ்-தஸ்ய" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி வேதிகையை சுத்தம் செய்து "நாராயணாய வித்மஹே" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அவைகளை பஞ்சமூர்த்திகளிடத்தில் சேர்த்து, மீதமுள்ள அனைத்தையும் விஷ்வக்ஸேனரிடம் சேர்க்கவேண்டும் என்பதாக ப்ருகு கூறுகிறார்.

"भूः प्रपद्ये" इति देवेशं नमस्कृत्य "परं रंह" इति पीठादादाय "प्रतद्विष्णुः स्तवत" इति स्नानपीठे देवं संयोज्य, "परिलिखित"मित्याम्लादिना संशोध्य, "वारीश्चतस्र" इति संस्नाप्य, "नमो वरुण: शुद्ध" इति क्षीरेणाभिषिच्य, "भूरानिलय" इति गन्धतोयैः पुनः संस्नाप्य ततः प्लोतेन विमृज्य, "भूरसि भूः प्रतिष्ठित्यै" इत्यादिना जीवस्थाने प्रतिष्ठाप्य कुशाक्षतैः [1]समं वारिभिः प्रणिधिं प्रणवेनापूर्य गायत्र्या ध्रुवस्थानं प्रोक्ष्य, "संयुक्तमेत"दिति ध्रुव कौतुकयोः सम्बन्ध कूर्चं प्रक्षिपेत् ।

"பூ: ப்ரபத்யே" இதி தேவேசம் நமஸ்க்ருத்ய, "பரம் ரம்ஹ" இதி பீடாதாதாய, ப்ரதத்விஷ்ணு: ஸ்தவத" இதி ஸ்நாந பீடே தேவம் ஸம்யோஜ்ய, "பரிலிகித" மித்யாம்லாதினா ஸம்சோத்ய "வாரீச்சதஸ்ர" இதி ஸம்ஸ்னாப்ய, "நமோவருண: சுத்த" இதி க்ஷீரேணாபிஷிச்ய, "பூரானிலய" இதி கந்த தோயை: புந: ஸம்ஸ்னாப்ய தத: ப்லோதேன விம்ருஜ்ய "பூரஸி பூ: ப்ரதிஷ்-டித்யை" இத்யாதினா ஜீவஸ்தானே ப்ரதிஷ்டாப்ய, குசாக்ஷதை: ஸமம் வாரிபி:

1. सह – ஸஹ

ப்ரணிதிம் ப்ரணவேனாபூர்ய காயத்ர்யா த்ருவஸ்தானம் ப்ரோக்ஷ்ய, "ஸம்யுக்த-மேத" திதி த்ருவ கௌதுகயோ: ஸம்பந்த கூர்ச்சம் ப்ரக்ஷிபேத்.

பொருள்: பூ: ப்ரபத்யே" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பெருமாளை நமஸ்க்காரம் செய்து, 'பரம் ரம்ஹ" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பெருமாளை பீடத்திலிருந்து எழுந்தருளச் செய்து, "ப்ரதத்விஷ்ணு: ஸ்தவத" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஸ்நாந பீடத்தில் இருக்கச் செய்து, "பரிலிகிதம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி மாவிலை போன்றவற்றால் நன்கு சுத்தம் செய்து, "வாரீச்சதஸ்ர" என்று தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி நன்கு நீராட்டி. "நமோ வருண: சுத்த" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பால் கொண்டு அபிஷேகம் செய்வித்து, "பூரா நிலய" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி சந்தன நீரினால் நன்கு மறுபடியும் நீராட்டி, பிறகு உலர்ந்த வஸ்த்ரத்தைக் கொண்டு துடைத்து. "பூரஸி பூ: ப்ரதிஷ்டித்யை" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஏற்கனவே பெருமாள் இருந்த இடத்திற்கே எழுந்தருளச் செய்ய வேண்டும். தர்பை நுனி. அக்ஷதையுடன் கூட ப்ரணிதி பாத்ரங்களில் ப்ரணவத்தினால் நீரை நிரப்பி, காயத்ரியைச் சொல்லி த்ருவ ஸ்தானத்தை ப்ரோக்ஷித்து. "ஸம்யுக்த மேதத்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி த்ருவ பேரத்திற்கும், கௌதுக பேரத்திற்கும் ஸம்பந்த கூர்ச்சத்தை சேர்க்கவேண்டும்.

ध्रुवस्य पादयोर्मध्ये "विष्णवे नमः" इति प्राच्यां पुरुषाय, सत्याय दक्षिणे, प्रतीच्याम् अच्युताय, अनिरुद्धायोदीच्यां, आग्नेय्यां कपिलाय, नैर्ऋत्यां यज्ञाय, वायव्यां नारायणाय, ऐशान्यां पुण्याय इति प्रथमावरणे, द्वितीयावरणे वराहाय, नारसिंहाय, वामनाय, त्रिविक्रमायेति पूर्वादि प्रदक्षिणं चतुर्दिक्षु न्यस्य, सुभद्रायेशितात्मने सर्वोद्वहाय सर्वविघ्नेश्वरायेत्याग्नेयादीशानपर्यन्तं न्यस्य, तृतीयावरणे इन्द्राय, यमाय, वरुणाय, कुबेरायाग्नये निर्ऋतये वायव ईशानायेति स्वेस्वेदेशे प्रणवादि नमोऽन्तं पुष्पन्यासं करोति । कर्मार्चास्थाने सुभद्राय, हयात्मकाय, रामदेवाय पुण्य-देवायेति पूर्वादि प्रदक्षिणं चतुर्दिक्षु न्यस्य, सर्वाय, सुखावहाय, संवहाय, सुवहायेत्याग्नेयादीशान पर्यन्तं न्यस्य, शिवं, विश्वं, मित्रं, अग्निं इति पीठान्ते पश्चिमादि बहिर्मुखानर्चयित्वा, सनत्कुमारं, सनकं, सनातनं, सनन्दनमिति वायव्यादिकोणान्तेष्वर्चयित्वा, दक्षिणे मार्कण्डेयं, वामे पद्मपितरमित्य-र्ध्यान्तं पूजयित्वा, दक्षिणोत्तरयोः ब्रह्मेशानौ समभ्यर्च्य आत्मसूक्तं जपति ।

த்ருவஸ்ய பாதயோர் மத்யே "விஷ்ணவே நம:" இதி ப்ராச்யாம் புருஷாய, ஸத்யாய தக்ஷிணே, ப்ரதீச்யாமச்யுதாய. அநிருத்தாயோதீச்யாம், ஆக்னேய்யாம் கபிலாய, நைர்ருத்யாம் யக்ஞாய, வாயவ்யாம் நாராயணாய, ஐசான்யாம் புண்யாய இதி ப்ரதமாவரணே, த்விதீயாவரணே வராஹாய,

நாரஸிம்ஹாய, வாமனாய, த்ரிவிக்ரமாய இதி பூர்வாதி ப்ரதக்ஷிணம் சதுர்திக்ஷு ந்யஸ்ய, ஸுபத்ராயேசிதாத்மனே ஸர்வோத்வஹாய ஸர்வ வித்யேச்வராயேத்யாக்னேயாதீசான பர்யந்தம் ந்யஸ்ய, த்ருதீயாவரணே இந்த்ராய, யமாய, வருணாய, குபேராயாக்னயே, நிர்ருதயே, வாயவ, ஈசானாயேதி ஸ்வே ஸ்வே தேசே ப்ரணவாதி நமோந்தம் புஷ்ப ந்யாஸம் கரோதி. கர்மார்ச்சா ஸ்தானே ஸுபத்ராய, ஹயாத்மகாய, ராமதேவாய புண்யதேவாயேதி பூர்வாதி ப்ரதக்ஷிணம் சதுர்திக்ஷு ந்யஸ்ய, ஸர்வாய, ஸுகாவஹாய, ஸம்வஹாய, ஸுவஹாயேத்யாக்னேயாதீசான பர்யந்தம் ந்யஸ்ய. சிவம், விச்வம், மித்ரம், அத்ரிம் இதி பீடாந்தே பச்சிமாதி பஹிர்முகா-னர்ச்சயித்வா, ஸனத்குமாரம், ஸனகம், ஸனாதனம், ஸனந்தனமிதி வாயவ்யாதி கோணாந்தேஷ்வர்ச்சயித்வா, தக்ஷிணே மார்க்கண்டேயம், வாமே பத்மாபிதர மித்யர்க்யாந்தம் பூஜயித்வா, தக்ஷிணோத்தரயோ: ப்ரம்மேசானௌ ஸமப்-யர்ச்சய ஆத்ம ஸூக்தம் ஜபதி

பொருள்: த்ருவ பேரத்தின் திருவடியில் "விஷ்ணவே நம:" என்று சொல்லி கிழக்கிலும், ஓம் புருஷாய நம:. ஓம் ஸத்யாய நம: என்று சொல்லி தெற்கிலும், ஓம் அச்யுதாய நம: என்று சொல்லி மேற்கிலும், அநிருத்தாய நம: என்று சொல்லி வடக்கிலும், அக்னி திக்கில் ஓம் கபிலாய நம: என்றும், நிர்ருதி திக்கில் ஓம் யக்ஞாய நம: என்றும், வாயு திக்கில் ஓம் நாராயணாய நம: என்றும், ஈசான திக்கில் ஓம் புண்யாய நம: என்றும் சொல்லி முதல் சுற்றில் புஷ்ப ந்யாஸத்தைச் செய்ய வேண்டும்.

இரண்டாவது சுற்றில் கிழக்கு முதல் நான்கு திசைகளிலும் ஓம் வராஹாய நம:, ஓம் நாரஸிம்ஹாய நம:, ஓம் வாமநாய நம:, ஓம் த்ரிவிக்ரமாய நம: என்று சொல்லி க்ரமமாக புஷ்பத்தைச்சேர்க்க வேண்டும் ஆக்னேயம் முதல் ஐசான்யம் வரையிலான நான்கு உபதிசைகளிலும் ஓம் ஸுபத்ராய நம:, ஓம் ஈசிதாத்மனே நம: ஓம் ஸர்வோத்வஹாய நம:, ஓம் ஸர்வ வித்யேச்வராய நம: என்று சொல்லி புஷ்ப ந்யாஸத்தைச் செய்ய வேண்டும்.

மூன்றாவது சுற்றில் ஓம் இந்த்ராய நம:, ஓம் யமாய நம:, ஓம் வருணாய நம:, ஓம் குபேராய நம: என்று சொல்லி நான்கு திசைகளிலும், நான்கு உபதிசைகளிலும் ஓம் அக்னயே நம:, ஓம் நிர்ருதயே நம:, ஓம் வாயவேநம:, ஓம் ஈசானாய நம:. என்று சொல்லி அந்தந்த திசைகளுக்குரிய திக்பால கர்களை குறித்து அவ்வவ்விடங்களில் புஷ்ப ந்யாஸத்தைச் செய்ய வேண்டும்.

அர்ச்சா ஸ்தானத்தில் ஓம் ஸுபத்ராய நம:, ஓம் ஹயாத்மகாய நம:, ஓம் ராமதேவாய நம:, ஓம் புண்ய தேவாய நம: என்று கிழக்கு முதல் நான்கு திசைகளிலும், ஓம் ஸர்வாய நம:, ஓம் ஸுகாவஹாய நம:, ஓம் ஸம்வஹாய நம:, ஓம் ஸுவஹாய நம:, என்று சொல்லி நான்கு உபதிசைகளிலும் புஷ்பம்

சேர்க்க வேண்டும். பீடத்தின் கடைசியில் ஓம் சிவாய நம:, ஓம் விச்வாய நம:, ஓம் மித்ராய நம:, ஓம் அத்ரயே நம: என்று நான்கு திசைகளிலும் வெளிமுகமாகப் பார்த்திருக்குமாறு த்யானித்து, ஓம் ஸனத்குமாராய நம:, ஓம் ஸனகாய நம:, ஓம் ஸனாதனாய நம: ஓம் ஸனந்தனாய நம: என்று சொல்லி நான்கு உப திசைகளிலும் புஷ்ப ந்யாஸத்தைச் செய்ய வேண்டும். பெருமாளுக்கு இடது பக்கத்தில் மார்க்கண்டேயரையும், வலது பக்கத்தில் ப்ருகுவையும் த்யானித்து புஷ்பம் சேர்த்து அர்க்யம் வரை உபசாரம் செய்து பூஜித்து, தெற்கிலும், வடக்கிலும், (கருவறையின் உட்புறச் சுவற்றில்) ப்ரம்மனையும் ஈசானனையும் நன்கு அர்ச்சித்து, ஆத்ம ஸூக்தத்தை ஜபிக்க வேண்டும்.

पश्चात् सुवर्णवर्णं रक्तास्यं रक्तनेत्रं सुखोद्वहं विष्णुं प्रणवात्मकं किरीट केयूर हार प्रलंब यज्ञोपवीतिनं श्रीवत्साङ्कं चतुर्भुजं शङ्खचक्रधरमेवं परमात्मानं सकलं ध्यात्वा, मनसा प्रणिध्यां निवेश्य "सुवर्भुवर्भू"रिति बिम्बस्य मूर्धानाभिपादेषु क्रमेण विन्यस्य, यकारं पादयोरन्तरे पीठे न्यस्य, हृदये बीजाक्षरं न्यस्य, तं प्रणवैर्वेष्टयित्वा "इदं विष्णुरायातु भगवानि" त्यूर्ध्वं बाहुमुखः प्रणिधिमुद्धृत्य कूर्चेन तद्वारि बिम्बस्य मूर्ध्नि विष्णुमावाहयामीति संस्राव्य, प्रागादि पुरुषं, सत्यं, अच्युतं, अनिरुद्धं इत्यावाह्य दक्षिणे श्रियं, वामे हरिणीमित्यावाह्य "प्रतद्विष्णुः", "अस्त्वासन"-मित्यासनं पृथक् पृथक् पुष्पेण ददाति ।

பச்சாத் ஸுவர்ண வர்ணம் ரக்தாஸ்யம் ரக்த நேத்ரம் ஸுகோத்வஹம் விஷ்ணும் ப்ரணவாத்மகம் கிரீட கேயூர ஹார ப்ரலம்ப யக்ஞோபவீதினம் ஸ்ரீவத்ஸாங்கம் சதுர்புஜம் சங்க சக்ரதரமேவம் பரமாத்மானம் ஸகலம் த்யாத்வா மனஸா ப்ரணித்யாம் நிவேச்ய "ஸுவர்புவர்பூ:" இதி பிம்பஸ்ய மூர்த்தா நாபி பாதேஷு க்ரமேண விந்யஸ்ய, யகாரம் பாதயோரந்தரே பீடே ந்யஸ்ய, ஹ்ருதயே பீஜாக்ஷரம் ந்யஸ்ய, தம் ப்ரணவைர் வேஷ்டயித்வா "இதம் விஷ்ணுராயாது பகவானி" த்யூர்த்வ பாஹுமுக: ப்ரணிதிமுத்ருத்ய கூர்ச்சேன தத்வாரி பிம்பஸ்ய மூர்த்னி விஷ்ணுமாவாஹயாமீதி ஸம்ஸ்ராவ்ய ப்ராகாதி புருஷம், ஸத்யம், அச்யுதம், அநிருத்தம் இத்யாவாஹ்ய தக்ஷிணே ச்ரியம் வாமே ஹரிணீமித்யாவாஹ்ய "ப்ரதத் விஷ்ணு:" "அஸ்த்வாஸன" மித்யாஸனம் ப்ருதக் ப்ருதக் புஷ்பேண ததாதி.

பொருள்: பிறகு பகவானை தங்கத்தைப் போன்ற நிறமுள்ளவராயும், (தாமரை போன்ற) சிவந்த திருமுக மண்டலத்தையுடையவராயும், சிவந்த கண்களையுடையவராயும், கிரீடம், ஹாரம், தொங்குகின்ற முப்புரி நூலை அணிந்தவராயும், மார்பில் லக்ஷ்மியைத் தாங்குகின்றவராயும், நான்கு கைகள் உடையவராயும் அவற்றில் இரண்டு கைகளில் சங்கு, சக்கரம் தரித்தவராயும் த்யானித்து பிம்பத்தில் தலை, நாபி, பாதம் ஆகிய மூன்று இடங்களிலும் ஸுவ:, புவ:, பூ: என்பதாக ந்யாஸிக்க வேண்டும், யகாரத்தை

பாதங்களுக்கு இடையில் பீடத்தில் ந்யாஸிக்க வேண்டும். ஹ்ருதயத்தில் பீஜாக்ஷரத்தை ந்யாஸிக்க வேண்டும். அந்த பிம்பத்தை ப்ரணவத்தினால் சுற்றிலும் பந்தனம் செய்துவிட்டு, "இதம் விஷ்ணு:, ஆயாது பகவான்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தையும், ச்லோகத்தையும் சொல்லி, "விஷ்ணும் ஆவாஹயாமி" என்று ப்ரணிதி பாத்ரத்திலிருந்து ஜலத்தை கூர்ச்சத்தினால் எடுத்து பிம்பத்தில் ஆவாஹனம் செய்ய வேண்டும். நான்கு பக்கங்களிலும் புருஷம், ஸத்யம், அச்யுதம், அநிருத்தம் ஆவாஹயாமி என்பதாக ஆவாஹனம் செய்து, எம்பெருமானுக்கு வலப்பக்கத்தில் ஸ்ரீதேவியையும், இடப்பக்கத்தில் ஹரிணீயையும் ஆவாஹனம் செய்து, "ப்ரதத் விஷ்ணு:", "அஸ்த்வாஸனம்" எனத் தொடங்கும் இரு மந்த்ரங்களையும் சொல்லி ஒவ்வொரு மூர்த்திக்கும் தனித் தனியே புஷ்பத்தினால் ஆஸனம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும்.

"विश्वाधिकानां जन"नेति स्वागतं, "मनोभिमन्ते" त्यनुमानं, "त्वं स्त्री"ति पाद्यमभिमृश्य, "त्रीणि पदेन्द्राऽभिमन्ते"ति पाद्यं कूर्चेन वारि पादयोः संस्राव्य, "शन्नो देवी"रिति विष्णवे, "आपोहिष्टे"ति पुरुषाय, "योगे योग" इति सत्याय, "समाने वृक्ष" इत्यच्युताय, "पवित्रन्त" इत्यनिरुद्धाय आचमनं दक्षिणे हस्ते कूर्चेन ददाति । "तद्विष्णोः परमं पदं "इमाःसुमनस" इति पुष्पं, "तद्विप्रास—इमे गन्धा" इति गन्धं, "परोमात्रया", "बृहस्पति"रिति धूपं, "विष्णोः कर्माणि", "शुभ्राज्योति"रिति दीपं पृथक् पृथक् मूर्तिभिः संयोज्य ददाति । "आमा वाजस्य" इति अर्घ्यपात्राणि संशोध्य, वसिष्टं, सामं, यज्ञाङ्गं, इन्दुं, चन्द्रं इति पात्राधिदेवमाराध्य, प्रथमं सिद्धार्थकं, द्वितीयं कुशाग्रं, तृतीयं तिलं, चतुर्थं तण्डुलं, पञ्चमं दधि, षष्टं क्षीरं, सप्तमं अक्षतं, अष्टमं तोयं इति सङ्गृह्य 'कुडवमात्रं[1] पृथक् पृथक् गायत्र्याक्षिप्त्वा घृतेनाभिघार्य अग्नेरिन्द्रादिनाऽभिमृश्य, "त्रिर्देवः", "इन्द्रियाणि" इति विष्णवे, "हिरण्यगर्भ" इति पुरुषाय, "इदमापः शिवा" इति सत्याय, "नारायणाय विद्महे" इति अच्युताय, "कयानश्चित्र" इति अनिरुद्धाय अर्घ्यं निवेद्याचमनं पूर्ववत् ददाति ।

॥ इति श्रीवैखानसे काश्यप प्रोक्ते ज्ञानकाण्डे ध्यानावाहनादि विधिर्नामैकोनसप्ततितमोऽध्यायः ॥

"விச்வாதிகானாம் ஜனனா" இதி ஸ்வாகதம், "மனோபிமந்தே" த்யனுமானம், "த்வம் ஸ்த்ரீ"தி பாத்யமபிம்ருச்ய, த்ரீணிபதேந்த்ரோபிமந்தே" தி பாத்யம் கூர்ச்சேன வாரிபாதயோ: ஸம்ஸ்ராவ்ய "சன்னோ தேவீ" ரிதி விஷ்ணவே, "ஆபோஹிஷ்டே" தி புருஷாய, யோகே யோக" இதி

---

1. कुडवः — "प्रसृतीद्वावञ्जलिः स्यात्" इति वैजयन्तीकोषे ॥ *(5 : 1 : 53)*

குடவ: — இரண்டு கையளவு.

ஸத்யாய "ஸமானே வ்ருக்ஷ" இத்யச்யுதாய. "பவித்ரந்த" இதி அநிருத்தாய ஆசமனம் தக்ஷிணே ஹஸ்தே கூர்ச்சேன ததாதி. "தத்விஷ்ணோ: பரமம் பதம்", 'இமாஸ்ஸுமனஸ:" இதி புஷ்பம், "தத்விப்ராஸ", "இமேகந்தா" இதி கந்தம், "பரோமாத்ரயா", "ப்ருஹஸ்பதி" ரிதி தூபம். "விஷ்ணோ: கர்மாணி", "சுப்ராஜ்யோதி:" இதி தீபம் ப்ருதக் ப்ருதக் மூர்த்திபி: ஸம்யோஜ்ய ததாதி. ஆமாவாஜஸ்ய இதி அர்க்ய பாத்ராணி ஸம்சோத்ய, வஸிஷ்டம், ஸோமம், யக்ஞாங்கம், இந்தும், சந்த்ரம் இதி பாத்ராதிதேவமாராத்ய, ப்ரதமம் ஸித்தார்த்தகம், த்விதீயம் குசாக்ரம், த்ருதீயம் திலம், சதுர்த்தம் தண்டுலம், பஞ்சமம் ததி, ஷஷ்டம் க்ஷீரம், ஸப்தமம் அக்ஷதம், அஷ்டமம் தோயம் இதி ஸங்க்ருஹ்ய குடுவ மாத்ரம் ப்ருதக் ப்ருதக் காயத்ர்யா க்ஷிப்த்வா க்ருதேனாபி- கார்யா அக்னேரிந்த்ராதினாऽபிம்ருச்ய "த்ரிர்தேவ:", "இந்த்ரியாணீ"தி விஷ்ணவே, "ஹிரண்ய கர்ப" இதி புருஷாய, "இதமாப: சிவா" இதி ஸத்யாய, நாராயணாய வித்மஹே இத்யச்யுதாய, "கயானச்சித்ர" இதி அநிருத்தாய அர்க்யம் நிவேத்ய, ஆசமனம் பூர்வவத் ததாதி.

இதி ஸ்ரீவைகானஸே காச்யப ப்ரோக்தே ஞான காண்டே
த்யானாவாஹனாதி விதிர்நாம ஏகோன ஸப்ததிதமோத்யாய:.

"விச்வாதிகானாம்" எனத்தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பகவானுக்கு நல்வரவு நல்கவேண்டும். "மநோபிமந்தா" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அனுமதி பெறவேண்டும். "த்வம் ஸ்த்ரீ" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பாத்ய பாத்ரத்தைத் தொட்டு, "த்ரீணிபதா", "இந்த்ரோபிமந்தா" எனத் தொடங்கும் இரண்டு மந்த்ரங்களையும் கூறி பாத்ய ஜலத்தினை கூர்ச்சத்தினால் எடுத்து எம்பெருமானுடைய திருவடிகளில் ப்ரோக்ஷிக்கவேண்டும். "சன்னோதேவீ:" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி விஷ்ணுமூர்த்திக்கும், "ஆபோஹிஷ்டா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி புருஷமூர்த்திக்கும். "யோகேயோகே" எனத்தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஸத்யமூர்த்திக்கும். "ஸமானே வ்ருக்ஷ" எனத் தொடங் கும் மந்நரத்தைச் சொல்லி அச்யுதமூர்த்திக்கும், "பவிதரந்த" எனத் தொடங் கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அநிருத்தமூர்த்திக்கும் (அந்தந்த மூர்த்திகளுடைய) அவர்களுடைய வலக்கையில் ஆசமன தீர்த்தத்தை கூர்ச்சத்தினால் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். "தத்விஷ்ணோ: பரமம் பதம்", "இமாஸ்ஸுமனஸ" எனத் தொடங்கும் இரு மந்த்ரங்களையும் சொல்லி புஷ்பத்தினையும், "தத்விப்ராஸ", "இமே கந்தா" எனத் தொடங்கும் இரு மந்த்ரங்களையும் சொல்லி சந்தனம் முதலான வாசனைத் திரவியங்களையும், "பரோமாத்ரயா", "ப்ருஹஸ்பதி:" எனத் தொடங்கும் இரு மந்த்ரங்களையும் சொல்லி தூபத்தினையும், "விஷ்ணோ: கர்மாணி", "சுப்ராஜ்யோதி:" எனத் தொடங்கும் இரு மந்த்ரங் களையும் சொல்லி தீபத்தினையும் தனித்தனியே ஒவ்வொரு மூர்த்திகளின்

பெயருடனும் சேர்த்து சமர்ப்பிக்க வேண்டும். "ஆமாவாஜஸ்ய" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அர்க்ய பாத்ரங்களைச் சுத்தம் செய்து வஸிஷ்டம். ஸோமம். யக்ஞாங்கம். இந்தும். சந்த்ரம் என்பதான அர்க்யாதி பாத்ரங்களின் அதிதேவதைகளை ஆவாஹனம் செய்து, வெண்கடுகு முதலிய த்ரவ்யங்களை இரண்டு கையளவு சேகரித்து. (முதலில் வெண்கடுகு, இரண்டாவதாக தர்பை நுனி, மூன்றாவதாக எள், நான்காவதாக அரிசி, ஐந்தாவதாக தயிர். ஆறாவதாக பால். ஏழாவதாக அக்ஷதை. எட்டாவதாக ஜலம்) அவைகளை காயத்ரீ மந்த்ரங்களைச் சொல்லி அர்க்யாதி பாத்திரங்களில் சேர்க்க வேண்டும். பிறகு நெய்யினால் சுத்தம் செய்து, "அக்னீரிந்த்ரா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அபிமந்த்ரித்து "த்ரிர்தேவ", "இந்த்ரியாணி" எனத் தொடங்கும் இரு மந்த்ரங்களையும் சொல்லி விஷ்ணுமூர்த்திக்கும், "ஹிரண்யகர்ப" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி புருஷமூர்த்திக்கும், "இதமாப: சிவா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஸத்யமூர்த்திக்கும், "நாராயணாய வித்மஹே" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தை சொல்லி அச்யுதமூர்த்திக்கும், "கயானச்சித்ர" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அநிருத்தமூர்த்திக்கும் அர்க்யம் சமர்ப்பித்து, ஆசமனம் முன்போலவே சமர்ப்பிக்கவேண்டும்.

இவ்வாறு ஸ்ரீவைகானஸத்தில் காச்யபரால் கூறப்பட்ட ஞான காண்டத்தில் த்யான ஆவாஹன விதி என்பதாக 69-ஆவது அத்யாயம் முற்றும்.

॥ अथ सप्ततितमोऽध्यायः ॥

அத ஸப்ததிதமோऽத்யாய:

'इषेत्वोऽर्जेत्वा' इति मन्त्रस्नानं, 'मित्रस्सुवर्ण' इति प्लोतं, 'तेजोवत्सव' इति वस्त्रं, 'सोमस्य तनूर'सीति उत्तरीयम् । 'भूतोभूतेष्वि'त्याभरणं, 'अग्नि दूत'मित्युपवीतं, पञ्चभ्यो मूर्तिभ्यः संयोज्य ददाति । पूर्ववत् पाद्याचमन पुष्प, गन्ध, दूपदीपान् दत्वा, 'अथावनीतं' इति मण्डलं करोति ।

"இஷேத்வோர்ஜேத்வா" இதி மந்த்ர ஸ்நானம், "மித்ரஸ்ஸுவர்ண" இதி ப்லோதம், "தேஜோ வத்ஸவ" இதி வஸ்த்ரம், "ஸோமஸ்ய தனூர"ஸீதி உத்தரீயம். "பூதோ பூதே"ஷ்வித்யாபரணம், "அக்னிந்தூத"மித்யுபவீதம், பஞ்சப்யோ மூர்த்திப்ய: ஸம்யோஜ்ய ததாதி. பூர்வவத் பாத்யாசமன புஷ்ப கந்த தூபதீபான் தத்வா, "அதாவனீதம்" இதி மண்டலம் கரோதி.

எழுபதாவது அத்யாயம்

பொருள்: "இஷேத்வோர்ஜேத்வா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி மந்த்ர ஸ்நானம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "மித்ரஸ்ஸுவர்ண" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி (ப்லோதம்) உலர்ந்த வஸ்த்ரத்தால் பகவானைத் துடைக்கவேண்டும் "தேஜோவத்ஸவ" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி வஸ்த்ரம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "ஸோமஸ்ய தனூரஸி" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி உத்தரீயம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும். "பூதோ பூதேஷு" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஆபரணம் சமர்ப்பிக்கவேண்டும். "அக்னிந்தூதம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி உபவீதம் (முப்புரி நூல்) சமர்ப்பிக்கவேண்டும். இவ்வாறு அனைத்தையும் அந்தந்த மூர்த்திகளின் பெயருடன் சேர்த்து சமர்ப்பிக்கவேண்டும். முன்போலவே பாத்யம், ஆசமனம், புஷ்பம், கந்தம், தூபம், தீபம் ஆகியவை சமர்ப்பித்து, "அதாவனீதம்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி மண்டலம் சேர்க்கவேண்டும்.

तथा हविः पात्राणि संशोध्य आदित्यं, भास्करं, सूर्यं, मार्ताण्डं विवस्वन्तमिति पात्राधिदेवमाराध्य, पुष्पादीन् संशोध्य. 'देवस्यत्वे' त्याज्येनाभिघार्य, पात्रेषु 'अमृतोऽपस्तरणमसि' इति हवींषि प्रक्षिप्य, अथ फलगुडापदंशादीन् गायत्र्या क्षिप्त्वा, अन्नसूक्तेनऽभिमृश्य 'यत्ते सुषीम' इति घृतमास्राव्य, 'सुभूः स्वयंभूः' इति विष्णवे सर्वं हविर्निवेद्य, 'हिरण्यगर्भ' इति पुरुषाय पायसं, 'इह पुष्टि' इति सत्याय कृसरं, 'समाववर्ती'त्यच्युताय गौल्यं, 'त्रीणि पदा' इत्यनिरुद्धाय यावकं हविः निवेद्य, देवीभ्यां ऋषिभ्यां निवेद्य अग्निं परिषिच्य अतोदेवादिना हुत्वा, आलय गतेभ्यः देवेभ्यः चतसृभिः मूर्तिभिर्हुत्वा, अग्निं विसृज्य, द्वारपालेभ्यः, विमानपालेभ्यः, लोकपालेभ्योऽनपायिभ्यः तत्तन्नाम्ना प्रणवादि नमोऽन्तं पुष्पान्नयुतं बलिं तत्तत्प्रदेशे क्षिप्त्वा बलिशेषं पीठस्य दक्षिणे पार्श्वे 'भूतयक्षपिशाच नागेभ्यो बलिन्निर्वपामी'ति निर्वाप्य आचम्य 'इदं विष्णु'रिति पानीयं दत्वा आचमनं पूर्ववद्ददाति ।

ததா ஹவி: பாத்ராணி ஸம்சோத்ய ஆதித்யம், பாஸ்கரம், ஸூர்யம், மார்த்தாண்டம், விவஸ்வந்தமிதி பாத்ராதி தேவமாராத்ய, புஷ்பாதீன் ஸம்சோத்ய "தேவஸ்யத்வே" த்யாஜ்யேன அபிகார்ய, பாத்ரேஷு "அம்ருதோ-பஸ்தரணம"ஸீதி ஹவீம்ஷி ப்ரக்ஷிப்ய, அத பலகுடோபதம்சாதீன் காயத்ர்யா க்ஷிப்த்வா அன்னஸூக்தேனாऽபிம்ருச்ய, "யத்தே ஸுஷீம" இதி க்ருதமா ஸ்ராவ்ய, "ஸுபூ: ஸ்வயம்பூ:" இதி விஷ்ணவே ஸர்வம் ஹவிர் நிவேத்ய "ஹிரண்யகர்ப" இதி புருஷாய பாயஸம், "இஹபுஷ்டி"மிதி ஸத்யாய க்ருஸரம், "ஸமாவவர்த்தீ" இத்யச்யுதாய கௌல்யம், "த்ரீணிபதே" இதி அநிருத்தாய

யாவகம் ஹவி: நிவேத்ய தேவீப்யாம், ரிஷிப்யாம் நிவேத்ய, அக்னிம் பரிஷிச்ய. அதோ தேவா தினா ஹுத்வா ஆலய கதேப்ய: தேவேப்ய: சதஸ்ருபி: மூர்த்திபி: ஹுத்வா, அக்னிம் விஸ்ருஜ்ய த்வார பாலேப்ய: விமானபாலேப்ய:, லோக–பாலேப்யோऽநபாயிப்ய: தத்தந்நாம்னா ப்ரணவாதி நமோந்தம் புஷ்பான்ன-யுதம் பலிம் தத்தத் ப்ரதேசே க்ஷிப்த்வா பலிசேஷம் பீடஸ்ய தக்ஷிணேபார்ச்வே "பூதயக்ஷ பிசாச நாகேப்யோ பலிம் நிர்வபாமி" இதி நிர்வாப்ய ஆசம்ய "இதம் விஷ்ணு" ரிதி பாநீயம் தத்வா ஆசமனம் பூர்வவத் ததாதி.

பொருள் : அவ்வாறே ஹவிர்நிவேதனத்தைச் சேர்க்கும் பாத்திரங்களை சுத்தம் செய்து, அப் பாத்திரத்தின் அதிதேவதையான ஆதித்யம், பாஸ்கரம், சூர்யம், மார்த்தாண்டம், விவஸ்வந்தம் என்ற நாமாவளிகளைச் சொல்லி ஆவாஹனம் செய்து புஷ்பங்களினால் ஆராதித்து, "தேவஸ்யத்வா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி நெய்யை அப்பாத்திரத்தில் அபிகாரம் செய்து, அம்ருதோபஸ்தரணமஸி" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஹவிஸைச் சேர்த்து, பிறகு பழம், வெல்லம், உபதம்சம் முதலானவைகளைச் சேர்த்து, "அன்ன ஸூக்தம்" சொல்லி அபிமந்த்ரிந்து "யத்தே ஸுஸிம" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி விஷ்ணுவுக்கு ஹவிஸுக்களனைத்தையும் நிவேதனம் செய்து, "ஹிரண்யகர்ப" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி புருஷ மூர்த்திக்கு பாயஸத்தையும், "இஹ புஷ்டிம்" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி ஸத்யமூர்த்திக்கு க்ருஸரத்தையும், "ஸமாவவர்த்தி" எனத்தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி அச்யுத மூர்த்திக்கு கௌல்யத்தையும், "த்ரீணிபதா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி யவதான்யத்தாலான ஹவிஸை அநிருத்த மூர்த்திக்கும் ஹவிர்நிவேதனம் செய்யவேண்டும். விஷ்ணுமூர்த்தியைப்போன்று ஸ்ரீதேவி, பூதேவிகளுக்கும், ரிஷிகளுக்கும் ஹவிர் நிவேதனம் செய்ய வேண்டும். பிறகு அக்னிக்கு பரிசேஷனம் செய்து, "அதோ தேவா" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரங்களினால் ஹோமம் செய்து, ஆலயத்திலுள்ள ஒவ்வொரு தேவதைகளுக்கும் உரிய நான்கு நாமாவளிகளைச் சொல்லி ஹோமம் செய்து, அக்னிக்கு பரிசேஷனம் செய்து முடித்துவிட்டு, த்வாரபாலகர்கள், விமான பாலகர்கள், லோக பாலகர்கள், அனபாயிகள் ஆகிய அனைவருக்கும் அந்தந்த பெயருடன் ப்ரணவத்தை முதலிலும் இறுதியில் "நம:" என்றும் சேர்த்து பலியை அந்தந்த இடத்தில் சேர்க்க வேண்டும். பலி சேர்த்து முடிந்த பிறகு மீதமுள்ளதை பலிபீடத்திற்கு தெற்குப் புறத்தில் "பூத, யக்ஷ, பிசாச, நாகேப்ய: பலிம் நிர்வபாமி" என்றுக் கூறி சேர்த்துவிட்டு ஆசமனம் செய்ய வேண்டும். பிறகு "இதம் விஷ்ணு:" என்று தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பாநீயம் சமர்ப்பித்து, முன்போலவே பெருமாளுக்கு ஆசமனம் சமர்ப்பிக்க வேண்டும்.

'घृतात्प'रीति मुखवासं प्रदाय विधिना बलिमाराध्य प्रदक्षिणं कारयति । मस्तिष्कं, संपुटं, प्रह्वाङ्गं, पञ्चाङ्गं दण्डाङ्गमिति पञ्चभिः प्रकारैः विष्णुसूक्तेनप्रणम्य, विष्णु गायत्र्या पुष्पाञ्जलिं ददाति । प्रणवेन यथाशक्ति दक्षिणां दत्वा, द्वादशाक्षरेणाष्टाक्षरेण प्रणम्य, प्राणायामं जप्त्वा देवं बेरे समारोपयेदन्त्यवेलायामिति विज्ञायते ॥

॥ इति श्रीवैखानसे काश्यपप्रोक्ते ज्ञानकाण्डे नित्यार्चनविधानं नाम सप्ततितमोऽध्यायः ॥

"க்ருதாத்பரீ" இதி முகவாஸம் ப்ரதாய, விதினா பலி மாராத்ய ப்ரதக்ஷிணம் காரயதி. மஸ்திஷ்கம், ஸம்புடம், பிரஹ்வாங்கம், பஞ்சாங்கம், தண்டாங்கம் இதி பஞ்சபி: ப்ரகாரை: விஷ்ணுஸூக்தேனப்ரணம்ய விஷ்ணு காயத்ர்யா புஷ்பாஞ்சலிம் ததாதி. ப்ரணவேன யதா சக்தி தக்ஷிணாம் தத்வா த்வாதசாக்ஷரேணாஷ்டாக்ஷரணே ப்ரணம்ய ப்ராணாயாமம் ஜப்த்வா தேவம் பேரே ஸமாரோபயேதந்த்யவேளாயாமிதி விக்ஞாயதே

இதி ஶ்ரீவைகானஸே காச்யப ப்ரோக்தே ஞான காண்டே நித்யார்ச்சனா விதானம் நாம ஸப்ததிதமோऽத்யாய:

பொருள்: "க்ருதாத்பரி" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லி பெருமாளுக்கு வெற்றிலை பாக்கு சமர்ப்பிக்க வேண்டும். விதிப்படி பலி பேரத்தை ஆராதித்து கோவிலை ப்ரதக்ஷிணமாக எழுந்தருளச் செய்ய வேண்டும். மஸ்திஷ்கம், ஸம்புடம், ப்ரஹ்வாங்கம், பஞ்சாங்கம், தண்டாங்கம் என்பதாக உள்ள ஐந்து வித நமஸ்காரங்களில் ஏதேனும் ஒன்றை விஷ்ணு ஸூக்தத்தைச் சொல்லி நமஸ்காரம் செய்து, விஷ்ணு காயத்ரியைச் சொல்லி புஷ்பாஞ்சலி செய்ய வேண்டும். ப்ரணவத்தைச் சொல்லி எவ்வளவு முடியுமோ அவ்வளவு தக்ஷிணை பெருமாளுக்கு சமர்ப்பித்து, த்வாதச, அஷ்டாக்ஷரத்தைச் சொல்லி பெருமாளை நமஸ்கரிக்க வேண்டும். கடைசீ வேளையில் ப்ரணாயாமம் செய்து (ஸங்கல்பித்து) பெருமாளை த்ருவபேரத்தில் ஸமாரோபனம் செய்ய வேண்டும்.

இவ்வாறு ஶ்ரீ வைகானஸத்தில் காச்யபரால் கூறப்பட்ட ஞான காண்டத்தில் நித்யார்ச்சன விதானம் என்பதாக 70-வது அத்யாயம் முற்றும்.

भृगु संहितायां — समूर्तार्चनाधिकरणे

॥ नित्यार्चनविधौ विशेषांशाः ॥

ப்ருகு ஸம்ஹிதாயாம் ஸமூர்த்தார்ச்சனாதிகரணே

நித்யார்ச்சனவிதௌ விசேஷாம்சா:

साकारञ्च निराकारं हरेराराधनं द्विधा ।
(प्रतिमाराधनं मुख्यं साकारमभिधीयते ।)
आराधनं निराकारमतः साकारमुत्तमम् ।
साकारं तद्विधाप्रोक्तं नित्यं नैमित्तिकन्त्विति ॥

ஸாகாரஞ்ச நிராகாரம் ஹரேராராதனம் த்விதா ।
(ப்ரதிமாராதனம் முக்யம் ஸாகாரமபிதீயதே ।)
ஆராதனம் நிராகாரமத: ஸாகார முத்தமம் ।
ஸாகாரம் தத்விதா ப்ரோக்தம் நித்யம் நைமித்திகந்த்விதி ॥

பொருள் : நித்ய பூஜையானது உருவ வழிபாடு, அருவ வழிபாடு என இருவகைப்படும். இவ்விரண்டு முறைகளுள் விக்ரஹம் வைத்து வழிபடும் முறையான உருவ வழிபாடு மிக முக்கியமானதாகும். இம்முறையினையே "ஸாகாரம்" என்று மேலே சொல்லப்பட்டுள்ளது. "ஸாகார"மும் நித்யம், நைமித்திகம் என்பதாக இருவகைப்படும்.

॥ कौतुकादीनां स्थानम् ॥

कौतुकं ब्रह्मणः स्थाने स्थापितं सम्यगर्चयेत् ॥
दक्षिणोत्तरयोस्तस्य पूजयेत्स्नापनौत्सवौ ।
औत्सवस्नापने वाऽथ स्थापयेदिति केचन ॥

उत्तरे कौतुकस्यैव बलिबेरं समर्चयेत् ।
यथा कर्मण एकस्यकल्पिताः पञ्चवह्नयः ॥

यथा चैकशरीरस्य वायुपञ्चक कल्पनम् ।
तथैवैक विमानस्य पञ्चबेराणि कल्पयेत् ॥

अथवा त्रीणि बेराणि यथा त्रेताग्निकल्पनम् ।
ध्रुवार्चाबेरमेकञ्च बलिबेरमथौत्सवम् ॥

ध्रुवार्चामेकबेरन्तु कुर्यादौपासनाग्निवत् ।
गर्भालयस्य सङ्कोचेत्त्वथवा मुखमण्डपे ।
अन्तरालेऽथवा स्थाप्य पूजयेदिति केचन ॥

கௌதுகாதீனாம் ஸ்தானம்

கௌதுகம் ப்ரம்மண:ஸ்தானே ஸ்தாபிதம் ஸம்யகர்ச்சயேத் ॥
தக்ஷிணோத்தரயோஸ்தஸ்ய பூஜயேத் ஸ்நாபனோத்ஸவௌ ।
ஔத்ஸவ ஸ்நாபனே வாऽத ஸ்தாபயேதிதி கேசன ॥

உத்தரே கௌதுகஸ்யைவ பலிபேரம் சமர்ச்சயேத் ।
யதா கர்மண ஏகஸ்ய கல்பிதா: பஞ்சவஹ்நய: ॥

யதா சைகசரீரஸ்ய வாயுபஞ்சக கல்பனம் ।
ததைவைக விமானஸ்ய பஞ்சபேராணி கல்பயேத் ॥

அதவா த்ரீணி பேராணி யதா த்ரேதாக்னி கல்பனம் ।
த்ருவார்ச்சாபேரமேகஞ்ச பலிபேர மதௌத்ஸவம் ॥

த்ருவார்ச்சாமேகபேரந்து குர்யாதௌபஸனாக்னிவத் ।
கர்பாலயஸ்ய ஸங்கோசேத்வதவா முகமண்டபே ।
அந்தராளேऽதவா ஸ்தாப்ய பூஜயேதிதி கேசன ॥

கௌதுகர் முதலான மூர்த்திகளை பூஜைக்காக வைக்கும் இடம்.

பொருள் : கௌதுகர் முதலான மூர்த்திகளை த்ருவபேரத்தை மையமாக வைத்து உரிய இடத்தில் ஸ்தாபிக்கவேண்டும். கௌதுகரை ப்ரமமண ஸ்தானத்தில் எழுந்தருளச் செய்யவேண்டும். ஸ்நபன பேரத்தையும், உத்ஸவ பேரத்தையும் தெற்குப் பகுதியிலும், வடக்குப் பகுதியிலும் எழுந்தருளச் செய்யவேண்டும். உத்ஸவ பேரத்தைத் தெற்குப் பகுதியிலும், ஸ்நபன பேரத்தை வடக்குப் பகுதியிலும் எழுந்தருளச் செய்யலாம் என்பது சிலரபிப்ராயம். கௌதுக பேரத்திற்கு வடக்குப் பகுதியில் பலிபேரத்தை எழுந்தருளச் செய்யவேண்டும். மேற்சொன்ன இடங்களில் மூர்த்தங்களை எழுந்தருளச்செய்து நன்கு (பூஜிக்க) அர்ச்சிக்கவேண்டும்.

இங்கு ஒரு விசேஷ விஷயமாக "ஏன் ஐந்து மூர்த்தங்களை எழுந்தருளச் செய்து அர்ச்சிக்கவேண்டும்?" என்பதற்கு சாஸ்த்ர விளக்கம் தரப்படுகிறது.

எவ்வாறு ஒரு கார்யத்திற்கு ஐந்து அக்னியானது கல்பிக்கப் படுகிறதோ, எவ்வாறு "வாயு" முதலான (பஞ்ச பூதங்களின்) ஐம்பூதங்களின் சேர்க்கைதான் ஒரு சரீரமாக ஆக்கப்படுகிறதோ (கல்பிக்கப்படுகிறதோ) அவ்வாறு ஒரே கோவிலில் ஐந்து பேரங்கள் கல்பிக்கப்படுகிறது.

ஒரு கார்யத்தின் பொருட்டு ஐந்து அக்னியை கல்பிக்க முடியாதவர்கள் மூன்று அக்னியை கல்பிப்பது போல, த்ருவபேரம், உத்ஸவபேரம், பலிபேரம் ஆகிய மூன்று பேரங்களையும், (மூர்த்தங்களையும்) எழுந்தருளச் செய்து அர்ச்சிக்கலாம்.

மூன்று அக்னி கல்பனமும் செய்ய முடியாதவர்கள் ஏகாக்னி பக்ஷமாக ஔபாஸனாக்னியை மட்டும் செய்வதுபோல, த்ருவ பேரத்தை மட்டும் எழுந்தருளச் செய்து அர்ச்சிக்கலாம்.

கர்பக்கிரஹமானது (கருவறை) சிறியதாக இருப்பின் முன்மண்டபத்திலோ, அர்த்த மண்டபத்திலோ எழுந்தருளச் செய்து (பஞ்ச மூர்த்திகளை) அர்ச்சிக்கலாம் என்பது சிலரபிப்ராயம்.

॥ ध्रुवार्चन विशेषः ॥

पुष्पन्यासावसाना स्याद् ध्रुवबेरार्चनामता ॥
अनर्च्यं ध्रुवबेरंतज्जल पुष्पानुलेपनैः ।
निष्कलं तन्निरालम्बं केवलामुष्मिकप्रदम् ॥

த்ருவார்ச்சன விசேஷ:

புஷ்பந்யாஸாவஸானா ஸ்யாத் த்ருவபேரார்ச்சனாமதா ॥
அனர்ச்யம் த்ருவபேரம்யஜ்ஜல புஷ்பாநுலேபனை: ।
நிஷ்கலம் தந்நிராலம்பம் கேவலாமுஷ்மிக ப்ரதம் ॥

புஷ்பந்யாஸம் வரை அர்ச்சித்து த்ருவபேர பூஜையானது சொல்லப்படுகிறது. த்ருவ பேரத்தை ஜலம், புஷ்பம், சந்தனம் முதலானவைகளினாலேயே (மானஸிகமாக) பூஜை செய்யலாம். இம்முறைதான் நிராலம்பார்ச்சனம் எனப்படுகிறது. அது மோக்ஷபலனை மட்டும் அளிக்கும்.

॥ कौतुकाद्यर्चन विशेषः ॥

सालम्बं सगुणं श्रेष्ठं सकलं कौतुकार्चनम् ।
सकामानां समुचितं संसाराश्रमिणामिदम् ॥

ध्रुवबेरार्चनं प्रोक्तं निराशीः कर्मकारिणम् ।
आवाह्य कौतुकेतस्मिन्नित्यं विधिवदर्चयेत् ॥

सकामाकामयोर्योग्यमैहिकामुष्मिकप्रदम् ।
सालम्बं सगुणं श्रेष्ठं सकलं कौतुकार्चनम् ॥

तथापिध्रुवबेरोऽपि भक्त्या पूजां यदीच्छति ।
स्नानप्लोतानुलेपैश्च विनान्यैरभिपूजयेत् ॥

तत्राऽपि कौतुके कुर्यान्नित्यं विधिवदर्चनम् ।

கௌதுகாத்யர்ச்சன விசேஷ:

ஸாலம்பம் ஸகுணம் ச்ரேஷ்டம் ஸகலம் கௌதுகார்ச்சனம் ।
ஸகாமானாம் ஸமுசிதம் ஸம்ஸாராச்ரமிணாமிதம் ॥

த்ருவபேரார்ச்சனம் ப்ரோக்தம் நிராசீ: கர்மகாரிணாம் ।
ஆவாஹ்ய கௌதுகே தஸ்மின் நித்யம் விதிவதர்ச்சயேத் ॥

ஸகாமாகாமயோர் யோக்யமைஹிகாமுஷ்மிக ப்ரதம் ।
ஸாலம்பம் ஸகுணம் ச்ரேஷ்டம் ஸகலம் கௌதுகார்ச்சனம் ॥

ததாபி த்ருவ பேரோऽபி பக்த்யா பூஜாம் யதீச்சதி ।
ஸ்நான ப்லோதானுலேபைச்ச விநான்யைரபி பூஜயேத் ॥

தத்ராऽபி கௌதுகே குர்யாந் நித்யம் விதிவதர்ச்சனம் ।

பொருள்: கௌதுக பேர பூஜையானது க்ருஹஸ்தாச்ரமத்தில் இருக்கக் கூடியவர்களுக்கு வேண்டிய பலனை அளிக்கக் கூடியது.

ஆசைகளை விட்டு மோக்ஷபலனை மட்டும் விரும்பக் கூடியவர்கள் கௌதுக பேரத்தில் ஆவாஹனம் செய்து விதிப்படி பூஜிக்கவேண்டும்.

ஆசையுள்ளவர்களுக்கும் ஆசையற்றவர்களுக்கும் கௌதுக பேரமே பூஜிக்கத் தக்கது. ஏனெனில் இந்த உலகிலும், பரலோகத்திலுமுள்ள பலனை அளிக்கவல்லது. அவ்வாறு இருந்த போதிலும் த்ருவ பேரத்திற்கே அர்ச்சிக்க வேண்டும் என விரும்பினால், ஸ்நானம், *ப்லோதம், சந்தனம் சமர்ப்பித்தல் போன்ற மூன்று உபசாரங்களை மட்டும் தவிர்த்து மற்ற அனைத்தும் செய்ய வேண்டும்.

---

* **ப்லோதம்: பெருமாளுக்கு ஸ்நானம் செய்வித்த பிறகு திருவொத்துவாடை சமர்ப்பிப்பதே ப்லோதம் எனப்படும்.**

॥ अर्चकलक्षणम् ॥

वैखानसेन सूत्रेण निषेकादि क्रियान्वितः ॥

अध्यात्मगुण संयुक्तो विप्रःस्वाध्याय संयुतः ।
वृत्तवान् सत्यवादी च स्नानशीलश्च योगवित् ॥

गृहस्थो ब्रह्मचारी वा भक्त्यैवार्चनमारभेत् ।
अर्चकः प्रातरुत्थाय देवेशं मनसा स्मरन् ॥

शान्तिकं पौष्टिकं काम्यमिति भिन्नं त्रिधार्चनम् ।
द्रव्यं तदनुरूपञ्च तदादानञ्च चिन्तयेत् ॥

அர்ச்சக லக்ஷணம்

வைகானஸேன ஸூத்ரேண நிஷேகாதி க்ரியான்வித: ॥

அத்யாத்ம குண ஸம்யுக்தோ விப்ர ஸ்வாத்யாய ஸம்யுத: ।
வ்ருத்தவான் ஸத்யவாதீச ஸ்நான சீலச்ச யோகவித் ॥

க்ருஹஸ்தோ ப்ரம்மசாரீ வா பக்த்யைர்வார்ச்சனமாரபேத் ।
அர்ச்சக: ப்ராதருத்தாய தேவேசம் மனஸா ஸ்மரன் ॥

சாந்திகம் பொஷ்டிகம் காம்யமிதி பின்னம் த்ரிதார்சனம் ।
த்ரவ்யம் ததனுரூபஞ்ச ததாதானஞ்ச சிந்தயேத் ॥

பொருள்: வைகானஸ ஸூத்ரமுறைப்படி நிஷேகம் முதலான ஸம்ஸ்காரங்கள் செய்யப்பட்டவனாக இருக்க வேண்டும். நல்ல குணமுள்ளவனாயும், தனது வேதத்தை அத்யயனம் செய்தவனாகவும் பெருமாளை அர்ச்சிக்கும் விஷயத்தில் ஈடுபாடுடையவனாகவும், உண்மையே பேசுபவனாகவும், சுத்தமுள்ளவனாகவும், ஒழுக்கமுடையவனாகவும், யோகத்தை அறிந்தவனாகவும். இருக்க வேண்டும்.

மேற்படி குணங்களுடன் கூடிய அர்ச்சகன் ப்ரம்மசாரியாக இருந்தாலும் க்ரஹஸ்தனாக இருந்தாலும் காலையில் எழுந்து பகவானை த்யானித்து பக்தியுடன் தினமும் பூஜையை ஆரம்பிக்க வேண்டும். நித்ய பூஜையானது சாந்திகம், பௌஷ்டிகம், காம்யம் என்பதாக மூன்று வகைப்படும். ஒவ்வொரு வகைக்கும் த்ரவ்யங்களும் ஹோமமும் கவனிக்கத்தக்கது.

॥ सम्बन्ध कूर्चविचारः ॥

"संयुक्तमेत"दित्युक्त्वा ध्रुवकौतुकयोस्तथा ।
न्यसेत्कौतुकबेराग्रं कूर्चं सम्बन्धसंज्ञकम् ॥

प्रमाणं तस्य कूर्चस्य सम्बन्धो बेरयोर्यथा ।
प्रतिमासं व्यपोह्यैव कूर्चमन्यन्तु सन्न्यसेत् ॥

ஸம்பந்த கூர்ச்ச விசார:

"ஸம்யுக்தமேத"தித்யுக்த்வா த்ருவகௌதுகயோஸ்ததா ।
ந்யஸேத்கௌதுகபேராக்ரம் கூர்ச்சம் ஸம்பந்த ஸம்ஞகம் ॥

ப்ரமாணம் தஸ்ய கூர்ச்சஸ்ய ஸம்பந்தோ பேரயோர்யதா ।
ப்ரதிமாஸம் வ்யபோஹ்யைவ கூர்ச்சமந்யந்து ஸந்யஸேத் ॥

பொருள்: த்ருவ பேரத்தையும், கௌதுக பேரத்தையும் இணைக்கும் அளவுடைய ஸம்பந்த கூர்ச்சத்தை "ஸம்யுக்தமேதத்" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தைச் சொல்லிக் கூர்ச்சத்தின் நுனியானது கௌதுக பேரத்தை நோக்கி இருக்குமாறு சேர்க்க (போட) வேண்டும். ஒவ்வொரு மாதமும் பழைய கூர்ச்சத்தை எடுத்துவிட்டு புதிய கூர்ச்சத்தை சேர்க்கவேண்டும்.

॥ ध्यानावाहन प्रकारः ॥

सुवर्णवर्णं रक्तास्यं रक्तनेत्रं सुखोद्वहम् ।
शुकपिञ्छाम्बरधरं विष्णुं प्रणवरूपिणम् ॥

किरीटहार केयूर प्रलम्ब ब्रह्मसूत्रिणम् ।
श्रीवत्साङ्कं चतुर्बाहुं शङ्खचक्रधरंपरम् ॥

एवं ध्यात्वा समावाह्य पश्चात्कौतुकमूर्धनि ।
कूर्चेनादाय तत्तोय"मिदं विष्णु"रिति ब्रुवन् ॥

दक्षिणे श्रियमावाह्य वामे चावाहयेन्महीम् ।
औत्सवं स्नापनं चैव क्रमादावाहयेद्ध्रुवात् ॥

த்யானாவாஹன ப்ரகார:

ஸுவர்ணவர்ணம் ரக்தாஸ்யம் ரக்தநேத்ரம் ஸுகோத்வஹம் ।
சுகபிஞ்சாம்பரதரம் விஷ்ணும் ப்ரணவரூபிணம் ॥

கிரீடஹார கேயூர ப்ரலம்ப ப்ரம்மசூத்ரிணம் ।
ஸ்ரீவத்ஸாங்கம் சதுர்பாஹும் சங்கசக்ரதரம் பரம் ॥

ஏவம் த்யாத்வா ஸமாவாஹ்ய பச்சாத் கௌதுக மூர்த்தனி ।
கூர்ச்சேனாதாய தத்தோய "மிதம் விஷ்ணு" ரிதி ப்ருவன் ॥

தக்ஷிணே ச்ரியமாவாஹ்ய வாமேசாவாஹயேன்மஹீம் ।
ஔத்ஸவம் ஸ்நாபனம்சைவ க்ரமாதாவாஹயேத் த்ருவாத் ॥

பொருள்: "ஸுவர்ண வர்ணம்" எனத் தொடங்கி "சங்க சக்ர தரம்பரம்" என்று முடியும் வரை சொல்லி கூர்ச்சத்தால் தீர்த்தத்தை எடுத்து த்ருவ பேரத்திற்கு 'இதம் விஷ்ணு:' எனத் தொடங்கும் மந்தரத்தையும் சொல்லி ஆவாஹனம் செய்ய வேண்டும்.

த்ருவ பேரத்திற்குத் தெற்குப் புறத்தில் ஸ்ரீதேவியையும் வடக்குப் புறத்தில் பூமிதேவியையும் ஆவாஹனம் செய்யவேண்டும். இந்த ஆவாஹனம் முதலில் த்ருவ பேரத்திற்கும், அதன் பிறகே உத்ஸவ, ஸ்நபன பேரங்களுக்கும் செய்வது முறையாகும்.

॥ मात्रादानम् ॥

[1] द्रोण तण्डुलमादाय तदर्धं पादमेव वा ।
तण्डुलार्धतिलैर्युक्तं मुखवाससमन्वितम् ॥

दर्शयेद्देवदेवस्य "सोमं राजान"मुच्चरन् ।
[2] आचार्याय ततो दद्याद्भक्त्या सम्पूज्य पूजकः ॥

अथवाप्यर्चकेभ्यो वा दद्यादित्याह पद्मभूः ।

---

1. 64 பலம் ஒரு ஆடகம். 4 ஆடகம் ஒரு த்ரோணம். ஒரு பலம்: 35 கிராம். 64 பலம் அடங்கிய ஒரு ஆடகம் என்பது இன்றைய நிறுத்தல் அளவில் 2 கிலோ 240 கிராம். 4 ஆடகம் அடங்கிய ஒரு த்ரோணம் என்பது இன்றைய நிறுத்தல் அளவில் 8 கிலோ 960 கிராம்.

2. आचार्यायैव तद्ध्यान्मनसा भावयन् हरिम् ।
ஆசார்யாயைவ தத்தத்யான்மனஸா பாவயன் ஹரிம் ।
பொருள்: ஆசார்யனை பகவானாக உளமாற பாவித்து அவரிடமே அரிசியை தானம் செய்ய வேண்டும்.

மாத்ராதானம்

த்ரோண தண்டுலமாதாய ததர்தம் பாதமேவ வா ।
தண்டுலார்த்த திலைர்யுக்தம் முகவாஸ ஸமன்விதம் ॥

தர்சயேத்தேவ தேவஸ்ய "ஸோமம் ராஜான" முச்சரன் ।

ஆசார்யாய ததோ தத்யாத் பக்த்யா ஸம்பூஜ்ய பூஜக: ॥
அதவாப்யர்ச்சகேப்யோ வா தத்யாதித்யாஹ பத்மபூ: ।

பொருள்: த்ரோணமளவோ (8 கிலோ 960 கிராம்). அதில் பாதி அளவோ, கால் பாகமோ அரிசியை எடுத்துக்கொண்டு, எடுத்துக்கொண்ட அரிசி அளவில் பாதியளவு எள்சேர்த்து, வெற்றிலை பாக்குடன் பெருமாளுக்கு முன்பு "ஸோமம் ராஜானம்" என்ற மந்த்ரத்தைச் சொல்லி காண்பித்து, பக்தியுடன் நன்கு பூஜிக்கும் பூஜகரான ஆசார்யனிடம் (தானமாக) கொடுக்க வேண்டும் அல்லது அர்ச்சகனிடம் கொடுக்கவேண்டும்.

॥ मधुपर्कम् ॥

समांशानि दधिक्षीरमध्वाज्येक्षुरसानि च ।
"अग्निमीळे"ति मन्त्रेण मधुपर्कं निवेदयेत् ॥

மதுபர்க்கம்

ஸமாம்சானி ததிக்ஷீரமத்வாஜ்யேக்ஷு ரஸாநி ச ।
"அக்னிமீளே"தி மந்த்ரேண மதுபர்க்கம் நிவேதயேத் ॥

பொருள்: தயிர், பால், தேன், நெய், கரும்புச்சாறு அல்லது வெல்லம் ஆகிய ஐந்தையும் சம அளவு கலந்து "அக்னிமீளே" எனத் தொடங்கும் மந்த்ரத்தால் மதுபர்க்கத்தை நிவேதனம் செய்ய வேண்டும்.

॥ इत्यार्षे श्रीवैखानसे भगवच्छास्त्रे भृगुप्रोक्तायां संहितायां क्रियाधिकारे नित्यार्चनविधानं नाम नवमोऽध्यायः ॥

இவ்வாறு ப்ருகு மஹரிஷியால் சொல்லப்பெற்ற ஸ்ரீவைகானஸ பகவத் சாஸ்த்ரத்தில் க்ரியாதிகாரத்தில் நித்யார்ச்சனவிதானம் என்பதாக ஒன்பதாவது அத்யாயம் முற்றும்.

॥ श्रीविखनसमहागुरवे नमः ॥

अत्रिसंहितायां समूर्तार्चनाधिकारे

॥ नित्यार्चन प्रायश्चित्तविधिः ॥

அத்ரி ஸம்ஹிதாயாம் ஸமூர்த்தார்ச்சனாதிகாரே

நித்யார்ச்சன ப்ராயச்சித்த விதி:

॥ सप्ततितमोऽध्यायः ॥

हविर्हीने तु तद्ग्रामे जनास्सर्वे तथैव च ।
पीड्यन्ते क्षुत्पिपासाद्यैः यजमानो नृपस्तथा ॥

तस्मात्प्रयत्नतो देवं हविस्सम्यङ्निवेदयेत् ।
हविर्हीने तदाब्राह्मं प्राजापत्यं सवैष्णवम् ॥

विष्णुसूक्तं यजित्वैव हविस्तद्वन्निवेदयेत ।

ஸப்ததிதமோऽத்யாய:

ஹவிர்ஹீனே து தத்க்ராமே ஜனாஸ்ஸர்வே ததைவ ச ।
பீட்யந்தே க்ஷுத்பிபாஸாத்யை: யஜமானோ ந்ருபஸ்ததா ॥

தஸ்மாத் ப்ரயத்னதோ தேவம் ஹவிஸ் ஸம்யங் நிவேதயேத் ।
ஹவிர்ஹீனே ததா ப்ராம்மம் ப்ராஜாபத்யம் ஸ வைஷ்ணவம் ॥

விஷ்ணு ஸூக்தம் யஜித்வைவ ஹவிஸ் தத்வன்நிவேதயேத் ।

அத்ரி ஸம்ஹிதையில் ஸமூர்த்தார்ச்சனாதிகாரத்தில் நித்யபூஜை விடுபட்டால் செய்ய வேண்டிய ப்ராயச்சித்த விதி என்பதாக எழுபதாவது அத்யாயம்.

பொருள்: *நித்யார்ச்சன விதியில் (நித்ய பூஜையில்) மிக இன்றியமையாதது ஹவிர்நிவேதனம். (நித்யார்ச்சனையில்) பெருமாளுக்கு ஹவிர் நிவேதனம் செய்யவில்லையெனில், அந்த க்ராமத்தில் உள்ள ஜனங்கள், யஜமானன், ராஜா ஆகிய அனைவரும் பசி தாகத்தால் பீடிக்கப்படுவார்கள், ஆதலால் பெருமுயற்சி கொண்டாவது பெருமாளுக்கு நன்கு ஹவிர்நிவேதனம் செய்யவேண்டும். ஹவிர் நிவேதனம் செய்ய தடை ஏற்பட்டிருந்தால் அதற்கு ப்ராயச்சித்தமாக ப்ராஜாபதி (ப்ரம்ம), வைஷ்ணவம், விஷ்ணு சூக்தம் ஆகிய மந்த்ரங்களைக் கொண்டு ஹோமம் செய்து, பிறகு ஹவிர் நிவேதனத்தைச் செய்தல் வேண்டும்.*

प्रातः सन्ध्यार्चने हीने मध्याह्ने द्विगुणं भवेत् ॥

वैष्णवं पौरुषंसूक्तं विष्णुसूक्तं यजेत्ततः ।
प्रातर्मध्याह्नयोर्हीने सायं तत् त्रिगुणं भवेत् ॥

एकाहेत्वर्चनाहीने प्रायश्चित्तं विधीयते ।
त्रिकालार्चा प्रकृत्वैव हवींष्यपि निवेदयेत् ॥

दक्षिणाग्निं समादाय आघारं विधिवद्यजेत् ।
प्रणम्य देवमाज्येन वैष्णवैः पञ्चविंशतिः ॥

हुत्वा पुरुषसूक्तेन विष्णुसूक्तेन वै यजेत् ।
ब्राह्मणान् भोजयेत्पश्चाद्देत्पश्चाच्च दक्षिणाम् ॥

एकाहेत्विदमुद्दिष्टं द्व्यहेतु द्विगुणं भवेत् ।
एवं तद्द्वादशाहं च वर्धयेच्च दिने दिने ॥

ப்ராத: ஸந்த்யார்ச்சனே ஹீனே மத்யான்னே த்விகுணம் பவேத் ॥

வைஷ்ணவம் பௌருஷம் ஸூக்தம் விஷ்ணு ஸூக்தம் யஜேத்தத: ।
ப்ராதர்மத்யான்னயோர்ஹீனே ஸாயே தத் த்ரிகுணம் பவேத் ॥

ஏகாஹேத்வர்ச்சனாஹீனே ப்ராயச்சித்தம் வீதீயதே ।
த்ரிகாலார்ச்சாம் ப்ரக்ருத்வைவ ஹவீம்ஷ்யபி நிவேதயேத் ॥

தக்ஷிணாக்னிம் ஸமாதாய ஆகாரம் விதிவத்யஜேத் ।
ப்ரணம்ய தேவமாஜ்யேன வைஷ்ணவை: பஞ்சவிம்சதி: ॥

ஹுத்வா புருஷ ஸூக்தேன விஷ்ணு ஸூக்தேன வை யஜேத் ।
ப்ராம்மணான் போஜயேத் பச்சாத் ததேத் பச்சாச்ச தக்ஷிணாம் ॥

ஏகாஹேத்விதமுத்திஷ்டம் த்வ்யஹே து த்விகுணம் பவேத் ।
ஏவம் தத் த்வாதசாஹம் ச வர்த்தயேச்ச தினே தினே ॥

பொருள்: பெருமாளுக்கு பூஜையானது காலையிலும், மாலையிலும் விடுபட்டுவிட்டால், உச்சி கால திருவாராதனத்தில் இரு மடங்கு தளிகை செய்து நிவேதனம் செய்ய வேண்டும். அது போன்றே வைஷ்ணவம், புருஷ ஸூக்தம், விஷ்ணு ஸூக்தம் ஆகியவற்றைக் கூறி ஹோமம் செய்ய வேண்டும். காலை பூஜையும், (மதிய) உச்சிகால பூஜையும் விடுபட்டுவிட்டால் மாலையில் செய்யும் பூஜையில் மூன்று மடங்கு தளிகை சமர்ப்பிக்க வேண்டும்.

ஒரு நாள் முழுவதும் பூஜையானது விடுபட்டு விட்டால், மூன்று காலத்திற்கும் உரிய அளவு தளிகை செய்து நிவேதனம் செய்வதோடு, தக்ஷிணாக்னியில் விதிப்படி அக்னி ப்ரதிஷ்டை செய்து, பெருமாளை வணங்கி, நெய்யினால் வைஷ்ணவ மந்த்ரத்தை சொல்லி இருபத்தைந்து முறை ஆஹுதியைச் செய்து, பிறகு புருஷ, விஷ்ணு ஸூக்தங்களைக்கூறி ஹோமம் செய்யவேண்டும். பின்னர் ப்ராம்மணர்களுக்கு சாப்பாடு போட்டு தக்ஷிணையும் கொடுக்கவேண்டும். இது ஒருநாள் பூஜை விடுபட்டதற்கு ப்ராயச்சித்தமாகும். இம்மாதிரி இருநாட்கள் விடுபட்டால் இதைப்போன்று இருமடங்கு ப்ராயச்சித்தத்தை அனுஷ்டிக்கவேண்டும். இப்படியே 12 நாட்கள் வரையில் அதிகரித்துக் கொண்டே போகும்.

द्वादशाहे व्यतीते तु निधायाग्निं तथैव च ।
आघारं विधिवद्धुत्वा वैष्णवं च शतं यजेत् ॥

तथा पुरुषसूक्तं च विष्णुसूक्तं शतं यजेत् ।
चत्वारिंशद्भिरष्टाभिः कलशैः स्नापयेद्विभुम् ॥

प्रणम्य देवदेवं तमर्चयित्वा यथा विधि ।
महाहविः प्रभूतं वा भक्त्या सम्यङ्निवेदयेत् ॥

आचार्याय पशून् दत्वा शक्त्या विप्रांश्च भोजयेत् ।

த்வாதசாஹே வ்யதீதேது நிதாயாக்னிம் ததைவ ச ।
ஆகாரம் விதிவத்துத்வா வைஷ்ணவம் ச சதம் யஜேத் ॥

ததா புருஷ ஸூக்தம் ச விஷ்ணு ஸூக்தம் சதம் யஜேத் ।
சத்வாரிம்சத்பிரஷ்டாபி: கலசை: ஸ்நாபயேத் விபும் ॥

ப்ரணம்ய தேவதேவம் தமர்ச்சயித்வா யதாவிதி ।
மஹா ஹவி: ப்ரபூதம்வா பக்த்யா ஸம்யங் நிவேதயேத் ॥

ஆசார்யாய பசூன் தத்வா சக்த்யா விப்ராம்ச்ச போஜயேத் ।

பொருள்: பன்னிரண்டு நாட்களுக்கு மேல் விடுபட்டால் ஒவ்வொரு நாளாக சேர்த்துக் கொள்ள வேண்டும். மேலும் விதிப்படி முன்போலவே அக்னி ப்ரதிஷ்டை செய்து, வைஷ்ணவத்தை நூறுமுறை சொல்லி ஹோமம் செய்ய வேண்டும். அது போன்றே புருஷ, விஷ்ணு ஸூக்தங்களையும் நூறு முறை சொல்லி ஹோமம் செய்யவேண்டும். பிறகு 48 கலசங்கள் வைத்து பெருமாளுக்கு ஸ்நபனம் (திருமஞ்சனம்) செய்விக்கவேண்டும். பெருமாளை

வணங்கி விதிப்படி பூஜை செய்யவேண்டும். அதிக அளவு ப்ரசாதம் ஹவிர் நிவேதனம் செய்யவேண்டும். ஆசார்யனுக்கு பசு தானம் கொடுத்து, எவ்வளவு முடியுமோ அவ்வளவு ப்ராம்மணர்களுக்கு சாப்பாடு போட வேண்டும்.

मासहीनं यदि भवेत् प्रायश्चित्तं सुहूयते ॥

प्राच्यामाहवनीयं च दक्षिणाग्निं च दक्षिणे ।
गार्हपत्यं प्रतीच्यां तु आवसथ्यं तथोत्तरे ॥

पूर्वोक्तेन क्रमेणैव कुण्डं कृत्वा सलक्षणम् ।
आघारं पूर्ववत्कृत्वा परिषिच्य च पावकम् ॥

प्राच्यां पुरुषसूक्तं च विष्णुसूक्तं च दक्षिणे ।
वैष्णवं गार्हपत्याग्नौ मूर्तिहोमं तथोत्तरे ॥

देवेशं मनसा ध्यात्वा प्रत्येकं चैकविंशतिः ।
देवीभ्यां च मुनिभ्यां च वैघ्नं गारुड संयुतम् ॥

तत्तद्धोमे सुहोतव्यं महाव्याहृति संयुतम् ।
शताष्ट कलशैर्देवं स्नापयित्वा विधानतः ॥

पुण्याहं वाचयित्वा तु पश्चाद्विप्रान्सुपूजयेत् ।
गणयित्वाथवा यावत्कालं शून्यगतं भवेत् ॥

तावच्चैवार्चनाद्रव्यं देवेशस्य निवेदयेत् ।
एवं मासे प्रकुर्वीत द्विमासे द्विगुणं भवेत् ॥

एवं तद्वर्धयित्वा तु यावत्संवत्सरान्तकम् ।

மாஸஹீனம் யதிபவேத் ப்ராயச்சித்தம் ஸுஹூயதே ॥

ப்ராச்யாமாஹவனீயம் ச தக்ஷிணாக்னிம் ச தக்ஷிணே ।
கார்ஹபத்யம் ப்ரதீச்யாம் து ஆவஸ்ஸத்யம் ததோத்தரே ॥

பூர்வோக்தேன க்ரமேணைவ குண்டம் க்ருத்வா ஸலக்ஷணம் ।
ஆகாரம் பூர்வவத் க்ருத்வா பரிஷிச்ய ச பாவகம் ॥

ப்ராச்யாம் புருஷ ஸூக்தம் ச விஷ்ணு ஸூக்தம் ச தக்ஷிணே ।
வைஷ்ணவம் கார்ஹ பத்யாக்னௌ மூர்த்தி ஹோமம் ததோத்தரே ।

தேவேசம் மனஸா த்யாத்வா ப்ரத்யேகம் சைகவிம்சதி: ।
தேவீப்யாம் ச முனிப்யாம் ச வைக்னம் காருட ஸம்யுதம் ॥

தத்தத்தோமே ஸ்வாஹா தவ்யம் மஹாவ்யாஹ்ருதி ஸம்யுதம் ।
சதாஷ்ட கலசைர்தேவம் ஸ்நாபயித்வா விதானத: ॥

புண்யாஹம் வாசயித்வா து பச்சாத்விப்ரான்ஸுபூஜயேத் ।
கணயித்வா தவா யாவத்காலம் சூன்யகதம் பவேத் ।

தாவச்சைவார்ச்சனா த்ரவ்யம் தேவேசஸ்ய நிவேதயேத் ।
ஏவம் மாஸே ப்ரகுர்வீத த்விமாஸே த்வி குணம் பவேத் ॥

ஏவம் தத் வர்த்தயித்வா து யாவத் ஸம்வத்ஸராந்தகம் ।

பொருள்: ஒரு மாதம் பூஜையானது விடுபட்டால், கிழக்குப் புறத்தில் ஆஹவனீயாக்னியையும், தெற்கில் தக்ஷிணாக்னியையும், மேற்கில் கார்ஹ-பத்யாக்னியையும், வடக்கில் ஆவஸ்த்யாக்னியையும் லக்ஷணங்களுடன் கூடிய குண்டத்தில் ஆவாஹனம் செய்து முன்போல அக்னி ப்ரதிஷ்டை செய்து, அக்னியை பரிசேஷணம் செய்யவேண்டும். கிழக்கு திசையில் உள்ள ஹோம குண்டத்தில் புருஷ ஸூக்த ஹோமமும், தெற்கு திசையில் உள்ள ஹோம குண்டத்தில் விஷ்ணு ஸூக்த ஹோமமும், மேற்கு திசையில் உள்ள ஹோம குண்டத்தில் வைஷ்ணவ ஹோமமும், வடக்கு திசையில் உள்ள ஹோம குண்டத்தில் மூர்த்தி ஹோமமும் செய்யவேண்டும். பெருமாளை மனதில் த்யானித்து, ஒவ்வொரு மந்த்ரத்தையும் 21 முறை சொல்லியும், ஸ்ரீதேவி, பூமிதேவிக்கும், முனிகள், விநாயகர் ஆகிய தேவதைகளுக்கும் (பரிவாரங்களுக்கும்) மஹாவ்யாஹ்ருதியுடன் சேர்த்து நன்கு ஹோமம் செய்ய வேண்டும். பெருமாளுக்கு 108 கலசங்கள் வைத்து ஸ்நபனம் செய்விக்க வேண்டும்.

புண்யாஹவாசனம் செய்து, பிறகு ப்ராம்மணர்களைப் பூஜிக்க வேண்டும். மேலும், எவ்வளவு நாள் விடுபட்டுள்ளது என கணக்கிட்டு, அவ்வளவு நாட்களுக்கும் உரிய ப்ரசாதம் செய்து சமர்ப்பிக்கவேண்டும். அல்லது எவ்வளவு ப்ரசாதம் அதிகப்படியாக சமர்ப்பிக்க இயலுமோ அவ்வளவு ப்ரசாதம் செய்து பெருமாளுக்கு நிவேதனம் செய்யவேண்டும்.

ஒரு மாதத்திற்கு விடுபட்டால் மேற்குறிப்பிட்டவாறு (பரிஹாரம்) ப்ராயச்சித்தம் செய்யவேண்டும். இரண்டு மாதம் விடுபட்டால் மேற்கூறிய

வற்றை இரு மடங்காக அதிகப்படுத்திக் கொள்ளவேண்டும். இவ்வாறு 12 மாதங்கள் விடுபட்டுவிட்டால் 12 மடங்கு கணக்கிட்டு மேற்கூறியபடி செய்ய வேண்டும்.

तथा संवत्सरेऽतीते साहस्रैरष्टसंयुतैः ॥

देवं शताष्टकैर्वाथ कलशैः स्नापयेद्बुधः ।
तदर्थं देवमुद्दिश्य दानं सम्यक्समाचरेत् ॥

सुवर्णदानं गोदानं भूमिदानं च शक्तितः ।
दत्वैवाचार्य पूर्वेभ्यो वेदविद्भ्यः स्वशक्तितः ॥

अब्जाग्निं साधयित्वा तु महाशान्तिस्सुहूयताम् ।
पद्मान् सहस्रं संहृत्य कपिलाघृत संयुतम् ॥

प्रत्येकं जुहुयात्तत्र गायत्रीं वैष्णवीं वदन् ।
पूर्वोक्तेन विधानेन प्रतिष्ठां पुनराचरेत् ॥

एवं देवार्चनेहीने प्रायश्चित्तं विधीयते ।
अन्येषामपि देवानामिदं सामान्यमुच्यते ॥

॥ इति श्रीवैखानसे अत्रिप्रोक्ते समूर्तार्चनाधिकरणे नित्यार्चनप्रायश्चित्तविधिर्नाम सप्ततितमोऽध्यायः ॥

ததா ஸம்வத்ஸரேऽதீதே ஸாஹஸ்ரைரஷ்டஸம்யுதை: ॥

தேவம் சதாஷ்டகைர்வாத கலசை: ஸ்நாபயேத் புத: ।
ததர்த்தம் தேவமுத்திச்ய தானம் ஸம்யக் சமாசரேத் ॥

ஸுவர்ண தானம் கோதானம் பூமிதானம் ச சக்தித: ।
தத்வைவாசார்ய பூர்வேப்யோ வேதவித்ப்ய: ஸ்வ சக்தித: ॥

அப்ஜாக்னிம் ஸாதயித்வா து மஹாசாந்திஸ்ஸுஹூயதாம் ।
பத்மான் ஸஹஸ்ரம் ஸம்ஹ்ருத்ய கபிலாக்ருத ஸம்யுதம் ॥

ப்ரத்யேகம் ஜுஹுயாத்தத்ர காயத்ரீம் வைஷ்ணவீம்வதன் ।
பூர்வோக்தேன விதானேன ப்ரதிஷ்டாம் புனராசரேத் ॥

ஏவம் தேவார்ச்சனே ஹீனே ப்ராயச்சித்தம் விதீயதே ।
அன்யேஷாமபி தேவானாமிதம் ஸாமான்யமுச்யதே ॥

இதி ஸ்ரீவைகானஸே அத்ரி ப்ரோக்தே ஸமூர்த்தார்ச்சனாதிகரணே
நித்யார்ச்சன ப்ராயச்சித்தவிதிர்நாம ஸப்ததிமோऽத்யாய:.

பொருள் : ஒரு வருடத்திற்கு மேல் பூஜையானது விடுபட்டால், 1008 கலசங்கள் வைத்து பெருமாளுக்கு ஸ்நபனம் செய்விக்க வேண்டும். அதில் பாதியளவு அந்தந்த பெருமாளைப் பொறுத்து தானம் செய்ய வேண்டும்.

*பௌண்டரீகாக்னிகுண்டதில் அக்னி ப்ரதிஷ்டை செய்து, ஆயிரம் தாமரை புஷ்பங்களை பசுநெய்யுடன் சேர்த்து (மஹா சாந்தியாக) ஒவ்வொரு ஆஹுதிக்கும் விஷ்ணு காயத்ரியைச் சொல்லி ஹோமம் செய்ய வேண்டும். மேற்கூறிய அனைத்தையும் செய்த பிறகு மறுபடியும் ப்ரதிஷ்டை செய்ய வேண்டும்.

பெருமாளுக்கு திருவாராதனமானது விடுபட்டால் மேலே கூறியபடி ப்ராயச்சித்தம் விதிக்கப்பட்டுள்ளது. மற்ற தேவதைகளுக்கும் இதுவே சாதாரணமாக சொல்லப்பட்டது.

இவ்வாறு ஸ்ரீவைகானஸத்தில் அத்ரி மஹரிஷியால் சொல்லப்பட்ட
ஸமூர்த்தார்ச்சனாதிகரணத்தில் எழுபதாவது அத்யாயத்தில்
நித்யார்ச்சன ப்ராயச்சித்த விதி முற்றும்.

* பௌண்டரீகாக்னி குண்டம் — தாமரை மலர் போன்று அமைக்கப் பெற்ற ஹோம குண்டம்.

வேண்டுகோள்

கருணையுள்ளங்கொண்ட நம் முன்னோர்கள், அரிய பெரிய இலக்கியங்களையும், பிறவற்றையும், பனையோலைகளில் எழுதிச் சுவடிகளாக நமக்குத் தந்தனர். அவை, பல்வேறு இடங்களில் முடங்கி உள்ளன. சுவடிகள் பழுதடைவதற்குமுன் சரசுவதி மகாலுக்கு அன்பளிப்பாகக் கொடுத்துதவினால், அவை மக்களுக்குப் பயன்படும்.

மகாலுக்குக் கொடுப்பதன் மூலம், சுவடி தந்தவர்களும், சுவடி எழுதியோரும் அழியாப் புகழை, பெருமைசால் சரசுவதி மகால் உள்ளளவும் பெறுவர். அவை பதிப்பாகி வருமாயின் சுவடி தந்தார் பெயர் இடம் பெறுவதோடு, அப்பதிப்பில் ஐந்து பிரதிகளும் பெறுவர்.

எனவே, "நாம் பெற்ற பேறு பெறுக இவ் வையகம்" என்ற எண்ணமுடைய நற்பண்பாளர்கள் தம்மிடமுள்ள சுவடிகளைச் சரசுவதி மகாலுக்குத் தந்துதவ வேண்டுகிறேன்.

தஞ்சாவூர்,
18—4—94.

இ. வேங்கடாசலம், இ. ஆ. ப.,
மாவட்ட ஆட்சியர் மற்றும் இயக்குநர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்.

காத்தவராயன் சுவாமி பேரில் கும்மிப் பாடல்

புலவர் **ச. திலகர்,** பி. லிட்.,
தமிழ்த்துறை,
சரசுவதி மகால் நூலகம், தஞ்சாவூர்.

முன்னுரை:

மதுரைவீரன் கதை, அல்லியரசாணி அம்மானை, நல்லதங்காள் கதை அபிமன்னன் சுந்தரி மாலை, பொன்னர் சங்கர் கதை, முத்துப்பட்டன் கதை முதலிய கதைப்பாடல் இலக்கியங்கள் வாய்மொழி இலக்கிய இயல்புகளைப் பெற்றுப் புராணக்கதை அடிப்படையிலும், சமூகக்கதை அடிப்படையிலும் உருவாகி மக்களிடம் பெருவழக்குப்பெற்று வழங்கி வருகின்றன. இக்கதைப் பாடல் நூல்கள் அம்மானை வடிவ அமைப்பிலோ, கும்மி வடிவ அமைப்பிலோ அமைந்திருக்கும். இவ்வகைக் கதைப்பாடல்களில் ஒன்றான காத்தவராயன் கதை, கும்மி வடிவ அமைப்பில் அமைந்ததான 'காத்தவராயன் கும்மி' என்னும் சிறு நூலே இங்குச் சுவடியிலிருந்து பதிப்பிக்கப்பெறுகின்றது.

காத்தவராயன் கதை கூறும் நூல்கள்:

1. காத்தவராயன் கதைப்பாடல)
2. காத்தவராய சுவாமி கதை

ஆகிய இரண்டு நூல்களும் காத்தவராயன் கதை கூறும் அச்சான நூல்கள் ஆகும். காத்தவராயன் நாடகம் என்னும் நூல் சென்னை அரசாங்க நூல் நிலையத்தில் கையெழுத்துப்படியாக உள்ளது என்று ந. சி. கந்தையா பிள்ளை யின் தமிழ் இலக்கிய அகராதியால் அறிய முடிகின்றது. (வாழ்வியல் களஞ்சியம் பா-

தொகுதி — 7, தமிழ்ப் பல்கலைக்கழகம்) காத்தவராயன் உடுக்கைப் பாட்டு, காத்தவராயன் மோடி நாடகம் முதலிய நாடகங்கள் அச்சில் வெளி வராதவையாகவும், மாரியம்மன் திருவிழாவின்போது மக்களின் முன்னிலையில் கதைப்பாடகர் பாடுவனவாகவும் அறியப்பெறுகின்றன. காத்தவராயன் கதை, பொதுமக்களிடையே நாடக வாயிலாகவும், திரைப்பட வாயிலாகவும் பரவி, இன்றுவரை செல்வாக்குப் பெற்றுத் திகழ்கின்றது.

காத்தவராயன் கதைப்பாடல் பதிப்பும் இந்தக் காத்தவராயன் கும்மிப் பதிப்பும்:

நாட்டுப்புற இயல் ஆய்வறிஞரான திரு. வானமாமலை, காத்தவராயன் கதைப்பாடல் என்னும் நூலினை, மதுரைக் காமராசர் பல்கலைக்கழகத்தின் மூலம் அரிய குறிப்புகள் அமைந்த பதிப்புரையோடு வெளியிட்டிருக்கின்றார். புராணப் பாத்திரமாகக் காத்தவராயன் கருதப்பட்டாலும் இக்கதை பெரிதும் சமூகவியல் கூறுகளை உட்கொண்டதாக அமைந்திருப்பதை அவர் சுட்டிக் காட்டுவது நோக்கத்தக்கதாகும்.

அப்பகுதி ;

'இக்கதையில் கருப்பொருள் சமூகவியல் முக்கியத்துவம் வாய்ந்தது. அமைப்பு முறையை மீறிய ஒரு திருமணமும் அதன் விளைவுகளுமே இப் பாடலின் பொருள்' என்பதே அக்கருத்து.

சரசுவதி மகால் தமிழ்த் துறையில் இடம்பெற்றுள்ள காத்தவராயன் சுவாமி பேரில் கும்மி என்னும் சிறு சுவடியினை அடிப்படையாகக்கொண்டு இந் நூல் பதிப்பிக்கப்படுகின்றது. இச்சுவடி தமிழ்த்துறைச் சுவடிப் பதிவெண் 1581ஐக் கொண்டதாகும். இச்சுவடி 34 ஏடுகளைக் கொண்டதாகும். இதனை இம்மகாலுக்கு அன்பளிப்பாக அளித்தவர் திரு. S. கதிரேசன், (மோதிலால் தெரு, கும்பகோணம்) என்பவராவார். இந்நூல் இதுவரை வெளிவந்ததாகத் தெரியவில்லை.

காத்தவராயன் கதை குறித்த ஆய்வுகள்:

நாட்டுப்புறவியல் துறையைச்சேர்ந்த பலர் காத்தவராயன் கதைகளைப் பற்றி ஆய்வுகளை மேற்கொண்டு வருகின்றனர். 'காத்தவராயன் கதைகள் ஓர்

ஒப்பாய்வு' என்னும் தலைப்பில் எம்.ஃபில். பட்ட ஆய்வு செய்து அதனை நூலாகவும் வெளியிட்டுள்ளார் திரு. வாசுதேவன் என்பவர். 'காத்தவராயன் கதைப்பாடல்' குறித்து சில அரிய கருத்துகளைத் திரு. வானமாமலை கூறியிருக்கின்றார், மேலும் சிலர் காத்தவராயன் கதைப்பாடல் குறித்து ஆய்வுக் கட்டுரைகள் எழுதியுள்ளதாகத் தெரியவருகின்றது.

காத்தவராயன் கதையைக் கூறும் நூல்களுக்கிடையில் சிற்சில வேறுபாடுகள் உள்ளமையையும், சமூகவியல் கூறுகளையும், சமூகப் பழக்க வழக்கக் குறிப்புகளையும் இவ்வாய்வுகளால் நாம் அறியமுடிகின்றது.

காத்தவராயன் கதைச் சுருக்கம்:

உலகைக் காக்கும் சிவபிரானது செயலில் ஐயம் கொண்ட உமாதேவி சிவனைச் சோதிக்க எண்ணி ஓர் எறும்பைப் பிடித்து சிமிழில் அடைத்து வைத்தார். மறுநாள் அது ஓர் அரிசியை வாயில் வைத்திருக்கக் கண்டு வியந்த தேவியார் சிவபிரானிடம் தாம் செய்த செயலைக் கூற, அந்த எறும்பிற்குச் செய்த துன்பத்திற்காக ஒரு நந்தவனம் அமைத்து அந்தப் பாவத்தைப் போக்குமாறு சிவன் தேவியைச் சபித்துவிட்டார். உடனே உமையவள் அந்த நந்தவனத்தைக் காவல் செய்யக் காவலாளி வேண்டுமெனக் கேட்க, சிவனும் அவ்வாறே ஏற்பாடு செய்ய அந்தக் காவலாளியே "காத்தான்" என்னும் பெயரில் படைக்கப்பட்ட "காத்தவராயன்" என்பவன் ஆவான்.

காத்தவராயனின் தாய், தந்தை இன்னாரென அறிய இயலவில்லை. அவனைச் சேப்பிளையான் எடுத்து வளர்த்து வந்தான். ஆரியமாலை என்னும் பிராமணப் பெண்ணைக் காத்தவராயன் காதலித்துத் திருமணம் செய்துகொண்டான். ஆரியமாலையும் அதற்குத் தக்கவாறு அவனுடைய கின்னரம் இசைக்கும் திறமையில் மயங்கினாள். மேலும் காத்தவராயன் ஓந்தாயி என்ற பெண்ணையும் மணந்துகொண்டிருந்தான். அரசன் காத்தவராயனைப்பிடித்து வருமாறு கட்டளையிட்டான். சேப்பிளையான் தன் வளர்ப்பு மகனைப் பூவாயி என்பவளுடைய மதுக்கடையில் பார்த்துச் சிறைப்படுத்தினான். அரசன் விசாரணை செய்து, கழுவில் ஏற்றுமாறு தீர்ப்பு வழங்கினான். காத்தவராயன் கழுவில் ஏற்றப்பட்டு இறந்துவிட்டான். ஆரியமாலையும் மடிந்துவிட்டாள்.

இக்கூர்மியில் காத்தவராயன் கழுவேறி வெட்டுண்டபொழுது, அவன் கழுத்தில் மலர் மாலையாக மாறி விழுந்ததாகவும், தேவர்கள் பூமாரி பொழிந்ததாகவும், உயிர்த்தூண்டிதனைவிட்டு இறக்கி, உன்தோகையரோடு (ஆரியமாலை) நீ வாருமென்று தேவர்கள் அருள் புரிந்ததாகவும் அமைந்துள்ளது. மற்ற எல்லா நிகழ்ச்சிகளும் காத்தவராயனின் நான்கு கதைப் பாடல்களிலும் காணப்படும் இன்றியமையாத கதைக் கூறுகள் பெருமளவு ஒத்துள்ளனவாக அறியப்படுகின்றன.

கழுவேற்றப் பாரிவேட்டை விழா:

காத்தவராயனுக்கு ஆண்டுதோறும், பாச்சூரில் பங்குனி பௌர்ணமி நாளில் விழா நடைபெறுகிறது. இதைக் கழுவேற்றப்பாரி வேட்டை என்று கூறுகிறார்கள், இந்த விழா நடத்துவதற்கென்று 6 ஏக்கர் நிலம் மானியமாக விடப்பட்டிருக்கிறது. இதிலிருந்து கிடைக்கும் வருவாய் விழாவிற்குச் செலவிடப்படுகிறது.

பாச்சூரில் உள்ள சைவ வேளாளர் குடும்பம் ஒன்று (கூத்தூர் பிள்ளை குடும்பம்) இந்த விழாவை ஆண்டுதோறும் நடத்தி வருகிறது. நான்கு நாள்கள் தொடர்ந்து இந்த விழா நடைபெறுகிறது. மேலும் ஆண்டுதோறும் வைகாசிப் பௌர்ணமியில் திருச்சியில் இருந்து சேலம் செல்லும் சாலையில் ஏறத்தாழ 20 கி. மீ. தொலைவில் இருக்கும் 'வாத்தலை' என்னும் ஊரிலும் நடைபெறுகிறது. பாச்சூரில் நடைபெறும் அதே அமைப்பில்தான் இவ்விழா நடக்கின்றது. பல ஊர்களில் இருந்தும் மருளாளிகள் எனப்படும் பலர் காத்தவராயன் வேடம் புனைந்து இங்கே வந்து, விடிய ஒரு சாமம் இருக்கும் வரையில் காத்தவராயன் கதையினைப் பாடகர் பலரும் பாட இவர்கள் கழுமரத்தின் அடியில் ஆடுகிறார்கள். பின் ஒவ்வொருவராகக் கழுவில் ஏறி இறங்குகிறார்கள்.

பாச்சூர், வாத்தலை ஆகிய இரண்டு இடங்களைத் தவிர இவற்றைச் சூழ்ந்துள்ள பல ஊர்களிலும் கழுவேற்றப்பாரி வேட்டை விழா சிறிய அளவில்

நடைக்கப்படுகிறது. பார்சூரில் இந்த விழா நடைபெற்ற பிறகுதான் மற்ற ஊர்களில் விழா நடைபெறுகிறது. இது மரபாகப் பின்பற்றப்பட்டு வருகிறது.

தென்னார்க்காடு, தஞ்சை மாவட்டங்களில் உள்ள மாரியம்மன் கோயில் களில் கருவறையின் முன் மண்டபங்களில் காத்தவராயன் சிலை வைக்கப்பட்டு இருக்கிறது.

நூலின் அமைப்பு முறை:

இக்கும்மி 184 கண்ணிகளையும், ஓர் அறுசீர் ஆசிரிய விருத்தத் தையும் கொண்டுள்ளது. இக்கும்மியில் விநாயகர், தாயுமானசுவாமி சிவபெரு மான் ஆகியோரைத் துதித்தும், சபை வணக்கம் கூறியும் நூலாசிரியர் புனைந்த ஆசிரிய விருத்தப்பாடல்கள் நூலின் தொடக்கத்தில் இடம்பெற்றுள்ளன. அவற்றின்பின் கதை கூறும் கும்மிப்பாடல்கள் உள்ளன. நூலின் இறுதியில் ஓர் அறுசீர் ஆசிரிய விருத்தப்பாடல் கவிக்கூற்றாக அமைந்துள்ளது.

இந்நூலின் ஆசிரியர் பெரியசாமிகவி என்பவர். இவர் உயர் வேளாண் குலத்தில் அவதரித்ததாகவும், நாற்கவியில் வல்லவர் என்றும், மீனாட்சி சுந்தரதாசன் என்றும் நூலின் 5, 6, 7, 8 கண்ணிகளால் அறியமுடிகிறது.

இந்நூலாசிரியர், இக்கும்மிக்கு முதல் நூலாகக் 'காத்தவராயன் அம்மானை' என்ற நூலைக் குறிப்பிடுவதை,

'அம்மானையாக முன்னோர்கள் உரைத்ததை
அம்மானைக் கையோன் அடிபணிந்து
இம்மாநிலத்தினில் காத்தவ ராயன்மேல்
ஏத்திய கும்மி யுரைத்தனனே'

என்ற அடிகளால் அறியலாம்.

நூலாசிரியர் காலம்:

இந்நூல் எழுதப்பட்ட காலத்தை

"ஆண்டு விளம்பி வருஷமதில் திருவானதோர்
திங்களாம் தைமாதம்
பாண்டி சிறந்திடும் பூசமதிலங்கு
பாரும் பதினேழாம் தேதிதனில்"

என்ற இந்நூலின் அடிகளால் அறியலாம்.

நூலைப் பிரதி செய்தவர், காலம்:

இந்நூலினைப் பிரதி செய்தவர் பற்றியும், (படியெடுத்தவர்) பிரதி செய்யப்பட்ட காலம் பற்றியும்

இச்சுவடியின் இறுதியில் இடம்பெற்றுள்ள

'விசுவாவசு வருடம் ஐப்பசி மாதம் 17ந்தேதி குமாரவயலூர் சு, முத்து மதுரையா பிள்ளை எழுதியது'

எனும் குறிப்பால் அறியமுடிகின்றது.

காத்தவராயன் சுவாமி பேரில் கும்மிப் பாடல்

செந்திருமா துங்கமலத் திருவும் ஞானச்
    செகபரியும் நீங்காது திகழ வைகும்
சுந்தரஞ்சேர் வளமிகுந்த சோழ நாட்டில்
    சொல்லரிய அருள்சிறந்த திருச்சேர் கூத்தூர்
கந்தரத்தி லழகுமெய்யன்
    காத்தவரா யன்மீதில் களிப்பா யானும்
தொந்திவினா யகன்பதத்தைப் பணிந்து கும்மி
    சொல்லிட நல் வரமருள்வாய் துணையும் நீயே.

தாயுமானவசுவாமி துதி

ஆதியிலே மறையவன் தன் குலத்தில் வந்த
    ஆட்சியெனும் மடமயிலுக்காக முன்னாள்
பாதிவழி தனிலவதி கெற்பந் தாங்கிப்
    படுந்துயரம் நீயறிந்து பரிவாய் வேதச்
சோதியுரு வாய்நீயும் தாயு மானாய்
    சொல்லரிய மருத்துவமும் துணிவாய்ச் செய்தாய்
கோதில்லா மாமணியே மலைமேல் வாழும்
    கோமானே பணிந்துதினங் கூறு வேனே.

சிவதுதி

நச்சரவந் தனைப்புனைந்த பிட்சா டீசர்
    நானுனது பதமதனை நம்பி னேன்கார்
இச்செகத்தில் எனதுகுடி மரபைக் காக்கும்
    எம்பிரான் எனக்காத்த வராயன் மீதில்
கச்சணிந்த திருமார்புங் கலையு மின்னக்
    காலிலிடும் பொற்சதங்கை கலீரென் றாட
அச்சமில்லா மடமாதர் கும்மி தட்ட
    அடியேனுக் கருள்புரிவாய் கவிநான் சொல்ல

சபை வணக்கம்

வேதமுத லாகமங்கள் யாவும் தேர்ந்த
விவேகமுள்ள திருவடியார் வியங்கோள் பாதம்
தீதறவே யான்பணிந்து கும்மி சொல்வேன்
செந்தமிழோ ரிதன்பிழைகள் தெரிந்தால் தித்தி
சாதகமென் றாட்கொள்வ துங்கள் பாதம்
தமியேனைக் காத்திடுவாய் காத்த லிங்கம்
பாதமதை யான்பணிந்தேன் பெரிய சுவாமி
பாடலுக்குத் துணையருள்வாய் பரிவாய்த் தானே.

கும்மி

தண்டமிழ் வைகை நதியுடையான்—சேரன்
தங்கு மதிக்குடை யான்சோழன்
பண்டர சாண்ட புரமதுவாம்—திருப்
பாருந் திருசை மணிநகராம் 1

எண்ணுந் தலத்தி லியல்பெறவே—நாளும்
வண்ணம் சிறந்த புரிசைகள்சூழ்
நன்னய மோங்கிடுங் கூத்தூரில்—எங்கள்
நாதனாங் காத்தலிங் கேந்திரனாம் 2

பேரினி லானந்தக் கும்மிசொல்லச் - சிவன்
பிள்ளை வினாயகன் பொற்பதமும்
பாரி லறுமுக மானசதா—சிவ
பாலன் குமரன் பதம்துணையே. 3

செந்திரு மாதைப் பணிந்தேத்திக்—கலை
தேர்ந்த சரசுபதி தாள்வாழ்த்திப்
பந்தன மானதோர் செந்தமிழ்க் கும்மியைப்
பாடு மெனக்கவி பாடியவன் 4

அந்தரர் போற்று மதுரையில்வாழ்—சோம
சுந்தர நாத னருள்சிறந்த
சுந்தர நாற்கவி வல்லவன் மீனாட்சி
சுந்தர தாச னவர் சீசன் 5

மேழிக் கொடியோன் அதிதீரன்
 வேளாளன் குலத்தி லவதரித்தோன்
ஆழிக்கு மிஞ்சுந் தமிழ்வாழ்க்கை—வெகு
 அன்பு சிறந்த தவமுடையோன். 6

மன்னர் புகழும் அழகுபிள்ளை என்னும்
 மன்னவன் செய்த தவமதனால்
நன்னய வான்புகழ் பெற்ற திருக்கவி
 நாதன் குமரன் அடிபரவும் 7

பேருக் குடையான் பெரியசாமி கவி
 கூறிடும் செந்தமிழ்க் கும்மியதைத்
தாரு மலருடை யிந்திர குலாதிபன்
 தங்குங் குலத்தி லவதரித்தோன். 8

பத்தி சிறந்த பதியுடையான் நல்ல
 முத்துக்குமார னருள் தவத்தோன்
சித்தி பெருகும் வயித்தினா தேந்திரன்
 செப்பெனச் செப்பினான் செந்தமிழை. 9

நல்ல காத்தய்யன் பிறப்பின் கதைத்துவக்கம்

அறுசீர் ஆசிரிய விருத்தம்

ஆதிசிவன் பெருமைதனை யறியாமல்
 உமையவளும் அந்நாள் செய்த
சோதனையா லபசாரந் தொலைப்பதற்காய்
 மலர்வனத்தைத் தொகுப்பாய்ச் செய்து
மேதினியி லிதற்காகக் காத்தலிங்கம்
 பிறந்ததற்கு விளங்கப் பின்னும்
கோதிலா தருளடைந்த சரித்திரத்தைக்
 கும்மியதாய்க் கூறு வேனே.

(வேறு)

ஈசனுமையாள் தனைப்பார்த்துப் பெண்ணே
 வாசஞ் சிறந்த புவியதனில்
பேசும் பிராணி எறும்பு முதலிரை
 போட்டு, வருவே னென உரைத்தார். 10

மங்கை சிரித்து மதியாமல்—ஈசன்
சங்கை யறிந்திட வேணுமென்று
பங்கமில்லாத சிமிழி வெறும்பதைப்
பாவினை யாய் வைத்து மூடினளே. 11

வந்தான் புவியினில் தானிறங்கி—நல்ல
வாருதி சேரு முலகுதனில்
பந்தன மான யிரையளித்துச்—சிவன்
பாங்கா யடைந்தா னுமைபுரத்தே 12

ஈசன் வரவை யுமையறிந்து—மதி
சேத முடைய மடமையினால்
பாசமுடனே சிமிழெடுத்துப்
பரமேஸ்வரி பார்த்து மதிமயங்கி 13

கால்கை நடுங்கி யுடல்பதறி—முன்னங்
காலன் தனையுதைத் தோன்பதத்தில்
சாலவே போற்றி வணங்கி நின்றாளந்தத்
தையலைப் பார்த்துச் சிவபரனும் 14

மாதேநீ செய்தது தப்பாகும்—இந்த
மாதவத் தோர்களுக் கொப்பாது
பாதகந் தீர வகையுரைப் போமிந்தப்
பாவனை யான கைலைதனில் 15

செண்டு மலர்பிட்சி மல்லிகைமுல்லை
செவ்வந்தியுடன் வில்வம் ரோசாவும்
கண்டு மொழியேநீ நந்தவனம் வைத்துக்
காவலும் போட்டுமே நேசமுடன் 16

பூசைக் குரித்தாகச் செய்வா யாகிலந்தத்
தோஷ முனக்கு நிவர்த்திஎன்று
ஆசைக் குகந்தோ னுரைத்திடவே யம்மை
ஆமென்று சொல்லியே சம்மதமாய் 17

நந்த வனத்தையும் செய்தாளே—சொந்த
நாயகன் பூசைக் குகந்தாளே.
சந்திர சேக ரனைப் பார்த்துக்—காவலும்
தானே புரிந்திட வேணுமென. 18

மங்கை யுரைத்த மொழிகேட்டுச்—சிவ
சங்கரன் சம்மதித் தாமெனவே
அங்கை யிலங்கிடு மான் அதனைப் பரன்
பங்க மில்லாம லதை நோக்க. 19

மூலப் பொருளாய் முதல்பொருளாய்—வந்த
முத்தனு மான சிவபரனும்
ஞால மதில்பிரமம் காட்சி யடைந்திட
நாட்டிய அஞ்செழுத் துச்சரிப்பால் 20

வந்தாண்டி காத்தான் வந்தாண்டி—சிவன்
தந்திடும் போது சுந்தரமாய்ச்
சந்தத மரூபமதன்போல் வெகு
தாஷ்ட்டிக மாகவே யோக்கியமாய். 21

காம னிவனோ கலைமகள் நாயகன்
கோமகனோ சந்திர சூரியனோ
சேம முடனே யவதரித்தோன் இவன்
சேதியைக் கேளடி மாதரசே. 22

ஈச னுமையாள் தனைப்பார்த்துப்—பெண்ணே
வாசஞ் சிறந்த மலர்வனத்தைத்
தேசம் புகழ இவன் கார்ப்பான்—இவன்
சேதியைக் கேள்கார்த்த லிங்கமடி. 23

என்று சிவனு முரைத்தி டவேபர
மேஸ்பரி யும்சரி யாமெனவே
நன்று மகனே யடாகாத்தான்—நீயும்
நந்த வனமதைக் காருமென்றாள். 24

ஆட்சி யடியைப் பணிந்தாண்டி—இவனா
தாட்சியில் லாமல் எழுந்தாண்டி
காட்சி யுடையதோர் நந்தவனம—அதைக்
கார்த்ததி னால் கார்த்த லிங்கமடி. 25

நீதி வழுவா தவன்காத்து—ரைச்
சேதியும் பூரணச் சோதியதாய்ப்
பாதி மதியைத் தரித்தபரன்—செய்த
பாவனையைச் சத்தே கேளடியோ. 26

சத்திக்குகந்த பணிவிடையார்—நல்ல
புத்தி சிறந்த மடவார்கள்
தித்திக்கும் தேன்மொழி வாயுடையார்
சத்தகன்னி மாரேழுபேர் சீருடையார், 27

நந்த வனமதில் வந்துமே பூவதைச்
சொந்த முடையோ னறியாமல்
சந்தனங் குங்குமம் சேர்ந்தணை கொங்கையர்
தானே எடுப்பார் மலர்நிதமும். 28

காத்தா னறியான் கபடறியான்—வஞ்ச
கன்னியர் மோசம் தனையறியான்
பூத்த மலருக ளில்லாத தாலந்தப்
பூங்கா வனமதைச் சுத்திவந்தான். 29

ஏது கபடமென நினைந்தா னந்தப்
பரமேஸ்ட்டி தனையே தொழுதுவந்தான்
வாது சிவனே யறியேனே—இந்த
மார்க்கந் தனையே யெனவே நொந்தான். 30

சித்தங் கலங்கி உடல்வேர்த்தான்—அந்தப்
பித்தன் செயலோ வெனத்திகைத்தான்
உத்தமி மாதர்அறுவருடன்—கூடி
ஊடாடி நந்த வனம்புகுந்து 31

பூவைக் குடவையில் தானெடுத்து—வெகு
போதர வானதோர் பொய்கைதனில்
பாவைமார் கூடியே ஸ்நானமது செய்யப்
பார்த்தா னுடல மதுவேர்த்தான். 32

ஆரென்று கேட்கவுங் கூடவில்லை! — இவர்
பேர்வந்த காரணம் தோணவில்லை!
சீரே மிகுந்திடும் ஆயென வேகமாய்ச்
சென்றே நடந்தந்தப் பூவையரில் 33

மங்கை யொருத்திக் கரசிமிக வெகு
சங்கை நிறைந்தபூ வாழ்வரசி
செங்கை வளையணி சங்கணத்தாள்-வெகு
தீவிர யான அழகுடையாள். 34

ஆடை தனைஎடுத் தாரிய னோடியே
பார்வை மிகுந்ததோர் புன்னைமரம்
வாடை யணிந்திவ னேறிட வேமணி
மங்கைய ரேழ்வரும் தான்தேடி 35

வந்தார்கள் சுத்தி வனமெங்கும் தேடிப்பின்
மாதவன் தன்னையுங் கண்டார்கள்
கந்தரம் தூக்கி யுயரநோக்கி — இவன்
காமனோ கந்தனோ சந்திரனோ 36

ஆரோ வெனவே யவர்திகைத்து — நீயும்
ஆரென்று கேட்டா ரவர்முகத்தைப்
பாரோர் புகழும் பரிமணத்தான் — வெகு
பாவனை யாகவே செப்பலுற்றான். 37

மங்கையுங் கெங்கை தனைச்சுமந்தோன் — அவன்
அங்கை யிலங்கிடு மான்வயத்தில்
சங்கை யுடனே யவதரித்தோன் என்று
சாற்றுவார் காத்தவ ராயனென்றே. 38

மன்னன் உரைத்த மொழிகேட்டு
மகராசிகள் பேழ்வரி லார்வருமே
நன்னய மாகச் சிவனிடத் தோடியே
நாடி யழுது முறையிடவே 39

சங்கை நடந்த விவரமெல்லாம் — சிவ
சங்கரன் கேட்டுளந் தான்வருந்தி
மங்கை யுமையாள் தனையழைத்து வந்து
வாதனை தன்னை யுரைத்தனரே. 40

புன்னை மரத்தின் அடியில் வந்தாள் அந்தப்
பொற்கொடி கோலந் தனையறிந்து
அன்னை அரனைப் பணிந்தானே — காத்தான்
அப்பறம் நின்றுமே தான்தொழுதான். 41

மித்துரு வில்லாமல் காரும் வனமெனப்
பத்தினி மாரை நீ கற்பழித்தாய்.
புத்தியில் லாமல்நீ செய்ததற் காய்ப்பிடி
சாபமென் றேசிவன் தானுரைத்தார். 42

சாப மடைந்ததின் பின்னாலே — இவன்
சங்கதி கேளடி மின்னாளே!
பாப மடைந்த எழுவரின் ஆரியன்
பாங்கும் உரைக்கிறேன் கேளடியோ ! 43

அறுசீர் ஆசிரிய விருத்தம்

ஆதிதன் கிருபை யாலே
அரியதோர் தவத்தோன் வந்து
வேதியன் மகவாய்த் தோன்றி
விளங்கிடும் தவமே செய்து
சாதியில் வெவ்வே றாகத்
தனித்துமே யேழு பேரும்
கோதிலாப் பரத்தைச் சார்ந்த
கொள்கையைக் கூற லுற்றாம்.

(வேறு)

மன்னு புகழ்சேர் களத்தூரில்
        மறையோனு மகவின்றி யேவருந்தி
நன்னு மிசையத் தவர்புரிந்து
        சுபலக்கண மானதோர் நாள்தனிலே. 44

வந்து மகவெனத் தான்பிறக்க—அதைச்
        சொந்த மறையவ னும்பார்த்து
அந்தோ சிவச்செயல் ஆச்சரியம்—இது
        அல்லாரும் பாரு மெனஉரைத்தார். 45

கோத்திர நாசங் குடிநாசங்
        கொடிசுத்திப் பிறந்திடும் இம்மகவை
நேத்திரத் தாலும்நீ பாராதே—என்ன
        நெஞ்சம் தளர்ந்து மனைவியுடன் 46

காத்தவ ராயன் தனைஎடுத்துக்—கடுங்
        காட்டினில் சென்று மதலைதனைப்
பூத்திடும் வெள்ளெருக் கன்குத்தின் தன்னடி
        போட்டு வெகுவாய் நடந்துவிட்டார். 47

தேவாதி தேவன் கிருபையினால்
        சிறுபா வனையான் பலனடைந்து
காவலர் மெச்சிடு மான்பிடி மங்கலம்
        கன்னி பறைச்சியும் வந்தாளே. 48

மைந்தனைக் கண்டு மனமகிழ்ந்தாள்—சிவன்
        தந்தன ரென்றே யவளெடுத்துச்
சொந்த மனைக்கவள் தானேகிச்—சுதன்
        சுந்தர மான குழந்தைஎன்று 49

பத்தி யுடன்மூன்று நாளிருக்க—மனை
        பத்தி யெரியக் கனவுகண்டாள்!
புத்தி சிறந்த பறையனும் பிள்ளையைப்
        போடி எடுத்து நமக்கிதுவும் 50

கூடாது சேப்பிளை தன்வீட்டில் நீயும்
கூட்டுமென் றான்அவள் கூட்டியபின்
வாடாத முல்லை மலரானை—வெகு
வாதையில் லாமலே தானெடுத்துத் 51

தந்திட வாங்கி யவள்வளர்த்தாள்!
சொந்தத் தையலும் பாலு முலைகொடுத்துக்
கந்தனைப் போலே வளர்த்தாளே!
காத்தலிங்க மெனப்பேரு தானுமிட்டு. 52

மாணிக்கத் தொட்டில் தனிலேத்தி — வெகு
மங்கல மாகவே பூஷணங்கள்
காணிக்கி வாய்த்த சிகாமணியே தம்பி
காத்தானென் றேவெகு சாத்திரமாய் 53

ஆரிரா ரோதம்பி ஆரிரா ரோவென
ஆட்டினார் தொட்டிலைப் பாட்டுப்பாடி
சீரா யுயர்ந்து வளர்ந்திவனும் வெகுவாய்ச்
செப்பும் படிவித்தை தான்படித்தான். 54

பத்துடன் றெண்டு வயதாச்சு — பாலன்
பெத்தவள் பேச்சைத் தடுத்துவிட்டுக்
கத்தி யுடன்பல ஆயுதம் சுண்டுவில்
கையி லெடுத்து வனமேகி 55

வேட்டைக ளாடிட வந்தானே!
வெகுதாட்டிக மாகவே காத்தவனும்
காட்டில் நடந்து வரும்வழியில் — அந்தக்
காளியின் சன்னதி கண்டானே! 56

முத்திக் குகந்த பொருளாகும்!—இதைப்
பத்திக்க நம்மாலே கூடாது.
வெத்தி புரிந்து விலங்கின் மானதை
வேட்டைக ளாடுவோம் நாமெனவே 57

வில்லை வளைத்து மரம்நோக்கி—அந்த
வேணதோர் பட்சியைத் தான்வதைத்தான்!
அல்லவன் பட்சிகள் பத்திர காளிக்கு
அபயமென் றேயது கீழ்விழவே. 58

பத்திர காளி மனம்பதறி—அவள்
பாவனை யான படைதிரட்டிப்
புத்திரன் தன்னை வதையுமென் றாள்—படை
போன விதங்கள் தெரியவில்லை. 59

கையினில் சூலப் படையுடையாள்—இந்தக்
காத்தவ ராயன் தனைப்பார்த்து
ஐயனோ சக்கரக் கையனே என்றுமே
அம்மை திகைத்து மதிமயங்கித் 60

தம்பிநீ யாரு எனக்கேட்டாள்!—அந்தத்
தையல் திருவடி தான்பணிந்தான்!
அம்புவி தன்னிலே கீர்த்தி பெறுவாய்!—நீ
ஆசிரு பாதம் எழுந்திரென் றாள். 61

மூந்தின சங்கதி தானுரைத் தான்வள்
தந்தவரங்கள் அனேகம் பெற்றான்.
மந்திர வாள்மிகத் தான்வாங்கிப்—பூசை
வாங்க உறுதியும் பெற்றானே! 62

அன்னை அருளை யடைந்தானாம்—அந்தச்
சென்னப்பன் தன்னைச் செயித்தானாம்.
நன்னய மாகவே விடுவத்தா னந்த
நாதன் செயல்தன்னைக் கேளீர்களோ. 63

பிச்சாண் டார்கோவில் பிராமணன் வீட்டினில்
நச்சர வம்புனைந் தோன்செயலால்.
மச்ச விழிநிகர் ஆரிய மாலையும்
வந்து பிறந்தாள் அவதாரத்தால். 64

மங்கையும் அங்கு வளருகிறாள்!—இந்த
மன்னவன் சேதியைச் சொல்லுகிறேன்.
சங்கை நிறைந்திடுங் காவேரிப் புதுநீரில்
ஸ்நானமது செய்ய வந்தானே. 65

தேவ ரடியார்கள் கண்டார்கள்—இவன்
தேவனென மயல் கொண்டார்கள்!
தாவ மிகுந்தரன் ஆணைஎன்றார்—இவன்
சாதிப் பறையன் தொடாதேஎன்றான். 66

எங்களை ஏய்க்க முடியாது—உந்தன்
சங்கை யறிந்திட மட்டிலுமே
இங்கேநீ நில்லென்று கூட்டிவிட்டார்—மதன்
எய்திடும் அம்பிலே பட்டுவிட்டார்! 67

தட்டி மறுமொழி சொல்லாமல்—இவன்
தங்கினான் தந்தையும் வந்துகண்டான்
கட்டி யணைந்திட மோகமுற்றார்—பெண்கள்
காரணம் சொல்லவுங் கேட்டனனே! 68

தந்தை மொழிக்கு வழிவிடுத்தான்—இவன்
ஸ்நானமும் செய்து வெளியேவந்தான்.
பந்து முலைமார் துயர்ந்தார்கள்—இவன்
பாவனை யாய்விடு சேர்ந்தானே. 69

கட்டுக் கடக்க முடியாமல்—அந்தக்
காவலை நீக்கியே சென்றவர்கள்
தொட்டி தனிலே குழந்தைகண்டார்—வெகு
சோப மடைந்து வெளியேவந்தார். 70

தாசியைத் தேடியே ஆள்விடுத்தார்!—காத்தான்
சங்கதி பங்காளி சொல்லிவிட்டான்!
ஏசிப் பறையனைக் கூட்டிவரச்—சொல்லி
எங்கும் பெருஞ்சத்த மானதுவே! 71

ஆரிய னும்பறைச் சேரிசெய்தான்—அதில்
ஆளா யிருந்து துணியும்நெய்தான்.
காரிய மில்லைநீ வாருமென்றான்—தடி
கையி லெடுத்தான் கிழவனுமே. 72

கோவிலார் பார்த்து நகைத்தாரே!—அவன்
கூனி நடந்து குறுகுறுப்பாய்ப்
பாவனை யாகவே நந்த வனமதில்
பார்க்க முடியா தழகுடனே. 73

கத்தி மரத்தி லறைந்தானே யிதைச்
சுத்தி நின்றோரைப் பிடுங்குமென்றான்.
சத்தி யில்லாமலே நின்றார்களந்தக்
கத்தியைத் தானெடுத்தே நடந்தான். 74

சேவக ரோடி அழுதார்கள்—அந்தச்
சேதியை ஸ்தானீகர் தான்கேட்டுக்
காவலனாம் ஆதியப்பனிடம் சொல்லக்
கட்டுமென்றான் மல்லர்கிட்டு மென்றான். 75

காவேரி யாத்தி லிவனிருந்தாள் அவர்
கட்டிய சோறெல்லாங் கொள்ளைகொண்டான்.
பாவனையாகவே காத்தானெங்கே சொல்லும்
பாருமிதோ வாரா னென்றுரைத்தான். 76

புல்லுக் கட்டோடங்கு வந்தாண்டீ—அவன்
மல்லுக் கிசைந்தபேர் திட்டமுடன்
நெல்லுக் கதிரதை நெட்டியிட்டாப் போலே
நேரே மடிந்தவர் தாம்போக. 77

ஆத்தில் சிலரை மடித்தானே காத்தானே
நேர்த்தியாய்த் தன்வீடு சேர்ந்தானே.
சாத்திய வார்த்தையைத் தான்கேட்டு ராசன்
சங்கதி சொன்னானே மந்திரிக்கு. 78

தூது விடுத்து வரவழைப்பேன் என்றான்
போதுமென் றேராசன் சம்மதித்தான்.
வாது புரியாமல் வந்தானே—வெகு
வாகாய் வரிசைகள் தந்தானே. 79

இட்டந் தெரிந்த மகாராசன்—அந்தப்
பட்டந் தனையுமே தப்பாமல்
கட்டளையாகவே காருமென்றான் அந்தக்
காவலையுங் காத்தான் காத்துவந்தான். 80

காஞ்சி நகர்க்கு வழிகூடி யேழு
கன்னியர் தங்குஞ்ற வாடி
வாஞ்சை மிகுந்திடும் செங்க மகாமுனி
வாது கடந்து வெளியேறி 81

மாசிமலை யானைக் கண்டானே யவன்
பேசிய வாதுக்கக் கொண்டானே!
தேசிக னந்தவழி கூடி வெகு
தீவிர மார்க்லே போகையிலே 82

ஆட்சியெனும் சவுதர்பாணைக் கண்டவன்
தார்ஜ்ச்சி யில்லாமலே மோர்குடித்துப்
பேச்சியே யிந்தப் பறவையைத் தாவென்ப
பின்னியே கோபமா யில்லையென்றாள் 83

கோழிப் பறவையைத்தான் மடித்தானந்த
நாழிகையில் குறந்தான் கூறி
வாலிபன் போலே குறிபேசி—அங்கே
வந்தானே சேதிகள் தந்தானே. 84

மாதேயுன் கோழியுந்தான் பிழைக்கச் சொன்னாம்
வார்த்தையைக் கேட்டு தேர்தகளாம்;
நீதமுடையவன் காத்தலிங்கம் பேரை
நிச்செயம் சொல்லியே நீர்தெளித்தாக் 85

செத்த பறவை உயிர்பிழைக்கும் என்ற
சேதியை மங்கையும் நம்பாமல்
மத்தகம் போல மனமுடை யானந்த
மாசி மலையான் தனைநினைந்தாள். 86

மங்கை நினைப்புங் கைகூடாம லந்த
வாறணா மீறியே வாராமல்
சங்கை யுடன்கோழிதா னெழும்பப் பூசை
தானே யடைந்தான் அவளிடத்தே. 87

கும்ப முனியின் அருளடைந் தானவன்
தம்பிநீ காத்தமுனி யேஎன்றான்.
தெம்புடன் சென்று கருப்பாயி பால்வைத்த
செம்மை யுடதயிர் தாருமென்றான். 88

கம்பை காமாட்சிக் குகந்ததென்றாள்—இவன்
வம்புகள் செய்தவன் தான்குடித்தான்.
தெம்பு சிறந்த இடைக் கருப்பனிடம்
சேதிகள் சொல்லி அழுதாளே. 89

தங்கை யழுகுரல் கேட்டும்—அவன்
எங்கே என்றுதடி கைப்பிடித்து
பங்கமில் லாத இடைக் கருப்பனுடன்
பாவனை யாகவே காத்தவனும். 90

சண்டை பிடித்துச் சரியா னாரவர்
சங்கதி இந்துடன் காத்தலிங்கம்
அண்டியிடைய் கருப்பனுடன் கூடி
அய்ய ரிருவரும் காஞ்சிபுரம். 91

நந்த வனத்தை யிவரடைந்தார்!—வெகு
நண்புடன் செய்ப அருந்தவச்
சிந்தை மகிழ்ந்துகா மாட்சியையும்—எங்கள்
தேவன் ஏகாம்பர நாதனையும். 92

சிந்தை மகிழ மனம்திருத்தி
யிந்த உத்தமன் ஊசிதனை நிறுத்தி
கைத்தலமீதில் கிண்ணாரமும் வைத்தொரு
காலை மடக்கியே கீழ்முகமாய்த் 93

தேவரொடு மூவ ரொப்பாக—நல்ல
தீவிர மான அருந்தவசு
பாவனை யாய்மூன்று நாளிருக்கப்—பர
மேஸ்பரிக்குப் பணி பாங்கியர்கள் 94

கன்னியரேழ் பேரும் வந்தாரே காத்தான்
பண்ணும் தவமதைக் கண்டாரே.
சென்னி வணங்கி யுமைக்குரைத்தார்—அந்தச்
சேதி பரனுக் கவளுரைத்தாள். 95

மங்கைக் குடையோன் மதிச்சடையோ னந்தப்
பங்கமில் லாத உமையுடனே
சங்கையுட னவன் வந்தானே—காத்தான்
சங்கை யறிந்திடத் தான்மறைந்து 96

பூதத்தை விட்டுத் தவமதை நீக்கியே
பேதகம் செய்யு மெனஉரைக்க
நீத முடையதோர் பூதமது சென்று
வேதியன் போலவே வாய்பேசி 97

என்ன வரத்தைக் கொடுப்பானடா—சிவன்
முன்னமே பிச்சைக்கைக் கொண்டானடா.
மின்னைச் சுமந்தவன் அக்காளை மீதினில்
மேவி வருவது மில்லையடா. 98

பூத முரைத்த மொழிகேட்டு—நல்ல
போதர வானதோர் காத்தலிங்கம்
ஆதர வான சிவனுடன் அம்மையும்
அன்னையும் பின்னே வராதபடி 99

தங்கினா லென்னுயிர் தங்காது—இது
சத்தியமான தவமே என்று
மங்கை பங்காளனை யுச்சரித்துமணி
மந்திர வாளதைக் கைப்பிடித்தான். 100

கத்தியைக் கந்தரமீதில் வைத்தாளிதைச்
சத்தியும் சிவனுமே தான்பார்த்துப்
பத்திக் கெடுதல் படுபாவம் வந்திப்போ
பார்மீதில் நம்மையும் சேருமென்று 101

ஈசன் பிரசன்ன மானாரே—வெகு
நேச முடையதோர் பத்தனுக்குப்
பேசு மனேக வரங்கொடுத்தான்—நீரும்
பேசாம லென்கூட வாருமென்றான். 102

ஆரியன் ஆரிய மாலை கைக்கொள்ளப்
பாரினில் வாரு மெனப்பேச
நாரி பங்காளன் நகைத்தானே—இது
ஞாயமோ நீசொல்லும் நான்வரவும் 103

கூடுமோ கூடாதென உரைக்க எங்கள்
கோமா னெனுங்காத்த லிங்கமுமே
பாடும் புகழோன் கழுத்தறுக்கச் சென்று
பாவனை பார்த்தவன் சம்மதித்தான். 104

ஈச னுமையாள் அகத்தியனும்—வெகு
நேச முடையதோர் பத்தனுக்கு
வாசம் சிறந்திடும் தேவதைக் கூட்டமாய்
வந்தாரே பச்சை மலைநோக்கி. 105

மங்கைய ரேழ்வரும் வந்தார்கள்—நல்ல
தங்குங் கரும னுகந்தானே.
பங்கமில் லாத தோர்பூசை செய்யயிவன்
பாரும் பரம னடிபணிந்தான். 106

ஆரியனே நீயும் ஆரிய மாலையைப்
பாரினி லேகிச் சிறையெடுத்துக்
காரிய மாக வருவா யெனப் பரன்
நேரி லுரைத்த மொழிகேட்டுச் 107

சித்த மகிழ்ந்து வெளியே வந்தான் தனைப்
பெற்றிடும் அன்னையும் தந்தையுமே
உத்தமன் தன்னையும் காணாமல் அவர்
ஓடி யலைந்து மனம்வருந்தும் 108

போதவன் வீட்டில் அடைந்தானே!—அந்த
மாதவன் கண்டு மனம்மகிழ்ந்து
நீத முடையதோர் காஞ்சி வனந்தனின்
நேர்மையைச் சொல்லியே யஞ்சளத்தான் 109

பின்னும் சில நாளிருந்தானே!—அவன்
மன்னுபுகழ் சேரும் காத்தவனும்
மன்னவன் பெத்த மகராசி யெனும்
மங்கையாள் ஆரிய மாலைதன்னைப் 110

பாடி எழுந்து படிநடந்தான்!—புதுப்
பாட்டெனக் கேட்டவர் தோதகமாய்
வாடிநீ தாதியென் றாரிய மாலையும்
வந்து காத்தானெனக் கண்டானந்தமாம். 111

பார்த்தவள் வேர்த்து மனம்வாடி—வேதன்
பாவனை யாகவே இப்படியாய்
மூர்த்திய தாகப் படைத்தானோ என்று
மோகம தாக வவளிருந்தாள். 112

ஆரிய மாலையைக் கண்டானே!—வெகு
காரிய மென்றே யிவர்நடந்து
பாரிய பாச்சுரில் பூவாயி என்னும்
பாவை இடத்தில் மதுக்குடித்தான். 113

வீட்டினில் வந்து மறுநாளி லந்த
நாட்டில் சிறந்த பவளமதை
போட்டிடுஞ் செட்டின நடந்தானந்தப்
பூவையாள் கையில் தரித்தானே 114

முந்தின வேஷந் தனைக்காட்டி அதன்
பிந்தின நாளில் வளையவிட்டான்
தந்திரம் செய்துபின் வண்ணானாய்—அவன்
தையலிடத்தில் புடவை தந்தான். 115

கட்டிய மூட்டை இறக்கிவைத்தான்!—சேலை
கட்டக்கொடுத்தான் அவளதையும்
கட்டியே பார்த்து முடியாமல்—அது
கைநழுவக கண்டு தான்நகைத்தான். 116

ஆரியன் பார்த்துச் சிரித்தானே!—அந்த
ஆரிய மாலையும் நாணிநின்றாள்.
காரிய மாகமுன் காரண வேஷத்தைக்
காட்டி இவனும் நடந்தானே! 117

மாளிகை வந்து மகிழ்ந்தானே!—அந்த
நாழிகை யானதோர் நல்தினத்தில்,
வாலிபப் பெண்ணைச் சிறைஎடுக்க—மனம்
வைத்தவன் வேஷமிட் டேநடந்தான். 118

கின்னரிப் பாட்டையுந் தான்கேட்டு—மாலை
மன்னவன் வந்தாரென் றேமகிழ்ந்து
அன்னை யிடத்தில் அவளோகி யானும்
ஆத்துக்குப் போயிநான் தீராடி, 119

வாறே னெனவே அவளுரைக்க—அந்த
வார்த்தையைக் கேட்டுமே தாய்தடுக்க,
நேரே அவளிடம் உத்திரவு பெத்துக்
நேரிழை தங்கக் குடமெடுத்து 120

மன்னவன் காத்தவ ராயன் முன்செல்ல,
மங்கை நடந்திவள்பின் னேசென்று
நன்னய மானதோர் கொள்ளிடந் தன்னிலே
நங்கையு மன்னவ னும்மிறங்கிக் 121

கூந்த லவிழ்த்துமே ஸ்நானஞ் செய்து,பின்பு
கோதையுந் தங்கக் குடமீதில்
பாந்த முடன்அவள் நீரெடுக்கச் சாமி
பாங்காய் விடுத்த பழமதுவும் 122

நீரின்மே லோடிக் குடத்தி லதுவீழ
நேரிழை கண்டுகை யாலெடுத்து
வாரியே மூக்கில் முகந்தாளே பெத்த
மாதா பிதாவையுந் தான்மறந்தாள். 123

செப்புக் குடத்தை யிறக்கிவைத்து—மாலை
ஒப்பிட்ட வன்கூட வேநடந்தாள்.
தப்பிதம் என்கூட வாராதே என்று
சாட்சிவைத்தான் மாட்டுக் காரர்களை 124

மங்கையும் நீதி சிலஉரைக்க—அந்தச்
சங்கை யறிந்துமே காத்தவனும்
பங்கமில் லாது முதலைப்பார் மீதினில்
பாவனை யாகவே கூட்டிவந்தான். 125

மண்டபம் மாளிகை மேல்வீடு—முதல்
மங்கல மாகவே தான்வகுத்து
அண்டர் பிரானோடு அம்மையும் தேவரும்
அங்கு வரவே நினைந்தானே. 126

காத்தான் நினைத்த நினைவறிந்து
கயிலாச பதியுடன் தேவர்களும்,
மாத்திரைப் போதங்கு வந்தாரே!—திரு
மங்கலம் செய்து முடித்தார்கள். 127

தேவர் முதலரசன் சென்றாரே!—வெகு
தீவிர மாயன்ன முண்டாரே!
பாவனை யாகத் தனித்திருக்கேன்!—உயிர்ப்
பாங்கியர் வேணு மெனஉரைத்தாள். 128

நல்லதென்றே வயிரசெட்டி பாளையத்தில்
நாடியே சென்றுமே காத்தலிங்கம்
கள்ளம தாகவே செட்டிவேஷங்கொண்டு
காட்டில் ஓந்தாயியைக் கூட்டிவந்தான். 129

மாலையைக் கூவியே காத்தவனு மிந்த
மங்கை என்தங்கையாம் பாளையத்தாள்,
சாலஇருவ ரிருங்களென்றான்—மாலை
தாய்தந்தை சங்கதி சொல்லுகிறேன். 130

மங்கையும் கெங்கைக்குச் சென்றாளே!—அவள்
எங்கேஎன் றேஅவள் தாய்மாமன்,
கங்கை யுடனவர் தேடிவந்தார்—தங்கத்
தண்ணீர்க் குடமதைக் கண்டார்கள். 131

மாதையுங் காணாம லெங்கும் பார்த்துவெகு
வாதை யுடனே அவர்தேடிப்
பாதை வழிதனில் மாடுமேய்க்கும்—சிறு
பால ருரைத்தார்கள் சங்கதியை, 132

சங்கதி கண்டவர் ராசனிடம் சொல்லச்
சந்திரன் போலொளி ஆதியப்பன்
மங்களவா னாம்படிக் காவல்செய்யும்
மன்னவ னாம்அவன் சேப்பிள்ளையான், 133

அவனைக் கூட்டி வரும்படி ஆள்விடுத்தான்—மகள்
கோதையைச் சிறைகொண்ட சங்கதியை
நாட்டி லறிந்துமவ னையிங்கே—தேடி
ஞாய முடனொரு வாரமதில், 134

எந்தன் சமூகத்தில் கட்டியே வாவெனத்
தந்தையும் தேடி மிக அலைந்து
மைந்த னுக்குமது வுங்கறி தந்திடும்
மாதெனும் பூவாயி தன்னிடத்தில் 135

போதை கொடுத்து மதிமயக்கி எந்தன்
புத்திரன் தன்னைப் பிடித்தெனக்கு,
மாதேநீ தந்தால் வெகுமான முனக்கு
மயங்காமல் நானுங்கொடுப் பேனென்றான். 136

சம்மத மென்றேபூ வாயியுங் காத்தானைத்
தானே மயங்க மதுக்கொடுத்து
அம்மதம் போல மதகரியான் தன்னை
யானையைக் கட்டியே வாறதுபோல், 137

சங்கிலி யாலுங் கயறானுங் கட்டச்
சங்கை யுடனே தெரித்திடவே!
தங்கிய புஷ்பத்தின் யானையி னாலவன்
தந்தையுங் கட்டக் கட்டுண்டனனே. 138

கட்டிய கட்டோடே முன்னும் பின்னுமாகக்
காவல னாதியப் பேந்திரனிடம்
இட்ட முடனே விடுத்தானே!—ராசன்
சேதியைக் கேட்டானே ராசனிடம். 139

மங்கையை நானும் தொடரவில்லை, யந்த
மங்கைய ரென்மேல், மதிமயக்கால்
சங்கை யுடனே தான்சாட்சி முகாந்திரம்
சாற்றவே ராசனும் சம்மதித்து. 140

உந்தன் மீதிலந்தக் குற்றமில்லை—நீயும்
தந்தை யுடனே படிக்காவல்,
சிந்தை மகிழ மணம்புரிந்து உந்தன்
தேவி யுடன்கூடி வாழுமென்றான். 141

ராச னுரைத்த மொழிகேட்டுப்—பதில்
வாசகம் காத்தானு மேதுசொல்வான்
பாசம் நிறைந்த புவிதனிலே!—இனிப்
பாங்குடன் தங்கவே ஞாயமில்லை. 142

ஈசன் வரமும் சரியாச்சு!—உந்தன்
எண்ணம்போ லேகழு வேறுமென்றான்.
போசன் அறிந்துமே தச்சர்கொல்வர் தம்மைப்
போயவன் சொல்படி செய்யுமென்றான். 143

மைந்தன் நடக்கும் வழிதனிலே!—அவன்
தந்தை எனக்கென்ன சொல்லுமென்றான்.
எந்திடம் பேரெனக் குள்ளமட்டும்—புகழ்
தந்திடும் கீர்த்தி எனஉரைத்தான். 144

காத்தவராயனும் பாச்சூறு மேடையில்
காரணம் செய்ய மனந்துணிந்து
ஆத்தாள் மாகாளி வளர்பச்சை மாமலை
ஆச்சாவும் தேக்கு மிருக்கிறதை, 145

வெட்டி எடுத்திங்கே வாருமென் றானதைத்
தட்டி மறித்தான் கருப்பனுமே!
கட்டாய மாய்வெட்டக் கூடவில்லை—என்று
காத்தானுக் கோலை கொடுத்தார்கள். 146

கேட்டுக் கிழவன் வடிவெடுத்தான்.—நல்ல
ஆட்டுக் கிடாயும் பலிகொடுத்தான்,
நாட்டுக்குள் ளோர்க ளறிந்திட வேகழு
நாட்டிவைத் தார்வெகு சாத்திரமாய். 147

அந்தி மதிசூ டரனுமை யாளையும்
அம்மை காமாட்சி பதம்தன்னைப்
புந்தி தனிலே நினைந்தானே!—கழுப்
போட்டவர் போனதின் பிற்பாடு, 148

காத்தவ ராயன் கழுவேறி—நல்ல
வார்த்தை யுடைய திருக்கழுத்தில்
ஏத்திக் கழுவி லிருந்தானே!—இடை
ஏந்திழை நல்ல தங்கா ளும்வந்தாள். 149

தங்கையே தாகம் மிகவாச்சு!—மோரு
தாவென்று காத்தா னுரைத்தவுடன்
மங்கைமோர் தந்திட தாகந் தணிந்தபின்
மன்னவ னும்நெல் லளித்தானே! 150

பார்மீதி லிப்படி மூன்று தினமவர்
பாதையி லொரிய ராசன்வந்தான்.
தார்புனை மாலையான் காத்தவ ராயனும்.
தானே என்னைவெட்டு மென்றானே. 151

சொல்படி வெட்டத் துணிந்தானே! இவன்
தோளிலே பூமாலை கண்டானே!
வில்கொடு மேரு மலையானும்—எங்கள்
வேத பராபரை யம்பிகையும், 152

மஞ்சநதி வளர்கம்பைக் காமாட்சியும்,
மற்றுமுன் டாகிய தேவர்களும்
அஞ்சலென் றேஉயிர்த் தூண்டி தனைவிட்டு
அய்யன் தனையு மிறக்கினனே. 153

ஆதி யுடையான் செயலாலே—இந்த
மேதினி தன்னிலே ஆரியனை
சோதனை யாக்கிக் கழுவில்வைத்தான்—உந்தன்
தோகைய ரோடேநீ வாருமென்றான். 154

மும்மல ஸ்தூலந் தனைப்போக்கி
முடிவான தோர்தெய்வ சொரூபமதாய்
அம்மை பரனிடம் வந்தானே!—அந்த
ஆட்சிமா ரேழுபேர் தன்னுடனே, 155

ஆரியனு மலாட ரொன்பது பேருடன்
அய்யனும் தேவ ருடன்கூடி,
விரியன் வாழ்ந்திடும் பச்சை மலைதனில்
மேவியே பூசை புரிந்தார்கள். 156

பாரினில் வேதப் பதமுடையான்—நல்ல
பங்கயம் போலக் கரமுடையான்.
ஆரிய மாலை தனைச்சிறை யிட்டதை
அன்பொடு சொல்லி முடித்தானே. 157

செந்திரு மாது வளர்ந்தோங்குந்—திரு
மங்கையாம் ஒந்தாயி முன்புவளர்
பந்தன மான வயிரசெட்டி—பதி
யாளையுந் தங்க நினைந்தருளிப் 158

பூசைக் குகந்த வளநாடு!—இதைப்
போலே இனிஎங்கும் கிட்டாது.
ஆசையுட னேதன் அன்னையுங் கூட்டியே
ஆதிமல் லாண்டார் சுவாமிதன்னைச் 159

சொந்தப் படுத்தி வசமாக்கிக் குடிகள்
தந்திடும் பூசை தனைவாங்கிச்,
சிந்தனை யில்லாமல் காத்தவ ராயனும்
தேவனுமை யாளுந் தேவருடன் 160

கங்கைக் குலத்தில் அவதரித்தோன்—திரு
மங்கைவாழ் கூத்தூ ரதனில்வளர்
திங்க ளொளிர்வது போல்முகத்தான்—திருச்
செல்வப் பெருமா ளெனும்பேரன் 161

பூசைக் குகந்த பொருப்புடை யாயுந்தன்
தேசம் புகழ்திருக் கூத்தூரில்
நேசஞ் சிறந்த பிடாரி யம்மன்
நிச்சயம் வாழும் திருப்பணியில், 162

பாரு மீசானிய பக்கமதில்—நல்ல
பாங்குடன் பூச்செண்டு பழமுடனே,
நீருமிருக்கு மதையறிந்து—பூசை
நிச்செயம் நீநடத் தென்றுரைத்தாள். 163

ஏக பராபரன் ஏகாம்பர நாதனும்
ஏழைக் கிரங்கும் மனமுடையான்
பாகம் இடமதில் அம்மை காமாட்சியும்
பாலகன் தேங்க பெருமாளும. 164

மன்னர் புகழு மணிமார்பன்—எங்கள்
மாசி மலையான் எதுமலையான்
அன்னவன் முத்துக் கருப்பண்ண சுவாமியும்
அய்யன் பொதிகை மகாமுனியும் 165

எம்பிரான் காத்த பரிமண சுவாமியுங்,
ஏந்தல் கழுவடி ஆரியனும்,
அம்புவி தன்னி லழகு சிறந்திடும்
அய்யனா மாம்பூண்டியான் கருப்பன், 166

வீரன் மதுரைப் பதியாண்டோன்—பதி
வீத்திடும் சங்கிலி யாண்டவனும்,
பார மிகுந்த படைகாத்தான்—புவி
பாங்குடன் கூத்தூர் தனைக்காத்தான். 167

எங்கும் சிறந்திடும் வேளாளன்—மதி
தங்கிடும் விசுவ குலதிலகன்
பங்கமில் லாத தேவேந்திரன் குலத்தவர்
பாரில் அடிமைத் தனமுடையார். 168

சித்திரை மாசம் சிறந்த பௌர்ணமி
உத்தம மானதோர் நல்தினத்தில்,
பத்தரை மாத்துப் பசும்பொன் ரதமதில்
பார்வதி யாள்அதன் மீதுவர, 169

அன்னை காமாட்சி அருளத னாலெங்கள்
அண்ணன் கருப்பண்ணன் சன்னதியில்
நன்னய மாய்க்கழு வேறியே மீண்டிடும்
நாதன் செயல்தனைப் பாரடியோ! 170

புத்தி சிறந்த பொறுப்புடையான் கோவில்
பூசை புரிந்து திருப்பணியும்,
உத்தமன் செய்து சிறப்பு விருத்தியும்,
ஓங்கிடு மீசன் அருள்வாக்கான், 171

படைக்கு உரியான் வாய்ச்சொற் றவறாதவன்,
பட்டம் தரித்த மகராசன்,
அடைக்கலங் காத்தவன் பூசாரி என்னும்
அன்பும் அருளும் தவமுடையான். 172

தன்னுடை வம்மிச முன்னோ னாம்செல்வன்
தன்னுடன் சொன்னசொல் தப்பாமல்
உன்னத மாக மணியடித்துத்—தூப
தீபமும் பூசை நடந்துவர, 173

மாபோசன் சோழ மகராசன்—திரு
வாசகம் வீரேஸ் வரமதனில்
தபோத னர்க்கிட மாகியும் தங்கியே
தாவளம் பார்சூரி லும்பதிவாய் 174

அண்டர் புகழும் அகிலாண்ட யீஸ்பரி
அம்மன் திருப்பணிப் பூசைதரும்,
மண்டபம் தானைக் குடியிருப் புக்கழு
வேறியே மீண்டது தீங்கரவே, 175

மாரியம்மன் வாசல் காத்தவ ராயனும்
மாமயில் வீரன் விக்கி னேஸ்பரனும்
பாரினில் நல்ல பனையடி யானுடன்
பாங்குடன் தங்கிக் குடிகாத்தான். 176

எங்கும் புகழ்ந்திடப் பங்குனி மாசத்தில்
பங்கமில் லாததோர் உத்திரத்தில்
சங்கமுட னேமுன் காரணந் தன்னையே
தக்கோர்கள் யாகப் படிநடத்தி 177

அந்தர துந்துமி போல்முழங்க—மேளம்
ஆடியே பாடி முழக்கமுடன்
கந்தர மாக மணியடித்துச்—சுடர்
தூபமும் தீபமும் தான்கொடுத்துத் 178

தப்பாமல் ஆண்டு தவறாமல் அய்யன்
சன்னதி பூசை துயர்ந்துவர
இப்பார் புகழும் பெரும்புகழ்ான்—குடி
எல்லவர் தங்களை யுங்காத்தான். 179

சேம முடனே கிரங்குளித்துப்—பண்ணி
தேசத்துள் ளோர்கள் அடிமைதரும்.
ஓமாந்தூர் முன்னம் பதிவாகி
உலகெங்கும் பதிவாக வீற்றிருந்தார். 180

ஆண்டு விளம்பி வருஷமதில்—திரு
ஆனதோர் திங்கள்ாம். சித்மாதம்
பாண்டி சிறந்திடும் பூசமீதி லங்குப்
பாரும் பதினேழாம் தேதிதனில், 181

அம்மானை யாக முன்னோர்க ளுரைத்த்த
அம்மானைக் கிசையின் அடிபணிந்து
இம்மா நிலத்தினில் கார்த்தவ ராயன்மேல்
ஏத்திய கும்மி யுரைத்தனே! 182

ஆதி சிவனுமை பார்வதி முன்னே
ஐங்கரன் ஆறு முகனும் வாழி!
சோதி வடிவான கார்த்தவ ராயனும்
தோகைய ரிருவரும் தான்வாழி! 183

முத்துக் கருப்பண்ணர் தான்வாழி!—எங்கள்
முத்தய்யன் வீரையன் தான்வாழி!
பத்தியுட னிதைக்கேட்டோர் படித்தோர்கள்
பாரிலுள் ளோர்களுந் தான்வாழி! 184

அறுசீர் ஆசிரிய விருத்தம்

ஆதிசிவன் கிருபையினால் மான்வயித்தில்
அவதரித்தை வனமுங் காத்தான்
வேதியனார் வயித்துதித்துக் கழுவதனில்
பதினாறில் வீத்தி ருந்தான்.
சோதிமய மாகியதோர் சிவபதத்தை
அடைந்துலகில் தெய்வ மான
நீதியுள்ள காத்தவனார் கீர்த்திதனைக்
கும்மியதாய் நிகழ்த்தி னேனே!

குன்மி முற்றும்

விசுவாவசு வருடம் ஐப்பசி மாதம் 17—ந்தேதி குமார வயலூர் சு. முத்து மதுரையா பிள்ளை எழுதியது. வேல் துணை.

வேண்டுகோள்

கருணையுள்ளங்கொண்ட நம் முன்னோர்கள், அரிய பெரிய இலக்கியங்களையும், பிறவற்றையும், பனையோலைகளில் எழுதிச் சுவடிகளாக நமக்குத் தந்தனர். அவை, பல்வேறு இடங்களில் முடங்கி உள்ளன. சுவடிகள் பழுதடைவதற்குமுன் சரசுவதி மகாலுக்கு அன்பளிப்பாகக் கொடுத்துதவினால், அவை மக்களுக்குப் பயன்படும்.

மகாலுக்குக் கொடுப்பதன் மூலம், சுவடி தந்தவர்களும், சுவடி எழுதியோரும் அழியாப் புகழை, பெருமைசால் சரசுவதி மகால் உள்ளளவும் பெறுவர். அவை பதிப்பாகி வருமாயின் சுவடி தந்தார் பெயர் இடம் பெறுவதோடு, அப்பதிப்பில் ஐந்து பிரதிகளும் பெறுவர்.

எனவே, "நாம் பெற்ற பேறு பெறுக இவ்வையகம்" என்ற எண்ணமுடைய நற்பண்பாளர்கள் தம்மிடமுள்ள சுவடிகளைச் சரசுவதி மகாலுக்குத் தந்துதவ வேண்டுகிறேன்.

தஞ்சாவூர்,
18—4—94.

இ. வேங்கடாசலம், இ. ஆ. ப.,
மாவட்ட ஆட்சியர் மற்றும் இயக்குநர்,
சரசுவதி மகால் நூலகம்.